

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Schválený pořad 20. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) /sněmovní tisk 405/ - první čtení
2. Vládní návrh zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 406/ - první čtení
3. Vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách /sněmovní tisk 407/ - první čtení
4. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 408/ - první čtení
5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 409/ - první čtení
6. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 411/ - první čtení
7. Vládní návrh zákona o důchodovém spoření /sněmovní tisk 412/ - první čtení
8. Vládní návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 413/ - první čtení
9. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s

přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 414/ - první čtení

10. Vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 410/ - první čtení
11. Návrh poslanců Jany Drastichové, Dagmar Navrátilové, Marty Semelové a Ivany Levé na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 396/ - první čtení podle § 90 odst. 2
12. Senátní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 27/ - třetí čtení
13. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 319/ - třetí čtení
14. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 326/ - třetí čtení
15. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 376/ - třetí čtení
16. Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 33/ - třetí čtení

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2011
VI. volební období**

**TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 20. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 12. a 13. července 2011**

Obsah:

Strana:

12. července 2011

Schůzi zahájila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Usnesení schváleno (č. 621).

Řeč poslance Zbyňka Stanjury	13
Řeč poslankyně Jitky Chalánkové	14
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	14
Řeč předsedy vlády ČR Petra Nečase	16
Řeč poslance Pavla Kováčíka	17
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	19
Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	20
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	21
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	22
Řeč poslance Pavla Kováčíka	24
Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	25
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	26

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) /sněmovní tisk 405/ - první čtení

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	28
Řeč poslance Borise Štastného	29
Řeč poslance Jiřího Koskuby	31
Řeč poslance Davida Ratha	36
Řeč poslankyně Soni Markové	41

Řeč poslance Jana Čechlovského	44
Řeč poslance Josefa Novotného ml.	45
Řeč poslance Borise Šťastného	46
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	46
Řeč poslance Jiřího Štětiny	51
Řeč poslance Borise Šťastného	51

Usnesení schváleno (č. 622).

2. Vládní návrh zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 406/ - první čtení

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	52
Řeč poslance Jiřího Štětiny	53
Řeč poslance Davida Ratha	54

Další část schůze řídil místopředseda PSP Lubomír Zaorálek.

Řeč poslance Jiřího Štětiny	57
Řeč poslance Davida Ratha	58
Řeč poslankyně Soni Markové	59
Řeč poslance Pavla Holíka	61
Řeč poslance Jiřího Skalického	63
Řeč poslance Jiřího Štětiny	64
Řeč poslankyně Soni Markové	66
Řeč poslance Pavla Holíka	66
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	67
Řeč poslance Pavla Kováčika	69
Řeč poslance Jiřího Štětiny	70
Řeč poslance Rudolfa Chlada	70

Usnesení schváleno (č. 623).

3. Vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách /sněmovní tisk 407/ - první čtení

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	71
Řeč poslance Marka Šnajdra	72
Řeč poslance Pavla Antonína	73
Řeč poslance Jaroslava Krákory	74

Řeč poslankyně Soni Markové	75
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	77
Řeč poslance Marka Šnajdra	79

Usnesení schváleno (č. 624).

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová.

4. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 408/ - první čtení

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	81
Řeč poslance Borise Šťastného	82
Řeč poslankyně Soni Markové	83
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	84

Usnesení schváleno (č. 625).

5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 409/ - první čtení

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	85
Řeč poslance Marka Šnajdra	86
Řeč poslance Alfréda Michalíka	86
Řeč poslankyně Soni Markové	87
Řeč poslance Borise Šťastného	89
Řeč poslance Pavla Kováčika	91
Řeč poslance Davida Ratha	92
Řeč poslance Borise Šťastného	93
Řeč poslance Marka Šnajdra	93
Řeč poslance Jiřího Krátkého	94
Řeč poslance Davida Ratha	94
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	94
Řeč poslance Jiřího Koskuby	95
Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	96

Usnesení schváleno (č. 626).

6. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 411/ - první čtení

Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	98
Řeč poslankyně Vladimíry Lesenské	101
Řeč poslance Stanislava Grospiče	105

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová.

Řeč poslance Jana Chvojky	108
Řeč poslance Antonína Sedi	110
Řeč poslankyně Vladimíry Lesenské	111
Řeč poslance Františka Laudáta	114
Řeč poslance Miroslava Opálky	115
Řeč poslance Jana Chvojky	115
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	116
Řeč poslance Miroslava Opálky	117
Řeč poslance Vojtěcha Filipa	118
Řeč poslance Jana Chvojky	118
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	118
Řeč poslance Miroslava Opálky	119
Řeč poslance Vojtěcha Filipa	119
Řeč poslance Františka Laudáta	120
Řeč poslance Jana Chvojky	120
Řeč poslance Roma Kostřici	120
Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	120
Řeč poslankyně Jany Suché	123

Usnesení schváleno (č. 627).

13. července 2011

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová.

7. Vládní návrh zákona o důchodovém spoření /sněmovní tisk 412/ - první čtení

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	126
Řeč poslance Vladislava Vilímce	129

Projednávání tohoto bodu bylo přerušeno.

8. Vládní návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 413/ - první čtení

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	131
Řeč poslance Vladislava Vilímce	131

Projednávání tohoto bodu bylo přerušeno.

9. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 414/ - první čtení

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	133
Řeč poslance Vladislava Vilímce	133

Projednávání tohoto bodu bylo přerušeno.

Pokračování v projednávání bodu

7. Vládní návrh zákona o důchodovém spoření /sněmovní tisk 412/ - první čtení

Řeč poslance Davida Ratha	134
Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	134
Řeč poslance Davida Ratha	135
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	135
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	143
Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	146
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	149
Řeč poslance Jiřího Dolejše	150
Řeč předsedy vlády ČR Petra Nečase	150
Řeč poslance Miroslava Opálky	158
Řeč poslance Davida Ratha	158

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Řeč poslance Antonína Sedi	159
Řeč poslance Jiřího Koskuby	159
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	160
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	161
Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	161
Řeč poslance Davida Ratha	163
Řeč poslance Adama Rykaly	164
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	164
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	169
Řeč poslance Vladislava Vilímce	172
Řeč poslance Romana Sklenáka	172
Řeč poslance Petra Braného	177
Řeč poslance Adama Rykaly	181
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	185
Řeč poslance Viktora Paggia	185
Řeč poslance Miroslava Opálky	186
Řeč poslance Adama Rykaly	186
Řeč poslankyně Jaroslavy Wenigerové	187
Řeč poslance Adama Rykaly	187
Řeč poslance Antonína Sedi	187

Další část schůze řídil místopředseda PSP Lubomír Zaorálek.

Řeč poslance Miroslava Opálky	189
Řeč poslance Františka Laudáta	201

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová.

Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	205
Řeč poslance Františka Laudáta	206

Další část schůze řídil místopředseda PSP Lubomír Zaorálek.

Řeč poslance Bohuslava Sobotky	206
Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	207
Řeč poslance Josefa Cogana	207
Řeč poslance Milana Urbana	208
Řeč poslance Bohuslava Sobotky	208
Řeč poslance Petra Gazdíka	210
Řeč poslance Miroslava Opálky	210

Řeč poslance Zbyňka Stanjury	211
Řeč poslance Michala Babáka	211
Řeč poslance Radima Vysloužila	213
Řeč poslance Jiřího Paroubka	214

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová.

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	218
Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka	219
Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka	219
Řeč poslance Jiřího Paroubka	219
Řeč poslance Martina Vacka	220
Řeč poslance Vojtěcha Filipa	221
Řeč poslance Vladislava Vilímce	221

Usnesení schváleno (č. 628).

Pokračování v projednávání bodu

8. Vládní návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 413/ - první čtení

Usnesení schváleno (č. 629).

Řeč ministra zdravotnictví ČR Leoše Hegera	224
Řeč poslance Jana Hamáčka	224
Řeč poslance Petra Tluchoře	224

Pokračování v projednávání bodu

9. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 414/ - první čtení

Usnesení schváleno (č. 630).

Řeč ministra financí ČR Miroslava Kalouska	226
--	-----

10. Vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 410/ - první čtení

Řeč ministra vnitra ČR Jana Kubiceho	226
Řeč poslance Antonína Sedi	228
Řeč poslankyně Jany Černochové	229
Řeč poslance Antonína Sedi	230
Řeč poslankyně Marie Nedvědové	232
Řeč poslance Josefa Nekla	234
Řeč poslance Viktora Paggia	236
Řeč poslance Františka Bublana	237
Řeč poslankyně Jany Černochové	240
Řeč poslance Jeronýma Tejce	241
Řeč poslance Zdeňka Boháče	244
Řeč poslance Jana Vidíma	245
Řeč poslance Antonína Sedi	246

Usnesení schváleno (č. 631).

11. Návrh poslanců Jany Drastichové, Dagmar Navrátilové, Marty Semelové a Ivany Levé na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 396/ - první čtení podle § 90 odst. 2

Řeč poslankyně Dagmar Navrátilové	247
Řeč poslankyně Vlasty Bohdalové	249
Řeč poslance Ivana Ohlídala	249
Řeč poslankyně Marty Semelové	251
Řeč poslance Josefa Novotného ml.	252
Řeč ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Josefa Dobeše	253
Řeč poslance Ivana Ohlídala	254
Řeč poslance Josefa Novotného ml.	255
Řeč poslankyně Jaroslavy Wenigerové	255
Řeč poslance Pavla Béma	256
Řeč poslankyně Marty Semelové	258
Řeč poslance Petra Gazdíka	258
Řeč poslankyně Ivany Levé	259
Řeč poslance Jiřího Paroubka	259

Usnesení schváleno (č. 632).

12. Senátní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 27/ - třetí čtení

Řeč poslankyně Ivany Levé	261
Řeč poslance Vladimíra Konička	262
Řeč poslance Ladislava Skopala	262
Řeč poslance Václava Mencla	262

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová.

Řeč senátora Tomáše Töpfera	263
Řeč poslance Waltera Bartoše	264

Usnesení schváleno (č. 633).

13. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 319/ - třetí čtení

Řeč poslance Stanislava Polčáka	267
---------------------------------------	-----

Usnesení schváleno (č. 634).

14. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 326/ - třetí čtení

Řeč ministra pro místní rozvoj ČR Kamila Jankovského	268
Řeč poslance Jana Smutného	269

Usnesení schváleno (č. 635).

15. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 376/ - třetí čtení

Řeč ministra životního prostředí ČR Tomáše Chalupy 271

Řeč poslance Jana Látky 272

Usnesení schváleno (č. 636).

Závěrečná řeč místopředsedkyně PSP Vlasty Parkanové.

Začátek schůze Poslanecké sněmovny

12. července 2011 ve 14.00 hodin

Přítomno: 189 poslanců

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 20. schůzi Poslanecké sněmovny a vítám vás na ní.

Oznamuji, že schůzi jsem svolala podle § 51 odstavec 4 zákona o jednacím řádu, a to na základě žádosti 44 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána dne 4. července letošního roku.

Nejprve vás požádám, abyste se všichni přihlásili svými kartami identifikačními. Zároveň mi, prosím, nahlaste, kdo bude žádat o vydání karty náhradní. Zatím oznamuji, že s náhradní kartou číslo 15 bude hlasovat pan poslanec Jeroným Tejc. Jinou náhradní kartu mi zatím nikdo neoznámil.

Přistoupíme nejprve k určení dvou ověřovatelů schůze. Navrhuji, abychom ověřovateli určili pana poslance Marka Bendu a paní poslankyni Kateřinu Konečnou. Má někdo jiný návrh? Nemá.

Zahájím tedy hlasování číslo 1 a táži se, kdo souhlasí s tím, aby ověřovateli této schůze byl pan poslanec Marek Benda a paní poslankyně Kateřina Konečná. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 1. Přítomno 113, pro 98, proti 1. Konstatuji tedy, že jsme ověřovateli 20. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Marka Bendu a paní poslankyni Kateřinu Konečnou.

Dovolte mi, abych mezi námi přivítala také nového člena vlády, pana ministra dopravy Pavla Dobeše.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 20. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odstavce 7 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad schůze.

Nyní zde mám tři přihlášky. Pan kolega Stanjura byl první, pan kolega Sobotka, pan kolega Kováčik. Nevím, jestli též pan poslanec Hašek?

Poslanec Zbyněk Stanjura: Dobré odpoledne. Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, podle § 53 odstavce 1 jednacím řádu jménem dvou poslaneckých klubů navrhuji, aby Sněmovna jednala a hlasovala o návrzích zákonů, pozměňujících návrhů k nim a o mezinárodních smlou-

vách vyžadujících souhlas Parlamentu dnes po 19. i po 21. hodině. (Zatleskání z lavic nalevo.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ano, děkuji. Já bych tedy nejprve, pokud by nebyla žádná námitka, nechala odhlasovat tento procedurální návrh. Poté bych dala slovo předsedům poslaneckých klubů, tak jak byli ohlášení.

Zahajuji hlasování pořadové číslo 2. Táží se, kdo souhlasí s tím, aby dnes Poslanecká sněmovna jednala po 19. i 21. hodině. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti? (Projevy radosti v levé části sálu a potlesk. Na displeji se objevilo "zamítnuto". Přítomno 149, Q 75, pro 74, proti 41.)

Nyní proběhlo hlasování. Hlásí se pan poslanec Husák? Ne. Paní poslankyně Chalánková? Prosím.
Prosím o klid, dámy a pánové.

Poslankyně Jitka Chalánková: Vážená paní předsedkyně, vážení kolegové, chtěla jsem hlasovat "ano", a na sjetině mám křížek. Omlouvám se, zpochybňuji hlasování.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Je to námitka proti předchozímu hlasování.

Zahajuji hlasování číslo 3. Táží se, kdo souhlasí s touto námitkou. Kdo je proti námitce?

Hlasování číslo 3. Přítomno 161, pro 98, proti 31. Námitka byla přijata.

Budeme tedy opakovat hlasování o návrhu pana poslance Stanjury, který navrhuje, aby dnes Poslanecká sněmovna jednala a hlasovala – přesně řekl svůj návrh, ve zkratce řečeno – po 19. i 21. hodině.

Zahajuji hlasování číslo 4 a táží se, kdo je pro tento návrh. A kdo je proti návrhu?

Hlasování pořadové číslo 4. Přítomno 164, pro 87, proti 61. Návrh byl přijat.

Nyní dostane slovo předseda poslaneckého klubu ČSSD Bohuslav Sobotka. Po něm je přihlášen předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik. Prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, já bych rád využil situace, kdy je v Poslanecké sněmovně přítomen i předseda vlády, na začátku,

předtím, než budeme hlasovat o programu schůze, kterou svolali koaliční poslanci, abych se ho zeptal na jednu jedinou otázku:

Jak je možné, pane premiére, že dnes je na program této schůze zařazena legislativa, která se týká pokračování důchodové reformy? Jak je možné, že se stalo něco takového? Vždyť tato koalice od samého počátku, od prvních dnů po loňských volbách do Poslanecké sněmovny, tvrdila směrem k veřejnosti, že o všech zásadních změnách – (Přestal fungovat zvuk.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, pane poslanče. Jestli je nějaký problém, tak nevím, kde vznikl, ale rozhodně ne tady u mě. Zkuste, prosím, zda funguje –

Poslanec Bohuslav Sobotka: Paní předsedkyně, tady není žádný knoflík, kterým bych mohl ovládat fungování tohoto mikrofonu. Jediné takové tlačítko, pokud vím, je ve vašem dosahu.

A ten problém vznikl na straně vládní koalice.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, pane předsedo. Já vás chci ujistit, že jsem v žádném případě nevypínala a nemanipulovala s žádným tlačítkem na mém pultě. Nevím, co se stalo, nechám to zjistit. Chci vás o tom pouze ujistit.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji, paní předsedkyně, ale já teď budu mluvit o jiném tvrzení, které se takto pravdivým neukázalo.

Chci připomenout, že vzápětí po volbách do Poslanecké sněmovny to byl premiér Nečas, designovaný premiér Nečas, tehdy předseda Občanské demokratické strany, byl to pan John, předseda strany Věci veřejné, a byl to pan Schwarzenberg, předseda strany TOP 09, kteří tvrdili, že všechny zásadní změny, které budou přesahovat rámec jednoho volebního období, budou konzultovat s opozicí, že se budou snažit hledat o těchto věcech shodu tak, aby se po volbách opět nemusela měnit.

A já se chci zeptat předsedy vlády České republiky, jak je možné, že je dnes svolána hlasy koaličních poslanců mimořádná schůze Poslanecké sněmovny a že jsme před několika málo dny obdrželi stovky stran nových zákonů, které mění zásadní parametry nejen zdravotního systému, ale mění především zásadní parametry důchodového systému. A chci říci, že za celý rok, za celý rok, který uplynul od voleb do Poslanecké sněmovny, který uplynul od ustavení této vlády tří pravicových stran, nedošlo k žádnému jednání, na kterém by vládní koalice projevila vůli probírat parametry těchto zásadních změn s opoziční Českou stranou sociálně demokratickou.

Jak je možné, že tato vláda, tato koalice, tento premiér porušili sliby,

kteř dali veřejnosti vzápětí po volbách do Poslanecké sněmovny? Přece není možné, aby největší změna v důchodovém systému, která byla navržena, od toho okamžiku, kdy byl konstituován moderní průběžný důchodový systém v České republice, aby tato největší změna byla vylčována v této Poslanecké sněmovně bez toho, aniž by se pro ni koalice pokusila najít širší politickou shodu a širší politický konsenzus.

Toto přece není běžná změna a úprava parametrů. Tohle je nastavení jiného systému financování penzí. Tohle je nastavení pravidel, která do sebe vtáhnou či nevtáhnou osudy milionů obyvatel této země, a není přece možné hazardovat s důvěrou a osudy a s rozpočty a se zájmy milionů obyvatel této země jenom proto, že tato vláda se rozhodla absolutně nehledat žádnou shodu, nevést dialog s opozicí a nehledat žádnou komunikaci. Myslím si, že to je ostuda. Je to ostudný příklad toho, jak se politika vlády, jak se reformní politika vlády v moderní demokratické zemi dělat nemá. Já bych byl velmi rád, kdyby Česká republika byla moderní zemí. Jsme přesvědčen o tom, že Česká republika je demokratickým státem, ale bohužel máme vládu, která ty základní aspekty demokracie nevnímá, která s nimi hazarduje, která je podceňuje, a máme vládu, která se chová absolutně arogantně.

Chci se zeptat pana premiéra, jak je možné, že porušil své slovo, a jak se možné, že vláda schválila pokračování důchodové reformy zahrnující mimo jiné i opt out ačkoliv neproběhlo žádné jednání a žádná faktická komunikace s hlavní opoziční stranou, kterou je česká sociální demokracie.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byl předseda poslaneckého klubu ČSSD Bohuslav Sobotka. Nyní pan předseda Pavel Kováčik. Chce pan premiér nyní vystoupit? Pan předseda vlády, po něm pan předseda poslaneckého klubu.

Předseda vlády ČR Petr Nečas: Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, dovolte mi, abych na předcházející a velmi dlouhé vystoupení pana předsedy Sobotky zareagoval velmi stručně.

I pan předseda Sobotka ví, že jsme se před více než týdnem domluvili na konkrétním termínu jednání na zítra na 12. hodinu, tři zástupci vlády, předseda vlády, ministr financí, ministr práce a sociálních věcí. Mimochodem, moji kolegové s tím počítají a také tři zástupci České strany sociálně demokratické. Moc dobře víte, že toto jednání je svoláno, a všichni víme, že ten klíčový prostor pro případné změny je v průběhu druhého čtení, čili tento příslib nebyl vůbec nijak narušen. Mě jenom udivuje, že v průběhu svého vystoupení jste tento skromný detail, že jsme se spolu do-

hodli a že jsme si určili středu 12 hodin s vědomím, že tady budeme na mimořádném jednání pléna, které bude projednávat reformní zákony, nezminil ve svém vystoupení před Poslaneckou sněmovnou.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosim nyní pana předsedu poslaneckého klubu KSČM Pavla Kováčika o slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Paní předsedkyně, vážená vládo, paní a pánové, přeji vám všem dobrý den. Poté co vystoupil pan předseda vlády, tak řada mých kolegů v klubu KSČM pouze povytáhla obočí a zaslechl jsem také: jo, tak vy jste se dohodli? Takže dovolte, abych se nejprve jako v této chvíli představitel snad jediné skutečné opoziční strany zeptal paní předsedkyně vás, v čem je rozdíl přednostních práv vystoupení předsedy klubu a předsedy vlády zde ve Sněmovně. V ničem. A pan předseda vlády reagoval na vystoupení pana předsedy Sobotky a já byl s dovolením přihlášen daleko dříve než pan předseda vlády, takže bylo pouze mou vůlí, že jsem panu předsedovi vlády dal přednost, aby mohl reagovat bezprostředně.

Nicméně chci říci, že poslanecký klub KSČM nepodpoří návrh programu této schůze. To je velké překvapení, jak mi zní za zády. Není to tak velké překvapení. Vy jste, vážená vládo, "překvapili" opozici tím, že začátkem července jste přinesli takovou hromadu zdravotnické reformy, no, že jste vytřeli zrak opozici a vytíráte ho neustále, na to jsme si už možná trochu zvykli, že jste vlastní poslance a poslankyně uvedli do určitého stavu pouhých vykonavatelů vaší vůle, na to si snad oni nezvyknou, nebo alespoň někteří z nich, a nedostali ani tu nejmenší šanci, stejně jako poslanci a poslankyně opozice, aby ty návrhy podrobili podrobnější kritické analýze, protože snad nechcete říci, že ty stovky a stovky a stovky stránek jsou prosty jakýchkoliv chybiček, když máme v paměti ještě z nedávné doby onen komplexní pozměňovací návrh, z něhož nějakým záhadným procesem vypadla jedna velmi důležitá stránka, a tak zkracování projednávání se nakonec zvrhlo v nucené prodlužování projednávání, a nechcete tedy říci, že ty stovky, možná tisíce stránek, které přišly začátkem července, jsou prosty jakýchkoliv chyb. To chcete dělat novely novel jenom proto, že se prostě rozhodla vláda, že vlastní poslanci v počtu 115 kusů a poslankyně též, bezmyslenkovitě odsouhlasí to, co jim přinesete? To chcete Poslaneckou sněmovnu degradovat na pouhý stroj na přijímání vašich návrhů zákonů? To chcete vlastní poslance a poslankyně, tedy svobodně zvolené zástupce občanů, degradovat na pouhé vykonavatele rozkazů? Já si myslím, že ani vy to nechcete a rozhodně to nechtějí, alespoň někteří kolegové a kolegyně i z vládních stran. To by nám ale také nevadilo.

Nám nejvíce vadí, že těmito návrhy, které jsou nekonzultovány, alespoň

dosud nekonzultovány nejen se sociální demokracií, ale slyšel jsem, že jste se dohodli, že budete konzultovat, ale ani s námi jako s KSČM, že těmito návrhy vytíráte zrak a utahujete obojky a opasky občanům, a troufám si říci většiny občanů. Většina občanů se přece týká zdravotnická reforma, kde se jim zvyšuje spoluúčast prý až na 22 %. Většina občanů se dříve nebo později bude týkat penzijní reforma, většina občanů se týká fungování systému, který místo aby se zašivaly díry, nebo alespoň pojmenovaly a odhalily díry, kterými unikají například v systému peněz ze zdravotnictví miliardy a miliardy prostředků, tak řeknete ne ne, tady se zvýší spoluúčast, občané budou platit více a více, a jak jsem zaslechl v neděli v jednom pořadu jedné nejmenované televize, no když nám to Ústavní soud jako vytkne, tak prostě uděláme malou změnu, a místo že to stanovíme, ty standardy a nadstandardy, vyhláškou, tak je stanovíme zákonem. A když to říkáme teď, že by to mělo být zákonem, tak nám to házíte v podstatě na hlavu.

To jsou ty důvody, důvody občanské, kvůli kterým nemůžeme s čistým svědomím podpořit návrh programu této schůze Poslanecké sněmovny. My budeme dávat u většiny těchto návrhů zákonů ve svých vystoupeních, ve svých stanoviscích klubu KSČM návrhy na zamítnutí. Pouze u jednoho v prvním čtení tak neučiníme, a to je u návrhu zákona o zdravotnické záchranné službě, protože jsme přesvědčeni, že mimozákonný nebo vedlezákonný stav, který panuje dosud a který ty podmínky stanovuje pouze podzákonným předpisem, je dobře napraven tím, že to bude konečně zákonem, projde-li tento zákon. Ale tím neříkám, že s tímto návrhem jako celkem souhlasíme. Jenom chceme, aby byla možnost ve druhém čtení a v dalším procesu projednávání skutečně vylepšit postavení zdravotnických záchranářů tak, jak to odpovídá jejich momentální situaci v prostoru, venku, kde dnes a denně nasazují zdraví a životy při záchrane zdraví a životů druhých občanů.

Znovu opakuji, jsme z těchto a z řady dalších důvodů proti tomu, aby tento den a zítřejší den se Poslanecká sněmovna zabývala tak zásadními návrhy, které tak zásadně a fatálně mění situaci ve zdravotnictví a v důchodovém systému bez jakékoliv konzultace s opozicí, bez jakékoliv konzultace a bez širšího souhlasu i s občanskou veřejností.

Samozřejmě, vy si to svými minimálně 115 hlasy prohlasujete, ale bere te tím na sebe tu zodpovědnost, že v okamžiku, že v dalších volbách bude politická situace, politické spektrum, vládnoucí spektrum, trošku jiné, tak se ty věci znovu otevřou. Věřte, už v řadě případů bylo dokázáno, že zdánlivě nezvratitelné věci přece jenom zvrátit jdou, protože Poslanecká sněmovna je suverén, a věřte, uplatní svoji suverenitu, bude-li to složení Poslanecké sněmovny po příštích volbách jiné.

Děkuji za pozornost. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Nyní ještě pan poslanec Sobotka.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, možná to členové vlády nebo pan premiér ze svých pozic takto nevnímají, ale jestliže do této Poslanecké sněmovny kolem 1. července dorazilo několik set stran zákonů, které se týkají skutečně vážných a podstatných změn v oblasti zdravotnictví a dlouholetých podstatných změn v důchodovém systému, a po minimálním množství dnů, ani ne po deseti dnech, nebo po deseti dnech, se mají tyto návrhy zákonů seriózně projednávat v prvním čtení, tak to není možné nazvat jinak než arogancí ze strany vlády vůči celé Poslanecké sněmovně.

Tady nejde jen o opoziční poslance, vždyť tady jde o důstojnost každého jednoho člena a každé jedné členky této Poslanecké sněmovny. Přece není možné, aby vláda zásadní důchodovou reformu, aby vláda čtyři nebo pět zákonů, které mění poměry v poskytování zdravotní péče, hodila do Poslanecké sněmovny několik málo dnů předtím, než se budou projednávat v prvním čtení, a chtěla po poslancích takto zásadní rozhodnutí, jestli ty návrhy mají jít dál do druhého a třetího čtení, nebo jestli mají být zamítnuty. Takovým způsobem, jakým jedná vláda o reformách, takovým způsobem se prostě v civilizované slušné zemi reformy neprosazují.

To, co řekl pan premiér, že zítra má být jednání o důchodové reformě – no, ale přece není možné, aby nejprve ty návrhy tady byly schváleny v prvním čtení, aby byly schváleny a dohodnuty vládou, a pak se teprve uskutečnilo jakési jedno formální jednání s opozicí, jen aby si vláda po roce nečinnosti mohla udělat jakousi čárku, aby si vláda po roce absolutní nekomunikace mohla vyrobit jakési politické alibi vůči veřejnosti.

Vždyť to je přece komedie. Já nevěřím tomu, že to pan premiér necítí sám, když tady teď mluvil o té údajně velkorysé nabídce schůzky zítra ve 12 hodin. Vždyť to přece vypadá jako naprostá komedie ze strany vlády. Vláda připraví zákony, schválí je ve vládě, pošle je do Poslanecké sněmovny, prosadí je v prvním čtení, a pak, aby se neřeklo, udělá formální jednání s opozicí. To je přece komedie, která je absolutně nedůstojná a především zakrývá pravý stav věci.

Tady nejde o promyšlenou, solidní, skutečnou důchodovou reformu, tady jde o to, uloupit peníze z průběžného důchodového systému. To je transakce, která je velmi nebezpečná pro stabilitu veřejných financí. Nedivte se, že sociální demokracie takovýto návrh kritizuje, že se nám nelíbí, že je zde prosazován a protlačován opět hrubou silou, tak, jak to bylo i u ostatních návrhů.

Já když zde vidím pana ministra financí, který se možná připravuje k vystoupení na půdě Poslanecké sněmovny, tak si chci vzpomenout na jinou

takzvanou reformu, která tady byla protlačena hrubou silou, takzvanou rovnou daň, zdanění superhrubé mzdy v minulém volebním období, za vlády Mirka Topolánka. Teď vláda, ve které jsou stejní lidé, podobné politické strany, tuto reformu sama odpískává a sama ji mění. Ale tohle všechno přece vyžaduje obrovské náklady.

Důchodová reforma, to je mnohem rozsáhlejší problém a mnohem rozsáhlejší balík problémů, než byla jedna superhrubá mzda, nebo jedno zdanění superhrubé mzdy jako nezdár minulé Topolánkovy vlády. To je problém, který skutečně zasahuje osudy lidí. Týká se důležité jistoty, kterou každý ve svém životě cítí, že až zestárne, nebude moci pracovat, dostane se mu podpory, dostane se mu pomoci. A tato vláda se chystá prosadit systém, pro který má v tuto chvíli dočasnou většinu v Poslanecké sněmovně, ale vůbec není zřejmé, jestli ten systém přežije jedno volební období. Takovým způsobem se s důvěrou občanů hazardovat nedá.

Toto není vláda jedné politické strany, jak jsme byli zvyklí před rokem 1989. Toto je vláda, která má omezený demokratický mandát. Důraz je potřeba klást jak na slovo omezený mandát, tak na slovo demokratický mandát. A není v pořádku a není v souladu s demokratickou kulturou, jestliže vláda prosazuje nevratné změny, aniž by našla širší politický konsenzus, tak aby tato změna poměrů v našich důchodech byla stabilní, byla šířeji politicky dohodnuta. Toto prostě není v souladu s demokratickým duchem politiky. A já se domnívám, že lze konstatovat, že postup vlády při prosazování důchodové reformy je zcela nedemokratický, ačkoliv jedna z vládních stran má ve svém názvu slovo demokratická, ačkoliv jedna z vládních stran má ve svém názvu slovo veřejný, tak prostě tady se nejedná o prosazování veřejného zájmu a nejedná se o legitimní demokratickou metodu.

Já bych chtěl ještě jednou apelovat na pana premiéra Nečase, chtěl bych ještě jednou apelovat na členy vlády, aby zvážili metody, jakými prosazují nevratné dlouholeté změny v klíčových systémech sociálního a zdravotního zabezpečení v naší zemi, aby odložili projednávání těchto návrhů a pokusili se najít širší politickou shodu ještě předtím, než je zde prosadí vládní většinou, která čítá 115, nebo možná 118 hlasů. Tohle je příliš vážná věc. (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan ministr financí Miroslav Kalousek má nyní slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Dobré odpoledne, dámy a pánové.

Pan předseda Sobotka tady vyzval důstojnost jednoho každého člena

Poslanecké sněmovny. Říkal, že nastávajícím postupem je jeho důstojnost pošlapána. Nevím, jestli jsem každý, ale zcela určitě jsem jeden z 200 členů Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a jako takový se cítím legitimován k prohlášení, že si opravdu nemyslím, že moje důstojnost je tímto postupem pošlapávána.

Proč? Protože prostorem k diskusi ve skutečně demokratické společnosti je Parlament, tedy Poslanecká sněmovna a Senát. Co teď udělala vláda? Předložila tyto předlohy do Parlamentu k parlamentní diskusi. Nikdo tady, pane předsedo, nenavrhuje, aby Poslanecká sněmovna jako stádo tupých oslů zvedla ruku v § 90, tak jako to u některých technických norem činíme, když opravdu není důvod k diskusi. Všichni tady naopak navrhuje, aby tyto předlohy prošly řádným prvním, druhým a třetím čtením a prošly tady řádnou demokratickou a parlamentní diskusí tam, kam ta diskuse opravdu patří, tedy na půdu Sněmovny, na půdu Parlamentu, protože proto se také Parlament jmenuje Parlament.

Co vy nám teď, prosím pěkně, vyčítáte? Možná z vás mluví na základě vašich dlouholetých zkušeností ze Sněmovny – nepamatuji se, že byste měl jiné, ale ty z té Sněmovny jsou skutečně dlouholeté – na základě vašich dlouholetých zkušeností ze Sněmovny z vás možná mluví nostalgie po časech Václava Klause a Miloše Zemana, kde se sešli, ať už za úpatím Jánského vršku či Lidového domu, a tam si to prostě dohodli, tam si to prostě dohodli ti dva, jak to bude, pak to jeden z nich do toho Parlamentu dal, a ten Parlament už nediskutoval a zcela demokraticky to prošlo bez námitek opozice, protože tak se to také jmenovalo. Jmenovalo se to opoziční smlouva, jinými slovy přeloženo, co ti dva si dohodnou, proti tomu nebude protestovat ani koalice ani opozice. To se dohadovalo na jiných místech a s jinými lidmi, nikdy nevolenými, než v této místnosti, což je místnost Poslanecké sněmovny, kam vláda v úctě a pokoře k Poslanecké sněmovně předkládá návrhy zákonů, očekává věcnou parlamentní diskusi, bude prosit Poslaneckou sněmovnu o jejich schválení. Sem to patří a nikam jinam, pane předsedo. (Potlesk koaličních poslanců.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. A nyní bych chtěla ještě požádat o slovo předsedu poslaneckého klubu ODS Zbyňka Stanjuru.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Tak pan předseda Sobotka se už zase hlásí, tak možná budu vystupovat dvakrát.

On tady říkal, že před deseti dny obdrželi chudáci poslanci mnoho stran zákonů a měli málo času. A mimo jiné zmiňoval ty zdravotní zákony. Tak pane předsedo prostřednictvím paní předsedkyně, ty zákony jsou vystaveny na webovských stránkách Sněmovny – zdravotního výboru – od 26. ledna letošního roku. To znamená, zhruba za čtrnáct dní to bude kulaté

výročí, bude to půl roku. Možná že to nevíte, ale neříkejte, že jste na to měli deset dnů. Předseda zdravotního výboru – vláda schvaluje návrh – můžete hloučet, jak chcete – předseda zdravotního výboru dlouhodobě upozorňoval všechny členy zdravotního výboru, že se mohou s těmi návrhy zákonů seznámat, že mohou dávat k tomu připomínky, návrhy, doplnění, že mohou vést k nim debatu, že ten prostor prostě existuje. Jestli ho využili, nebo nevyžili, to už je jiná věc, nicméně ten prostor budete mít i tady, pokud ten zákon projde prvním čtením, v rámci druhého či třetího čtení, stejně tak ve výboru, kam tento návrh zákona přikážeme. Takže neříkejte věci, které nejsou pravda.

A pak bych chtěl upozornit na jednu věc: Když vládní poslanci hlasují pro vládní návrh, tak jsou tupí, jsou automati, kteří jenom ovládají tlačítka, nepřemýšlejí, jsou ovládáni atd. Když opoziční poslanci hlasují proti vládním návrhům, tak jsou chytrí, samostatní, soudně uvažující a podobně. Zkuste se nejdřív podívat na svoje hlasování, jak jednotně či nejednotně hlasujete, a pak nám vyčítejte to, že podporujeme vlastní vládu. Copak vy jste postupovali někdy jinak? (Potlesk poslanců ODS.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Tak nyní další tři přihlášky – pan poslanec Sobotka, poté pan předseda Kováčik, takhle jste byli přihlášení, a pak je zde ještě pan ministr Drábek, který žádá o slovo.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Ale já jsem zde hovořil o důstojnosti poslanců. Netušil jsem, kolikrát budou poslanci nazváni tupými z úst tedy představitelů vládní koalice, no možná se to poslancům vládní koalice líbí takové spojení – slovo tupý či nejednotně, ale já jsem ho nepoužil ani jednou ve svém vystoupení, které jsem dnes v Poslanecké sněmovně vám adresoval.

Já myslím, že nikdo, nikdo nemůže vyčítat vládním poslancům, že podporují vládu. To je prostě součást demokratického systému a je to legitimní postoj. To, co my vyčítáme vaší vládě, je arogance při prosazování reform, které mění základní systémy na dlouhá léta dopředu. Vždyť přece změny v důchodovém systému nejsou jenom změny, které se budou týkat období do roku 2014. Budou ovlivňovat podobu důchodového systému ještě dlouhá léta dopředu, pokud budou takovýmto způsobem schváleny. A já chci varovat na tomto místě, a velmi důrazně chci varovat před tím, aby vaše vláda prosadila nevratné změny v důchodovém systému, nebo zásadní změny v důchodovém systému, a pak jsme byli před stejnými problémy, ve kterých bylo Maďarsko, ve kterých je dnes Polsko, ve kterých je dnes Slovensko, prostě všechny země, které šly cestou privatizace části průběžného důchodového systému a cestou vyvedení peněz ve prospěch těch nejbohatších účastníků důchodového pojištění. Víte, že tyto

země se dostaly do vážných rozpočtových problémů, že v Maďarsku dokonce tu důchodovou reformu museli zrušit, což vyvolalo velmi vážné problémy a možná to vyvolá i řadu arbitráží, že na Slovensku, v Polsku uvažují o korekcích té důchodové reformy, která byla šita velmi obdobně, jako je důchodová reforma navržena touto vládou.

Myslím, že je absolutně v pořádku, jestliže opozice upozorňuje na to, že tato reforma je míněna a pojata velmi úzce, že má jenom malou politickou podporu, která se omezuje na dočasnou vládní většinu v této Poslanecké sněmovně. A nezlobte se, že kritizujeme váš návrh v situaci, kdy ho předkládá vláda, které věří sotva 20 % občanů. Nezlobte se, že kritizujeme ten návrh v situaci, kdy řada expertů, dokonce i liberálních, pravicových expertů, kritizuje tento návrh důchodové reformy jako zcela nesmyslný, neúčinný a riskantní. To přece není jenom opozice, to není jenom sociální demokracie.

Kdyby platilo to, co říká ministr financí pan Kalousek – no určitě v Poslanecké sněmovně je místo pro demokratickou debatu, je to to poslední místo, kde lze ještě něco změnit, ale proč vláda neuspěla na úrovni tripartity? Proč nezískala pro své reformy podporu tam? Jak je možné, že je předkládá bez tohoto základního konsenzu? Co dělalo 40 tisíc odborářů a odpůrců vlády na Václavském náměstí? Proč stály vlaky a stálo metro v Praze? Proč lidé demonstrují proti těmto návrhům reforem? Protože je vláda špatně vysvětlila? Ne, prostě proto, že si je vláda udělala bez komunikace se společností, bez komunikace s politickými partnery, bez komunikace s tripartitou. Tyto reformy jsou příliš úzce pojaty, jsou nespravedlivé a znamenají velké riziko pro naši zemi. A nedivte se, že to jako opozice kritizujeme a že cítíme potřebu varovat před tím, aby vláda tyto nevratné změny, obtížně vratné změny, prosadila takovou formou, jakou se k tomu připravuje.

A možná poslední poznámka: ano, bývá zvykem, že zákony jsou do této Poslanecké sněmovny doručeny poté, kdy je schválí vláda, a že se je jim Poslanecká sněmovna začne zabývat poté, kdy je schválí vláda. Jestli ta praxe má být změněna, tak prosím, ať se změní příslušné zákony, které upravují legislativní proces, ať se změní ústava, ale to, co bylo zveřejněno na webu, přece nikdo nemůže brát jako seriózní základ pro to, aby se tím zabýval při své poslanecké práci. Teprve poté, kdy návrhy zákonů schválí vláda, tak získávají relevanci vládního návrhu, který přichází do legislativního procesu. A jestliže u této vlády si nemůžeme být jisti, jestli tady bude ještě za čtrnáct dní nebo za měsíc, tak si obtížně můžeme být jisti tím, že nějaký návrh zdravotnického zákona, který leží od Silvestra na webu, bude totožný s tím, co nakonec vláda schválí a předloží sem do Poslanecké sněmovny. Několik set stran návrhů zákonů sem dorazilo teprve na začátku tohoto měsíce – tohoto měsíce – a

poslanci měli maximálně deset dnů na to, aby se na ně podívali. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní pořadí – pan předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik, poté je přihlášen pan ministr Drábek, pan místopředseda Zaorálek, pan předseda poslaneckého klubu ODS Stanjura.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Paní a pánové, jenom krátká reakce na pana předsedu Stanjuru. Víte, ono na těch webovských stránkách může být cokoli vyvěšeno, jakkoli dlouhou dobu, ale pokud mě paměť neklame, tak vláda se těmi zákony zabývala 1. července. Jestli to bylo jinak, tak mě z toho – možná – omylu vyvedte, ale mám pocit, že je to správně. Prvního července se těmi stovkami stránek zabývala vláda. Poté, co to schválila vláda, poslala do Sněmovny, dostali to poslanci – a já si nestěžuji na to, že byl krátký čas k projednání. Ano, byl krátký čas. Já si stěžuji na to, že nebylo možno v tom krátkém čase tu obrovskou masu, která od 1. července teprve měla tu platnost, protože já nevím, co nakonec vyleze z té vlády, my dokonce nemáme ani tu jistotu, že to, co vyleze z té vlády, tak i tady na té sněmovně bude ve skutečnosti projednáváno. My nevíme, jestli do rána skupina nějakých vládních poslanců a poslankyň nevymyslí nějaký komplexní dvaapadesátistránkový pozměňovací návrh, který se stane silou a mocí návrhem, o kterém se skutečně jedná a který s tím vládním zase toho tolik společného nemá. Takže nějaké upozorňování, co kdy bylo nebo nebylo na webu, je v této chvíli jenom velmi málo spolehlivé nebo relevantní. Já si stěžuji na to, že jsme neměli možnost podrobně to podrobit analýzám, které by nás postavily do stejného postavení jako všechny ostatní, tedy vládní poslance a poslankyně. Já si stěžuji na to – a promiňte, to slovo stěžuji podtrhuji – že se tady s opozicí zachází čím dál tím hůře. Například v souvislostech –

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, pane předsedo. Dámy a pánové, prosím o klid v jednacím sále.

Poslanec Pavel Kováčik: – minulého pokusu o zdravotnickou reformu. Řada z vás, kolegyně a kolegové, přece pamatuje, že probíhal takzvaný kulatý stůl budoucnosti financování zdravotnictví a že všechny politické strany, tedy i opoziční, jak na politické úrovni, tak na expertní úrovni, byly k tomuto kulatému stolu slušně přizvány, některé se dokonce i zúčastnily, některé, jako třeba v našem případě, v případě KSČM, se účastnily pravidelně jak na ekonomické, tak na expertní úrovni, vznášely připomínky. Pamětníci mohou říci, že jsme byli velmi aktivní a že navzdory tomu, že na-

še návrhy přijímány nebyly, jsme měli alespoň pocit, a ten je také důležitý, že se s opozicí jedná slušně. Zatímco teď se 1. července schválí masa, ta se tady předhodí – a o tupých oslech tady nemluvil ani já, ani pan kolega Sobotka, o tupých oslech tady šlo tuším od pana ministra Kalouska, ale nejsem si jist, nechtěl bych mu to přiřít. On mě tady ostřeluje elektronickou, pardon, laserovou tužkou, tak možná bych měl už končit, ale nebudu, nebojte se, dlouhý. Mě přece, a nás všechny, musí mrzet, přinejmenším mrzet, když se takováto důležitá věc takto hází za hlavu – však my máme sílu dostatečnou na to, abychom si to projednali, abychom si to schválili sami, a na vás, opozice, a na vás, občané, vlastně kašleme. To je vzkaz toho způsobu zacházení s těmito věcmi směrem k nejširší společnosti. To je ten vztyčený prostředník občanům České republiky, odborářům, všem, kterých se ta věc týká. To je to, s čím klub KSČM zásadně nesouhlasí. To je také to, proč nepodpoří program této schůze.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím nyní o slovo pana ministra práce a sociálních věcí Drábka. Prosím, pane ministře.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Dobré odpoledne, vážená paní předsedkyně, vážené poslankyně, vážení poslanci. Já bych chtěl jenom připomenout několik faktů, několik poznámek k těm vystoupením, která tady padla.

Veřejná diskuse kolem důchodové reformy probíhá více než deset let. Ta veřejná diskuse byla nejenom na úrovni odborné, na úrovni různých kulatých stolů a konferencí, ale také, a to chci připomenout, na půdě sociálního výboru Poslanecké sněmovny, jeho podvýboru pro důchodovou reformu.

Pokud tady kolega Sobotka používá takové výrazy jako “uloupit” v souvislosti s návrhem důchodové reformy, tak já musím jenom konstatovat, že za takových okolností, byť se o to snažíme, je jednání s opozičními sociálními demokratiemi velmi obtížné. Protože přebírání odborného slovníku nevytváří, tak jak vidíme z tripartity, příliš vhodné prostředí pro dosažení nějakého konsenzu.

Pokud tady jsou zmiňovány takové nepravdivé a zavádějící věty, jako například, že jdeme cestou, kterou šlo Maďarsko, Polsko nebo Slovensko, a že tam ty důchodové reformy zkrachovaly, tak já myslím, že ten, kdo se alespoň trochu objektivně podívá na návrh, který před vámi leží, musí jednoznačně uznat, že nejde ani cestou Maďarska, ani cestou Polska.

Já jsem shodou okolností minulý týden měl ve Varšavě diskusi s bývalým premiérem Bieleckým. Minulý týden také proběhlo jednání ministrů

sociálních věcí právě na témata důchodové reformy. Chci ujistit všechny kolegyně poslankyně a všechny kolegy poslance, že velmi pečlivě zvažujeme další postup v důchodové reformě. Samozřejmě i s velkým zřetelem na zkušenosti ostatních zemí. To je výhoda toho, že jsme více než deset let ve zpoždění proti jiným zemím ve stejné situaci. Nevýhoda je, že naši občané na to budou dlouhodobě doplácet, protože důchodovou reformu rozjíždíme pozdě. Nicméně výhoda je, že se můžeme poučit ze zkušeností jiných zemí.

Pokud tady byla řeč o kritice na tripartitě, o kritice liberálních ekonomů, ano, vyvážené řešení vždycky znamená, že kritika se snese z obou stran. Že ten návrh kritizují jak zastánci jednoho, čistě liberálního přístupu, nebo druhého, čistě neliberálního přístupu. Ale tak to už u vyvážených řešení bývá.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní prosím o slovo místopředsedu Sněmovny Lubomíra Zaorálka.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Děkuji, paní předsedkyně. Dámy a pánové, já bych chtěl využít toho, co tady tak pěkně řekl ministr financí, když řekl, že vláda v účtě a pokoře předstoupila před tuto Poslaneckou sněmovnu. To mně opravdu udělalo radost. (Smích.) Úcta a pokora vlády před Parlamentem je něco, co mohu jenom přivítat, a pak samozřejmě je půda pro to, abych řekl, co mi připadá zásadní, protože mám jistotu, že vláda to bude poslouchat.

Já bych rád pozdravil tuto nově zrekonstruovanou vládu. Chtěl bych tady vyjádřit radost nad tím, že v této vládě je žena. Mně to tu vládu činí lidštější. Je to novum a mělo by to být vyzvednuto. Je mi líto, že tady zrovna paní místopředsedkyně není. Nicméně to nevádí, tu radost určitě pocítím nějak jinak. (Smích.)

Jak jsem to myslel. (Směje se.) Vážení kolegové, nejen že jsem rád, že je vláda posílena o ženu. Já jsem rád také proto, že ta žena se pustí do toho nejtvrďšího balvanu. Tím samozřejmě myslím tu oblast, která je klíčová a předchází jakoukoli reformu. To je ta správa financí a boj s korupcí. Tady bych chtěl přivítat příchod ženy na tuto klíčovou pozici, která – a řekněme si to upřímně – je slabinou vlády do této chvíle. Takže ta posila je na místě a věřím, že to bude skutečná posila. A já bych chtěl doporučit paní místopředsedkyni pozornost na jednu věc, která mi připadá zásadní. Ona je nová, a pokud vláda přichází s úctou, tak určitě taková upozornění ze strany Sněmovny jsou na místě.

Mně připadá docela zásadní, že ta vláda přichází s novými návrhy, máme tady dokonce návrh, který se týká veřejných zakázek, a správným

způsobem stvrzuje a zpřísňuje podmínky pro veřejné zakázky a snižuje i ty sumy peněz, které budou podmínkou. Já bych chtěl říci, že mi připadá úplně zásadní, a to říkám zvlášť pro nově přichozí členy vlády, že ta vláda ještě před vaším příchodem si dovolila právě v této věci rozhodnout způsobem, který mi, přiznám se, připadá docela skandální. Že totiž ve věci veřejné zakázky, která se týká zastupování státu ve věcech možných stížností nebo podání majitelů fotovoltaických elektráren proti České republice, se rozhodla, že zruší výběrové řízení, protože jde o příliš mnoho peněz, o desítky miliard, a tady se rozhodla pro zvláštní postup, který se zřejmě usmívá na pana Radka Šnábla, našeho starého známého z minulých kauz, a zkušené právníky, kteří se takto dají dohromady – opakují – mimo výběrové řízení.

Já si myslím, že tohle je věc, která se netýká levice, pravice. Možná kdybych se narodil jako pravičák, člen ODS a byl konzervativního smýšlení, tak bych si prostě stejně mohl myslet, že není možné, aby stát zastupoval člověk, který byl odsouzen pro daňové podvody. To není věc, která by nás měla rozdělovat. Já si myslím, že to je nepřijatelné, pro slušný stát je to něco, co není možné akceptovat, ať je člověk pravičák, nebo levičák.

Takže já bych si dovolil říci, chce-li vláda být trochu věrohodná, nemůže nám tady předkládat do Sněmovny návrh na zpřísnění zacházení s veřejnými zakázkami a zároveň před několika dny přijmout rozhodnutí, že veřejné řízení vysadí, zruší u mimořádně rozsáhlého tendru, kdy jde státu o desítky miliard a kde samozřejmě i to, co se tady rysuje pro ty právníky je obrovsky tučný honorář. To si myslím, že je naprosto nepřijatelné, skandální, a pokud vláda chce myslet debatu o veřejných zakázkách vážně, tak nemůže tady dělat pravý opak. Protože to vypadá – když jde o málo, tak budeme dělat veřejné zakázky, když půjde skutečně o velké peníze a o opravdu velký tendr, tak tam si to prostě uděláme zvlášť. To je podle mě nemožné.

Já doporučuji ještě jednu paní Karolíně Peake k pozornosti tady tuto kauzu, která je poměrně čerstvá, a věřím, že nově zrekonstruovaná vláda se k tomuto tématu vrátí, jinak se k tomu budeme vracet my. (Potlesk z řad sociální demokracie.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní nemám nikoho dalšího přihlášeného s přednostním právem vystoupení, což je možné v této fázi schůze, a proto bych vás seznámila nejprve s tím, že pan kolega Jiří Štětina bude mít náhradní kartu číslo 21, pan poslanec Michal Babák náhradní kartu číslo 22.

Dále omluvy z dnešního jednání. Z poslanců se omlouvají: Vojtěch Adam zdravotní důvody, Petr Hulínský zdravotní důvody, Petr Jalowiczor

těž zdravotní důvody, Radim Jirout rodinné důvody, Václav Klučka zdravotní důvody, Václav Kubata osobní důvody, Josef Novotný st. a Petr Skokan se omlouvá z osobních důvodů. Z členů vlády se do 14.30 hodin omlouval pan ministr Tomáš Chalupa, ale již je přítomen.

Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 20. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak byl písemně předložen. Počkám chvíli, než budou moci do jednacího sálu přijít všichni, a poté zahájím hlasování...

Paní poslankyně Strnadlová má náhradní kartu číslo 12.

Myslím, že mohu zahájit hlasování. Zahajuji hlasování pořadové číslo 5. Táží se, kdo souhlasí s návrhem pořadu 20. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak nám byl písemně předložen. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 5, přítomno 187, pro 105, proti 77. Konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

Budeme se věnovat prvnímu bodu schváleného pořadu schůze. Zahajuji projednávání bodu

1.

Vládní návrh zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) /sněmovní tisk 405/ - první čtení

O úvodní slovo z pověření vlády požádám ministra zdravotnictví Leoše Hegera. Prosím, pane ministře, o vaše úvodní slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Vážená paní předsedkyně, děkuji vám za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovolte mi, abych uvedl vládní návrh zákona o zdravotních službách, který je prvním z pěti vládních návrhů zdravotnických zákonů předložených Parlamentu České republiky, které by měly být projednávány v prvním čtení na této schůzi Poslanecké sněmovny. V tomto případě se jedná o sněmovní tisk číslo 405.

Vládní návrh zákona je reakcí na programové prohlášení vlády, v němž se vláda zavázala uskutečnit reformu zdravotnictví a za tím účelem provést nezbytné legislativní kroky. Cílem navrhované právní úpravy je nahradit dosavadní, již zastaralou právní úpravu zdravotní péče a podmínek jejího poskytování právními a fyzickými osobami, která je doposud vymezena v zákoně o péči o zdraví lidu a v zákoně o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, úpravou komplexní a moderní, reflektující jak pokrok v oblasti vědy a zdravotní péče, tak vývoj v

oblasti práva i kulturního prostředí, ve kterém je zdravotní péče poskytována.

Zákon o zdravotních službách bude zákonem obecné právní povahy, na který bude navazovat zákon o specifických zdravotních službách, zákon o zdravotnické záchranné službě a dva tzv. novelizační zákony.

Vládní návrh zákona o zdravotních službách nově vymezuje pojem zdravotní péče a pojem zdravotní služby, který je v tomto případě pojmem širším a nadřazeným pojmu zdravotní péče, a dále pojem poskytovatel zdravotních služeb. Zavedením zdravotních služeb dochází k přesnější specifikaci činností subjektů působících ve zdravotnictví. V návrhu zákona jsou stanoveny podmínky pro udělení oprávnění poskytování zdravotních služeb, práva a povinnosti poskytovatelů zdravotních služeb, zdravotnických pracovníků a pacientů. Významným posunem oproti současnému stavu je snaha zakotvit práva a povinnosti subjektů zúčastněných na poskytování zdravotních služeb tak, aby byl pacient vnímán jako rovnoprávný partner.

Vládní návrh zákona také ve srovnání s dosavadní právní úpravou nově vymezuje postupy hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb. V současné době jsou ve zdravotnictví bez odpovídající právní úpravy realizovány programy kvality, jejich úroveň je různá. Parametry nastavené v některých programech neodpovídají mezinárodně uznávaným zdravotnickým standardům při sledování a hodnocení kvality a bezpečí zdravotní péče. Účelem vytvoření pravidel pro hodnocení je zejména zajištění transparentního a kontrolovatelného postupu hodnocení. Hodnocení kvality a bezpečí budou moci provádět pouze osoby, které získají k této činnosti oprávnění při splnění podmínek stanovených v zákoně.

Navrhovaný zákon dále vymezuje národní zdravotnický informační systém, jehož úkolem a cílem je především shromažďovat údaje o zdravotním stavu obyvatel a jednotlivých pacientů za účelem vyhodnocování zdravotního stavu obyvatel na území České republiky a zjišťování údajů pro vyhodnocení a zajištění kvality zdravotních služeb jako celku i ve vztahu k jednotlivým pacientům.

Paní předsedkyně, paní poslankyně a páni poslanci, děkuji vám za pozornost a doufám, že vládní návrh zákona o zdravotních službách podpoříte. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu ministrovi. Prosím nyní o slovo zpravodaje pro první čtení pana poslance Borise Šťastného.

Poslanec Boris Šťastný: Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, vážené kolegyně a kolegové, dostává se nám na stůl k projednání velice důležitý zákon. Zákon, který vznikl mnoho a mnoho let a také byl celou tu

dobu velmi intenzivně připomínkován, a to nejenom samotnými politiky a jednotlivými politickými frakcemi, ale především odbornou veřejností. Já bych chtěl připomenout, že v průběhu poslední aktualizace tohoto návrhu přibližně někdy od podzimu loňského roku bylo přijato velké množství nejrůznějších připomínek od jednotlivých zdravotnických komor, patientských organizací, odborných sdružení a dalších nevládních organizací.

Chci také potvrdit a deklarovat, že jako předseda výboru pro zdravotnictví jsem učinil maximum pro to, aby poslankyně a poslanci byli s tímto návrhem stejně jako s ostatními návrhy první části zdravotnické reformy detailně seznámeni. Upozorňuji, že vznikla speciální intranetová stránka na našem informačním systému, která umožnila sledování jednotlivých připomínek v rámci všech připomínkových řízení už od úrovně Ministerstva zdravotnictví. Chci se proto jednoznačně vyhradit nebo ohradit proti tvrzení váženého pana předsedy Sobotky, neboť v rámci tohoto projednávání a tohoto sledování každý z poslanců a poslankyň více než půl roku mohl a nadále může jednotlivé změny provádět, navrhopvat, může se seznamovat s postupným vývojem jednotlivých verzí tohoto velmi důležitého kodexového zákona.

Chci také připomenout, že velká spousta připomínek byla ministerstvem zapracována. Kdo by si dal tu práci a skutečně věcně si chtěl prostudovat jednotlivé verze, tak uvidí, že jednotlivé připomínky, ať už ze stran politiků, tak ze stran odborníků, byly v řadě případů zapracovány. Bylo tomu nepochybně proto, že tento návrh zákona z mého pohledu není návrhem zákona politickým. Není to tak silné politikum jako určitě novela zákona o zdravotním pojištění. Je to zákon, který nahrazuje již dávno překonanou úpravu z poloviny 60. let minulého století a který potřebujeme. Je to zákon, který je srovnatelný svým rozsahem a svou důležitostí například s obchodním zákoníkem nebo s občanským zákoníkem.

Vláda předložila tento návrh Sněmovně oficiálně 30. června 2011. Byl rozeslán poslancům jako tisk 405 dne 1. 7. Předseda Sněmovny určil mě jako zpravodaje a je tady návrh přikázat k projednání tento návrh zákona výboru pro zdravotnictví. V této souvislosti chci předem deklarovat, že výbor pro zdravotnictví v posledním srpnovém týdnu se bude v několika jednáních velmi intenzivně tomuto návrhu, stejně jako ostatním, věnovat a že jsme připraveni veškeré věcné připomínky v průběhu několika týdnů, které nám zbývají do oficiálního jednání výboru, věcně a férově diskutovat.

Děkuji vám za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu zpravodaji. Otvírám obecnou rozpravu. Mám zatím do ní tři přihlášky. První přihláška je od pana poslance Jiřího Koskuby. Po něm je přihlášen David Rath, po něm

paní poslankyně Soňa Marková. Prosím o slovo pana poslance Jiřího Koskubu.

Poslanec Jiří Koskuba: Dobrý den, paní předsedkyně, vládo, dámy a pánové. Velice se vám omlouvám, nečekal jsem, že i když ne dnes ještě hodně, ale v horkých letních dnech zde budu hovořit, ovšem osud mi nedá jinak.

Slovo vážení jsem vynechal dneska zcela cíleně, dámy a pánové, a já to přiznávám. Protože způsob svolání této schůze i úvod, který jsem zde zaslechl, svědčí o tom, že říkat této Sněmovně slovně či vážená by v této době bylo pouhé rouhání. Mezi námi lidé, kteří jsou opět v ulicích, a pro některé z vás je to lůza, svědčí o tom, že se lidem též nelíbí způsob, jak tyto zákony projednáváme. A po politickém školení mužstva, které jsem zde obdržel od pana ministra financí – a já chápu, že zvyky z Národní fronty se často hodně zakofeňují – mi nezbyvá, než si neodpustit i krátký úvod toho, proč se vůbec deru za tento pultík, abych zde naprosto zbytečně hovořil o tom, co jsme dostali na stůl. Slovo naprosto zbytečně říkám s plným vědomím, protože moc dobře vím, že mě stejně skoro nikdo neposlouchá, že se stejně zítra dočtu, že poslanci schválili – už jsem tu o tom mluvil minule, ale novináři jsou prostě nepoučitelní. Zřejmě Václav Klaus s Milošem Zemanem ne vždy byli hrubí, když se zabývali touto profesní vrstvou. Nepochází jim, že to schvaluje trojkoalice, předkládá a schvaluje trojkoalice, nebo trojspolek možná. Slovo trojspolek by bylo vhodnější, protože Trojspolek též nevytvořil mnoho dobrého a trvalo čtyři roky, než se ho Evropa v minulém století zbavila.

Dámy a pánové, mě opravdu uráží, že tu diskutujeme o tom, jak všechno frčelo jako na drátkách. Nefrčelo. Právě utekl rok, co jste se vytvořili jakožto trojkoalice, a ať chcete, nebo ne, je to rok plný ostudy. Já jsem překvapen, jak najednou poté, co se objevilo nové korýtko a dostali šance jiní lidé s patřičnou stranickou průkazkou, tak najednou se musí sejít Sněmovna a projednat zákony, které, jak zde řekl náš zpravodaj a předseda zdravotního výboru, se projednávají už dlouho.

Dále nechápu, jak zde můžete nepokrytě hovořit o tom, že je vše v cajku, když moc dobře víte, že opravdu vláda schválila tyto zákony až poté, co zjistila, že se nerozpadne, že perioda či hysterie určité skupiny v ní je na chvíli zažehnána, tak svoláte poslance včetně opozičních, abyste projednali něco, co nám rozešlete, a jenom důvodová zpráva tohoto zákona má takřka 65 stran, vážení. A ty zákony jsou v balíku, takže si uvědomte, co by měl opravdu člověk přečíst. Ale na druhé straně proč ne? Vždyť ať tu řekneme cokoli, tak vám, vážení, je to jedno. A tato slova patří k jedné, k té nejmenší koaliční straně. Já chápu, že máte většinu a chcete ji využít. Pak jenom zvažte: nebylo by lepší, kdyby se v těchto

zdech scházela jenom K9, nám jste všem dali neplacené volno a řešili jste si to sami? Aspoň byste za to nesli odpovědnost. Skutečně, tento způsob projednávání se mi hrubě – zdůrazňuji hrubě – nelíbí. A překvapuje mě, že vás to udivuje.

Výjimečně musím poděkovat panu ministrovi, který sem za vládu s tímto zákonem přichází, protože i když jsem v neděli čas neměl, tak v nočních hodinách jsem zasedl k debatě u Václava Moravce, která se krom jiného týkala i tohoto zákona. A já jsem rád, že tam pan ministr Heger – a teď se nechci pana ministra absolutně dotknout, ale mám čím dál větší pocit, že pan ministr předkládá tento návrh ve Sněmovně svým způsobem tak, že je jakýmsi pošťákem této vlády, že to sem prostě donese, a já ani nevím, čím je to vůbec zákon. Tak pan ministr Heger v televizi přiznal, že o tom vůbec s nikým kromě vládní trojkoalice nejednal. Je to čestné přiznání a já jenom to říkám zde proto, že mu za to chci poděkovat a ostatním předřečníkům připomenout, že pan ministr Heger mi v tomto směru zrovna jako lhář nepřipadá. Takže ty úvodní řeči byly zřejmě minimálně nepravdivé,

Pan ministr Heger nám nabídl, že za námi do poslaneckého klubu přijde. Za sebe mohu říci: Já už o to ani nestojím, protože od toho je zdravotní výbor, a zde se čestně před veřejností přiznávám, že je otazné, jestli se vůbec budu zúčastňovat byť intenzivně pracujícího zdravotního výboru, neboť už jsme projednávali první tzv. balík zdravotnických zákonů a naše účast na zdravotním výboru vyzněla jako vše, co opozice v této Sněmovně dělá. Taková je prostě demokracie. Byli jsme tam zbyteční.

Rovněž bych předřečníkům připomenul, že jestli něco viselo na webu, nebo neviselo, je mi lhostejné, protože při projednávání předchozího balíku jste nám dokázali pozměňovák poslat nejen v noci před jednáním zdravotního výboru, ale dokonce jste nám další praštili tady na lavici, kterej byl na-prosto jinej a stejně objemnej. Taková je, vážení, totiž pravda.

Omlouvám se, čím dál hůř nesu práci opozičního poslance v této Sněmovně. Měli byste zřejmě říct: tak s tím prašť, vzdej se mandátu. Přesně tak, ano. Na druhé straně tu sedím s lidmi, kteří naplkali už takových lží a nesmyslů, že mě nakonec mrzí, že tady s námi nesedí pan ministr Drobil, což byla asi poslední oběť tzv. boje proti korupci, protože předesílám, že se scházíme na mimořádné schůzi, ano, vláda je obměněna, ale furt tu sedí ministři, kteří ne že vadili opozici, ale vadili i některým koaličním stranám. A najednou je vše zapomenuto.

Já jsem taky čekal, že kromě zdravotnických zákonů možná budeme jednat o tom, jak očistit novopečeného předsedu poslaneckého klubu Věcí veřejných pana Bártu, kterému mohu pogratulovat ke zvolení předsedou tohoto poslaneckého klubu. Najednou se nám výkřiky o boji proti korupci a očištění vytratily. Ano, počkáme si. Ono to vyhnije.

Samozřejmě jsem dneska též zaznamenal krom protestů veřejnosti pro-

ti takzvané zdravotnické reformě i radostnou zprávu, že pan kolega Babák vydělal na akciích tolik, že zřejmě už bude mít po problémech vysvětlovat, kde sehnal peníze na půjčení. Já k tomu gratuluji. Já chápu, že čas je lékařem všeho. Obávám se však, že čas nevytléčí to, až projednáme zdravotnickou reformu.

A tím úvodem, který na mne byl příliš široký, mi dovolte ještě jednu věc. Nevím, jestli jste zaznamenali, jak v televizi právě běží, a budete projednávat zákon o České televizi, zmínky o Tomáši Baťovi, který tvrdí, že nikoliv krize, ale morální bída je příčinou problémů společnosti.

Paní předsedkyně, já se omlouvám, jestli ruším vládu, já počkám.

Prosím vás, já se domnívám, že morální bída je to hlavní, co na nás do-sedlo.

A nyní k zákonu samotnému. Dámy a pánové, nebudu vás příliš zdržovat. Jestli se domníváte, že jsem zákon přečetl, nebo všechny ty zákony, stihl jsem si je podtrhat, zkonzultovat, protože já se omlouvám, na rozdíl od jiných ctihodných kolegů já nejsem tak geniální, abych všechno uměl sám, mohu vám říci, že se mi to nepodařilo. Jenom jsem se koukl, o čem to je. A proto jsem zmínil i Otázky Václava Moravce, protože jisté kritické body tam byly naznačeny.

Tak za prvé mi ctihodný pan předseda zdravotního výboru a zpravodaj promine, já s ním souhlasím v jedné věci. Ano, starý zákon o péči o zdraví lidu novelu potřebuje, ale na druhé straně netvrdím, že to potřebuje teď hned. A vzhledem k dalším krokům, jak jste, pane předsedo, řekl, prostřednictvím paní předsedající, opravdu politických kroků, jelikož tyto kroky proběhnou, tak se dalo počkat, až utvoříte ty politické. Ono by to mohlo přímo na to navazovat. To znamená my stavíme chalupu od prvního patra. To jenom na okraj. A to se, vážení, nedělá. A když se to dělá, tak to většinou špatně dopadne.

Ve své podstatě se nic nezmění. Tam se totiž mění názvosloví a zůstává tam spousta ukrytého. Vy jste sami, jestli jste to vůbec sledovali, asi zaznamenali, že posilujeme práva pacienta. S veškerou úctou k vám, všechna ta zmíněná práva pacienta již jakýmstakým způsobem zakotvena jsou, ale je pravda, nebyla sankcionována. A jiní lidé z praxe vám řekli jedno jediné. Vy budete stavět zdravotníky proti pacientům, ať chcete, nebo ne. A je to jako se vším v této zemi. Koho to postihne? Většinou ty slušné. Kdo to využije? Ta hrstka neslušných. A jelikož já se 30 let zdravotnictvím žívím, já opravdu vím, o čem mluvím, a asi bych vás tím unavoval. Ostatně taky proto je sněmovna poloprázdná.

Možná jste tím hodili trošku drobků tomu lidu za to, že jste tu rozhodli o standardech, nadstandardech bez toho, že byste vysvětlili, co to jednou bude. Tak je teď potěšme tím, že budou zdravotníci dostávat pokuty. Vážení, každý pacient má právo na informace, ale je tu málo z vás lékařů,

a ono se někdy laikovi v urgentní situaci velmi těžce vysvětluje odborná otázka. Nicméně když to bude kverulant, bude si na vás stěžovat. Ano, ujistili jste nás v tom pořadu, že ne každý hned dostane milionovou pokutu. Ale tak bych mohl pokračovat. To znamená: nezlobte se, já nemohu podporovat něco, kde, když nevíme, co se systémem, ve kterém budou díky DPH chybět další a další miliardy a bude se ten šroub utahovat, tak já nemohu souhlasit s tím, že vám tady kývnu na to, že to hodím na ty zdravotníky.

Pak se podívejte, v zákoně není ani zmínka o síti. Možná to tam nepatří, možná patří. Já si myslím, že jo. O tom tam není nic. Jen se dočtete, kdo co zřizuje. Najednou zjistíte, že většinu převezmou kraje, zbytek univerzity, a jak pan ministr nebo jeho lidé říkají v novinách, dokonce už velmi brzy se některé nemocnice odfakultní. K tomu já se vrátím. O tom žádná diskuse vedena nebyla. To je, vážení, nevratný krok. Protože ano, já jsem socialista, člen ČSSD, na rozdíl od mého pana místopředsedy možná někdy až dost konzervativní, a proto to mé hluboké zklamání z ročního dění v této Sněmovně, ale přesto jsem přesvědčen, že základní státní síť musí být garantována. O tom tam není ani slovo.

Ono asi nemá cenu, abychom probírali poznámky, které jsem si tu vy-psal, protože, vážení, já jsem stejně přesvědčen, že vy zvednete ruku a ano, tento zákon půjde do výborů. Vy si to prosadíte, proč ne. Jen jsem vám potřeboval moc říct, proč se mi nelíbí tento způsob práce Sněmovny, proč se mi nelíbí takovéto provádění zdravotnické reformy, která ovlivní životy desítek tisíc zdravotníků a milionů pacientů. Ono totiž, když si přečtete ten zákon, nebo všechny, co na sebe navazují, tak ať chcete, nebo ne, až se objeví zřizovatelé a pojišťovny nebudou mít peníze a ony budou rozhodovat o tom, který špitál a které zařízení jakou poskytne péči, a ony mu ty prachy nedají, tak se daleko snáze bude utlumovat péče v tom či onom regionu, protože on za to vlastně stát neponese žádnou zodpovědnost. A ať si to občan vyřeší s komunálními politiky.

Vám asi nedochází, že vy skutečně tady převoráváte tuto zem ve jménu udržení si koryt, a promiňte mi to slovo, za každou cenu. Ano, když jsme se sešli poprvé na zdravotním výboru a zjistil jsem, co je zde nových tváří včetně mě a co lékařů, měl jsem pocit, že naše práce bude vypadat trochu jinak. Obávám se, že z drtivé většiny se z nás stali jenom podržtaškové a kompars této Sněmovny vysoké politiky, která je určena jen úzké skupině lidí. Dialog není žádný. A přiznejme si, že on ani není třeba, když máte tak stále značnou většinu. A Senát to jenom na chvilku zdrží.

Takže, vážení, poměrně neučesaný další projev k reformě, k zákonné normě, se kterou souhlasit v této podobě nemohu, nemohu souhlasit se způsobem jejího předložení. A znovu se vracím k původní myšlence. My jsme se tady z vůle lidu nesešli proto, abychom tady fungovali způsobem,

který jsem popsal. Opravdu mravní bída je to hlavní, co lidem na politických vadí. A mně vadí, že i když jsem pouhým půlprocentem této Sněmovny, že lidé na politiku nadávají jako na celek. Já jsem sem šel s tím, že budu trochu jiný. Bohužel v mašinérii K9, K12 nebo si to nazvěte, jak chcete, to vidět není. Část z vás lidem lhala, pošlapala všechny sliby, a jelikož vám to nedělá morální problém, tak vám asi nebude dělat morální problém tady všechno rychle převálcovat.

Omlouvám se, já se z protestu nebudu zúčastňovat opakovaně navrhovaného nočního jednání předákem brigády kapitalistické práce, protože kdybyste se nehádali, dávno jste si všechno mohli prohlásit cestou daleko kulturnější. Já vám jenom přeji, abyste jednou nelitovali. A uvědomte si poslední věc. Jak vy se nyní chováte k opozici, tak i ve mně, který si namlouval, že se zde musí chovat slušně, i ve mně čím dál více bublá myšlenka, kdyby se to jednou otočilo, jestli bych byl jiný. Bohužel i já mám paměť a čím dál více jsem přesvědčen, že jestliže se to jednou otočí a já zde budu, tak asi budu s některými z vás ochoten komunikovat hodně málo, protože nezapomenu, jak se komunikovalo se mnou, když jsem byl na druhé straně barikády. To nebyla výhrůžka. To je totiž zklamání člověka, který sem přišel, aby se něco v této zemi změnilo.

Já jsem si zvenku myslel, že všichni politici jsou tupci, jak mi někdo řekl. Já vidím, že ne. Ale bohužel, mají-li většinu, občas se jako tupci chovají. Dej bůh, ať to v těchto zdech není infekční, aby to jednou nepostihlo i mě.

Přeji vám příjemné jednání. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní dvě faktické poznámky – paní poslankyně Matušovská? Faktická poznámka? Nehlásí se.

Pan kolega Boris Šťastný faktická poznámka? Prosím.

Poslanec Boris Šťastný: Vážená paní předsedající, vážená vládo, vážený pane kolego Koskubo prostřednictvím paní předsedající, mě váš projev hluboce uráží. A hluboce mě uráží proto, že tady z této pozice člena zdravotnického výboru prohlásíte, že jste tento návrh zákona nečetl, že jste si ho neprostudoval, že jste si nepodtrhal z něj jednotlivé stati, že jste – cituji vaše slova: “Jenom jsem se koukl, o čem to je.” Nezlobte se, já si nepředstavuji, že poslanci parlamentu, a vůbec ne poslanci, kteří jsou členy zdravotnického výboru, který má projednávat takto důležité normy, jako je zdravotnická reforma, si nepodtrhnou jednotlivé stati, nepřečtou si je, nevědí, o čem to je, a jenom se koukají, o čem to je.

Vážený pane poslanče, mě uráží, že jste si od 26. ledna tohoto roku, kdy jsme vystavili tento zákon na našem intranetu našeho výboru, neudělal dost času na to, abyste se s tímto návrhem zákona seznámil. 26. ledna jsme ho vystavili. Proč to tedy děláme? Proč tam aktualizujeme všechny

změny? Proč jsme ho znova aktualizovali 13. 4.? Vy jste neměl sedm měsíců a opozice neměla sedm měsíců na to, aby se s tím seznámila? Proč tady nediskutujete o konkrétních záležitostech týkajících se tohoto zákona? A proč říkáte, že není dialog? Proč se vyloučíte nesmyslnými argumenty na to, že jste neměli čas se s tímto návrhem zákona seznámit, když o tomto návrhu zákona diskutujeme více než pět let a od ledna tohoto roku máte možnost na půdě zdravotnického výboru k němu dávat konkrétní a jasné připomínky, jako to dělali všichni ostatní?

Děkuji. (Potlesk koaličních poslanců.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Další faktická poznámka pan poslanec Koskuba.

Poslanec Jiří Koskuba: Děkuji, paní předsedkyně. Vaším prostřednictvím mému kolegovi. Až vyjde stenografický záznam, vím, že jsem mluvil dlouho, zjistíte přesně, co jsem řekl. A zjišťuji, že pravda se v těchto zdech nevyplácí. Já jsem vám jasně vysvětlil, proč jsem nestihl prostudovat celý balík těchto zákonů. Ale mohl jste postřehnout, že jsem vám uměl odcitovat i určité stránky, pane předsedo. Nechtejte mě za slovíčko.

Nicméně jestli vás to urazilo, moje hluboká omluva. Možná je chybou, že se i stále zdravotnictvím živím, a proto mě děsí jisté dopady podobných zákonných norem.

Jen tak mimochodem, i vy moc dobře víte, protože se aspoň staráte o pražské zdravotnictví, co se stalo s jednou pražskou nemocnicí, že to nikdo neřešil a že večer, i když jsem pana ministra informoval telefonicky na konci loňského roku, a netvrdím, že to je chyba, ale stále jsem zaměstnancem zařízení, které zřídil – tedy s veškerou úctou které zřídil jakožto založil, i když zřízení i předchozími ministerstvy je dostatečně – a že v noci prostě začaly jezdit sanitky ze spádu, který není obsažen v zákonné normě, a přestože my máme prázdninový provoz, a to je terminus technicus, který zde při stávce lékařů používal právě čelný představitel Ministerstva zdravotnictví, tak že nevíme, kam skočit. Já jsem ani o tomto nechtěl hovořit. To je ale důsledek nesolidních kroků uvnitř českého zdravotnictví a to zas uráží mě. Ale mě to uráží doopravdy.

Slibuji vám, pane předsedo, že dostavím-li se na zdravotní výbor, budu mít barevně všechny zákonné normy podtrhány. Děkuji. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní nemám již žádnou faktickou poznámku, proto se vracíme k řádným přihláškám. Slovo má pan poslanec David Rath.

Poslanec David Rath: (Přistoupil k řečnickému stolu a ostentativně hlasitě polo-

žil balík papírů. Smích v sále.) Tak dámy a pánové, paní předsedkyně, toto je balík zákonů. A vidíte, jsou podtrhané, takže jsem si dal práci a skutečně to přečetl. Bohužel už několikrát, není to žádná novinka.

Proto vůbec nechápu, proč s tímto balíkem, s touto bombou - ona je to totiž Julínkova bomba. Tuhle bombu, tenhle balík totiž napsal Julínek a já jsem překvapen, že s ním nepřišel on spolu s Cikrtem, že by si to přitáhl na kárce, protože je to dost těžké. A v podstatě pan ministr Heger udělal to, že po roce svého panování na ministerstvu se rozhlídl a řekl: "Co tady asi máme hotového?" Tu některý z úředníků otevřel zásuvku, vyhnal pavouky a myši a přinesl to, co nechal sepsat před mnoha lety Julínek s Cikrtem. Právě proto, že já si většinou dávám práci, že ty věci čtu, tak je to z nějakých 95 nebo 99 procent v podstatě identické. Skutečně, pane ministře, velký váš osobní přínos pro české zdravotnictví! Vyhnal jste, oprášíl jste prach nad Julínkovou bombou, která za pár měsíců vybuchne v českém zdravotnictví a způsobí další prohloubení chaosu a nepořádku.

Proč? My totiž tyto zákony v podstatě vůbec nepotřebujeme. To není žádná reforma. To je skutečně jenom to, že někdo si po mnoha letech řekl "proč budeme užívat ustálené termíny, které se užívají desítky let a jsou skutečně apolitické, inertní, neutrální, naučili se je pacienti, naučili se je lékaři, naučili se je sestry, naučili se je právníci, a celkem bez problémů se nám v tom prostředí žije", tak někdo si řekl "uděláme reformu tím, že všechno přejmenujeme a pojmenujeme jinak". Takže co dneska a do dneška se jmenovalo třeba vozík, tak od teďka bude prostředek k dopravování předmětů. To je celá vaše slavná reforma. Že neříkám – tak jeden příklad za všechny. Zdravotnická zařízení, aby mohla existovat, mají prostě registrace. Registrují je krajské úřady. Děje se tak asi dvacet let. Všichni se to naučili, všichni vědí, jak to funguje. Všichni vědí, v čem je nějaká slabina. Ale vy ne abyste opravili ty chyby stávajícího registračního procesu, vy je v podstatě ponecháte, ale jedině, co jste udělali, že jste to přejmenovali. Takže teď už to není registrace, ale nově bude lékař potřebovat oprávnění k výkonu praxe a povolání.

Proboha, jaký to má význam? To jsme fakt v Kocourkově. Vy prostě nemáte na tom ministerstvu co dělat, a aby vás lidi neměli za darmožrouty a darmochleby, tak prostě úředníci přepsali stávající terminologii na terminologii jinou, asi s představou, že to bude velká legrace, až se to spustí, protože najednou si všichni přestanou rozumět. Je to asi tak, jako kdybychom si úředně odhlasovali, že přestává platit u nás čeština a budeme mluvit třeba polštinou, aby byla nějaká legrace. No a teď se všichni budou muset učit polštinu, aby si vzájemně rozuměli. To je jediný smysl.

A ono to není vůbec hloupé. Vy tady sedíte, usmíváte se, všichni vás mají za takového milého dobráka, mají vás rádi, říkají "on to vlastně myslí

dobře", že jo. On to vůbec nemyslí zle, jenom ti úředníci asi teď ho dostali, protože mu podsunuli, co Julínek napsal. No.

Jenže vy za to nesete zodpovědnost, pane ministře. To jako není zas tak úplně legrace. Úplně jeden poměrně významný resort ze dne na den pozmění terminologii pro nic za nic. Můžete mi vysvětlit, proč se nemůže napříště registrace nazývat registrací, ale proč se napříště musí nazývat oprávnění? Co je na tom za reformu? Co je na tom objeveného? Zásadního? Klíčového? Co prosím nepočkalo strpení, takže musí na to být mimořádná schůze Sněmovny? Mimochodem, jak říkám, to plesniví na Ministerstvu zdravotnictví minimálně tři roky. A teď najednou musíme na to dělat mimořádnou sněmovnu. Ono by to tam nemohlo plesnivět dalších pět let. Ono by se nic nestalo. Dokonce by to bylo lepší.

Ale to není všechno. Ono vedle, řekněme, těch nesmyslných chaotických změn názvů, které nepřinesou nic dobrého, jen nám to trochu zkomplikují – dobře, tak doktoři se to naučí, bude jim to chvilku trvat, naučí se to pacienti, sestry, chvilku budou s tím mít problém právníci, nakonec se to všichni naučíme a budeme vědět, že oprávnění je totéž co předtím registrace a tak dále a tak dále, těch změn termínů je tady velké množství – tak ještě přicházíte s věcmi, které jsou nejenom nesmyslné, ale ještě drahé. Například představte si, že v České republice máme všechny lékaře ze zákona vedené v registru České lékařské komory. Ten registr samozřejmě něco stojí, protože tam máte zaměstnance, musíte to mít v určitém elektronickém prostředí, čili upgrade a tak dále. Stojí to skutečně nemalé finanční prostředky. No. To nestačí. Přece my jsme tak bohatá a schopná země, že si můžeme dovolit těch registrů hned několik. Stejných. Proč bychom si je z veřejných prostředků přece nezaplatili?

Registr placený a vedený lékařskou komorou ze zákona Ministerstvu zdravotnictví nestačí a z tohoto zákona vznikne nový registr, tentokrát ho bude platit státní rozpočet. Ten lékařský platí lékařská komora. Bude zajímavé porovnávat, kolik za to utratí lékařská komora, to jsou řádově, řekněme, statisíce, jednorázově miliony. Ale já si tipnu, pane ministře, že soutěž na registr vašeho ministerstva vyhraje nějaká úžasná firma, která to udělá za pár desítek milionů. Stejně tak jak pan Šnajdr v minulosti předal administrativní atestací soukromé firmě. To vám také nevádí. Do té doby to dělalo IPVZ a ministerstvo. Od nástupu pana Julínka a Šnajdra to přešlo na soukromou firmu a platí se za to. Tak teď zase se vyobchoduje nějaký nový registr, úplně zbytečný, který už tady máme, který platíme, tak ho budeme platit ještě jednou. Co naplat. Bude stát teď už ne statisíce nebo miliony, ale desítky milionů, protože všechno, co dělá ministerstvo, je extrémně drahé. Pak se stejně zjistí, že není úplný a že nefunguje. Bude stát každoročně spoustu peněz jeho udržování, jeho opravování. Samozřejmě po pár letech nebude stačit to elektronické prostředí, tak za-

se se bude soutěžit nové elektronické prostředí a nový program, zase za desítky milionů. Hlavně že se kola točí.

To je ta vaše filozofie. Šetřit se musí hlavně na těch druhých. Můžete mi vysvětlit jedinou logiku, proč chcete utrácet za registr, který už existuje ze zákona? To vám není hloupé? Nepřijde vám to k ničemu? Zjevně ne. Vy jste spokojen. Přednesl jste to tady a usmíváte se. A lidi si budou říkat: on ten hodný pan ministr to myslí dobře.

Další, co je zajímavé, dámy a pánové, je tam zasunuta také taková drobná velmi nebezpečná věc. Představte si, že za kontrolu kvality zdravotnictví a výsledků nebude odpovídat nějaký veřejný orgán – ministerstvo, lékařská komora – ale od platnosti tohoto zákona soukromé společnosti. No samozřejmě, oč jde. Báječný byznys. Z tohoto zákona první krok je, že se to dělá dobrovolně. Ano. Dobrovolně zdravotnická zařízení se budou moci samozřejmě za peníze, a ne malé peníze, nechat zkontrolovat nějakým soukromým subjektem, buď fyzickou, nebo právnickou osobou, která získá od ministerstva na to papír. Samozřejmě ten papír nezíská každý. Víme, jak ministerstvo nakládá se zákony. Takže někdo ten papír dostane, třeba pan doktor Marx nebo nějaký jiný kamarád někoho, a ten bude obcházet ty nemocnice a zařízení a bude říkat: Já ti tady zkontroluji kvalitu a bude tě to stát pouhých pár milionů. Proč ne. Pak už stačí změnit jenom jedno slůvko v zákoně a z takzvaně nepovinné, tedy dobrovolné kontroly kvality se stane povinná tím, že toto slůvko se někde ztratí v nějaké příští novele, a najednou to budou muset platit všichni. Budou to muset platit nemocnice a ordinace. A každý praktický lékař a každý internista a chirurg a každý špičák si budou muset najmout takovou fyzickou či právnickou osobu, soukromého byznysmena, který jim tam skvěle zkontroluje kvalitu.

Pane ministře, tahle lumpárna vám přijde správná? To vám nevádí, že jste se pod něco takového podepsal? To si skutečně myslíte, že nějaká soukromá právnická či fyzická osoba může prostě za odborné orgány kontrolovat úroveň, kvalitu poskytovaných služeb a poskytované péče ve zdravotnických zařízeních? To je privatizace veřejného sektoru. Jestli někdo má tuto povinnost, tak je to samozřejmě Ministerstvo zdravotnictví.

Mimochodem, chtěl bych vám připomenout, a vy si to nejspíš i pamatujete, že v době, kdy já jsem byl ministrem, tak takový odbor byl na ministerstvu zřízen, tedy zřízen odbor kontroly kvality zdravotní péče. Ten přejímal ze zahraničí modely kontroly kvality, jak tedy, řekněme, objektivní data sledování různých komplikací, úmrtností a dalších věcí. Mimochodem, vámi tehdy řízená hradecká nemocnice v tom systému byla také zapojena, to znamená musela předávat určité klíčové informace právě o úmrtích, komplikacích a problémech do tohoto systému. Dále ten systém sledoval i spokojenost pacientů a průběžně se to vyhodnocovalo. Samozřejmě, protože se začínalo, tak ten systém měl celou řadu, řekněme, problematic-

kých a právem kritizovaných úskalí jako každý systém, který se zavádí nově. Tento systém, který nestál nic, nestál v podstatě ani korunu, Ministerstvo zdravotnictví to zajistilo ze svého stávajícího schváleného rozpočtu, byl ministrem Julínkem okamžitě zdestruován, zrušen, abyste teď vy jako pravice přišli s objevným nápadem sledování a kontrolování kvality. Ale světe div se, už to nebude dělat zdarma Ministerstvo zdravotnictví, už to budou dělat za peníze soukromé podnikatelské subjekty! Takže tady zase pěkně to zdravotnictví podojíte, pěkně mu pustíte zase žilou. Ono v souhrnu samozřejmě nebudou to miliardy, ale budou to desítky, možná stovky milionů, které ty soukromé společnosti dostanou.

Takže pane ministře, když to projde, tak já se k vám přihlásím a založím si takovou společnost na kontrolu kvality. Jsem zvědav, jestli já tu registraci dostanu, nebo jestli ji dostanou vaši kamarádi a kamarádi vašich kamarádů jako výborný byznys. A navíc byznys k ničemu.

Dámy a pánové, k ničemu! To s kvalitou zdravotní péče a s kvalitou poskytování služeb totiž nemá vůbec nic společného. To je jediné: to je tunel na veřejné peníze, který se halí do hávu toho, že to má sledovat prostě kvalitu. Je mi z vás špatně, že se vůbec k něčemu takovému propůjčujete!

Dámy a pánové, poslední zajímavost tohoto zákona jsou sankce na lékaře. Já jsem zvědav, až ti lékaři se ten zákona naučí, jak se budou divit, protože představte si, že tenhle zákon přináší takové sankce za spoustu, řekněme, drobných pochybení. Například když budu chtít být škodolibý pacient, nebudu spokojen se svým lékařem, tak mu strhnu například cedulku ordinačních hodin, vyfotografuji si to a udám ho. Podle tohoto zákona lékař za to, že mu nevisí před ordinací ordinační hodiny, může vyfásnout až třístatisícovou pokutu. Obdobně když zapomenete třeba vyvěsit dovolenou nebo někdo mu škodolibě strhne tu cedulku, že je na dovolené, tak opět mu bude hrozit až třístatisícová pokuta.

Samozřejmě že tyhle věci mají být sledované, mají být napravované, ale myslíte si, že je normální a logické, aby za to byly takovéto statisícové pokuty? Vždyť to je úplně mimo realitu. Podívejte se třeba do živnostenského zákona, kolik hrozí podnikateli, když třeba nevyvěsí podle živnostenského zákona, třeba kdo je podnikatel, kdo je majitel, jaké má služby. Také mu hrozí sankce, ale podstatně jiné. Tady najednou na doktory vy přinášíte úplně astronomické pokuty prostě pro to, a myslím si, že tohle řekl prezident komory Kubek docela asi logicky a jasně, že ty lidi tak trápíte, ty pacienty, zavedli jste různé další poplatky, zdražujete jim léky, oni jsou čím dál tím našťvanější, tak teď vy prostě ukážete na doktora a řeknete si: Ulov si svého doktora.

Prostě, pomsti se mu. Dostane půlmilionovou pokutu za to, že tam nemá ordinační hodiny nebo že zapomněl napsat, jak se jmenuje jeho zdravotní

sestra. Prostě vy se snažíte ty doktory natlačit proti těm pacientům. Já nevím, jaký to má význam. Já jsem pro to, aby tyto věci byly kontrolovány. Jsem pro to, dokonce sám jako ministr jsem se několika kontrol účastnil, například jestli praktičtí lékaři mají ordinační hodiny vyvěšené, snažili jsme se vyvíjet tlak i přes zdravotní pojišťovny, aby tak činily. Tehdy překvapivě média to kritizovala, co se do toho ministr míchá, nebo pojišťovny míchají. Dneska média mlčí. Za to, že doktor nebude mít ordinační hodiny, tak mu napálíte pokutu půl milionu. A vám je to jedno. Vám je to úplně jedno. Vás to prostě nezajímá. Nestydíte se trochu? Není vám to hloupé? Zjevně ne. Zjevně ne, tak to asi má být a tak je to asi v pořádku, prostě pro to, že doktor nemá ordinační hodiny, dostane půlmilionovou pokutu. Půl milionu, to ten doktor na to vydělává celý rok, ten jednotlivý soukromý lékař.

Čili dámy a pánové, tento Julínkův zákon, který ministr Heger přinesl do této Poslanecké sněmovny v podstatě jenom jako Julínkův pošťák, nepřináší vůbec nic nového, dobrého. Přináší jen chaos, problémy a další, řekněme, napětí, které v českém zdravotnictví už se dá téměř krájet. Prostě ministr Julínek to se svými lidmi napsal špatně a je pro mě hlubokým zklamáním, že tuto špatnou normu tady prosazuje i stávající vláda a stávající vládní koalice.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní žádám o slovo paní poslankyně Soňu Markovou, po ní je přihlášen pan poslanec Jan Čechlovský.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážená vládo, dámy a pánové, dovoluji mi, abych se jménem poslaneckého klubu KSČM vyjádřila k předloženému vládnímu návrhu zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Mnohé z toho, co by stálo za zmínění, tady již padlo z úst mých předřečníků.

Návrh tohoto zákona má spolu se zákonem o specifických zdravotních službách a o zdravotnické záchranné službě nahradit dle mínění vlády překonaný zákon číslo 20/1966 Sb., o péči o zdravý lidu a také zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. Spolu se změnovým zákonem a další novelou zákona č. 48 o veřejném zdravotním pojištění mají tak tyto zákony tvořit druhou část takzvané zdravotnické reformy, reformy, kterou vláda neprodiskutovala s opozicí, protože jistě nelze za diskusi s opozicí považovat pět narychlo svolaných jednání zdravotního výboru. Protože o těch zákonech, které mají sloužit nejenom voličům vládní koalice, ale všem občanům České republiky, by se mělo seriózně diskutovat ještě dříve, než spatří půdu Poslanecké sněmovny.

Tyto reformní zákony nebyly prodiskutovány ani s odbory. Koneckonců kdyby byly, tak bychom jistě nebyli svědky odborářských

demonstrací a ani dnešního happeningu, který proběhl před budovou Ministerstva zdravotnictví. Jistě by se nepořádaly tiskové konference, kde patientské organizace dávají najevo svůj nesouhlas, patientské organizace typu tedy Národní rada pro zdravotní postižení, a výrazných protestů lidí, kteří v tuto chvíli žijí pouze z invalidních důchodů a pro které zdravotnická reforma znamená ještě vážnější ohrožení jejich důstojného života v naší společnosti.

Již právě ta první část zdravotnické reformy, o které se tady také již hovořilo, která byla nestandardním způsobem a velmi arogantní silou protlačena na minulém jednání Poslanecké sněmovny, je na hranici ústavnosti. Znovu je třeba o tom hovořit. Je třeba hovořit o tom, že zrušením § 13 zákona 48 o veřejném zdravotním pojištění, který zamezoval placení si za zdravotní péči, tam je to na hranici ústavnosti, protože tato je garantována článkem 31 Listiny základních práv a svobod. Také stanovení nároků pacienta, tedy toho, na co má pacient nárok z veřejného zdravotního pojištění, tedy tzv. standardu, ne zákonem, ale podzákonnou normou, i to je na hranici ústavnosti. Já jsem o tom naprosto přesvědčena.

Nelze souhlasit ani s dalším navyšováním spoluúčasti pacientů bez toho, že nám bude předložena jasná analýza dopadů dnešní už spoluúčasti na některé skupiny občanů zdravotně postižených, chronicky nemocných a nízkopříjmových občanů České republiky. Připomínám, že byla ta první část zdravotní reformy předkládána ve zdravotním výboru s tím, že ministerstvo má analýzu dopadů, a já jsem požádala několikrát o to, aby byla tato analýza předložena. Bohužel do této doby jsem nic podobného z Ministerstva zdravotnictví neviděla i přes veřejný příslib, který byl učiněn na zdravotním výboru. I proto možná tady je důkaz toho, že i 50 jednání zdravotního výboru nemůže nahradit dobrou přípravu těchto zákonů předtím, než přijdou tyto zákony do Poslanecké sněmovny.

Česká republika je tak nyní asi jedinou zemí ve vyspělé Evropě, která nemá stanoveny žádné limity na spoluúčast při pobytu v nemocnici, a existující tzv. sociální limit dlouhodobě prokazuje svoji opodstatněnost, a to se přitom do tohoto limitu nezapočítávají všechny poplatky, doplatky jako spoluúčast. (V sále je velký hluk.)

O tom, že Ministerstvo zdravotnictví ve spěchu a velmi arogantním způsobem předložilo polotovar, jinak asi nelze nazvat tento návrh zákona, svědčí i samotná důvodová zpráva, která obsahuje i připomínku Ministerstva financí. Budu citovat: "S ohledem na značný rozsah materiálu by důvodová zpráva měla mít větší informační přínos, například obsahovat přehled dotčených právních předpisů a nově zaváděných pojmů. Doporučujeme, aby byl zpracován přehled nového názvosloví a s případnou změnou věcného obsahu."

Důvodová zpráva také mluví o tom, že se navrhovanou právní úpravou sleduje –

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, paní poslankyně, požádám všechny, aby věnovali pozornost vašem vystoupení.

Poslankyně Soňa Marková: Zdá se, že ti, kteří tady jsou přítomni, sledují, ale představitelé vlády nikoliv.

Takže i tato důvodová zpráva dále mluví i tom, že se navrhovanou právní úpravou sleduje dosažení úrovně poskytování zdravotních služeb s úrovní srovnatelnou v tradičních ekonomicky vyspělejších zemích Evropské unie. Podotýkám, že v zemích EU 15 se ale dává do zdravotnictví průměrně 10 % z hrubého domácího produktu, u nás je to pouhých 7 %. Jak zaznělo na veřejnosti z úst velmi povolaných, úroveň našeho zdravotnictví je přesto přese všechno srovnatelná s úrovní ostatních evropských zemí.

Na základě předložených návrhů, které jsou součástí zdravotnické reformy, to vypadá spíše tak, že Ministerstvo zdravotnictví chce srovnat s ostatními zeměmi pouze výši spoluúčasti pacientů. Pacienti si nyní zaplatí za to, co bylo dosud hrazeno z veřejného zdravotního pojištění, a tak, jak je stanoven nárok pacienta na to, co mu bude hrazeno z veřejného zdravotního pojištění, bude to znamenat jenom rozdělení pacientů na ty, kteří budou mít finanční prostředky, budou mít dost peněz v peněžence, nebo popřípadě budou mít dostatek finančních prostředků na komerční připojištění.

Domnívám se, že do tohoto zákona a do těchto zákonů by měl být včleněn především paragraf – kromě toho, že bude garantována místní dostupnost – o finanční dostupnosti zdravotní péče pro všechny pacienty, pro všechny občany České republiky.

V obrovském množství paragrafů, které nám byly předloženy – jak už tady bylo mnohokrát řečeno a já to nechci opakovat – se skrývá skutečně mnoho pastí. Ty zatím nemohly být podrobně prostudovány a zanalyzovány. Vidíte, že se také postupně ukazují úskalí, která tyto nové zákony přinášejí.

Na několik věcí bych ale ráda upozornila. O tom se tady ještě nehovořilo. Chtěla bych upozornit na to, že tento zákon přináší nový a "zajímavý" příspěvek k prarodinné politice, jak si ji představuje současná vláda, a to tak, že se ruší jesle jako zdravotnická zařízení a nahrazují se pouze vázanou živností péče o dítě do tří let věku v denním režimu. Touto změnou dojde k výraznému nárůstu cen za služby v těchto zařízeních, protože jesle jako zdravotnická zařízení jsou osvobozeny od daně dle zákona o DPH. Skutečně skvělý prostředek k tomu, aby demografická křivka v České republice začala stoupat!

Další problém bude jistě spočívat i v dalších finančních nákladech, které budou nést kraje v případě přijetí jak zákona o zdravotních službách, tak zákona o specifických zdravotních službách. Důvodová zpráva skutečně nevyčísľuje, jaké náklady půjdou z rozpočtu krajů. Kraje budou mít nové povinnosti – předávat údaje o všech poskytovatelích zdravotních služeb na území kraje do národního registru poskytovatelů zdravotní služby. Mají nově vydávat oprávnění v případě zdravotnických zařízení, která byla dosud zřizována Ministerstvem zdravotnictví. Další výdaje jistě půjdou ze zajištění pohotovostní služby a zajišťování prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení. Tyto náklady nebyly vůbec v důvodové zprávě vyčísľeny, plus – když k tomu připočtu – zhruba 27 milionů ročně, které zaplatí kraje v souvislosti s případným přijetím zákona o specifických zdravotních službách.

Třetí připomínka k těm všem, které tady už padly od mých předřečníků. I podle České lékařské komory jsou v tomto návrhu zpochybňována práva lékařů, a to procesem přeregistrací, jak tady bylo řečeno, a také zdravotní pojišťovny získají právo finančními pokutami trestat zdravotnická zařízení, soukromé lékaře, tedy ty, se kterými jsou ve smluvním vztahu, jsou to smluvní partneři.

Závěrem bych chtěla říci, že KSČM odmítá takto nastavenou reformu zdravotnictví nejen z věcných důvodů, ale i kvůli způsobu, jakým je projednávána a předkládána tady v Poslanecké sněmovně. V případě zákona o zdravotnických službách jde i o samotnou filozofii tohoto zákona, kdy se z péče stává služba, tedy něco, co je nutné platit. A bohužel, podle vašich představ, dámy a pánové z pravicové vládní koalice, čím dál více platit. Zdravotnictví však není běžnou službou a zdraví nemůže být zbožím. Z tohoto důvodu dávám návrh na zamítnutí tohoto zákona.

Děkuji za pozornost. (Potlesk z levé strany.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Prosím pana poslance Jana Čechlovského.

Poslanec Jan Čechlovský: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vládo, ctěná Sněmovno, já vás tady nebudu zdržovat víc, než by bylo záhodno, nota bene chci zmínit naprosto jiné téma, než o kterých bylo dosud hovořeno, navíc skryté v pouhých dvou paragrafech z celkových bez jednoho sto třiceti, nikoliv však téma marginální. Chci to tady zmínit navíc, a to, připomínám, bez ambice vstupovat v následujících čteních do legislativního procesu. Chci to tady říci jenom proto, aby to jako téma nezapadlo.

Paragrafy 43 a 44 řeší dětské domovy pro děti do tří let věku. Co se dá dělat. Vzhledem k tomu, že návrh zákona ruší zákon o péči o zdraví lidu z

roku 1966, který definoval kojenecké ústavy, tak chápu, že je nutné stávajícím ústavům zachovat právní rámec. Chtěl bych tady nicméně upozornit na to, že předložená úprava bez jakéhokoliv náznaku pokusu o změnu stále zabetonovává status quo – v překladu uchovávání dětí do tří let věku v ústavních zařízeních, dětí, kterých těmito ústavy mimochodem projdou ročně na dvě tisícovky.

Zmiňuji to tady ze dvou důvodů. Jednak proto, že ačkoliv je v zákoně napsáno, že jsou dětem poskytovány zdravotní služby a zaopatření, ve skutečnosti – a to lze v zákoně najít – jsou důvody k umístování především sociálního charakteru a stejný charakter mají, navzdory tomu, že je to v gesci Ministerstva zdravotnictví, i samotná zařízení.

A za druhé, výbor pro práva dětí OSN nás na konci května tohoto roku opakovaně podrobil velké kritice za permanentně vysoký počet dětí umístovaných a udržovaných v ústavní péči, včetně brzy bývalých kojeneckých ústavů. Vysoký počet, pěkně prosím, znamená deset až jedenáct tisíc.

Prosím, abyste to přinejmenším vzali na vědomí, v tom lepším případě abychom konečně zkusili v dohledné době změnit systém, ústavní systém, který je nejvíce drahý a nejméně efektivní. Děkuji pěkně. (Potlesk.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Josef Novotný z ČSSD. Prosím.

Poslanec Josef Novotný ml.: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, vážené poslankyně, poslanci, dovolte, abych i já tady řekl několik svých otázek. Nejsem lékař, a proto mě otázky budou otázky, které jsem si pokládal buď já sám při zevrubném studování toho zákona, nebo které jsem dostal ve své poslanecké kanceláři.

Za prvé bych se chtěl zeptat, zda – tak jak se uvažuje, že stát bude garantovat dětem některé očkování zdarma – je pravda, že lékaři se budou přibližně dva měsíce – což je doba mezi nakoupením vakcíny, jejím naočkováním, následně zažádáním o její proplacení a jejím proplacením – vlastně pohybovat v minusu, protože budou vakcíny dotovat. Ale to není všechno. Otázka pokračuje. Peníze, které jim za tyto vakcíny budou vráceny, mají být jako příjem zdaňovány. To je jedna moje otázka.

Další otázka je na zvýšení – vlastně toho zdražení pobytu v nemocnici. Je to zdražení z 60 na 100 korun, kdy tyto poplatky se nemají údajně započítávat do sociálního ochranného limitu.

Samozřejmě mě též velice trápí jako zřizovatele některých krajských nemocnic to, že má dojít ke zrušení zákona o neziskových nemocnicích.

Dále bych se chtěl zeptat na to, zda nehrozí plýtvání v momentě, kdy pojišťovny přestanou hradit léky, které stojí do 50 korun. Co udělá lékař?

Domluví se s pacientem a bude předepisovat léky ve větším balení, což samozřejmě může dojít k tomu, že ten pacient to nebude potřebovat a zbytek těch léků vyhodí.

Posílení vlivu zdravotních pojišťoven může vést k tomu, tak jak říkají někteří lékaři, že to povede k tomu, že budou vypovídány smlouvy lékařům bez udání důvodu.

Dále, zda je pravda, zda novela omezí vstup nejmodernějších, takzvaných inovativních léků, protože aby ho pojišťovny mohly hradit, bude muset být hrazen nejméně ve třech zemích Evropské unie.

No a tak jak říká jeden průzkum, každý sedmý Čech v naší republice říká, že si radši nechá vytrhnout zub, než aby platil 400 korun za plombu, amalgámovou plombu. Asi budeme tedy národem kolozubým.

Děkuji za odpovědi. Doufám, že odpovědi budou konkrétní a že opravdu budu moci odpovědět svým voličům.

Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji vám, pane poslanče. S faktickou poznámkou se hlásí pan kolega Boris Šťastný, poté pan poslanec Šnajdr s řádnou přihláškou, jestli tomu rozumím. Také faktická – dobře.

Poslanec Boris Šťastný: Vážený pane hejtmane prostřednictvím předsedající, já bych rád odpověděl na všechny ty dotazy, ale vzhledem k tomu, že tento zákon, o kterém hovoříte, byl schválen již před měsícem a dnes není vůbec projednáván, tak abych dostal jednacímú řádu, tak jsem připraven tak učinit v kuloárech.

Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji za tuto faktickou poznámku. Pan poslanec Šnajdr měl na mysli totéž, nehodlá tedy nyní vystoupit. Pan ministr Heger má tedy slovo nyní.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji za slovo. Já bych si dovolil reagovat na řadu podnětů, které zde padly, a začal bych asi tím, co tady říkal pan poslanec Koskuba, jestli ho mohu oslovit prostřednictvím paní předsedající, tak použiji váš slogan, nebo určité rčení, že váš projev byl sice neučesaný, ale chtěl jste zde vyjádřit nesouhlas jak s formou předložení zákona, tak s jeho obsahem.

Já musím konstatovat k té formě předložení, že zde již řadukrát padlo, že ten zákon se připravoval velmi dlouho, a opravdu ta paralela s občanským zákoníkem, který se připravoval sice deset let, není tak dlouhá. Zákon se připravoval asi pět let a byl velmi obsažně diskutován jak v médiích, tak v odborných společnostech, které se týkají organizace zdra-

votnictví, a v zájmových sférách zdravotnických, a samozřejmě ten zákon se velmi vyvíjel.

My jsme tady slyšeli dvě konstatování, která jsou zcela protichůdná – jedno konstatování říká ve zkratce, když to zreplikuji: Heger je pošťák, neudělal nic jiného, než vyvětral šuplata po svých předchůdcích a přinesl sem z 95 % to, co tam bylo. To druhé konstatování naopak říká: Nebyl čas na diskuse, nebylo diskutováno nic, připravil se soubor zákonů, který měřil půl metru a byl sem přinesen, aniž by o něm cokoliv někdo věděl a mohl se na to připravovat.

Na takovéhle připomínky, které jsou ze dvou naprosto protichůdných pozic, se velmi obtížně reaguje, ale přesto bych si dovolil tvrdit, že od mého příchodu na Ministerstvo zdravotnictví a od stabilizace ministerstva se na tom zákoně pracovalo velmi intenzivně. Paralelně se připravovaly jak novela zákona 48, tak změny zákona o zdraví lidu, a pracovaly na nich převážně odlišné týmy, ale na ministerstvu se diskutovaly a oba ty zákony proběhly rozsáhlou diskusí. Zákon o službách – nebo zákony o službách měly poněkud více času, a mohly být proto diskutovány důkladněji a všechny připomínky, které Ministerstvo zdravotnictví dostalo, byly postupně vypořádávány a ještě v té poslední fázi byl prodloužen termín předložení do vlády a zákon prošel řádným legislativním procesem.

To, že se dostal do Sněmovny od vládního schválení nejrychlejším možným způsobem, je pravdou, ale já musím konstatovat, že v tomto směru byla plně respektována pravidla, která toto určují, a zákon opravdu byl tak široce diskutován a jeho verze byly přístupné na internetu. Kdokoliv, kdo měl o ty zákony zájem, tak je mohl diskutovat a mohl se diskuse zúčastnit a také to mnoho jednotlivců a mnoho organizací, které se pohybují ve zdravotnictví, provedlo.

Jestliže jste tedy, prostřednictvím paní předsedající pane poslanče Koskubo, část svého projevu věnoval konstatování, že za sebou máme promarněný rok, zmínil jste různé individuální kauzy a konstatoval jste velkou morální bídu této vlády, tak rozhodně do oblasti té morální bídy nepatří žádná lenost, která zde byla mnohokrát podsouvána, ale ten rok byl vyplněn velmi intenzivní prací na to, aby zákony, které byly předchozími ministerstvy zdravotnictví připraveny, byly znovu komplexně prodiskutovány, celá řada věcí v nich byl změněna. A abych uvedl alespoň jeden příklad, který tu zazněl jako kritika, že v tom zákoně jsou zavedeny opakované registrace lékařů a že ti lékaři ztrácejí svoje sociální jistoty, tak to není pravdou, protože po rozsáhlé diskusi s Českou lékařskou komorou naopak tato pasáž byla vypuštěna, přestože byla zase jinými požadována.

Já nevím, jak je míněno konstatování, že stavíme chalupu od prvního patra. Já bych se naopak hrdě přihlásil k tomu, že celý ten proces vycházel

ze zákona, který byl velmi zakotven v naší legislativě – zákona číslo 20/1966 Sb., o zdraví lidu, který ve své době byl pokládán za zákon velmi moderní a byl dále do oblasti organizace zdravotnictví různými dalšími systémy přebírán. V podstatě nadefinoval strukturu toho zákona, kapitoly, které je potřeba ošetřit. A na základě tohoto zákona jak naši předchůdci, zde již zmiňovaný dřívější ministr Julínek, tak současná garnitura zákona, respektovali strukturu, respektovali ty hlavní oblasti, jenom je transponovali do moderní doby.

A jestliže tady zaznělo, že ten zákon je úplně zbytečný, že můžeme zůstat u současné legislativy, tak proti tomu se musím ohradit tím, že od roku 1966 se velmi výrazně proměnilo nazírání na zdravotnický systém a na všechny systémy, které jsou ve světě. A v kultuře konce minulého a současného století naprosto jednoznačně převládla práva pacienta, možnost pacienta rozhodovat o svém zdraví, o službách, které jsou mu ze strany zdravotníků poskytovány, a o tom, které z těch služeb přijme a které ne. Zákon naprosto opouští bývalý paternalistický přístup. Ten přístup byl změkčován postupně v celé řadě novel jmenovaného zákona o zdraví lidu. Novely se ale nakonec staly tak nepřehlednými, že bylo potřeba pro porozumění zdravotníků, pro jasné právní definice a pro pochopení zákona celou řadu terminologických termínů předefinovat.

Pokud jde o tažení proti lékařům, které zde prezentoval pan prezident Rath, tak zde musím naprosto jednoznačně odmítnout to, že sankce byly do zákona vneseny jako nějaký naschvál proti lékařům. Ministerstvo zdravotnictví, vláda, a je to nakonec reprezentováno i ve vládním prohlášení, je si vědoma velkého významu zdravotníků, je si vědoma jejich práv, potřeb odborných i ekonomických a hluboce tyto potřeby respektuje. Na druhé straně je potřeba konstatovat, že jsme každý měsíc svědky určitých pochybení zdravotníků, určitých morálních selhání. Já bych jenom připomněl poslední kauzu nemocnice v Kyjově a zneužívání předepisování léků. Proti těmto nešvarům je potřeba bojovat, ne jenom o nich mluvit v době, kdy chceme kritizovat Ministerstvo zdravotnictví a kdy říkáme, že Ministerstvo zdravotnictví nic proti nešvarům nedělá a má je odstranit, a pak teprve reformovat zdravotnictví.

Dámy a pánové, to je nejhlubší omyl, který provází tuto zdravotnickou reformu. Uvědomte si prosím, že ty nešvary, které jsou, mají příčinu v lidském chování, a jestliže tomu chování nedáme taková pravidla, aby tyto nešvary, ať je to korupce, ať to jsou různá selhání, která se týkají ekonomiky nebo zneužívání postavení, jestliže nedáme taková pravidla, která by byla vynutitelná, tak tyto nešvary spíše podporujeme, než bychom proti nim bojovali. A ti lidé, kteří pravidla, která každý zdravotník v sobě zčásti má, a naštěstí většina je má hluboce zakotvena, pravidla morální, tak potom ti, kdo je dodržují, jsou za ty hloupé, kteří jsou jenom postiženi tím, že lidé,

kteří je nedodržují, ten systém devastují, šidí pacienty a přinášejí morální skvrny pro všechny zdravotníky.

Konkrétně k těm pokutám, které zde byly kritizovány. Je potřeba respektovat ty částky jako maximální. My tady před sebou nemáme zákon, který pojednává zvláště o praktických lékařích, nebo sólistech, kteří vykonávají zdravotnické povolání jako jednotlivci v soukromých ambulancích. My zde máme zákon, který řeší všechna zdravotnická zařízení, kde máme na druhé straně extrému nemocnice, které mají třeba dva a půl tisíce lůžek. Každá ta sankce musí být úměrná velikosti obratu toho zdravotnictví. Sankce jsou velmi dobře ošetřeny obecnou pasáží, která říká, že jsou aplikovány správním orgánem, který nejprve posoudí možnost nápravy, posoudí, jaká nápravná opatření byla přijata, a teprve pokud opakovaně jsou všechna ta opatření porušována, teprve potom se začíná přistupovat k sankcím, které jsou tudíž od nuly do těch příslušných definovaných tisíců za jednotlivé prohřešky.

A abychom byli úplně fér, tak je potřeba zdůraznit, že my jsme v našich reformních krocích přistoupili k sankcím, které se netýkají jenom zdravotníků. Týkají se celých nemocnic, ale týkají se i zdravotních pojišťoven, a to velmi bolestně. A zrovna tak jako se to nelíbí některým lékařům, tak se to nelíbí ani zdravotním pojišťovnám, tak jako se to nelíbí nikomu z nás, jestliže musíme řídit automobil a jsme pod sankcí pokut. Ale všichni dobře víme, že bez těch pokut to bohužel vždy nejde.

Na závěr vystoupení pana poslance Ratha zaznělo, že zákon přináší chaos, další problémy a zvyšuje napětí ve zdravotnickém systému. Ten zákon byl tvořen s právě opačným záměrem – aby chaos, který ve zdravotnickém systému je a který řada z vás nikdy neopomene Ministerstvu zdravotnictví přičíst na vrub, byl odstraňován a postupně ponižován, i když chaos v každém složitém systému je tomu systému vlastní a je potřeba proti němu účinně bojovat. (Vystoupení provázeno neustálým hlukem v sále.)

Pokud se týká vystoupení paní poslankyně Markové a pana hejtmána Novotného, tak já bych si prostřednictvím paní předsedkyně dovolil konstatovat, že opravdu řada těch věcí, které jste zde kritizovali, byla tady již probírána v souvislosti s novelou zákona 48, který vnáší ty věci, o kterých tu byla řeč, zejména definici nároku, definici standardu a nadstandardu, a přestože to nepatří k dnešnímu projednávání, tak musím zdůraznit, že novela 48 také přinesla věci, které jsou naopak ve prospěch systému. Jenom bych připomenul elektronické aukce na léky, které mají své generické varianty, které může provádět, nebo bude moci provádět, pokud novela nabude platnosti, Státní ústav pro kontrolu léčiv, pojišťovny budou moci ty vysoutěžené ceny přebírat a dojde k výraznému snížení. Já tuto jednotlivost zmiňuji proto, že vyvolala od té doby, co jsme zde zákon měli

a co popošel dále do Senátu ve svém legislativním zpracovávání – objevily se velké protesty dotčených firem, které ukazují, že tento krok byl velmi sporný.

Poslední poznámka, kterou si dovolím, je k panu poslanci Čechlovskému a ještě k paní poslankyni Markové, kteří zmínili problematiku dětí. Fakt, že jesle nemají být zdravotnickým zařízením, byl převzat ze zkušeností ze světa. A jestliže každá rodina, ať je to rodina, která je slabší –

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, pane ministře. Dámy a pánové, prosím všechny, aby věnovali pozornost tomu, jemuž bylo uděleno slovo. Tím jediným je pan ministr Heger. Všechny ostatní žádám, aby zasedli buďto do svých lavic, nebo to, co chtějí řešit, řešili mimo jednací sál.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji, paní předsedající, já už jsem u konce. Jenom chci říci, že samozřejmě respektujeme práva dětí, ale je potřeba jasně vědět, že zdravotnický systém trpí také tím, že se zabývá spoustou věcí, které zdravotnictví tak úplně nepatří a musí být v pozici státu. Jesle jsou toho jasným příkladem. A jestli někdo se domnívá, že jesle lze provozovat jedním způsobem, který organizuje stát, tak se domnívám, že tomu tak není. Celá řada jiných služeb je dnes provázena subjekty, které jsou soukromé, a je prováděna na velmi vysoké úrovni. Já bych zmínil protipól toho dětského věku a to je péče o staré lidi. Celá řada komerčních subjektů provádí tuto péči velmi kvalitně a je škoda, že jich není více. Domnívám, že tento vývoj bude u jeslí velmi pozitivní.

A pokud jde o dětské domovy a zmíněné možnosti, aby se staly ústavy sociálního charakteru, s tím ministerstvo bude velmi souhlasit. Chtělo jenom překlenout mezeru, která vznikne po zrušení zákona o zdraví lidu, a bude dále spolupracovat s Ministerstvem sociálních věcí, aby se této problematice ujalo, protože tady opravdu zdravotnická ingerence pro vývoj dětí je jenom v tom rozsahu, jako je u jiných dětí, které jsou v normálních rodinách. A jestliže ty rodiny nejsou, tak potom musí svou odpovědnost převzít sociální systém.

Vážená paní předsedkyně, já si dovolím ještě navrhnout na závěr své řeči, aby tento zákon byl projednáván mezi prvním a druhým čtením ve zkráceném termínu, a navrhuji termín 40 dnů. (Rozruch i smích mezi poslanci zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji, pane ministře. Zeptám se, zda je ještě někdo, kdo chce vystoupit v obecné rozpravě. Pan poslanec Jiří Štětina, prosím.

Poslanec Jiří Štětina: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo. Já bych měl jenom jednu poznámku. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi rozsáhlý zákon, který zasahuje i do sociálních záležitostí občanů, aby tento zákon byl ještě projednán ve výboru pro sociální záležitosti. Děkuji za slovo.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. A ptám se na další přihlášku do obecné rozpravy. Není žádná, končím tedy obecnou rozpravu a jsme před závěrečnými slovy. Zeptám se nejprve pana ministra Hegera coby navrhovatele, zda chce vystoupit se závěrečným slovem. (Nechce.) Ne. Pan zpravodaj Boris Šťastný se závěrečným slovem.

Poslanec Boris Šťastný: Jestli dovolíte, paní předsedající, pouze bych shrnul, že u tohoto návrhu zákona bylo za prvé navrženo zamítnutí ze strany poslankyně Markové, dále ze strany ministra Hegera zkrácení lhůty k projednání ve výborech na 40 dnů a dále ze strany poslance Štětiny navrženo vedle zdravotního výboru, který byl navržen organizačním výborem, ještě projednání ve výboru pro sociální politiku. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu zpravodaji. Přivolávám všechny kolegy, abychom mohli v tom pořadí, které oznámil pan zpravodaj, hlasovat.

Nejprve nás čeká hlasování o návrhu na zamítnutí této normy. Ještě chvíli počkám, aby mohli všichni přijít do jednacího sálu, a potom o tomto návrhu rozhodneme. (Předsedající gonguje a chvíli vyčkává.)

Opakuji tedy, že budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí.

Zahajuji hlasování pořadové číslo 6. Táží se, kdo souhlasí s tímto návrhem na zamítnutí zákona v prvním čtení. Kdo je pro zamítnutí? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování pořadové číslo 6, přítomno 187, pro 71, proti 107. Návrh přijat nebyl.

Budeme se tedy zabývat návrhy na přikázání výborům k projednání. Svým rozhodnutím jsem navrhla přikázat tento návrh k projednání výboru pro zdravotnictví. Pan poslanec Jiří Štětina navrhuje výbor pro sociální politiku. Ptám se, zda je ještě další návrh na přikázání. Není tomu tak.

Zahajuji hlasování pořadové číslo 7 a táží se, kdo je pro přikázání výboru pro zdravotnictví. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 7, přítomno 186, pro 175, proti nikdo.

Druhým výborem, který byl navržen, je výbor pro sociální politiku. Zahajují hlasování číslo 8. Táží se, kdo souhlasí s příkázáním tomuto výboru, tedy výboru pro sociální politiku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování číslo 8, přítomno 187, pro 84, proti 70. Návrh přijat nebyl.

Další návrh je návrh na zkrácení lhůty k projednání ve výborech na 40 dnů.

Zahajují hlasování číslo 9. Ptám se, kdo souhlasí s tímto návrhem. Kdo je pro? Kdo je proti návrhu?

Hlasování číslo 9, přítomno 187, pro 107, proti 70. Návrh přijat byl.

Konstatuji tedy, že návrh zákona byl příkázán k projednání výboru pro zdravotnictví a lhůta k jeho projednání ve výboru byla zkrácena na 40 dnů.

Tím končí projednávání bodu číslo 1, sněmovního tisku 405. (Potlesk poslanců zprava.) Děkuji panu ministrovi, děkuji též panu zpravodaji.

Zahajují projednávání bodu

2.

Vládní návrh zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 406/ - první čtení

Pana ministra zdravotnictví Leoše Hegera požádám, aby opět z pověření vlády tento návrh uvedl. Prosím, pane ministře.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, dovoluji mi, abych uvedl vládní návrh zákona o zdravotnické záchranné službě, který je součástí balíku zdravotnických zákonů, z nichž první zde byl již v prvním čtení posunut do čtení druhého. Tento projednávaný zákon o zdravotnické záchranné službě je rovněž z těch zákonů, které vláda navrhla realizovat ve svém programovém prohlášení.

Cílem navrhované právní úpravy je nahradit stávající právní úpravu zdravotnické záchranné služby, která již nevyhovuje požadavkům na právní regulaci vztahů v oblasti poskytování odborné přednemocniční neodkladné zdravotní péče, a to z hlediska formy právní úpravy i jejího obsahu. Jenom bych konstatoval, že všechny věci, které se týkají zdravotní záchranné služby, byly regulovány vyhláškou.

Nový zákon o zdravotnické záchranné službě upraví podmínky poskytování záchranné služby, práva a povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků při po-

skytování zdravotnické záchranné služby, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové zdravotní péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na zdravotnickou záchrannou službu, což bych zdůraznil jako novum tohoto zákona, dále podmínky pro zajištění připravenosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí a krizových situací a výkon veřejné správy v oblasti zdravotnické záchranné služby. Součástí navrhované právní úpravy je též úprava podmínek financování zdravotnické záchranné služby.

Projednávaný návrh zákona navazuje na vládní návrh zákona o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování, který je projednáván jako sněmovní tisk číslo 405, již zmíněný.

Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, věřím, že po vysvětlení potřebnosti přijetí nové právní úpravy zdravotnické záchranné služby tento vládní návrh podpoříte. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu ministrovi. Prosím zpravodaje pro první čtení pana poslance Jiřího Štětina.

Poslanec Jiří Štětina: Děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Vážená vládo, vážené kolegyně a kolegové, systém poskytování přednemocniční neodkladné péče v České republice prostřednictvím výjezdových skupin zdravotnické záchranné služby má svoji vysokou odbornou kvalitu. Tato služba je velmi dobře organizována a lze jednoznačně říci, že krajský systém se osvědčil. Tento významný segment zdravotní péče plně garantovaný státem má dlouhodobě jediný problém – absenci zákona, který stanoví, jak bude tato služba poskytována a zejména financována. Jediný zákonný paragraf, který zdravotnickou záchrannou službu definuje, je § 18b zákona č. 20/1966 Sb. Od té doby bylo několik nižších právních úprav. Já bych jenom jmenoval metodické opatření Ministerstva zdravotnictví č. 34/1974 Sb. a zejména vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, to znamená vyhláška č. 175/1995 Sb. a vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 14/2001Sb.

Je naprosto jasné, že tento segment musí mít svůj zákon, a proto je velmi dobré, že tento zákon je navrhován a předkládán. Já tady musím zopakovat slova, která měl zde pan ministr, protože se domnívám, že ta slova je potřeba znovu zdůraznit. Že tento zákon má za cíl nahradit stávající právní úpravy, to znamená formy vyhlášek, neboť tyto vyhlášky nevyhovují. A samozřejmě se jedná o financování tohoto systému, který je vlastně nedostatečný.

Myslím, že návrh zákona navazuje na obecnou právní úpravu zdravotních služeb obsaženou v návrhu zákona o zdravotních službách a jejich poskytování, které jsou též předkládány současně.

Je třeba se také zmínit o jedné zásadní věci: Zatímco integrovaný záchranný systém má svoje zákony, na které jsme čekali dlouhou dobu, ale je to již 11 let, co tyto zákony byly přijaty, to znamená zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, dále zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ale zdravotnická záchranná služba jakožto základní článek integrovaného záchranného systému svůj zákon neměla. V rámci vypořádání připomínek nebylo vyhověno některým zásadním připomínkám podstatné povahy uplatněným připomínkovými místy. Jedná se zejména o sociální náležitosti členů výjezdových skupin a dalších osob, které chceme řešit zásadním pozměňovacím návrhem, a budu velmi rád, když k tomuto pozměňovacímu návrhu – já ho budu navrhovat, abychom ho navrhli ve zdravotním výboru, aby se k tomuto návrhu samozřejmě připojili i kolegové z opozice.

Jsem přesvědčen o tom, že tento vládní návrh zákona není zákonem politickým, ale jediné a pouze odborným a věcným, a proto si dovoluji, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, požádat o vyjádření souhlasu v prvním čtení s předloženým textem.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu zpravodaji panu poslanci Jiřímu Štětinovi. Otvírám obecnou rozpravu. Prvním přihlášeným je pan poslanec David Rath. Po něm paní poslankyně Soňa Marková.

Poslanec David Rath: Dámy a pánové, někdy mám pocit, že se trochu budu opakovat, ale opět – máme tady návrh zákona, který v podstatě tu stávající právní úpravu jenom zhoršuje. Z mně nejasného důvodu. Stávající právní úprava říká, že záchranná služba má dojet od výzvy do 15 minut. Na většině území naší země je tento limit dodržován, může jít o nějakých 70 až 80 % území, počtem obyvatel může jít o nějakých 90 % obyvatel, tedy má zajištěnu dostupnost záchranné služby do 15 minut. Pak jsou skutečně odlehlá místa a každý jistě pochopí, že pokud je třeba na Sněžce, tak tam záchranná služba asi do 15 minut prostě dorazit nemůže. Čili jsou odlehlé lokality a místa, kde je to problematické, toto zajistit. Nicméně tato novela přichází s prodloužením limitu z 15 na 20 minut. V podstatě, když se ptáte proč, tak já jsem nikde odpověď nedostal. Jediné, co mně přijde logické, je, že někdo předpokládá, že za těch pět minut zemře více pacientů, než stačí dojet záchranná služba, a tudíž zdravotní systém ušetří a je to příspěvek řekněme k celkové politice vlády – šetřit, šetřit, šetřit, hlavně šetřit na těch druhých. Jiné logické vysvětlení tohoto prodloužení limitu ze stávajících 15 minut dojezdu záchranné služby na 20 minut skutečně nevidím. Jistě bude mít asi radost pan ministr Kalousek, protože, jak říkám, stoupne procento úmrtí, a jak víme, za úmrtí se zase tolik neplatí, hledání

nebožtíka tolik nestojí, takže státní pokladna nejspíš ušetří. Jestli to bylo cílem předkladatelů? Vypadá to, že skutečně ano.

Druhá řekněme velmi zajímavá věc, nevím, jestli si toho všimli poslanci pravicových stran – víte, že souhlasem s tímto zákonem znárodníte soukromé záchranné služby? A abyste viděli, že si nevymýšlím, tak vám tady očituji přímo ustanovení tohoto vašeho zákona: “Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby.” Bod č. 2 v § 8: “Zdravotnická záchranná služba je na území kraje poskytována jedním provozovatelem zdravotnické záchranné služby.”

Čili dámy a pánové, nevím, jestli poslanci pravicových stran zaznamenali, že v České republice mnoho a mnoho let funguje řada soukromých záchranných služeb, které mají smlouvy s pojišťovnami, jsou zařazeny do sítě a kooperují s krajskými záchrannými službami. Já musím říci, že nejsem zastáncem toho a myslím si, že to byla taková troška zvláštnost, že k této privatizaci někde došlo, nicméně k ní došlo, a nutno říci, že zkušenosti jsou spíše dobré na rozdíl od třeba soukromých nemocnic, kde zkušenosti jsou spíše špatné.

Čili zatímco tato vláda a Ministerstvo zdravotnictví podporuje vznik privátních nemocnic a privatizaci nemocnic, kde, jak jsem říkal, jsou zkušenosti spíše špatné a převažují zkušenosti velmi problematické, tak tady, kde máme za sebou zhruba dvacet let zkušeností s fungováním soukromých záchranných služeb, které za dvacet let prokázaly, že dovedou fungovat zhruba stejně dobře jako ty krajské či státní, navíc šetří i svým způsobem finanční prostředky, tak ty tady chceme zlikvidovat. Šmahem znárodnit. Já už se těším: jako kraj z tohoto ministerského zákona já budu povinen je asi znárodnit. Čili já tam pošlu někoho jako národního správce, který si tam sedne a převezme tu soukromou záchrannou službu. Třeba v našem kraji zajišťují řadu stanovišť na Slánsku, Kralupsku, ale i na Praze-západ, Praze-východ, takže jsem zvědav, jak to jako uděláme. Asi tam pošleme nějaké komando, nějakého dělnického správce – doufám, že ho jmenuje pan ministr, aby to nebylo na nás – který tam přijde, převezme sanitky, převezme dispečinky, převezme zaměstnance a předá to nám jako kraji ke správě.

Takže tady poprvé za dvacet let tato vláda, tato vládní koalice přichází se skutečným znárodnovacím zákonem. Zatím třeba pravice o znárodnění mluvila nebo se o tom debatovalo, ale tohle je reálný návrh zákona, který znárodní soukromé záchranné služby. Velice pozoruhodné. Jak říkám, kdybychom s tím přišli my, tak já se třeba netajím tím, že si myslím, že role soukromých nemocnic by měla být spíše menší právě z negativních zkušeností, které s nimi máme. Myslím si, že pokud se zprivatizují důchody, tak je na místě do budoucna uvažovat o jejich opětovném zestátnění, tak jak to

dělají v Maďarsku a v celé řadě dalších zemí, protože je to v podstatě tunelování důchodového systému. Tady bych se naopak spíše soukromých majitelů záchranných služeb zastal, protože jsou to řekněme podnikatelé menší střední velikosti, a znovu říkám, navíc jsou s nimi dlouholetě docela dobré zkušenosti, tak tady úplně nelogicky přichází tato vláda a tato vládní koalice a chce je znárodnit. Ptáte se proč. Já nechápu. Možná nám to pan ministr osvětlí.

Takže, dámy a pánové, navíc tento zákon zapomněl na vyřešení financování záchranných služeb. Je tam sice takové vágní ustanovení, že záchranné služby jsou placeny z pojištění a taky něco stát a taky jako krajské rozpočty, ale tak to už funguje dnes. To je popis současného neutěšeného stavu ve financování záchranných služeb. Vysvětlím, proč je neutěšený.

Nevím, jestli to víte, ale drtivou většinu peněz na provoz záchranných služeb musí dávat kraje. Já celkem proti tomu nic nemám, ale musím se ptát trochu po důvodu. Protože máme systém zdravotního pojištění a systém zdravotního pojištění má přece pokrýt všechny složky péče o pacienta. Z mého logicky postaveného uvažování bych předpokládal, že právě záchrannou službu, která zachraňuje životy, pokryje z drtivé části právě povinné zdravotní pojištění. Protože proč si platíme zdravotní pojištění? Právě proto, aby o nás bylo postaráno v případě těch řekněme nejvážnějších, nejtěžších či složitých onemocnění. A tady se jaksi tiše roky předpokládá, že záchranné služby zaplatí kraje. Nikolivěk zdravotní pojišťovny. Dobře, já bych to pochopil, kdyby záchranné služby byly součástí ne zdravotnictví, ale součástí integrovaného záchranného systému stejně jako policie, stejně jako hasiči jsou také placeni z veřejných rozpočtů. Nicméně záchrannářům nepatří statut takový, jako mají třeba hasiči nebo jako mají policisté. Na záchrannáře, pracovníky záchranky, lékaře, sestry na záchrance je hleděno jako na zdravotníky, zdravotnické pracovníky. Jejich práce je výkonem povolání zdravotnického pracovníka, čili nemají všechny řekněme výhody, které mají ostatní složky integrovaného záchranného systému, a tento zákon samozřejmě nepředpokládá, a tento návrh, tak jak je předložen, že by tyto řekněme stejné výhody a stejné ochrany dostaly i tito pracovníci.

Čili ve financování to nepřináší vůbec nic nového, popisuje to status quo a nepřináší to ani žádné řekněme benefity, zlepšení pracovních podmínek pro pracovníky záchranných služeb. Čili v podstatě shrnuto a podtrženo, pane ministře, dámy a pánové, je to předloženo úplně k ničemu.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď bych požádal zpravodaje, který se hlásí, a má tedy přednostní právo vystoupit, jinak tady mám řádné přihlášky, Soňu Markovou. Prosim, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jiří Štětina: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo a jsem rád, že kolega Rath se vyjádřil k tomuto zdravotnickému zákonu. Já mu velmi rád odpovím na všechny jeho otázky, jenom se divím, já jsem v té poslední větě říkal, že tento zákon nepovažuji za politický, a na tomto já trvám stále, protože je to zákon, který bude platit, ať jsme u moci v uvozovkách teď my a v příštích volbách to budete vy. Ten zákon se určitě měnit nebude. Ale k věci.

Já musím naprosto zodpovědně říci, že tento zákon byl projednáván s Asociací zdravotnických záchranných služeb, s odbornou společností, bylo k tomu mnoho připomínek, a zejména pokud jde o dojezdovou dobu, a já moc dobře vím, že pan kolega Rath taky poskytoval přednemocniční neodkladnou péči stejně jako já, velmi jsme diskutovali, jestli tam necháme dobu 15 minut, nebo 20 minut. Já jsem sám přesvědčen o tom, že 15 minut stačí – tuto dobu jsme navrhovali. Ale zejména kraje s horskou oblastí si prosadily delší dojezdovou časovou dobu. A proč? Jediná věc jsou obavy, když dojede sanitka k pacientovi za 16 minut v době, kdy zdravotníci jsou neustále pod tlakem veřejnosti, pod tlakem právníků a je zákonem stanovená doba 15 minut, tak proč jste nepřijeli včas. Já vám mohu dokumentovat x případů, kdy jsem byl přímo napaden, že tam jsme pozdě, a přitom jsme dojeli včas, tak jsme tuto dobu nechali 20 minut, ale s tím, že pochopitelně záchrannáři jsou tak zodpovědní, že vědí, že za prvé musí vyjet do dvou minut a že tam budou rozhodně dříve, pakliže se jaksi jedná o terén, který je přístupný a který je dosažitelný. Samozřejmě v mnoha případech se využívá při primárních zásazích letecké záchranné služby. Takže to je jediný důvod, proč tato doba byla prodloužena na 20 minut, a já skutečně jako člověk, který záchranku dělal 22 let, v tom nevidím skutečně problém, protože vždycky jediným naším cílem bylo co nejdříve se dostat k nemocnému a co nejdříve mu pomoci.

Mně se skutečně nelíbí takovéto politizování a vláda a pravice, budou umírat pacienti, protože tam je 20 minut. Pane doktore, nebudou ti pacienti umírat, protože se domnívám, že záchrannáři tam budou skutečně včas.

Druhá věc. Já jsem rád, že jste to řekl. Tady s vámi naprosto souhlasím, ale i to máme už připraveno formou pozměňovacího návrhu, že do systému, kde jednak není dosažitelnost, to jsou právě ty horské oblasti, kde využijeme velmi rádi schopností horské služby a dalších neziskových organizací, které mají ve svých týmech záchrannáře se zdravotnickou kvalifikací, aby mohly mít výjezdové skupiny takzvaně RZP, to znamená rychlá zdravotnická pomoc.

A já sám, a sám to možná velmi dobře víte, že také nejsem jako vy příznivec soukromého sektoru, zejména v letecké záchranné službě, a v tom jistě je souhlas, já si myslím, v drtivé většině. Ale jestliže máme několik dobře fungujících soukromých záchranných služeb, tak jim umožníme,

aby v rámci krajského řízení, to znamená smlouvou s krajem, tuto činnost provozovaly dále, tak jak ji provozovaly dosud.

Já nejsem rád, že tato formulace už není v tomto zákoně, ale já se domnívám, že proto máme druhé a třetí čtení, abychom tam tyto formulace dostali. A budu velmi rád, když kolegové z pravice a zejména z levice nás v tomto společném díle podpoří.

A poslední věc – financování. Pane hejtmane, já se přiznám, že vám nerozumím. V § 21 navrhovaného zákona, který se nazývá Financování činnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby, je naprosto jasně vyjmenováno:

a) Jsou financovány z veřejného zdravotního pojištění. A tady s vámi jistě souhlasím, protože oba dva jistě víme, že ten podíl financování z veřejného zdravotního pojištění stále klesá. Když jsem já byl ještě ředitelem zdravotnické záchranné služby, tak jsme dostávali 60 až 65 % ze zdravotního pojištění. V současné době se obávám, že to není ani 50 %. Možná že mě opravíte, že to bude skoro už okolo 40 %. Jsem rád, že kývete hlavou, že máme skutečně stejný názor.

Za druhé je to ze státního rozpočtu, to znamená z veřejného rozpočtu, kdy se z tohoto hradí připravenost na řešení mimořádných událostí a krizových situací. A samozřejmě za druhé je to ta nešťastná letecká záchranná služba, i když ty náklady skutečně stoupají geometrickou řadou.

A za c) z rozpočtů krajů. Já moc dobře vím a znám tu situaci v Královéhradeckém kraji, že v roce 2010, tuším, z rozpočtu Královéhradeckého kraje bylo poskytnuto, nebo respektive na dofinancování ztrátovosti provozu zdravotnické záchranné služby 160 milionů korun. Samozřejmě to záleží na tom, jaký ten systém je.

Takže já se domnívám, že to je napsáno naprosto jasně, a myslím, že tady se rozhodně domluvíme, když jste pokyvoval hlavou, že to veřejné zdravotní pojištění zdaleka nestačí.

Takže pokud jsem vás rozzlobil, pane doktore, tak se na mě nezlobte. A pokud máte ještě něco k doplnění, rád se poučím, a hlavně abychom tento zákon společnými silami dali do takové roviny, která bude vyhovující všem občanům naší země, protože tento segment zdravotní péče musí být vždy plně garantován státem. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zorálek: Ano. Prosím pana poslance Davida Ratha, který se hlásil fakticky. Chce se vyjádřit k vystoupení zpravodaje pana poslance Štětíny. Takže prosím o dvě minuty. Faktické vystoupení, prosím.

Poslanec David Rath: Děkuji. Dámy a pánové, já myslím, že je to naprosto typické. Tak sem se přinese úplně špatná předloha, o které se řekne,

že když se tady opraví ve druhém čtení, tak možná nebude tak špatná, že bude možná lepší. To myslím, že není vůbec argumentace.

Za prvé prodloužení limitu ze stávajících 15 minut, o kterém jste správně řekl, že je stejně, jak jsem konstatoval já, na většině míst a pro většinu občanů jednoznačně dnes dodržován, tak to prodloužit na 20 minut skutečně postrádá logiku. A jsou-li odlehlá místa, a víme, že jsou, kde to nelze prostě dodržet, tak stačí použít stávající formulace, která je ve vyhlášce, to znamená 15 minut, pokud to vnější okolnosti prostě umožňují. Tady je natvrdo dvacetiminutový limit, tak je to ve finále horší jak pro pacienty, tak pro ty záchranáře, protože dvacetiminutový tvrdý limit je skutečně pro některá odlehlá místa i tak nerealizovatelný, a samozřejmě že to povede dřív nebo později k určitému řekněme změkčování toho přístupu, byť řekněme, že záchranáři mají dobrou disciplínu, ale 15 minut je 15 minut a 20 minut je 20 minut. Je-li to v zákoně, je to v uvozovkách téměř svaté. Čili je to krok špatným směrem a krok zpátky.

Co se týká toho financování, tak opět, pane kolego, nevysvětlil jste mi, že by to byla nějaká novinka proti stávajícímu stavu. Skutečně ty záchranné služby mohou fungovat jenom díky tomu, že je platí kraje, a měly by je platit zdravotní pojišťovny. A v tomto ten zákon nemění na této současné špatné praxi vůbec nic.

Navíc taky jedna věc, na kterou jsem zapomněl a kterou asi tady taky musíme dodělat, že (upozornění na časový limit) u té letecké záchranné služby to ministerstvo zapomnělo, že by to mohli létat i třeba policisti.

Místopředseda PSP Lubomír Zorálek: Ano, děkuji. Poprosím řádně přihlášenou poslankyni Soňu Markovou. Připraví se Pavel Holík.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych se opět jménem poslaneckého klubu KSČM vyjádřila k tomuto návrhu zákona o zdravotnické záchranné službě.

Zdravotnická záchranná služba má být zdravotnickou službou a nemá být považována za instituci jako doposud. Subjektem práv a povinností bude vždy poskytovatel zdravotnické záchranné služby, kterým bude příspěvková organizace zřízená krajem, nadále v působnosti krajů a hlavního města Prahy. Tak tedy praví litera navrhovaného zákona. Je skutečně úsměvné, že v důvodové zprávě na straně osm se lze dočíst potěšující sdělení. Byl akceptován požadavek, aby poskytovatel zdravotnické záchranné služby byla příspěvková organizace zřízená krajem, a to vzhledem k tomu, že forma obchodní společnosti pro poskytovatele zdravotní služby není vhodná. Mne skutečně tato slova potěšila v té důvodové zprávě. Teď už jenom zbývá, aby byl stejný názor prosazován i v případech ostatních poskytovatelů zdravotní péče.

Dovolte mi teď několik připomínek k tomuto návrhu zákona. O některých už tady bylo hovořeno mým předřečníkem, přesto bych chtěla hovořit především o dostupnosti zdravotnické záchranné služby. Tato dostupnost musí být organizována tak, aby byla zabezpečena dostupnost přednemocniční neodkladné péče a její poskytnutí do 15 minut od přijetí tísňové výzvy, s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele. O tomto znění jsme na rozdíl od předkladatelů přesvědčeni, a to z důvodu toho, že právě prvních patnáct až dvacet minut u akutních stavů rozhoduje o prognóze pacienta. Jsme si vědomi toho, že to může v některých lokalitách znamenat dobudování výjezdových základen, a tedy i finanční náklady. Ale jde přece o lidské životy a tam by se nemělo šetřit.

Prodloužení dojezdové doby na 20 minut může naopak působit rušení některých výjezdových základen. Existuje totiž celá řada míst, kde je umístěna základna a další nejbližší je vzdálená zhruba 17 až 18 minut. Při dojezdovém čase 20 minut se bude moci tato základna uzavřít a do oné lokality bude dojíždět posádka ze vzdálenějšího místa za oněch 17 až 18 minut – ale v souladu s návrhem zákona. Bude se tedy opět šetřit na pacientech? A připravuje se také prostor pro rušení takzvaných nerentabilních základen, jejichž roční provoz stojí kolem čtyř milionů korun? To je otázka, která určitě stojí za to, aby tady na půdě Poslanecké sněmovny zazněla.

Druhá poznámka se týká věci, která se jmenuje cílový poskytovatel akutní lůžkové péče. Ten je povinen převzít pacienta od zdravotnické záchranné služby do své péče vždy, je-li pacient v přímém ohrožení života, zdravotnické operační středisko zajistí cestou kontaktního místa příjem pacienta v odpovídajícím cílovém zdravotnickém zařízení, jež má volnou kapacitu.

Převzetí pacienta do své péče je cílový poskytovatel akutní lůžkové péče povinen písemně potvrdit vedoucímu výjezdové skupiny. Tak právě v tomto duchu je třeba upravit odstavec 2 § 6, protože již dnes totiž některá zdravotnická zařízení nechtějí přebírat pacienty. Pokud by byl přijat zákon tak, jak je navrhováno, tak se mnoho tzv. cílových poskytovatelů akutní lůžkové péče bude vymlouvat, že nemohou pacienta přijmout. Záchranky se budou ještě více dohadovat s nemocnicemi a vznikne problém, který znal již Jan Neruda: Kam s ním? Tedy s pacientem v tomto případě. Odborníci upozorňují na fakt, že již dnes pacienty v bezvědomí v nařízené ventilaci a se špatnou prognózou nechtějí nemocnice přijímat kvůli nedostatku lůžek na ARO.

Třetí poznámka se týká věci, která už tady byla také diskutována, a to letecké záchranné služby kromě jiného. Za nepochopitelný považujeme paragraf samostatně řešící zařazení Armády České republiky do systému letecké záchranné služby. V České republice létá armáda na jednom sta-

novišti podobně jako Letecká služba Policie České republiky, ale podobné ustanovení pro policii chybí. Navíc ustanovení tohoto zákona předpokládá, že někdo krajům, a tím pádem i zdravotnické záchranné službě nadiktuje začlenění armádních záchranářů do systému.

Čtvrtá poznámka se týká toho, že zdravotnická záchranná služba je jednou ze složek integrovaného záchranného systému. Přesto jedno z ustanovení umožňuje neposkytnutí přednemocniční neodkladné péče. Je to skutečně raritní způsob, jak si vytvořit zákonnou oporu pro nezasahování u běžných dopravních nehod například. Zdravotnická záchranná služba tam bývá většinou první. Nebo v případě epidemií, pandemií, hromadných neštěstí a katastrof, jako byly například povodně.

Pátá a poslední moje poznámka se týká hrazení mimořádných a krizových situací, které nově má hradit Ministerstvo zdravotnictví. Jestliže má Ministerstvo zdravotnictví nově hradit připravenost na mimořádné a krizové situace, je nutné, aby hrádl i provoz operačního střediska a pracoviště krizové připravenosti jako koordinačních článků základní složky integrovaného záchranného systému. Bez toho je pouhá připravenost opravdu k ničemu.

Komunistická strana Čech a Moravy v případě tohoto zákona volí diferencovaný přístup k zákonům, které patří do těch, které jsou tady dnes předkládány a týkají se zdravotnických služeb a dalších. Tedy ne takový, jaký tady každodenně předvádí pravicová vládní koalice, to je, že odmítá i sebemenší a sebelepší návrhy, které KSČM a opozice jako celek připravuje. Připomenu jenom ostudné hlasování při projednávání novely zákona č. 48 o veřejném zdravotním pojištění, kdy jste vy, poslanci a poslankyně vládní koalice, nezvedli ruku pro to, aby byla hrazena bezplatná dieta. Tedy nepomohli jste těm stovkám rodin a dětí, které se potýkají s touto velmi vážnou chorobou. Nevím, jak vůbec můžete spát klidně, když ani v takovémto případě nezvednete ruku pro návrh opozice.

Jsme si vědomi toho, že po tomto zákonu, zákonu o zdravotnické záchranné službě, který je léta řízen pouze vyhláškou, je záchranáři dlouhodobě voláno, a proto tento zákon v prvním čtení podpoříme. Pokusíme se ho opravit pomocí pozměňovacích návrhů tak, aby byl skutečně ve prospěch pacientů, ale také poskytovatelů zdravotní péče a samozřejmě i zdravotníků.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Lubomír Zorálek: Pan poslanec Holík je další přihlášený do rozpravy.

Poslanec Pavel Holík: Dobrý den. Vážený pane předsedající, vládo....

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pardon. Vy jste chtěl... Můžete i pak. Já se omlouvám panu poslanci. Prosím, můžete pokračovat.

Poslanec Pavel Holík: Děkuji. Dovolte mi vystoupit k vládnímu návrhu zákona o zdravotnické záchranné službě. Tento zákon jako jediný z předkládaného balíku zdravotnických zákonů je přijatelný, ale i tento je přijatelný s výhradami a doplňky. Jako lékař jsem pracoval 14 let na záchranné službě jako ředitel. Víím, o čem mluvím. Tento zákon je potřebný, posiluje to postavení záchranné služby jako organizace v systému integrovaného záchranného systému, posiluje to postavení pracovníků záchranné služby. Tak to cítím já, tak to cítí všichni kolegové pracující na záchranné službě.

Co se týče těch výhrad. Práce na záchranné službě je náročná. To určitě připustíte všichni. Náročná jak fyzicky, tak psychicky. Proto bych očekával v návrhu tohoto zákona, že tam bude zmínka o rehabilitaci, rehabilitačních pobytech. Pokud dojde k nějaké pracovní neschopnosti, nedej bože s trvalými následky, z toho plynoucí invalidní důchod, postrádám tady možnost dorovnání do průměrné mzdy, jakou pracovník měl před vznikem úrazu, tak jako je to běžné u hasičů nebo u policie. Stejně tak bych byl rád, kdyby zde bylo uvažováno o možnosti předčasného důchodu jako u jiných těžkých profesí, a to nemluvím o riziku fyzického napadení a úrazů vzniklých vlastně nejenom vlastní prací, ale i napadením ze strany zachraňovaného. Osobní příklady znám od nás. Dva lidé, jeden 45, druhý 47 let. Celý pracovní život pracovali na záchraně. Pomáhali lidem, nosili lidi, kolikrát z velmi nepřístupných oblastí. V tomto věku, ve 45 letech, výhřez ploténky, operace, invalidní důchod. Skončili s částečným invalidním důchodem nějakých 5 000 a bohužel to měli za odměnu za to, že se starali i jiné. Takže toto bych tam očekával, že by mohlo být nějakým způsobem zohledněno.

Přes všechny tyto připomínky doporučuji, aby tento návrh zákona byl poslán do zdravotního výboru k projednání, event. k doplnění.

Projednávaly se tady, nebo mluvilo se tady ještě o nějakých dalších věcech. Dojezdová doba. Dojezdová doba byla 15 minut podle vyhlášky, která v tu dobu platila, nebo vlastně ještě platí. Je to vyhláška 434. Prodloužilo se to na 20 minut. Má to logiku. Má to logiku, protože hustota dopravy je daleko jiná. Silnice jsou v daleko horším stavu. Povědomí občanů je natolik v současné době vyspělé, že opravdu nesplnění limitu zakládá možnost stížností a dalšího řešení. Myslím, že 20 minut je opravdu potřebných. – Tady mě někdo ruší zezadu, ale nevaří.

Financování záchranky, jak už bylo řečeno, ze tří zdrojů. Stát, zdravotní pojišťovny, krajské úřady. Musím říci, že na krajských úřadech leží největší tíha finanční za provoz záchranky. Jsou to peníze na platy, peníze na tech-

niku, pohonné hmoty, na výjezdová stanoviště. Už to tady padlo z úst dvou předřečníků. Logicky bych čekal, když někdo platí zdravotní pojištění, že v případě, když potřebuje zdravotní pomoc, tato zdravotní pomoc bude z převážné většiny hrazena ze zdravotního pojištění.

Jak už jsem zmínil, byl jsem 14 let ředitelem záchranky. Když jsem začínal, tehdy ještě byly okresní úřady, byli jsme placeni ze 60 % ze zdravotního pojištění, 40 % zhruba od zřizovatele. Dnes je to úplně obráceně. Dnes je to z 80 až 85 % placeno zřizovatelem a jenom řekneme nějakých 15 % je ze strany zdravotního pojištění. Což dávám na zvážení, jestli je to správně.

To jsou poznámky, které mě vedou k tomu, že jsem tady vystoupil. Přesto, jak už jsem řekl, doporučuji, aby tento návrh zákona byl dán k projednání do zdravotního výboru, kde ještě budeme mít možnost se k němu vyjádřit. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Já bych teď uvítal pana zpravodaje, který se hlásil. Tak v tom případě pan poslanec Skalický může také vystoupit a pan zpravodaj může kdykoliv. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Skalický: Pane předsedající, vážená vládo, dámy a pánové, kolegové, je zcela jasné, že zákon o zdravotnické záchranné službě je v tomto okamžiku připraven postoupit do dalšího čtení a k projednání ve zdravotním výboru, nicméně bych zde chtěl krátce reagovat na některé poznámky, které tady padaly o tom, v čem je zákon nedokonalý.

Paní kolegyně Marková se zmiňovala o velmi obtížné komunikaci mezi akutními lůžkovými zařízeními a záchrannou službou. Chtěl bych říci, že naopak tento zákon v § 6 zcela jasně definuje povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče spolupracovat se záchrannou zdravotní službou a současně v dalším paragrafu definuje povinnost výjezdových skupin komunikovat se zařízeními akutní lůžkové péče, a to všemi zařízeními akutní lůžkové péče.

Za další. Padla tady informace o tom, jestli jsme si všimli, že zdravotnickou záchrannou službu může provozovat pouze organizace zřízená krajem. Ano, všimli jsme si toho a budeme to v rámci pozměňovacích návrhů projednávat ve zdravotním výboru.

Poslední poznámka. Víím, že Policie České republiky dodává letadla a létá zdravotnickou záchrannou službu, a je věcí výkladu legislativy, zda formulace, které jsou v tomto zákoně, dostačují, aby mohla policie létat, nebo zda tyto formulace bude nutné upravit.

Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď může vystoupit poslanec Jiří Štětina.

Poslanec Jiří Štětina: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Dovolte mi, abych – doufám už naposledy – mohl odpovědět na některá stanoviska.

Začnu kolegou Holíkem. Já si kolegy Holíka nesmírně vážím, jsme oba z jednoho těsta, oba jsme dělali stejnou práci. Myslím, že to, co řekl, není vůbec v rozporu se zákonem. Rozhodně vítám, že se také zmínil o sociálních podmínkách záchranářů, na které samozřejmě myslíme. Jsem přesvědčen o tom, že ve zdravotním výboru o tom budeme diskutovat a pozměňovací návrh, který je v podstatě už připraven, bude projednán, doplněn a navržen Sněmovně ke schválení. Myslím, že ke kolegovi Holíkovi už není co říkat, protože s ním souhlasím.

Dovolte mi ale několik slov ke kolegyni Markové. Já jsem si ve svém úvodním slovu jako zpravodaj myslil, že to bude zákon, který nebude politický. Já jsem se strašně mýlil. Jestliže už i ze zákona o zdravotní službě děláme politiku, vážení, nezlobte se na mě, to není dobrá situace. Takové to zvyšování hlasu a vyhrožování, že pacienti budou umírat, je nesmysl. Já bych byl rád, abyste si uvědomili, že dojezdová doba je maximálně do 20 minut, a neznám jediného záchranáře v této republice, který by za prvé úmyslně odmítl výjezd a za druhé by se loudal tak, aby tam přijel – když mu stanovila vyhláška do 15 minut a teď mu to stanoví zákon do 20 minut.

Ale zase na druhou stranu vám musím říci, a já myslím, že zkušenosti na rozdíl od kolegyně Markové mám o něco větší, protože jsem výjezdů absolvoval několik tisíc, možná desetitisíce – je samozřejmě rozdíl, jestli poskytují neodkladnou péči v Praze, v Hradci Králové, případně v nějaké vesnici, která je od Hradce vzdálená deset minut. Samozřejmě, tam záchranáře nemůžeme dostat jinak než sanitkou, než vrtulníkem. A mohu vám říci, že ve své práci, kterou jsem dělal 22 let, jsem měl pět dopravních nehod, byl jsem třikrát napaden, takže vím, o čem mluvím. Je třeba říci, že jestliže máme hodnotit kvalitu poskytované neodkladné péče, tak je samozřejmě, že občané ve městech jsou na tom lépe, protože dostupnost je rychlejší. S tím prostě nic neuděláme.

Za druhé, nikdo nehovoří o tom, že se budou rušit výjezdová stanoviště. My jsme s panem ministrem o tom hovořili před půl rokem, hovořili jsme o tom před dvěma měsíci a rozhodně jsme nikdy neuvažovali o tom, že bychom jedno stanoviště zrušili, protože dojezdová doba je stanovena na 20 minut. Ono se také jedná o hustotu, kolik lidí tam bydlí, atd.

Je třeba říci, že jsme se dohodli na jedné věci, že každý rok bude prováděno hodnocení, jestli v té spádové oblasti bude třeba za týden pět výjezdů, nebo čtyřicet. Když jich tam bude čtyřicet, bude třeba uvažovat o tom, že se tam zřídí stanoviště výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby. Jistě tam nebude sedět lékař, ale mohou tam sedět záchranáři. A

jestli těch výjezdů bude do týdne 3 až 5, nezlobte se na mě, není v silách žádného státu, ani pravicového, ani levicového, aby takovouto zdravotnickou službu zajistil.

Další věc. Byla zmínka o tom, co to jsou kontaktní místa a že budou pacienti odmítáni atd. Právě toto je důvod, aby to bylo stanoveno zákonem. Nemocnice, která poskytuje akutní péči, je povinna převzít pacienta od zdravotnické záchranné služby, od jakékoliv výjezdové skupiny. Teď nemám na mysli jen RLP, to znamená rychlou lékařskou pomoc, ale samozřejmě rychlou zdravotnickou pomoc, kde lékař není. Čili i malé nemocnice, které nemají třeba takové vybavení jako nemocnice v Hradci Králové – já stále používám Hradec, protože jsem se to tam naučil –, musí umět takového pacienta přijmout. Ve všech těchto nemocnicích je služba anesteziologa, i když tam není lůžkové ARO, samozřejmě anesteziolog je přítomen, protože operovat se může kdykoliv. Tento anesteziolog se musí podílet na přijetí tohoto pacienta. Opět jsou to liché obavy.

Pokud jde o leteckou záchrannou službu, mohu paní kolegyni Markovou ubezpečit, že to je věc, kterou si hlídám od roku 1995, a neuhlídal jsem nic. Na rozdíl od vás, kteří jste tady seděli několik volebních období, a tady se utrácely pro několik soukromých firem stamiliony, a neudělali jste pro to nic. Teprve teď se to řeší, teprve teď je veřejně oznámeno, že je to nesmírně drahá služba.

Ale na vysvětlenou: Pokud jde o leteckou záchrannou službu armádní, já jsem měl také strach, že je vyřazena Policie České republiky, protože já stále považuji Policii České republiky za nejlepšího provozovatele, a navíc i z hlediska integrovaného záchranného systému je to velmi dobré i pro výcvik i pro ekonomické dopady. Jedná se o posádku vrtulníku, která je zdravotnická, protože, jak jistě víte, paní kolegyně Marková, tak vrtulníky dodává buď soukromá firma, nebo státní provozovatel, ale posádku dodávají zdravotnická zařízení, to znamená kraje, takzvaná územní střediska záchranné služby. Myslím, že kolega ví, o čem mluvím. V tomto případě se jedná o zdravotnickou skupinu, která je ve vrtulníku vojenském. Jedná se pouze o Plzeň.

Já bych také raději viděl, aby minimálně šest středisek bylo zajišťováno státními provozovateli, protože je to minimálně o polovinu levnější. Bohužel to takto bylo uzákoněno ne touto vládou, ne touto koalicí, ale před námi. To na vysvětlenou.

Pokud se jedná o integrovaný záchranný systém, já se přiznám, chtěl bych to třeba ještě vysvětlit v kuloárech, abychom tady neobtěžovali kolegy, jak to myslela paní kolegyně Marková, že v rámci IZS nebyla poskytnuta přednemocniční neodkladná péče, tomu jsem skutečně nerozuměl. Za 22 let jsem se s tím nikdy nesešel. Je pravda, že někdy na místo nehody, na místo hromadného neštěstí dojedou dříve hasiči, a dokonce tam dojedou poli-

cisté, ale ti všichni mají základní výcvik v obnovování základních životních funkcí a do doby, než přijede zdravotnická záchranná služba, která v drtivé většině případů tam přijede dříve a zajistí to ona. Jsou to věci, které bychom spíše mohli vyřešit v kuloárech, případně ve zdravotním výboru. Myslím, že už není třeba, abychom si tady vyčítali a zejména politizovali věc, která dle mého názoru do politiky skutečně nepatří, protože se domnívám, že všem nám jde o člověka a o pacienta.

Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, tak o slovo se hlásí ještě ministr Heger. Může... Závěrečné slovo? Tak v tom případě možná můžeme ještě dát prostor v rozpravě. Takže poprosím ještě paní poslankyni Markovou, kterou jsem tady zaregistroval jako první. A je tady... Také se hlásí, pak pan poslanec Holík. Takže prosím, paní poslankyně Marková jako první.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji, pane předsedající. Dovolte mi, abych se velmi důrazně ohradila proti nařčení, které tady padlo, z politizace celého zákona. Jestli se tak stalo, tak pouze právě nyní, a to prostřednictvím pana zpravodaje. To za prvé.

Za druhé. Moje připomínky k návrhu zákona o zdravotnické záchranné službě byly připomínky od samotných záchranářů, kteří mají dlouholeté zkušenosti, a možná delší, než jsou ty vaše, pane zpravodaji prostřednictvím předsedajícího, protože vy jste se za celý rok tady nenaučil v Poslanecké sněmovně ani jednací řád. Děkuji. (Potlesk několika poslanců zleva.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď požádám pana poslance Holíka. Prosím.

Poslanec Pavel Holík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jenom jednu větu, nebo možná dvě věty. Jak už tady bylo řečeno, dojezdová doba do 20 minut. Jenom na zvážení – nebyla by lepší formulace místo “dojezdová doba do 20 minut”, místo toho napsat “v době co nejkratší, maximálně do 20 minut?”. To mě jenom tak napadlo, když jsme tady začali rozvíjet tuto otázku. Díky.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Tak. A to je poslední přihlášený do rozpravy. Pokud se nikdo nehlásí, tak bych rozpravu ukončil. Vyčerpali jsme všechny. A samozřejmě dám slovo ministru Hegerovi se závěrečným slovem. Prosím.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Pane předsedající, děkuji za slovo. Já bych si dovolil ještě v rámci všeobecné rozpravy podat návrh na zkrácení lhůty projednávání na 40 dní tak jako u předchozího zákona, protože ty zákony jsou všechny spolu svázané. A jestli mohu pokračovat tedy v závěrečném slově? (Předsedající souhlasí.)

V první řadě bych rád řekl, že diskuse přece jenom byla o něco věcnější než u dřívějších návrhů zdravotnických zákonů a já za to všem diskutujícím děkuji, i přes to všechno, co tady padlo ke konci. Padla tady řada detailů. Já jsem se k nim nevyjadřoval. Já se vám za to všem prostřednictvím pana předsedajícího omlouvám. Ale vystoupila zde řada řečníků, kteří mají zkušenosti s provozováním záchranné zdravotnické služby. Já jsem jim dal přednost a okomentuji nyní již jenom to, co pokládám za mimořádně důležité.

Dojezdová doba není jenom otázka politická, ale je to věc technicky složitá. Neberte to prosím jako výmluvu. Já se to pokusím rychle objasnit na zkušenostech, které jsme udělali po diskusích s hasiči, kteří mají propracovaný trošku jiný systém, a ten systém spočívá ve stanovení dojezdové doby, který vyhodnocuje riziko. A takovýhle systém ve zdravotnictví není možný, protože záchrana života nelze kvantifikovat a nelze průměrovat.

U hasičů to funguje tak, že čím je riziko větší a riziko hospodářských ztrát, tak tím musí být ta dojezdová doba kratší. U největších objektů, nejrizikovějších, se zřizují jednotky přímo v hospodářských objektech. Ale to, co je zajímavé, je, že na druhou stranu jsou objekty, zejména tedy lidská obydlí v řídké osídlených oblastech, kam prostě se a priori vůbec nejezdí. Protože prostě tam ten požár způsobí menší škody, než jaké by byly náklady, aby ten dojezd byl zajištěn, a samozřejmě platí to tam, kde požár nemůže způsobit nějaké riziko šíření do okolí. Takže v tomhle směru to hasiči mají jednoduché.

A názor na 15 versus 20 minut u záchranářů byl výrazně diverzifikovaný, jak jsme to ostatně slyšeli i tady. Ten názor 20 minut nebyl opravdu, a to nemohu nic jiného, než vás požádat, abyste mi věřili, to se těžko prokazuje, ale opravdu nebyl vedený úmyslem, aby se ušetřilo. Byl vedený úmyslem optimalizovat dostupnost služby a přitom brát ohled na záchranáře a jejich riziko, které je, jestliže nedojedou. Ne zvolil se systém 15 minut a nebo déle v případě, když to podmínky nedovolí, protože ten odkaz na podmínky platí obecně, jestliže se jedná o podmínky, které jsou variabilní, takže samozřejmě, kde dojezdový plán stanoví 10 minut a bude se to odehrávat za vichřice nebo obrovského sněžení, každý pochopí a každý se obhájí, že nemohl dojet dříve.

Na druhou stranu, jak tu správně padlo, těch dnešních 15 minut reprezentuje dosah pro území, které činí asi 70 až 80 % plochy celého území republiky a 90 % obyvatel celé republiky. Možná to trošku zapadlo, ale

uvědomte si, že 90 % dostupnosti během 15 minut pro 90 % obyvatel znamená, že v této zemi je jeden milion obyvatel, kde tu dostupnost prostě není možné zajistit. Jsou k dispozici kalkulace, které říkají, že –

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Promiňte, pane ministře. Opozice poslouchá, ale vládní poslanci se zcela nekoncentrují. Žádám je tedy, aby také se zapojili a poslouchali pana ministra.

Pane ministře, prosím, můžete pokračovat.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji vám, pane předsedající, za posílení mé pozice ve vládě. (Smích a potlesk některých poslanců zprava.) Oceňuji to a dovolím si pokračovat.

Jsou kalkulace k dispozici, že jestliže se zvýší počet výjezdových středisek asi o 50 % oproti stávajícímu stavu, zvýší se pokrytí obyvatel jenom asi o 100 tisíc obyvatel, takže naplnit opravdu podle zákona, aby těch 15 minut bylo realizováno pro celé území, není dost dobře možné. Zvolila se tedy ta verze 20 minut s douškou, kterou doporučuji všem si prohlédnout v § 30 odst. 1. Jedná se o paragraf jednající o přechodných ustanoveních, který říká, že do 12 měsíců musí kraj udělat územní plán pokrytí, který potom platí. Já nevěřím, že se najde hejtman, který by jenom pro politizaci té věci dal svůj podpis pod územní plán, který úmyslně bude zkracovat možné pokrytí pod 20 minut tam, kde je možné pokrytí do 10 minut, nebo do 5 minut dokonce, jak je tomu v hustě osídlených obcích nebo hustě osídlených územích. Ta věc funguje dnes tak, že opravdu záchranáři se snaží optimalizovat své dojezdy a snaží se takovým způsobem, že opravdu dojezdové časy jsou hluboce pod těch 15 minut tam, kde je to reálné.

Pokud jde o neutěšené financování, tak já samozřejmě bych taky byl ochoten uvažovat o tom, zda by nemělo veřejné zdravotní pojištění pokrývat všechno. Dovolte mi však říci, že veřejné zdravotní pojištění opravdu neposkytuje peníze úplně na všechno. Ten příklad s leteckou záchrannou službou tady padl. Státní rozpočet hradí nejenom velkou částkou, byť stále nedostatečnou, pojistné za tzv. státní pojištěnce, ale hradí celou řadu dalších speciálních činností. Například poskytování zdravotně bezpečnostních pitev, hradí již zmíněné letecké služby, hradí celou řadu investičních záležitostí, podobně jako je hradí kraje. Takže model, který tady existuje, že to financování je smíšené, má výhodu.

Samozřejmě, že kraje by byly radši, kdyby nemusely platit nic a rezervovaly by své peníze na jiné projekty, a to si myslím, že jistě by našly celou řadu dalších pozitivních projektů, ale výsledek by byl takový, že dojezdové vzdálenosti a počty středisek by stanovoval kdo? Úředníci, úředníci na ministerstvu, ti úředníci, které tak často z krajů kritizujete, protože říkáte, že

oni těm lokálním poměrům nerozumějí a rozhodují od zeleného stolu. Tento systém má logiku v tom, že je decentralizovaný a rozhodují o optimalizaci těch dojezdových vzdáleností vůči potřebám právě ti lidé, kteří tomu lokálně rozumějí.

Pokud zůstanu ve funkci ministra zdravotnictví, tak se vůbec nebudu bránit v budoucnu diskuzím nad úhradovou vyhláškou o objemu plateb ze zdravotního pojištění za skutečně vykonané služby, ale ta představa, že bude platit zdravotní pojištění vše a bude akorát tlak na zdravotní pojišťovny a ministerstvo, aby těch středisek přibývalo nad rámec možné optimalizace, ta opravdu možná není.

A na závěr bych řekl na výtku paní poslankyně Markové prostřednictvím předsedajícího: To, že koalice nepřijala pozměňovací návrh o bezlepkové dietě vůbec, neznamená, že nebudeme ochotni diskutovat o možné ingerenci zdravotního pojištění na další zdravotně nezbytné potraviny. Musíte ale na druhou stranu uznat, jestliže bezlepková dieta má svou cestu k podpoře v rámci sociálního systému a na druhé straně je tady daleko větší počet lidí, kteří mají diabetes a kteří velmi trpí nejenom zdravotně, ale také svými rozpočty za to, že se musí stravovat speciální dietou, tak to ten pozměňovací návrh úplně pomíjel a preferoval jednu skupinu obyvatel.

Já jsem velmi rád, že v tomhle případě zákona o zdravotnické záchranné službě tady alespoň ze strany KSČM nezazněly ty výhrady, které jsme slyšeli při minulém tisku, to jest, že služba je něco, co do zdravotnictví nepatří. Já myslím, že ten příklad toho, že existuje zdravotnická záchranná služba, ukazuje, že ten terminus technicus služba není nic zpolitizovaného a nic, co by mělo vést i k nějaké privatizaci.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, ale o slovo se ještě přihlásil pan poslanec Kováčik jako předseda poslaneckého klubu. Prosím, můžete dostat slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, pane předsedající. Paní a pánové, pane ministře, pane zpravodaji, zajisté jste si všimli, že poslanecký klub KSČM na adresu tohoto návrhu nepodal návrh na zamítnutí, tedy myslím tohoto návrhu, nepodal návrh na zamítnutí, že dokonce v našich projevech, které zazněly nejen zde ve Sněmovně, ale i na tiskové konferenci, jsme uvítali tento návrh. Proto bych poprosil, aby alespoň v tomto případě nezaznívaly různé ironie a různé špičkování. Vy, pane ministře, dobře víte, jak to s tou službou myslíme.

Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. A teď se zeptám zpra-

vodaje, aby sdělil jestli tedy padly nějaké návrhy, protože nebyl jsem tady po celou dobu rozpravy, které bychom měli v této chvíli hlasovat. Pokud ne – prosím.

Poslanec Jiří Štětina: Vážený pane místopředsedo, pokud si vzpomínám, padl ten návrh na zkrácení doby na 40 dní. A ještě kolega Chlad chtěl vznést návrh na projednání v podvýboru pro IZS.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Tak to ne, to asi nemusíme hlasovat. To zkrácení budeme hlasovat na konec.

Poslanec Jiří Štětina: Ano, děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dobře, takže to je všechno, takže tím pádem zagongujeme a zřejmě se budeme zabývat příkázáním výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny navrhla příkazat předložený návrh k projednání výboru pro zdravotnictví, takže se nejdřív zeptám, jestli má někdo jiný návrh, kromě výboru pro zdravotnictví. Pan poslanec Chlad, prosím.

Poslanec Rudolf Chlad: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, členové vlády, kolegyně, kolegové, jelikož záchranná zdravotní služba úzce spolupracuje s integrovaným záchranným systémem a opačně, prostě tam ta nedílná spolupráce je každodenní, tak bych si dovolil požádat o projednání ve výboru pro obranu a bezpečnost, potažmo integrovaný záchranný systém. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, dobře, takže branně bezpečnostní výbor. Dobře. A teď tedy můžeme hlasovat.

Nejdřív tedy budeme hlasovat ten první návrh, to je výbor pro zdravotnictví.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro příkázání výboru pro zdravotnictví, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 10. Přihlášeno 188, pro hlasovalo 176, proti žádný. Takže příkázání výboru pro zdravotnictví bylo prohlasováno.

Teď tady byl návrh pana poslance Chlada – také odhlasovat výboru branně bezpečnostnímu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro výbor bezpečnostní, pro obranu a bezpečnost, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 11. Přihlášeno 188, pro hlasovalo 92, proti 56. Takže to přijato nebylo.

No a poslední návrh byl návrh zkrátit lhůtu projednávání na 40 dnů. Je to tak?

Zahajuji hlasování. Kdo je pro zkrácení lhůty projednávání, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 12. Přihlášeno 189, pro hlasovalo 105, proti 69, takže to bylo přijato.

Tak a to je zřejmě vše. Takže my jsme v prvním čtení ten návrh projednali a končíme tento bod.

Já bych tady přečetl omluvu, kterou jsem dostal, nebo dostala paní předsedkyně, pana poslance MUDr. Jiřího Koskuby, který se omlouvá z dnešního jednání Sněmovny od 19 hodin z rodinných důvodů.

Tak a teď další bod a to je

3.

Vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách /sněmovní tisk 407/ - první čtení

Ano, já vyhláším fyziologickou přestávku deset minut. V 17.50 se bude pokračovat.

(Jednání přerušeno v 17.39 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 17.50 hodin.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dámy a pánové, tak to vypadá, když se udělá pauza. (Poloprázdný sál.) Já bych vás poprosil, kdybyste se vrátili do sněmovny, a požádal bych pana ministra Leoše Hegera, kdyby uvedl i ten další materiál. Je to – připomenu – sněmovní tisk č. 407. Jedná se o vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách. Prosím tedy všechny, aby se posadili, a pana ministra poprosím o úvodní slovo.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Vážený pane místopředsedo, dovoluji mi, abych uvedl sněmovní tisk č. 47, který se týká návrhu zákona o specifických zdravotních službách. Je to další v pořadí z vládních

návrhů takzvaných zdravotnických zákonů. I tímto vládním návrhem zákona je sledováno naplnění cíle programového prohlášení vlády, pokud se týká reformy zdravotnictví.

Ve vládním návrhu zákona o specifických zdravotních službách jsou upraveny zvláštní druhy těchto služeb, jejichž součástí je provádění specifických zdravotních výkonů, které mohou podstatným způsobem ovlivnit život nebo zdraví pacienta. Jedná se konkrétně o asistovanou reprodukci, sterilizaci, kastraci, změnu pohlaví, psychochirurgické výkony, genetická vyšetřování, darování a odběry krve, ověřování nových poznatků použití metod v klinické praxi dosud nezavedených a věci týkající se lékařského ozáření. Ve vztahu k těmto zdravotním službám se zejména stanoví podmínky, po jejichž splnění je možné pacientovi tyto služby poskytnout.

Rovněž se navrhuje vymezení zdravotní služby, v souvislosti s nimiž může dojít k zásahu do práv a povinností pacienta nebo jiných subjektů v jiné než zdravotnické oblasti. Jsou to zejména posudkové zdravotní služby, jejichž součástí jsou pracovně lékařské služby a posuzování zdravotní způsobilosti ke studiu a přípravě na povolání. Posudková činnost v oblasti zdravotnictví se v návrhu zákona upravuje v souladu se zavedenou praxí, avšak komplexně. Zákon vymezuje základní principy této služby se zohledněním odborných potřeb. Pracovně lékařské služby jsou vymezeny v souladu s úmluvou o závodních zdravotních službách. Cílem navrhované právní úpravy je vytvořit takové podmínky k výkonu práce, které ochrání zdraví zaměstnance před působením faktorů pracovních podmínek. V rámci posudkových služeb je rovněž řešena problematika posuzování a uznávání nemocí z povolání.

Vládní návrh též upravuje náležitosti týkající se zdravotnické problematiky při poskytování zdravotních služeb s využitím lékařského ozáření.

Navrhovaná právní úprava dále vymezuje poskytování zdravotních služeb v rámci ochranného léčení. Dosud se ochranné léčení, které je jedním z ochranných opatření ukládaných v rámci trestního řízení soudy při nebo po výkonu trestu odnětí svobody, realizovalo bez bližší právní úpravy.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost a rád bych vás požádal, abyste vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách podpořili. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Děkuji a teď požádám poslance Marka Šnajdra, který je určen jako zpravodaj pro první čtení, aby také řekl své úvodní slovo.

Poslanec Marek Šnajdr: Děkuji. Vážený pane předsedající, milé kolegyně, kolegové, jak již zde bylo řečeno, jedná se dnes o druhý speci-

ální zákon k zákonu o zdravotních službách. Tento zákon řekněme vymezuje určité specifické zdravotnické výkony a zdravotnické postupy, kde je žádoucí především v zájmu ochrany pacienta přesně vymezení, jakým způsobem se provádějí, kdo je oprávněn je provádět a za jakých podmínek. Které tyto výkony to jsou, již zde bylo předneseno v úvodní zprávě předkladatele, pana ministra zdravotnictví. Já tedy si dovoluji doporučit Poslanecké sněmovně nejenom projednání tohoto zákona, ale ve chvíli, kdy jsme se rozhodli k projednání, a já pevně věřím že i k přijetí zákona o zdravotních službách, tak je potřeba si uvědomit, že toto je nedílný doplněk tohoto zákona, že jeden ze zákonů nemůže být přijat bez druhého.

Nad rámec toho si dovoluji říci, že v rámci druhého a třetího čtení přesto je potřeba diskutovat některé body v rámci tohoto zákona, a jsem pevně přesvědčen, že v tom znění, ve kterém budeme hlasovat, se nám podaří nalézt takový kompromis, který bude tím nejvhodnějším možným způsobem aplikovatelný v praxi. Hovořím například o otázce pracovně lékařských služeb nebo pracovně lékařských výkonů a kompetencí primární péče s kompetencí těchto řekněme původních odborností, samozřejmě na diskusi je i otázka konkrétní podoby asistované reprodukce a umělého přerušování těhotenství.

Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Můžeme otevřít obecnou rozpravu, do které tady máme přihlášky. Jako první se přihlásil pan poslanec Antonín Pavel. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Antonín: Děkuji za slovo. Pane místopředsedo, vládo, kolegyně, kolegové, jak už se tady dneska mluvilo o těch pastelkách a podtrhávání v těch textech, které jsme dostali, tak jsem si vzal pastelky a podtrhl jsem si několik perliček z toho zákona, který jsem teď měli na stolech, a rád bych vám některé z nich přečetl.

Překvapilo mě úzké sepětí zdravotního zákona se sociální problematikou, protože plno těch částí zákona přímo vysvětluje některé sociální zákony, které jsem do té doby úplně nechápal. Před časem jsme měli ministra Drábka u nás na klubu a ptali jsme se ho, co třeba by měla 60letá zdravotní sestra dělat těch deset let do důchodu, když už neuzvedne stokilového pacienta a nevidí dobře na výpočetní techniku, a bylo nám řečeno, že se rekválifikuje na něco jiného a najde si jinou práci. A v podstatě jsem tady našel vysvětlení v jednom bodu, kde se píše, že umělé oplodnění lze provést ženě v jejím plodném věku, pokud její věk nepřekročil 55 let. Hle, ona může absolvovat umělé oplodnění a v podstatě může jít na mateřskou místo toho, aby se rekválifikovala. A pak v 74 doprovodí své dítě na maturitní ples a bude se těšit na jeho další studijní výsledky.

Pochopitelně ten zákon ví, že dárcem může být žena, která dovršila věk 18 a nepřekročila 35, protože ví, že gamety po 35 letech již nejsou natolik kvalitní, aby mohly být použity v in vitro fertilizaci.

Opačnou stranou je část, která se věnuje sterilizacím. Zde se nově objevuje věta: "Sterilizaci z jiných než zdravotních důvodů lze provést pacientovi, který dovršil věk 21 let, nebrání-li jejímu provedení závažné zdravotní důvody, a to na základě jeho písemné žádosti." Takže v podstatě v jedenadvaceti se pacient může rozhodnout, že nebude plodit žádné potomky, a tím výrazně podpoříme politiku hodně dětí, které by zajišťovaly naši důchodovou reformu.

Současné je tam třeba bod, který mi značně usnadňuje praxi provádění sterilizace při výkonu, kde se píše, že mezi podáním informace o udělení souhlasu musí být přiměřená lhůta. Jde-li o sterilizaci ze zdravotního důvodu, musí být lhůta nejméně sedm dnů, je-li sterilizace z jiných než zdravotních důvodů, musí být doba nejméně 14 dnů. Takže já si to vysvětluji tak, že budu dělat císařský řez, při kterém bych mohl provést klientce sterilizaci, ale protože ona mi nevydrží sedm dnů na tom dýchacím přístroji, tak ji zašiji a za dalších sedm dní jí můžeme znovu provést laparotomii a provést sterilizaci.

Myslím si, že takových veselých bodů bych tam našel ještě víc, a rád jsem se o některé s vámi podělil. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, děkuji. Prosim pana poslance Jaroslava Krákora, který je další přihlášený.

Poslanec Jaroslav Krákora: Vážený pane místopředsedo, vážená vládo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, já budu velice stručný, protože vládní návrh zákona o specifických zdravotních službách je samozřejmě určité specifikum, s kterým se nesetkáme každý den. Jsou to věci, které i lékařům a profesionálům jsou samozřejmě méně známé, jako např. asistovaná reprodukce, sterilizace, terapeutická kastrace, změna pohlaví nebo psychochirurgické výkony. Proto bych řekl, že tento zákon jde správným směrem, je tam správná filozofie v tom, že umožňuje určitou ochranu pacienta i lékaře. Mělo by tam jít o jakési ukotvení této problematiky, protože zatím ta problematika není jednotně ukotvena. Vidím tam směr ještě Tomáše Julínka a Marka Šnajdra, nikoliv váš, pane ministře, ale to není tak důležité.

Ale mám problém s tím, že jsem posledních šest dní studoval 700 stránek a nestihl jsem všechno prostudovat a našel jsem tam také podobné drobnosti jako kolega předchůdce poslanec Antonín. A nedá se tady argumentovat tím, že na webových stránkách to je 2, 3, 5 měsíců. Já jsem sněmovní tisk o veřejném zdravotním pojištění 325/2 měl také, byl stejný

tisk a dvě vydání, chybělo tam 10 stránek a nakonec jsem dostal 325/3. Takže, přátelé, co je psáno, to je dáno.

Je to složitá problematika. Já bych spíš navrhoval uspořádat ještě k této složité problematice seminář, kde by se některé pojmy a nuance vyjasnily, kterého by se zúčastnili odborníci z daných oblastí, psychiatři, psychologové i soudci, protože to zabíhá hodně do té soudní moci. A jelikož byl velice krátký čas na to to přečíst, hlavně prostudovat, číst nestačí, a prokonzultovat, tak bohužel musím dát návrh na zamítnutí v prvním čtení.

Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců zleva.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Požádám paní poslankyni Soňu Markovou.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji za slovo, ještě jednou. Dovolte mi, abych se vyjádřila i k tomuto návrhu zákona za poslanecký klub Komunistické strany Čech a Moravy. Ještě než tak učiním, tak bych se vrátila k tomu, co tady bylo řečeno při projednávání minulého návrhu zákona, a to k poznámce pana ministra o možnosti diskuse.

Diskuse je skutečně pěkná věc a patří na půdu Poslanecké sněmovny, ale problém je v tom, že se tady, v Poslanecké sněmovně, v podstatě nediskutuje. Tady je to spíše monolog ze strany opozičních poslanců a poslankyň, koneckonců diskuse k těmto tak důležitým zákonům je toho vlastně svědkem, protože podívejte se na prořídle lavice poslanců a poslankyň vládní koalice. Nezazněly tady kromě zpravodajů žádné další diskusní příspěvky. A diskuse typu "psi štěkají a karavana jde dál" nejsou úplně to pravé, co by mělo zaznívat k takto důležitým zákonům. Takže to jenom k tomu, co tady bylo řečeno panem ministrem. Jinak nabídka diskuse je samozřejmě vždycky akceptována.

Teď už k návrhu zákona o specifických zdravotních službách, který vlastně zapadá spolu se zákonem o zdravotních službách a zákonem o zdravotnické záchranné službě do celého toho balíku zdravotnické reformy.

V případě tohoto zákona se jedná o úpravu zdravotnických výkonů, které velmi významně zasahují do integrity lidského jedince a ve většině případů, v řadě případů, jsou to nevratné zásahy. To znamená, už se tady hovořilo o sterilizaci, o kastraci, psychochirurgických výkonech, změně pohlaví u transsexuálů atd.

Tento návrh zákona obsahuje i další důležitá témata, jako ověřování nezavedených metod, genetická vyšetření, darování a odběry krve a jejich složek. Samozřejmě také už se tady hovořilo i o asistované reprodukci. I mě jaksí zaujala úprava toho, že umělé oplodnění lze provést v plodném věku ženy, tedy do 55 let. A samozřejmě že návrh zákona upravuje i další věci,

jako je posudková činnost lékařů, pracovní lékařské služby. Implementuje se zde směrnice Rady týkající se lékařského ozáření, která dosud byla implementována do tzv. atomového zákona. Hovoří se o nové úpravě ochranného léčení a také o úpravě práv osob nezletilých a zbavených způsobilosti k právním úkonům.

Není mi úplně jasné, proč téma umělého ukončení těhotenství, čili téma potratů, bylo ze zákona vyřazeno a prý bude řešeno samostatně. Bylo to pro koalici natolik kontroverzní téma? To je otázka. A budeme tedy nadále postupovat tak, že se budeme vracet zpátky do středověku? Mám to tak chápat? Jako například se nyní zřejmě děje v Polsku, kde se Sejm bude zabývat hlasováním o úplném zákazu potratů? Já doufám, že to není náznak toho, že bylo právě toto téma vyřazeno ze zákona o specifických zdravotních službách.

Druhá věc, o které bych chtěla hovořit, je určitě problém nákladů. Já už jsem to naznačila v diskusi o zákonu o zdravotnických službách. Já se domnívám, že přece jen problémem budou náklady na zajištění pracovně lékařských služeb. Dříve vlastně část těchto služeb byla placena z veřejného zdravotního pojištění a nyní celé tyto náklady mají nést zaměstnavatelé. Hovoří se zhruba o 252 mil. korun.

Dalším problémem podle mě mohou být náklady na novou povinnost provozovatele školy organizovat a uhradit preventivní prohlídky žáků středního, vyššího odborného a některého jiného vzdělávání ve školách a ve školských zařízeních. Tady to bude znamenat celkem náklady téměř 30 mil. ročně s tím, že téměř 27 mil. musí zaplatit kraje jako zřizovatelé škol, 2,5 mil. soukromý sektor, 57 tisíc obce a 138 tisíc církve. To znamená podle toho, kolik škol tito zřizovatelé zřizují.

Dalším problémem podle mě mohou být i náklady poskytovatelů zdravotních služeb v souvislosti s prováděním externích auditů lékařského ozáření. V České republice máme 1 318 pracovišť. Tento audit by se měl konat jedenkrát za pět let a náklady vždycky jednou za pět let by byly 42,5 mil. korun. Další náklady by měly být na věcné, technické a personální zabezpečení při zajištění ochranného léčení. Tady se předpokládají investice ze státního rozpočtu 14 mil. korun, 3,5 mil. korun z veřejného zdravotního pojištění na 30lůžkovou stanici a další náklady potom také ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva spravedlnosti 40,5 mil. korun ročně na navýšení platů pracovníků vězeňské služby. Znovu se ptám, jestli všechny tyto náklady nejsou jedním z problémů právě tohoto zákona o specifických zdravotních službách.

Ani tento návrh zákona nepovažuji za hodný propuštění do dalšího čtení. Podle mého názoru se jedná opět o jakýsi polotovar, na kterém se viditelně v některých věcech neshodla ani vládní koalice. Takže se připojuji k návrhu na zamítnutí tohoto návrhu zákona. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Podívám se, jestli se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy. Zdá se, že už nikdo. Bude v rozpravě reagovat ještě pan ministr? Prosím.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Než řeknu závěrečné slovo a komentáře k tomu, co tu zaznělo, tak jenom oznamuji návrh na zkrácení čtení na 40 dní tak jako u předchozích zákonů, aby ten balíček byl kompaktní. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pokud už se nikdo nehlásí do obecné rozpravy, tak bych ji ukončil a pravděpodobně požádal pana ministra, aby na rozpravu reagoval.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, tady dnes zaznělo hodně toho, co je ve zdravotnictví při těchto rozpravách zpolitizované, co ne. Já musím konstatovat, že tento zákon je v tomto směru méně rizikový, podle mého názoru. A jestli je v něčem problém, tak to není ve věcech technických versus politických, ale je to ve věcech, co patří zdravotnictví versus co patří všeobecné společenské rozpravě.

Omlouvám se trošku za obecný přístup k té věci, ale musím konstatovat, že jedním z problémů zdravotnictví, které jsou neustále řešeny, neustále se posunují s poznáním medicíny a s celospolečenskými zvyky a kulturou hranice, kdy věci již zdravotnictví nepatří, a zdravotnictví by se k nim mělo vyjadřovat jenom vzhledem ke svým zkušenostem, protože s některými případy přijde do styku zdravotnický personál daleko častěji než běžná populace, ale mělo by nechat velký prostor pro diskusi celospolečenskou. A musím konstatovat, že některé ze zde vznesených připomínek jsou tohoto druhu.

Osobně se domnívám, že by mělo být bezproblémové to, aby Ministerstvo zdravotnictví označilo v té diskusi, co pokládá za problémy zdravotnické, eventuálně technické, a co nechává k volné diskusi, která potom může být politická i apolitická, může jít napříč spektrem. Aby bylo zcela jasné, o čem mluvím, tak bych řekl první případ, který tady vznesl pan kolega Antonín, který mluvil o fertilizacích a věkové hranici a který mluvil o sterilizaci.

Otázka umělé fertilizace je v podstatě technicky vyřešená, je aplikována už asi 20 let a dostává se do některých absurdit, které jsou na hranici etiky a společenských diskusí. Typickým příkladem je otázka náhradní matky, kterou ještě náš zákon neřeší, protože ji poprvé nastoluje občanský zákoník a my jsme se dohodli s Ministerstvem spravedlnosti, že až bude občanský zákoník hotov a bude se finalizovat nebo se bude blížit

doba jeho platnosti, uděláme novelu zákona tak, jak to projde s těmi umělými matkami.

Dalším příkladem je věk, ve kterém lze fertilizovat ženu. Dnes věk stanoven není. Obecně se nepokládá za rozumné, aby byly oplodňovány umělým oplodněním ženy staršího věku, ale je naopak všeobecně známo, že takovéto ženy občas o oplodnění žádají a donosí plody. Děje se to tak trochu pod pokličkou. Současná legislativa ty věci neřeší, současná legislativa řeší pouze to, co hradí všeobecné zdravotní pojištění, to je známé pravidlo – do 39 let uhradí neplodným ženám oplodnění za velmi striktně stanovených podmínek, a to třikrát a dost. To, jestli žena přijde, nabídne, že si tento výkon zaplatí, je možné, ale jsou právníci, kteří říkají, že by to mělo být lépe ošetřeno.

My jsme hranici 55 let zvolili po kontroverzní diskusi, ve které byly názory velmi různé, jako hranici, která je naprosto bezpečná pro ženu. Žena v 55 může odnosit dítě, jsou s tím zkušenosti, fertilizace sama o sobě má stejnou pravděpodobnost uchycení jako u žen mladších, ale nepovažujeme tu hranici za překročitelnou z důvodů jistých medicínských rizik s narůstajícím věkem. Prohlašuji ale zcela odpovědně, že jsme ochotni tyto věci diskutovat široce i na parlamentní půdě, a bude-li se o tom hlasovat v nějakém pozměňovacím návrhu, já sám budu zastávat, aby hlasování bylo ponecháno volné volbě jednotlivých poslanců, protože to je opravdu záležitost, která je mimo medicínu a dotýká se společenských a etických zvyklostí.

Podobně by se mohlo mluvit o tom, jestli je možno sterilizovat muže v 21 letech, nebo ne. Akorát kriticky bych si dovolil panu kolegovi Antonínovi oponovat, že sterilizace ženy při situaci, kdy se jedná o císařský řez a kdy dříve byly ženy velmi benevolentně sterilizovány, byla velmi hrubě kritizována ochránci lidských práv z evropských zemí a řada případů se octla před soudem a čeká se, že stát bude muset ty ženy odsoudit (patrně myšleno odškodnit), protože dřívější legislativa to umožňovala i bez souhlasu pacientky a tuto praxi jsme byli nuceni odstranit.

Pokud jde o stanovisko doktora Krákory, tak k tomu je možno říci v podstatě to samé. Když on mluví o jednotném ukotvení, tak jde právě o to rozlišit v diskusi věci technické, medicínské a celospolečenské.

Paní poslankyni Markové jsme se chtěl spolu s panem poslancem prostřednictvím pana předsedajícího, panu poslanci Kováčikovi omluvit za to, co mě kritizovali, že jsem tady vnesl uštěpačné poznámky na adresu služeb. Nebylo to tak myšleno, omlouvám se přesto, ale přesto se musím trochu ohradit nad rčením paní kolegyně Markové, že psi štěkají a karavana jde dál. To si myslím, že by se mohlo říkat k jakékoliv diskusi, která je v parlamentu, a proti komukoliv, kdo se snaží v parlamentu něco prosadit a přesvědčit poslance.

Pokud jde o závodní preventivní péči a náklady, které se snažíme přenést na zaměstnavatele, tak to pokládáme za férové, přestože vláda se snaží zaměstnavatele ochránit od zvýšených nákladů a my to velmi cítíme ve zdravotnictví ohledně odvodů do zdravotního pojištění, pokud by měly být zaměstnavatelské odvody narušené. Ale na druhou stranu náklady, které musí zdravotní pojištění nést za zaměstnavatele, také nelze pokládat úplně za férové.

To, že budou zvýšené náklady s některými manévry, které zvýší možnosti sledovat kvalitu ve zdravotnictví nebo prosazovat, jako jsou, když vezmu jeden příklad z více zde vyřčených, náklady na audity v oblasti ozáření zdravotního, tak to je věc, o kterou jsme byli opakovaně ze strany Státního ústavu pro jadernou bezpečnost žádáni, a pokládáme to za věc, která by měla s narůstající zátěží populace, pokud jde ozáření, být řešena jako prioritní.

Týká se to zejména takových moderních oblastí, jako jsou nové rychlé CT přístroje, které jsou schopné dělat velmi precizní zobrazovací vyšetření prakticky v celotělovém rozsahu velmi rychle, rozšiřují se a dávky přitom jsou řádově dvojnásobně vyšší než dávky z běžných snímků a je potřeba je dostat více pod kontrolu.

Dámy a pánové, jsem si vědom všech výtek, které tady zazněly již u předchozích zákonů, ale přesto vás žádám, aby i tento zákon byl propuštěn do druhého čtení.

Děkuji vám.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, děkuji. Teď bych ještě požádal pana zpravodaje, pana poslance Šnajdra, aby se vyjádřil.

Poslanec Marek Šnajdr: Děkuji. Vážený pane předsedající, dámy a pánové, pouze stručně. Já rozumím z politického hlediska, proč ze strany opozice padají návrhy na zamítnutí či vrácení zákonů, jako jsou zákony o zdravotním pojištění. Přiznám se, že u tak ryze odborného a řekněme technického zákona, jako je zákon o specifických zdravotních službách, vezmu-li si příklad svého kolegy Antonína, troufnu si říci, že na právním vymezení sterilizací skutečně není nic pravicového či levicového, ale ryze odborného.

Já si ten příklad dovoluji použít dál. Přece smysl a hlavní obsah toho zákona není, jestli je tam věkový limit 18, či 21, nebo lhůta týden, či 14 dní. Klíčová část tohoto zákona jsou přece ty přísné, striktní bezpečnostní podmínky, které jsou kladeny na zdravotnická zařízení, na zdravotníky předtím, než k tomuto nevratnému zdravotnímu výkonu dojde, to znamená ta suma povinností, která je uložena zdravotnickému systému v rámci ochrany konkrétního člověka a konkrétního pacienta. Stejnou paralelu, stejný příklad

najdeme u všech ostatních částí tohoto zákona. Proto se maličko divím, ale beru to s nadhledem a dovolil bych si vám doporučit propustit tento zákon do druhého čtení. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Takže padly tady, jak jsem pochopil zpravodaje, oba návrhy – vrácení i zamítnutí. Jen se ptám. Ale jenom jsem se zeptal, jaké návrhy budeme teď hlasovat. Jenom zamítnutí, jestli jsem to správně poslouchal.

Poslanec Marek Šnajdr: Hlasujeme nejprve návrh, který zde padl, na zamítnutí a následně budeme hlasovat příkázání a zkrácení lhůty na 40 dnů.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, výborně, děkuji. Ještě jednou zagonguji. Takže nejdřív budeme hlasovat návrh na zamítnutí tohoto návrhu zákona. Já doufám, že všichni, kdo chtějí hlasovat, se už dostavili.

Takže první hlasování je návrh zákona na zamítnutí.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro zamítnutí, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 13. Přihlášeno je 181, pro hlasovalo 63, proti 95. Takže návrh na zamítnutí neprošel.

A teď další hlasování. To je návrh příkázat předložený návrh k projednání výboru pro zdravotnictví. Zeptám se, který další výbor ještě. Není žádný další návrh.

Budeme hlasovat pouze příkázání výboru pro zdravotnictví.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, příkázat výboru pro zdravotnictví, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 14. Přihlášeno je 182, pro hlasovalo 164, proti 1. Takže toto příkázání bylo přijato.

A teď tady byl návrh v rozpravě přednesený, aby se zkrátila lhůta pro jednání na 40 dní.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro zkrácení lhůty pro jednání na 40 dní, stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování má pořadové číslo 15. Přihlášeno je 182, pro hlasovalo 95, proti 69. Takže zkrácení bylo provedeno.

To je zřejmě všechno, takže můžeme ukončit projednávání bodu 3 a

pustit se do bodu 4. Požádal bych paní místopředsedkyni, jestli by tento tlustý fascikl uvedla.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Budeme pokračovat následujícím bodem, kterým je

4.

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě /sněmovní tisk 408/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede ministr zdravotnictví Leoš Heger. Jak vidím, je již připraven. Prosím, pane ministře, ujměte se slova.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené paní poslankyně, páni poslanci, v návaznosti na vládní návrhy zde již jmenovaných zákonů o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě bych se nyní velmi stručně vyjádřil k vládnímu návrhu takzvaného změnového zákona, to je k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách a podmínkách jejich poskytování a zákona o specifických službách a zdravotnické záchranné služby. (V sále je neklid.)

Účelem navrhované právní úpravy obsažené ve vládním návrhu změnového zákona je zajistit soulad dotčených zákonů s vládními návrhy již zmíněných zákonů upravujících všechny zákony týkající se zdravotních služeb, neboť po nové úpravě vztahů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotnické záchranné služby by byly mnohé právní úpravy duplicitní nebo nesrozumitelné, a tím v praxi neaplikovatelné.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Promiňte, pane ministře, já vás přeruším a požádám naše kolegy, aby vás trochu respektovali. Myslím si, že to zaslouží jak ta materie, tak vy sám osobně. Děkuji, páni poslanci a paní poslankyně. Prosím.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Vládním návrhem změnového zákona se v dotčených zákonech provádějí především změny terminologické.

Vážená paní předsedající, paní poslankyně, páni poslanci, já bych k tomu dodal ještě, že tento návrh zákona je velmi právně technický, byl velmi

obsažně diskutován legislativci a Legislativní radou vlády a byl propuštěn vládou po těchto obsáhlých technických diskusích, a já vás prosím o jeho podpoření v souladu s ostatními zde již prošlými zákony. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane ministře. Nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení, kterým je pan poslanec Boris Šťastný.

Poslanec Boris Šťastný: Vážená paní předsedající, vážená vládo, vážené dámy a pánové, jak již řekl pan ministr, tento několik centimetrů tlustý text je v podstatě výsledkem toho, že v rámci první části zdravotnické reformy, čili návrhů zákona o zdravotních službách, specifických zdravotních službách a záchranné službě, tak jak jsme je zde projednávali, dochází k změně řady termínů a všechny ty termíny jsou obsaženy v několika desítkách ostatních zákonů českého právního řádu. Aby nedošlo k absolutnímu chaosu, je nutno tyto termíny v těch všech ostatních zákonech dohledat a nahradit termíny novými.

V tomto ohledu jde skutečně o technickou novelu. Já jenom chci upozornit jako zpravodaj na jednu věc. Platí to pro tento sněmovní tisk a pro sněmovní tisk následující, čili technickou novelu zákona 48, že nám probíhá ještě v legislativním procesu předchozí novela zákona číslo 48 s nejrůznějšími dalšími změnami, která nyní putuje do Senátu, a že bude potřeba v těch následujících dvou měsících ze strany Ministerstva zdravotnictví i legislativy bedlivě sledovat tyto změny, protože v některých případech – upozorňuji už teď na to – dochází k duplicitám. To znamená, vzhledem k tomu, že jednotlivé normy byly připravovány evidentně a upravovány legislativou ministerstva v souběhu, tak by mohlo dojít k tomu, že bychom měnili již změněné v zákoně, který jsme schválili před měsícem, čili v novele zákona číslo 48. Čili v tomto ohledu pouze se pokusíme ať už na půdě zdravotního výboru, případně s legislativou Sněmovny a ministerstva tuto věc ohlídat.

Jinak z mé strany je to vše. Návrh byl navržen k přikázání výboru pro zdravotnictví.

I v tomto případě si dovoluji navrhnout, aby v souběhu s ostatními zákony byla zkrácena lhůta pro projednání ve výborech na 40 dnů. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane zpravodaji. Požádám vás nebo pana navrhovatele, abyste návrh na zkrácení lhůty poté ještě jednou zopakovali, až otevřu obecnou rozpravu, kterou v tuto chvíli otevírám.

Je do ní přihlášena paní poslankyně Soňa Marková. Já jí dávám slovo.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji za slovo. Dovolte mi, abych se ještě vyjádřila i k tomuto návrhu zákona.

Ještě na začátku malinkatě vysvětlím toho, na co upozorňoval nebo co nebylo možná trochu jasně panu ministrovi ohledně štekajících psů a karavaně, která jde dál. Jak jinak, pane ministře, lze označit diskusi, která tady probíhá, když tady vlastně vystupuje jenom několik poslanců a poslankyň a je to jenom předkladatel zákona, zpravodaj tohoto zákona a potom poslanci a poslankyně z opozice? To přece je zcela jasný příklad toho, co jsem tady řekla a použila, řekněme přirovnání k té karavaně a štekajícím psům. Takže to jenom pro vysvětlení.

Velmi krátce. Jsem si vědoma toho, že cílem tohoto tzv. změnového zákona je zajistit soulad dotčených právních předpisů s návrhy, které tady byly výše uvedeny, především v oblasti terminologické. Nicméně přece jenom z té důvodové zprávy stojí jistě za zmínku, že Ministerstvo zdravotnictví požádalo o zkrácení lhůty připomínkového řízení na deset pracovních dnů a této žádosti bylo vyhověno předsedou Legislativní rady vlády, přestože se jedná o tak řekněme složitou materii v souladu vlastně zákonů. Tady určitě to stojí za připomenutí.

A potom také stojí za připomenutí to, že Ministerstvo zdravotnictví v podstatě nevyhovělo některým připomínkám ministerstev této vlády. Nepodařilo se vypořádat, nebo nebyla ochota vypořádat připomínky Ministerstva vnitra ohledně toho, že to žádalo vložit do zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ustanovení o tom, že zdravotní péče a zdravotnické služby příslušníkům těchto sborů nezajišťuje smlouvou uzavřenou se zdravotní pojišťovnou Ministerstva vnitra. S tím Ministerstvo zdravotnictví zásadně nesouhlasilo kvůli svobodné volbě zdravotní pojišťovny. Ministerstvo zdravotnictví nesouhlasilo ani s druhou připomínkou, která se týkala hrazení zranění příslušníků těchto sborů státem právě prostřednictvím pojišťovny Ministerstva vnitra. Myslím si, že tady je důležité, abychom k těmto nevypořádaným připomínkám dostali nějaké konkrétnější vysvětlení a možná i zapojení jiných poslanců a poslankyň, odborníků z jiných oborů, kteří by k této věci zaujali určitý postoj.

Druhou připomínkou, která nebyla akceptována a vypořádána, byla připomínka Ministerstva financí ohledně úpravy zákona o dani z přidané hodnoty. Takže i tady by stálo za to vysvětlit, proč Ministerstvo zdravotnictví nevyhovělo.

Z důvodů, které tady byly již mnohokrát zmíněny, a proto, že vlastně tento návrh zákona úzce souvisí s těmi zákony, u kterých KSČM navrhovala zamítnutí, to znamená se zákonem o zdravotnických službách a se zákonem o specifických zdravotních službách, navrhuji i u tohoto návrhu zákona zamítnutí.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Hlásí se ještě někdo do obecné rozpravy? Pan zpravodaj nebo pan ministr? Tak pan ministr, prosím.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Já jsem chtěl jenom, paní předsedající, zopakovat návrh na zkrácení lhůty na 40 dnů mezi prvním a druhým čtením.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano, děkuji. Návrh byl podán. Než ukončím obecnou rozpravu, tak se ještě jednou ujistím, že si někdo ještě dál nepřeje v té rozpravě vystoupit. Není tomu tak, a proto obecnou rozpravu končím.

Byl zde podán návrh na zamítnutí návrh, proto svolávám naše kolegy. Pan ministr avizuje, že by rád vystoupil ještě se závěrečným slovem, a já mu toto slovo udělují. Bude to prostor pro naše kolegy ještě k dosažení svých hlasovacích strojů.

Prosím, pane ministře.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji. Já bych v tom závěrečném slově jenom znovu zdůraznil, že se jedná o ryze technickou novelu, a na ty připomínky, které zde měla paní poslankyně Marková, musím říci, že byly vypořádány při zasedání vlády. Bylo rozhodnuto o té verzi, která je tam. Pokud jde o pojišťovnu Ministerstva vnitra, je to pojišťovna, již je v plánu zrušit nebo spojit s pojišťovnou vojenskou, a některé úkoly, které pojišťovny mají, již byly předem řešeny v novele zákona 48, tak aby ta fúze mohla proběhnout tak, jak je naplánovaná ve vládním programovém prohlášení.

Pokud jde o to, že musí být někteří příslušníci ozbrojených sborů pojištěni u příslušných pojišťoven, tak s tím se do budoucna nepočítá. A ta pojišťovna, která převezme jejich funkci, si zachová pouze výlučné funkce, které se týkají těch ozbrojených sborů.

Jinak vás prosím, abyste tento zákon přijali, protože se opravdu jedná o doplňkovou novelu k těm dříve přečteným zákonům. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Budeme tedy hlasovat o návrhu na zamítnutí předloženého návrhu zákona.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, stiskněte, prosím, tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 16 z přihlášených 181 poslanců pro 63, proti 88. Tento návrh nebyl přijat.

Budeme se tedy zabývat dále návrhem na přikázání výborům k

projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro zdravotnictví. Já se ptám, zda má někdo jiný návrh. Nikdo nenavrhuje další výbor. Budeme tedy hlasovat. Před hlasováním vás na žádost z pléna odhlásím a prosím, abyste se znovu přihlásili hlasovacími kartami.

Jako první budeme hlasovat návrh, aby tisk byl přikázán k projednání výboru pro zdravotnictví.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro, nechť stiskne tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 17 z přihlášených 153 poslanců pro 145, proti 5. Tento návrh byl přijat.

Dalším hlasováním bude hlasování o tom, že lhůta pro projednání bude zkrácena na 40 dní.

O tomto zahajuji hlasování. Ptám se, kdo podporuje tento návrh. Kdo je proti návrhu?

V hlasování číslo 18 z přihlášených 154 poslanců pro 90, proti 63. I tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že návrh zákona byl přikázán k projednání výboru pro zdravotnictví a lhůta pro jeho projednání byla zkrácena na 40 dní. Tím končí projednávání tohoto tisku. Děkuji pánům navrhovateli a zpravodaji.

Dalším návrhem, kterým se budeme zabývat, je

**5.
Vládní návrh zákona, kterým se mění
zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů,
ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
/sněmovní tisk 409/ - první čtení**

I tento zákon, resp. návrh zákona, z pověření vlády uvede ministr zdravotnictví Leoš Heger a já prosím, aby se ujal slova.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji, paní předsedkyně. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych v tomto případě pátého návrhu, který předkládá vláda prostřednictvím ministra zdravotnictví, byl velmi stručný, protože zdůvodnění je prakticky identické s předchozím tiskem 408 a je vysloveně technické, tak aby byla upravena terminologie v zákoně 48, kte-

ry se musí změnit v souvislosti se změnou terminologie, kterou zakládá celá skupina jednotlivých návrhů o zdravotních službách.

Tento návrh byl vyjmut z celého balíku, který byl čten před chvílí, z toho důvodu, který tu zmiňoval již pan poslanec Šťastný, že zákon 48 je v procesu novelizování a bude potřeba o něm jednat separátně, aby došlo k souladu v legislativním postupu při obou změnách zákonů.

Jinak platí úplně totéž, co jsem řekl při minulém tisku. Vznesu v rozpravě žádost na zkrácení lhůty mezi prvním a druhým čtením na 40 dnů a prosím vás o schválení tohoto zákona. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení, kterým je pan poslanec Marek Šnajdr.

Poslanec Marek Šnajdr: Děkuji. Vážená paní předsedající, dámy a pánové, velmi stručně. Jako že zákon o péči o zdraví lidu říkal, jakým způsobem se léčí lid, a k němu byl přidružen zákon o veřejném zdravotním pojištění, který říkal, jakým způsobem se z veřejného zdravotního pojištění to léčení lidu hradí, tak ve stejné filozofii, jestliže jsme dnes vykročili k nahrazení tohoto zákona zákonem o poskytování zdravotních služeb, tak je potřeba dopracovat k němu zrcadlový předpis, který bude říkat, jakým způsobem se z veřejného zdravotního pojištění hradí poskytování zdravotních služeb. Tedy jedná se o ryze terminologickou, ryze harmonizační novelu, která je přijímána v souladu právě se zákonem o zdravotních službách.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Otevírám obecnou rozpravu a do ní jsou přihlášení zatím dva poslanci. Pan poslanec Michalík Alfréd, který teď dostane slovo, a po něm se připraví paní poslankyně Soňa Marková.

Poslanec Alfréd Michalík: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, o tom, že se nám způsob a forma předložení těch pěti šesti zákonů nelíbí, již toho bylo tady dost řečeno a padlo hodně slov. Já si myslím, že opravdu forma byla dost nevhodná a nezvyklá, a myslím si, že se to našim kolegům v budoucnu vrátí v negativním slova smyslu.

Pokud se týká toho, zda jsme měli možnost diskutovat nebo nediskutovat, samozřejmě jedna věc je, co považujeme za diskusi, jestli to je, jak se říká, poslouchání připomínek a nebrání je v potaz, mluvíte si, co chcete, my si stejně uděláme, co chceme my, tak pak samozřejmě potom můžeme mluvit o diskusi. Tady padly dva krásné příklady toho, jak pan předseda Šťastný nás poučil, že vlastně ty zákony jsou pět měsíců na we-

bu, že jsme si mohli všechno pěkně projít, seznámit se, připravit návrhy a uplatnit. Zajímavé je potom vystoupení pana ministra Kalouska, který nás poučil o tom, že vlastně až 2. 7. nastal čas diskuse, protože do té doby je zpracovávala vláda, a teprve až to přijde tady na půdu parlamentu, tady je ta správná doba. Otázka je, aby se tito dva pánové domluvili, kdy je ta cesta na diskusi.

Další pro mě problém nebo otazník je to, že diskuse se navrhla jakoby řádná v parlamentu a v mých očích řádná diskuse má 60 dnů. Samozřejmě, že okamžitě všechny zákony jsou doprovázeny návrhem pana ministra zkrátit o třetinu dobu projednávání. Já myslím, že kdyby nebyly prázdniny, tak že návrh bude ne na 40 dnů, ale na 5 dnů určitě, protože snaha tyto zákony co nejdříve dostat ven ze Sněmovny do Senátu, přehlasovat je, je zjevná. Je to samozřejmě právo většiny parlamentu, ale musím říct, že se mi ten způsob nelíbí. Samozřejmě, že jsme navrhli zamítnutí u těch tří věcných zákonů, a tudíž nečekejte, že bychom souhlasili se zákonem, který je jakoby technickým doprovodem, který napравuje pojmy a termíny. Myslím si, že když chceme zůstat v pojetí kontinuálně, takže je samozřejmě, že pochopíte, že navrhu, aby tento zákon byl zamítnut. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Dále vystoupí paní poslankyně Soňa Marková. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Soňa Marková: Děkuji za slovo a slibuji, že dnes už naposled vystupuji k návrhům zákonů, které byly takto předloženy za sebou, a tudíž je jasné, že názor poslaneckého klubu KSČM i na tento návrh zákona je třeba vyslovit.

To, že se poslanci a poslankyně vládní koalice vzdali svého práva na to, aby vystoupili a řekli svůj názor, svědčí jenom o tom, co jsme už tady říkala při projednávání novely zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, že se dostali do role kývajících ovcí, které se vším souhlasí, nemají žádný názor, nedělají pro to, aby se tady řádně projednávaly zákony, vůbec nic a nechali si vnutit způsob, který je velmi nedůstojný. Nicméně, asi se pro to sami rozhodli, jsou sami se sebou spokojení, necháme je tedy být.

Na závěr mého vystoupení tady v Poslanecké sněmovně k druhé části reformy zdravotnictví vlastně řekněme symbolicky se vracíme znovu k zákonu č. 48 o veřejném zdravotním pojištění.

Já bych připomněla slova, která nedávno v Otázkách Václava Moravce, nemyslím teď v neděli, ale je to již delší čas, řekl pan ministr, když říkal, jak bude vypadat zdravotnická reforma: "Rád bych ujistil pacienty, že reformní důraz bude kladen v první řadě na pojišťovny a na způsob poskytování

zdravotní péče a efektivnost celého systému. Navyšování spoluúčasti bude zcela určitě až to poslední." Zvlášť ta poslední věta si zaslouží pozornost, protože je absolutně v rozporu s tím, čím zdravotnická reforma z pera vládní koalice začala. Připomenu, že to bylo právě navýšení poplatků a stanovení nároku pacienta na to, co mu má být hrazeno z veřejného zdravotního pojištění. Má mu být hrazena ekonomicky nejméně náročná varianta, tedy východisko pro dvojí zdravotnictví. Pro ty, co na to budou mít, a pro ty, co na to mít nebudou ve své peněžence dostatek finančních prostředků. Jenom tou první částí reformy dojde k navýšení procenta spoluúčasti ze 17 % na 22 %.

Dovolte mi ještě několik myšlenek hodnotících započatou reformu, která začala novelou právě tohoto zákona, o kterém hovořím. Jeden z tvůrců našeho veřejného zdravotního pojištění, dnes konzultant projektu Evropské unie a Světové banky pan doktor Jiří Němec, charakterizoval tuto reformu takto: "V navrhované reformě jde hlavně o to, jak donutit pacienta, aby v ordinaci vytáhl peněženku. Zcela nepravdivé je tvrzení, že u nás není definován rozsah zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Je. Negativním způsobem. Co se nehradí v seznamu výkonu." Za další: "Budeme vydáni napospas standardům, nebo spíše tomu, jak si je to které zdravotnické zařízení vysvětlí." A poslední myšlenka: "To, co se tady chystá, je krok zpět směrem k zemím, kde je chudá ekonomika, že je nutné určit alespoň velmi omezený rozsah péče. Opouštíme základní princip respektovaný ve vyspělých evropských státech, že se lidem dostává kvalitní zdravotní péče bez ohledu na jejich příjem."

Jsem ráda, že jste mě vyslechli, milé kolegyně a milí kolegové. Jistě pochopíte, že jestliže je tento návrh zákona pokračováním započaté reformy a takto nastavenou ji většinově občané České republiky neschvalují a odmítají, tak se musím připojit k návrhu na zamítnutí, protože kromě jiného tady hrozí ještě jedna věc – ta, která se stala při projednávání této novely v minulém Poslaneckém sněmovně. Hrozí, že opět bude tento zákon využit jako nosič, jako kostra pro něco, co nebylo vůbec projednáno v připomínkovém řízení a co se dostane na jednání Poslanecké sněmovny, popřípadě na zdravotní výbor, den předem, a nikdo z těch, kteří mají takovýto zákon připomínkovat, ho připomínkovat a vyjádřit se k němu nemohl.

Já si myslím, že už z tohoto prostého důvodu, že se domnívám, že tato novela zákona bude zase takto zneužita, je důležité, abychom tento návrh zákona zamítli.

Já vám děkuji za pozornost a omlouvám se všem, které moje přítomnost za tímto pultíkem obtěžovala. Děkuji za pozornost. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Dalším vystupujícím bude pan poslanec Boris Šťastný, který je v tuto chvíli posledním přihlášeným do

obecné rozpravy. Nepočítám pana ministra a pana zpravodaje. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Boris Šťastný: Děkuji. Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jsme u konce schvalovací řady nebo projednávací řady první části zdravotnické reformy, u takzvaných kodexových zákonů, protože tyto zákony nejsou ničím jiným, jak jsem řekl, než základním kamenem pro organizaci zdravotní péče u nás.

Několikrát tady zaznělo u mých předřečníků, že jsme dostatečně tento zákon neprojednali a že koaliční poslanci nevystupují v obecné rozpravě dostatečně na jeho obhajobu. Já jsem přesvědčen, že skutečnost, že tento zákon je navrhován vládou České republiky, že byl dostatečně představen ministrem, že po dobu více než půl roku je na nejrůznějších odborných fórech, seminářích, na půdě zdravotního výboru i mimo něj dostatečně prezentován, skutečnost, že od ledna letošního roku k němu probíhá podrobná diskuse, skutečnost, že celá řada mých kolegů z koalice, a musím říci, abych byl fér, někteří opoziční poslanci, posílali připomínky ministerstvu a celá řada z nich byla zapracována, já chci připomenout, že například velmi významným způsobem byly zapracovány připomínky lékařských komor, já jsem zaznamenal, protože zejména zákona o zdravotních službách se tato věc týká bezprostředně lékařského stavu, velké množství nejrůznějších názorů a připomínek, které byly zapracovány. Takže určitě není fér tady říkat, že tento zákon nebyl dostatečně předjednan nebo dostatečně diskutován, a také si v určité chvíli musíme připustit, že nastane čas, kdy veškerá diskuse do předložení zákona musí skončit a zákon se musí dostat do legitimního legislativního procesu, a v něm právě teď jsme.

Je také pravda, že prostě každou takovou činnost je nutno odpracovat. Já si uvědomuji, že je velmi složité přečíst 30 cm nebo 25 cm štos zákonů slovo od slova, že je velmi složité si k tomu dohledávat podklady, kdo tomu nerozumí, tak si k tomu případně vzít nějakého experta, využít těch peněz, které nám dává měsíčně Poslanecká sněmovna, a třeba si zaplatit právníka, aby nám poradil jak na to, prostě já si uvědomuji, že to vyžaduje velkou práci, uvědomuji si, že to znamená si místo dovolené vzít toto čtení a ve volných chvílích po večerech si ty zákony načíst, aby se člověk v nich orientoval. Vyžaduje to samozřejmě v takovém případě i určitou oběť.

Já chci poděkovat těm, kteří si tyto zákony přečetli. Bohužel mě velmi mrzí, že opozice, která dlouhou dobu – a já jsem byl ten, který se pokoušel na půdě zdravotního výboru a nepochybně se budu pokoušet udělat maximum pro to, aby opozice byla zavzata do celého systému projednávání těchto zákonů, protože já jsem přesvědčený, a žil jsem v přesvědčení až do této minuty, že i sociální demokracie i komunisté budou ti, kteří zvednou

ruku pro zákon o zdravotních službách, specifických zdravotních službách a o záchraně. Do dnešního dne by mě ve snu nenapadlo, že sociální demokracie a komunisté zde budou zcela podle mého názoru bezdůvodně předkládat návrhy na zamítnutí těchto zákonů místo toho, abychom po nějakém připomínkovém řízení, jak vnějším, tak vnitřním, které proběhlo, dostali tyto zákony do standardního legislativního procesu a případně ve druhém čtení nebo na půdě výboru jsme se poprali o interpretaci toho či onoho paragrafu, toho či onoho řádku.

Protože já jsem přesvědčený, že ve chvíli, kdy budeme v této sněmovně zamítat automaticky z politických důvodů zákony, jako je občanský zákoník, jako je trestní zákoník, jako je zákon o zdravotních službách, tak prostě to z mého pohledu hraničí s politikařením a jsem přesvědčený, že tato věc není ve prospěch občanů této země.

Já skutečně nedokážu vysvětlit občanům, proč například sociální demokraté a komunisté navrhuji zamítnutí zákona, kde má dojít k zásadní změně postavení pacienta, který se má konečně stát hlavním účastníkem procesu poskytování zdravotních služeb. Já nerozumím, proč navrhuje zamítnout zákon, který jasně stanovuje práva a povinnosti pacientů, poskytovatelů zdravotních služeb a zdravotnických pacientů.

Proč jste proti tomu, aby práva byla vymahatelná a za neplnění povinností byly ukládány sankce? Proč jste proti tomu, aby byla konečně jasně definována péče lege artis? Proč jste proti tomu, abychom jasně stanovili, jakým způsobem máme nakládat se zdravotnickou dokumentací a jaká práva mají jak pacienti, tak jejich rodinní příslušníci i ostatní v tom systému zdravotní péče z hlediska nakládání se zdravotnickou dokumentací a přístupu? Proč jste proti tomu, aby se jasně stanovilo, jakým způsobem se mají šetřit stížnosti, jak má být definována lékařská pohotovostní služba, jak má probíhat domácí péče a zakotvení péče v domácím prostředí, jak má být zakotveno právo na nepřetržitou přítomnost zákonných zástupců nezletilých a jiné a jiné důležité věci, které já skutečně za tak silné politikum nepokládám?

V tomto ohledu chci poděkovat všem, kteří se postavili k těmto návrhům čelem. My si musíme uvědomit, že to je první krok, první krok, ale důležitý krok ve zdravotnické reformě, že budou následovat a musí následovat kroky další. A v tomto ohledu jsem připraven na půdě výboru pro zdravotnictví pokračovat ve věcné diskusi, a to i s opozicí, která dnes tyto zákony navrhuje zamítnout. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Eviduji dvě přihlášky z místa. Pan poslanec Kováčik, po něm pan poslanec Rath. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, paní předsedající. Paní a pánové, to byla vzorová ukázka demagogie, jak má být. (Potlesk poslanců z levé části sálu.) Myslím to, co tady před chvílí recitoval pan kolega Šťastný. Mluvím ke sněmovně, nikoli k panu kolegovi Šťastnému, není to tedy vašim prostřednictvím, paní předsedající.

Ale myslím si, že je třeba vědět, že je právem každého poslance a každé poslankyně mít svůj názor, ten názor říkat, ten názor prezentovat veřejnosti a možná, kdybychom jako opozice dostávali ten prostor i ve sdělovacích prostředcích alespoň takový jako koaliční poslanci, tak jsme schopni to všechno vysvětlit bez toho, aniž by to pro veřejnost a pro média překládal pan kolega Šťastný. Ale nicméně dobře. Je to hra, hra o tom, že je někdo silnější, má více hlasů, může si více dovolit v této sněmovně, nepotřebuje slyšet názory opozice, natožpak tyto názory respektovat.

Ale musím se již podruhé dnes ohradit proti obvinění, že poslanci a poslankyně za KSČM bezdůvodně navrhuji zamítnutí například záchranky, například některých dalších věcí. Já jsem již jednou tady říkal, my jsme nenavrhovali zamítnutí zákona o zdravotnické záchranné službě. Dokonce jsem tady řekl z tohoto místa, že ten přístup k tomu, že konečně to bude podle zákona, nikoli podle podzákonné normy, teď mám na mysli postavení zdravotnických záchranářů, upraveno zákonem, nikoli vyhláškou, že vítáme. Že proto necháváme projít... To je sebevědomí, že? Necháváme projít a nemáme na to hlasy. Ale nepřipomínkujeme to. Necháváme projít prvním čtením a těšíme se na diskusi ve zdravotním výboru.

Já jsem tady také řekl a ohrazuji se proti té mašinerii zkracování lhůt. Řekl jsem tady, a nebyl jsem sám, že nám připadá divné, že nám připadá protismyslné, když se přinese obrovská suma zákonů, tedy co se stránek týče určitě, které někde nesou stopy pana ministra Julínka a pana Cíkrta, někde nenesou, někde se dokonce změní i poté, co projdou vládou, nějakým komplexním pozměňovacím návrhem. My jsme si tady, a jsem přesvědčen o tom, že právem, stěžovali, že nám nebyl dán prostor k expertnímu posouzení, a ta arogance jde tak daleko, že nedostaneme ani těch normálních 60 dnů a že se ten čas k projednání tedy zkrátí ještě o třetinu, aby tedy náhodou nedošlo k něčemu, že by něco z toho možná neprošlo, nebo že by si třeba také někdo uvědomil, a teď mám na mysli vládní poslance a poslankyně, že přece jenom například tím, že přijmeme zákon o specifických zdravotnických službách tak, jak je předložen, tak de facto vyhlásíme absolutní zákaz provádění umělého přerušování těhotenství, a to i ze zdravotních důvodů. Ano. Takové věci tam jsou.

Proto to není bezdůvodné to naše předkládání zamítnutí, když na jině diskusní podněty, požadavky, na naše úpěnlivé volání po tom, ať se takovéto věci, které jsou zásadní pro chod celé společnosti, probírají

skutečně velmi uvážlivě, ať se pro to získává podpora napříč politickým spektrem, není slyšeno a není reagováno.

Já nemluví k panu poslanci Šťastnému. Já mluvím k této sněmovně a jenom říkám, že mám ještě po vystoupení pana kolegy Šťastného silnější pocit oprávněnosti předkládání těch návrhů na zamítnutí.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců v levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Tak. Nyní dostává slovo pan poslanec David Rath.

Poslanec David Rath: Dámy a pánové, to, co tady zaznělo z úst pana poslance Šťastného, by jeho velký vzor označil za falešné větičky a zlá slůvka. Protože všechno, co tady zaznělo, v podstatě se tváří, že pan poslanec Šťastný je překvapen. Já bych chtěl, aby paní předsedající mu příležitostně vyřídila, že nemá být co překvapen, protože tady určitě poslouchal všechny jasné a konkrétní výhrady k těm předlohám. A určitě je zbytečné, abychom v sedm hodin večer začali tu rozpravu znova a všechny výhrady, které tady zazněly, opakovali slovo po slovu. Protože on tyto výhrady neakceptuje proto, že by špatně slyšel, ale prostě proto, že stejně jako ministr zdravotnictví a celá vláda a celá vládní koalice prostě slyšet nechce.

Vy prostě nechcete slyšet to, co je pravda a realita, že jste někde vykopali z podzemí Julínkovy návrhy, které vytvořil někdy před třemi čtyřmi lety. Prohlásili jste to také za součást vaší reformy zdravotnictví a přinesli jste to sem do sněmovny a teď po těch třech čtyřech letech tady zkracujete lhůty na co doby nejkratší, protože máte pocit, že když to nebude schváleno, tak se zboří svět. On se spíš zboří trochu, samozřejmě ne úplně, ale trochu, když budou schváleny. Protože největší asi neštěstí těchto předloh je jejich složitost, komplikovanost, nová terminologie, na kterou není nikdo zvyklý, nikdo ji nemá zažitou, nikdo jí pořádně nerozumí. Takže my v tuto chvíli ani nevíme, co ten balík vašich 200 stran vůbec způsobí s tím zdravotnictvím.

Vždyť vy jste v tomhle skutečně mičurinovci. Tak jako Mičurin, nebo to byla ta akademička Lepešinská a další, kteří vymýšleli takové ty věci, že nasypali hlínu a pak říkali, že z hlíny vznikají bakterie a žížaly a že to je důkaz toho, jak ta hmota plodí živou hmotu. Vy jste něco podobného. Vy tady mičurinovsky v podstatě jste vytvořili cosi, obrovský konglomerát změn zákonů, kde v tuhle chvíli nikdo ani nedohlédne, jaké všechny důsledky to může prostě mít. Tohle neudělal v podstatě nikdo. To je záležitost naprosto ojedinělá, naprosto nevídaná, prostě jakési novátorství, které vy jste podědili po Julínkovi, který byl skutečně takový mičurinovec českého zdravotnictví a snažil se všechno tak jaksi roubovat a pěstovat

prostě úplně nanovo s představou, že vše, co bylo do té doby, bylo špatně. A on jediný génius Julínek, podporovaný ještě chytřejším Cikrtem, jaksi tady vymyslí ten nejchytřejší systém na celém světě včetně nové terminologie.

A já jsem měl pocit, že za ty tři roky vy jste pochopili, že to je slepá ulička, že to je cesta do pekla, že přece tak to nejde kultivovat a měnit systém. A já tedy s překvapením vidím, že vy jste to vůbec nepochopili, že jenom díky tomu, že jste měli různé vnitřní spory a hádky a tak, tak se na to zapomělo, teď se to jako archeologicky našlo a teď jste si řekli – ejhle, jako budiž světlo, teď to přineseme a změníme celé české zdravotnictví.

Jak jsem se tady snažil vysvětlit a nezachytil jsem, že by pan ministr jasně logicky zargumentoval, proč mění terminologii, proč registrace najednou je oprávnění, jaký to má smysl. To nikdo na to neodpověděl. Vy prostě na to, na co odpovědět neumíte nebo nechcete, tak samozřejmě neodpovídáte. Tváříte se, jako kdyby to nezaznělo, a pak prostě tady vystoupíte a řeknete, že se divíte, že my nejsme pro, a že dokonce to chceme zamítnout. Prostě s úsměvem – jaksi proč bychom nemohli změnit věškerou terminologii, která ve zdravotnictví funguje? Samozřejmě nikdo není proti tomu, aby se posilovala práva pacientů. Samozřejmě že to je kontinuální proces, který musí probíhat, a probíhal vždycky v minulosti. Ale nemůže se to dít tímto prostě zcela chaotickým, revolučním, hloupým, zmateným způsobem. Prostě způsobíte tím zase jenom větší chaos, větší nepořádek, větší napětí. Jestli to je vaším cílem, budiž. Tak se vám to asi zdaří. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: S technickou poznámkou se hlásí pan poslanec Boris Šťastný a také pan zpravodaj.

Poslanec Boris Šťastný: Já jenom, jestli dovolíte, prostřednictvím paní předsedající chtěl bych vás opravit, pane doktore Rathe. To, o čem hovoříte, nemá co dělat s Mičurinem, to je teorie evoluční abiogeneze a ten, který je mým vzorem, by vám řekl, ať si to doplníte. Děkuji vám. (Potlesk poslanců ODS.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Pan zpravodaj.

Poslanec Marek Šnajdr: Děkuji, já velmi krátce, protože už končím, nebo doufám, že končíme, tak se na závěr sněmovny s vámi podělím o jistý pocit. Vždycky když hovoří pan kolega Rath, tak já mám z toho dobrý pocit, vždy si uvědomím, v jak absolutně demokratickém státě žiji, protože členem parlamentu může být každý – ale skutečně každý. (Potlesk poslanců ODS.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Z místa se hlásí pan poslanec Krátký.

Poslanec Jiří Krátký: Paní předsedající, kolegyně, kolegové, vaším prostřednictvím, paní předsedající, pro pana ministra i pana kolegu Šťastného. Já jsem si zhruba před čtrnácti dni přečetl rozhovor s paní předsedkyní Sněmovny, kde mimo jiné hovořila o tom, že dá větší prostor v rámci projednávání zákonů, tak by se mohl dohlédnout ten konec, tak jak tady moji předřečníci zmínili. Opravdu mě překvapilo – rozpor těch slov a činů – pardon, nepřekvapilo, spíš mě překvapilo to, že to paní předsedkyně řekla, a pokračujeme tak, jak jsme pokračovali předtím, takže místo delšího to zkracujeme – to je jedna věc.

A teďka opravdu konkrétně pro pana kolegu Šťastného prostřednictvím paní předsedající. Já jsem tady před časem vystoupil také s návrhem na zamítnutí energetického zákona. Prošel díky koalici, díky 115 hlasům. Vám jenom, pane kolego, připomenu, že se sešlo 244 připomínek k tomuto zákonu, pozměňovacích návrhů. Já doufám, že budete úspěšnější a že jich budete mít aspoň o desítku méně. Ať se vám daří.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Další vystoupení – pan poslanec David Rath.

Poslanec David Rath: Pan kolega Šťastný měl možná pravdu v tom, že jsem neprávem obvinil Mičurina, protože tomu se podařilo aspoň vypěstovat čas od času nějaké chutnější jablko. To, co vy tady jste zkřížili, tak z toho se tak maximálně udělá všem – jak pacientům, tak zdravotníkům – hodně špatně, pane kolego. A i pan bakalář Šnajdr má pravdu, že žijeme zatím naštěstí ve velmi demokratickém státě, dokud tady nebudete vládnout vy moc dlouho, protože tu demokracii neustále máte tendenci omezovat a šikanovat. Ale skutečně žijeme ve státě, kde se může poslancem stát i poměrně vypečený bakalář. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Tak, pan ministr se hlásí v obecné rozpravě s avizovanou žádostí, návrhem.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji, paní předsedající, já bych si dovolil v této obecné rozpravě znovu navrhnout lhůtu na zkrácení termínu mezi prvním a druhým čtením na 40 dnů. (Neklid v sále. Předsedající: Prosím o klid.) A zároveň jestli mohou již říci svůj závěrečný komentář?

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Prosím, pokud by to mělo

být závěrečné slovo, pane ministře, já se ještě ujistím, zda si někdo nepřeje vystoupit v obecné rozpravě dříve, než ji uzavřu. Tam se hlásí pan poslanec Koskuba. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Koskuba: Děkuji vám, vážená paní místopředsedkyně. Dámy a pánové, už sice přetahují, protože jsem se od 19. hodiny omlouval, ale je slušností u balíku zdravotnických zákonů vydržet. Dovolte mi stručně shrnutí. Sami jste viděli, jak dnešní den vypadal. A kde jsme skončili? U Mičurina, popichování. Prostě je to, dámy a pánové, skutečně žumpa.

Vy jste asi neposlouchali, co jsme se vám snažili říci. Vy jste se tvářili, že je všechno v pořádku. A nakonec zde pan ministr opakovaně vystoupil a požádali jste o zkrácení projednávání lhůty a též jste si to prosadili. Uvědomte si, co vzájemných urážek jsme na sebe spustili, že na to není čas, že spěcháte. Tvrdili jste, že ne. Já jsem celou dobu mlčel. Teď jste sami dali důkaz, že vám jde jenom o to plnit normy. Ne s námi diskutovat.

A vážená paní místopředsedkyně vaším prostřednictvím, jestli mi Boris Šťastný dovolí: Proboha, přestaňme se tu takto školit, i když to je možná náplní práce, ale tohle je práce odborná a my tu opravdu rozhodujeme o osudech zdravotníků a pacientů na dlouhá, dlouhá léta. A vy sami jste nyní dokázali, jak strašně spěcháte, jak za dokonalé tyto normy považujete, a to je to, před čím jsem vás chtěl varovat.

Takže, dámy a pánové, ne že opozice nechce, já se domnívám, že práva pacienta skutečně nikdo z opozice nechce pošlapávat, ale zabralo by tu hodiny, kdybych vám vysvětloval, co papírů už dnes my klinici vypisujeme, když je přijatý pacient. Sdílel jsem vám tu, že se to pouze děje kolem jiné normy, ale děje se tak. To znamená, spěcháte zcela zbytečně. A mrzí mě, jak to zde vypadá a jak to vypadá zrovna v tom resortu, který tak nutně potřebuje rozumnou a uvážlivou změnu, narovnání nerovných poměrů pro všechny zúčastněné. To tyto zákony, s veškerou úctou k vám všem, nevyřeší.

Na závěr mi dovolte jenom jednu věc. Jsem rád, že jsme zde dneska mluvili o Mičurinovi a ne o pohádkářích. Obávám se, že to zaznělo vůči panu ministrovi při minulém projednávání primárního balíku zdravotnických zákonů. Já se za to panu ministrovi omlouvám z prostého důvodu. Jestliže mluvíme o pohádkářích a pohádkách, tak si uvědomte, že pohádky většinou, alespoň v českých zemích, dobře končí. Dámy a pánové, tohle dobře neskončí. Takže nazývat kohokoli pohádkářem v této chvíli mi připadá rozhodně nepatřičné a za to bych se chtěl omluvit.

Dámy a pánové, klidný večer. (Potlesk z řad ČSSD.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ptám se, zda ještě někdo chce vystoupit v obecné rozpravě. Nikoho nevidím, obecnou rozpravu

končím a budeme hlasovat o návrhu na – pardon, nejdříve ještě pan ministr se závěrečným slovem. Omlouvám se.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Děkuji. Já již budu stručný, protože ty věci se opakují a mě samozřejmě mrzí, že ta konečná rozprava se stala spíše intelektuální exhibicí typu kdo koho více urazí. Já jsem rád, že nejsem pohádkář. Chtěl jsem říct prostřednictvím paní předsedající, že tu omluvu rád přijímám, ale přesto si myslím, že pokud nejsem pohádkář proto, že to dobře nedopadne, tak to samozřejmě akceptovat nemohu.

Já bych si dovilil v tom svém závěrečném slově říci, že bych vám rád připomenul, kolikrát jsme tady mluvili o konkrétních věcech, které se týkají těchto zdravotnických zákonů dneska projednávaných, a kolikrát jsme se vrátili k zákonu, který zde již prošel v novele zákona 48, kde je to, co opozici nejvíce irituje. Ta novela zákona 48 byla projednávána opravdu od podzimu loňského roku a nebylo dosaženo shody a nebylo ani dosaženo akceptace toho, že ten zákon alespoň tady ve Sněmovně prošel, a vracíme se k němu stále.

Já nevím tedy, jestli je vina jenom na straně koaličních poslanců a vlády, když my dostáváme nálepku, že nejsme s vámi ochotni diskutovat jakožto s opozicí, a jestli to není naopak, spíše že opozice není ochotna naslouchat argumentům z druhé strany. Já myslím ale, že i to je v politice akceptovatelné, že prostě existují věci, na kterých se lidé nedohodnou, a proto jsou tady nějaké demokratické principy, které určují způsob, jakým se věci rozhodují. Já to říkám i s tím vědomím, že samozřejmě je na to možno říci, že u věcí, které jsou závažné pro budoucnost, se to tak dělat nemá, aby se věci nerušily. Ale to, co je nejkontroverznější podle opozice, ten zákon 48 a možnost příplatků na nadstandard, ten prosím, kdyby opozice, až se dostane jednou do vládní funkce zpátky, chtěla zrušit, tak to je technicky velmi snadné a nemyslím si, že by dospělo k nějaké katastrofě toho typu, jako když se dělají nevratné činnosti toho rázu, že se něco institucionálně změní, znárodní nebo zprivatizuje.

Já dlužím ještě jednu konkrétnost panu poslanci Rathovi. Já se omlouvám, že jsem na to nereagoval dříve a reaguji až nyní. Ta změna, na kterou on upozorňoval teď podruhé, že se mění termín registrace na termín oprávnění, se vůbec ve své podstatě netýká toho, co je registrace a co je oprávnění, co je správnější terminologie. Ta změna se týká úplně jiné principiální věci, že celý ten zákon je postaven na tom, že není nejdůležitější zdravotnické zařízení pro to formální posouzení procesu vpuštění zdravotníků do možnosti vykonávat služby nebo péči. Ta změna je v tom, že to zdravotnické zařízení nebude definováno rigidně jako jeden systém, ale jakožto skládačka služeb, ke kterým to příslušné konkrétní zařízení má oprávnění. Tedy ne že bychom neuměli vysvětlit nějaké věci,

kteří nemají logiku, jak to bylo tady podle té připomínky vzneseno, bylo to mé opomenutí, že jsem to nezmínil, ale je to prostě změna logiky celého procesu schvalování, ke kterému lékařská komora zejména poté, co jsme se vzdali myšlenky opakovaných registrací, připomínky již neměla.

Dámy a pánové, já se vám všem musím omluvit, že jsme tady slyšeli opakované argumenty, které se vracely tam a zpět. Je to dáno možná tím, že vlastně se jedná o jeden kodex, všechny tři zákony plus ty pozměňovací normy tvoří de facto jeden kodex o tom, jakým způsobem se správně v moderní společnosti mají poskytovat služby, aby byly bezpečné pro pacienta, aby byly bezpečné pro poskytovatele těch služeb, aby bylo možno dále zvyšovat aktivně kvalitu těch služeb a aby bylo možno v případech pochybení lépe rozhodnout a všechny strany se pohybovaly v právní jistotě.

Z jakýchsi historických důvodů, asi podobných, jako je někde v cizině kodex občanský složen z toho, co je u nás občanský zákoník a zákoník práce, tak u nás z důvodů historických je tento kodex rozdělen, tak i zde je ten kodex rozdělen do tří zákonů. Proto jsme museli slyšet často totéž, co se zde opakovalo, a pro mě, přestože jsme byli jako vláda i jako koalice osočeni, je to velmi poučné, protože pokud já budu působit jako ministr v dalším roce, tak jistě se budu dále snažit pracovat na své profesi poslance a ministra tak, aby těchto připomínek mohlo být méně. Na druhou stranu musím říci, že řada poslanců, kteří tady jsou léta, přesto nejsou schopni naslouchat té druhé straně. Já možná ještě mám tu šanci.

Děkuji vám za čas, který jste projednáváním tohoto zdravotnického kodexu v celém jeho komplexu strávili, a prosím vás tedy, abyste odsouhlasili ještě návrhy, které jsou tady ze strany koalice, pokud jde o tu poslední novelu zákona 48.

Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Nyní přistoupíme k hlasování. Než zahájíme, tak vás všechny odhlásím. Prosím, abyste se znovu přihlásili.

Jako první budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí předloženého návrhu zákona.

O tomto návrhu na zamítnutí zahajují hlasování. Kdo je pro, prosím, stiskněte tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 19 z přihlášených 168 poslanců pro 67, proti 101. Návrh nebyl přijat.

Nyní budeme postupovat tak, že se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro

zdravotnictví. Já se táži, zda má někdo jiný návrh. Není tomu tak. Budeme tedy hlasovat.

Kdo souhlasí s tím, aby předložený návrh byl přikázán k projednání výboru pro zdravotnictví – zahajují hlasování – prosím, stiskněte tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 20 z přihlášených 172 poslanců pro 168, proti 1. Tento návrh byl přijat.

Posledním hlasováním bude hlasování o návrhu na zkrácení lhůty k projednání na 40 dní.

Zahajují hlasování. Kdo podporuje tento návrh, prosím stiskněte tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 21 z přihlášených 171 poslanců pro 102, proti 67. I tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že návrh zákona byl přikázán k projednání výboru pro zdravotnictví. Lhůta na jeho projednání byla zkrácena na 40 dní. Děkuji panu ministrovi, děkuji i panu zpravodaji. Končím projednávání tohoto návrhu.

Přistoupíme k dalšímu bodu našeho programu a tím je

6.
Vládní návrh zákona, kterým se mění
zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
/sněmovní tisk 411/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede ministr práce a sociálních věcí pan Jaromír Drábek. Prosím, aby se ujal slova. (V sále je silný hluk.)

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce –

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Promiňte, pane ministře. Já požádám naše kolegy a kolegyně, aby se rozhodli, zda zůstanou v sále, nebo půjdou naslouchat do předsálí nebo do svých pracoven. Ale v každém případě nám, kteří tady zůstáváme, musí umožnit alespoň trochu přijatelné prostředí k projednávání.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, paní předsedající. Já jsem si vědom toho, že zákoník práce je nedůležitá norma vůči zdravotnickým zákonům, nicméně pro 5 mil. občanů České republiky je to kodex, kterým se řídí. I proto novela, kterou vláda České republiky dnes předkládá, je skutečně důležitým mezníkem, byť to není nový zákon. Je to novela zákona, který je v účinnosti od 1. ledna 2007 a u které se bohužel již po krátké době užívání potvrdily oprávněné obavy, že norma není dostatečně kvalitní. A nakonec, konstatoval to i Ústavní soud v roce 2008, kdy zásadním způsobem změnil pojetí zákoníku práce jako pracovněprávního kodexu, kdy jednoznačně odmítl přijatý princip delegace vůči občanskému zákoníku a konstatoval, že jediným správným přístupem je princip subsidiární. To je také jedním z motivů pro tuto novelu, která však obsahuje řadu dalších položek, věcných, ale i formulačních.

Novela obsahuje 315 novelizačních bodů a zároveň s tím také obsahuje je navazující změny dalších 11 souvisejících zákonů.

Novela zákoníku práce má tři základní cíle. Prvním cílem, jak už jsem naznačil, je promítnutí celého souvisejícího opatření vyplývajícího z nálezu Ústavního soudu z roku 2008, konkrétně nálezu Ústavního soudu 116/2008, který nabyl účinnosti 14. dubna 2008 a který sice zrušil jednotlivé konkrétní odkazy na občanský zákoník, ale samozřejmě neprovedl řadu dalších úprav, které jsou v této souvislosti nezbytné a které se touto novelou předkládají.

Dále novela obsahuje řadu položek, které zpružňují pracovněprávní vztahy za účelem zvýšení motivace zaměstnavatelů pro vytváření nových pracovních míst, samozřejmě při respektování dostatečné zákonné ochrany zaměstnanců.

Třetí důležitou částí nebo důležitým pohledem při novelizaci zákoníku práce je revize jednotlivých ustanovení z hlediska vyjádření, která mají nařizující povahu, kde stávající text zákoníku práce je v řadě případů pro běžného uživatele, ať už je to zaměstnanec či zaměstnavatel, nesrozumitelný v tom, co z těch ustanovení jsou povinná ustanovení, od kterých se nelze odchýlit, tedy kogentní ustanovení, a která z těch ustanovení jsou dispozitivní, tedy od kterých je možné se v rámci buď individuálního, dvoustranného vztahu, nebo prostřednictvím kolektivní smlouvy odchýlit.

Co se týká těch věcných položek, rád bych tady zdůraznil několik z nich. Je znovu povolena úprava dočasného přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli. To, co bylo zrušeno od roku 2004, kdy bylo zakázáno dočasné přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli, vytvořilo umělou poptávku po zřizování pracovních agentur, které ve stovkách případů působí a musí splňovat licenční a administrativní podmínky jen proto, že je potřeba zajistit nějakým způsobem dočasné přidělování zaměstnance např. v rámci holdingu. Tedy tato úprava, která

se neosvědčila, se ruší a vracíme se k úpravě, která byla platná do roku 2004, kdy pokud to není předmětem podnikání, tak je možné v jednotlivých případech, odůvodněných případech, poskytnout dočasně zaměstnance jinému zaměstnavateli. Samozřejmě toto přidělení je bezúplatné.

Dále se navrhuje nová úprava pracovního poměru na dobu určitou, kdy na jedné straně je cílem zpružnit trh práce, tzn. dát větší možnost pro uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou, na druhou stranu je novou úpravou navrhováno zvýšení ochrany zaměstnance proti dnes často používanému spekulativnímu řetězení krátkodobých pracovních poměrů. Tedy navržená úprava je na obě strany vyvážená v tom, že zvyšuje možnost smluvního ujednání a na druhou stranu chrání zaměstnance proti spekulativnímu jednání.

Další navrženou úpravou je diferenciací odstupného, kde pro zvýšení konkurenceschopnosti pracovních poměrů na dobu neurčitou vůči pracovním poměrům na dobu určitou je navrženo, aby v prvním roce zaměstnání u pracovního poměru na dobu neurčitou bylo vypláceno pouze jednoměsíční odstupné a v druhém roce zaměstnání u pracovního poměru na dobu neurčitou bylo vypláceno pouze dvoutměsíční odstupné, aby tak zaměstnavatelé nebyli motivováni, tak jak jsou dnes, k vytváření spíše pracovních poměrů na dobu určitou oproti vytváření trvalých pracovních míst, protože dnes je skutečně velké riziko vytvořit pracovní poměr na dobu neurčitou, místo pro pracovní poměr na dobu neurčitou, pod hrozbou tříměsíčního odstupného už hned v prvních měsících trvání pracovního poměru.

Dále se navrhuje změna podmínek pro uzavírání dohod o provedení práce. A opět ta změna je navrhována jako vyvážená, kde na jednu stranu je povolen vyšší objem práce spočívající právě v té uzavřené dohodě o provedení práce z dnešních 150 hodin na nově 300 hodin ročně, na druhou stranu pro zamezení nekalé konkurence dohody o provedení práce jako mimopracovnímu poměru, resp. pracovnímu vztahu postavenému mimo standardní pracovní právní vztah, je navrhováno zatížení dohody o provedení práce zdravotním a sociálním pojištěním v takovém případě, kdy měsíční příjem vyplývající z dohody o provedení práce převyšuje 10 000 korun a kdy se skutečně dostává do přímé konkurence s řádným pracovním poměrem.

Dále je navrženo zjednodušení uplatňování konta pracovní doby, kde jsou odstraněny některé administrativní povinnosti, které nejsou nezbytné a které po dohodě se sociálními partnery byly uznány jako zbytečné, a tím pádem zbytečně zatěžující pracovní právní vztah.

Jako poslední položku bych chtěl uvést zavedení nového výpovědního důvodu spočívajícího v porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce, kdy v případě, že režim dočasně práce neschopného

pojištěnce bude porušen zvláště hrubým způsobem, je možné z tohoto důvodu dát zaměstnanci výpověď ze strany zaměstnavatele, a to z toho důvodu, že v prvních třech týdnech pracovní neschopnosti zaměstnavatel hraď náhradu mzdy. Tedy pokud zaměstnanec poruší zvláště hrubým způsobem povinnosti vyplývající z neschopnosti účastnit se pracovního procesu, tak tím jednoznačně a přímo poškozují zaměstnavatele a zaměstnavatel má mít právo zaměstnance příslušným způsobem postihnout tak, jako je to u jiných výpovědních důvodů pro porušení pracovní kázně, tedy pro porušení povinností vyplývajících z pracovního vztahu.

Tolik stručně k jednotlivým zásadám. Tak jak jsem řekl, celý návrh obsahuje několik set novelizačních bodů, které jsou především kromě věcných vyjmenovaných upřesňujícího charakteru jak z legislativního, z technického, tak i z ústavního pohledu, a já věřím, že i při diskusi tady v prvním čtení se ukáže, že tento návrh je krokem kupředu, že je to návrh, který po dlouhé době příprav, které započaly už v minulém volebním období, je návrhem, který je potřebný, a že, vážení kolegové, vážené kolegyně, podpoříte, aby tento návrh prošel do dalších čtení.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji, pane ministře, a prosím, aby se slova ujala zpravodajka pro první čtení, kterou je paní poslankyně Vladimíra Lesenská.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji. Vážené dámy, pánové, úvodní slovo předkladatele sněmovního tisku 411, kterým je vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jste právě vyslechli. Já bych ve své zprávě zpravodaje zopakovala, že předkládaný vládní návrh mění, upravuje a řeší delegaci občanského zákoníku vůči zákoníku práce a subsidiární působnost občanského zákoníku vůči zákoníku práce dle nálezu Ústavního soudu. Dále změny zákoníku práce směřující k jeho větší flexibilitě na základě programového prohlášení vlády ze dne 4. 8. 2010, když zavádí a definuje pozici klíčových zaměstnanců, upravuje z hlediska programového prohlášení délku zkušební doby, pracovní poměr na dobu určitou, délku výpovědní doby, zjednodušuje výpovědní důvody při výpovědi ze strany zaměstnavatele. Stanovuje vyšší odstupného ve vazbě na počet odpracovaných let u zaměstnavatele, rozsah zaměstnání na základě dohody o provedení práce, konto pracovní doby, což je zpružnění a snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů.

Dalšími změnami jsou řešení změny pracovního poměru ve smyslu

změny druhu práce, převedení na jinou práci, dočasného přidělení zaměstnance. Rozvržení pracovní doby, kde předkladatel upravuje rozvržení pracovní doby ve vztahu na její rovnoměrné a nerovnoměrné rozvržení a definuje zaměstnance pracujícího v noci.

V oblasti odměňování předkladatel doplňuje institut smluvního platu. V otázce zrušení právní úpravy výplaty mzdy nebo platu jiné osobě se přiklonil k ponechání stávající úpravy a rozšiřuje formy výplaty mzdy nebo platů. Dále je řešena dovolená jakožto reakce na aktuální judikaturu Evropského soudního dvora v otázce posouzení zániku práva zaměstnance na dovolenou uplynutím tzv. referenčního období či období převoditelnosti z důvodu překážek v práci.

V rámci dalších změn je upravován přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů, skončení pracovního poměru v souvislosti s přechodem práv a povinností zaměstnanců. V části zákona týkající se zástupců zaměstnanců a kolektivní smlouvy předkladatel řeší působení odborové organizace u zaměstnavatele, kompetence zástupců zaměstnanců, jednání odborové organizace za zaměstnance, možnost výpovědi kolektivní smlouvy, zánik smluvní strany kolektivní smlouvy uzavřené na dobu neurčitou.

Z hlediska hledání úspor ve státním rozpočtu navrhovatel upravuje výkon kontroly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odborovými organizacemi. Toto právo jim dává § 322 odst. 1 zákoníku práce. V této oblasti působí více než 110 tzv. svazových inspektorů bezpečnosti práce. Náklady vzniklé výkonem těchto kontrol hradí stát v současné době ve výši cca 40 mil. korun ročně.

Opatření navrhovaná ve výše uvedených bodech směřují dle názoru předkladatele převážně ke zpružnění pracovněprávních vztahů, případně ke zpřesnění současné právní úpravy.

V programovém prohlášení ze dne 4. srpna 2010 se vláda zavázala, že v součinnosti se sociálními partnery navrhne úpravy zákoníku práce, které povedou k větší flexibilitě pracovněprávních vztahů a k vyšší motivaci zaměstnavatelů při vytváření nových pracovních míst. Dále obsahuje programové prohlášení vlády i několik zcela konkrétních úkolů vlády, a to zvýšení maximálního rozsahu zaměstnání na základě dohody o provedení práce ze 150 na 300 hodin, uvolnění podmínek pro opakované uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou, zavedení pružnějšího konta pracovní doby, umožnění flexibilnějšího nerovnoměrného rozložení pracovní doby. Výše odstupného bude vázána na počet odpracovaných let u zaměstnavatele, tak jak tady přednesl pan ministr. Vláda též dle svého programového prohlášení zváží úpravu zkušební doby tak, aby bylo umožněno sjednat po vzájemné dohodě zkušební dobu delší než tři měsíce.

Předkladatel uvádí, že v případě nečinnosti nebudou naplněny cíle a konkrétní závazky výše jmenovaného programového prohlášení vlády.

Návrhy variant řešení jsou uvedeny u jednotlivých institutů. Subjekty dotčenými předloženou novelou zákoníku práce jsou zaměstnavatelé, zaměstnanci, odborové organizace a organizace zaměstnavatelů.

Nyní bych si dovolila vám připomenout některá konstatování z důvodové zprávy. Právní úprava není dle předkladatele spojena s požadavky na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty. Nemá, s výjimkou zpojistnění dohody o provedení práce, dopady na podnikatelské prostředí České republiky ani sociální dopady.

V záležitostech změny odstupného při rozvázání pracovního poměru z důvodu organizačních změn je návrh vůči výdajům zaměstnavatelů úsporný. Důvodová zpráva je však v této otázce jednostranná. Nezajímají ji sociální dopady na propuštěné zaměstnance a jejich rodiny. Ne každý sežene novou práci rychle a ne každému je včas odstupné vyplaceno a někdy není vyplaceno vůbec. Protože propuštěnému zaměstnanci však stát do doby, nad kterou mu tzv. přísluší odstupné, nevyplácí podporu v nezaměstnanosti, bývá tato situace velmi dramatická. Čekala bych, že tento problém navrhovaná novela vyřeší.

V otázce dočasného přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli případné náklady zaměstnavatelů nelze odhadnout. A opět bych se předkladatele chtěla zeptat, proč nezmiňuje dopady na zaměstnance. Protože v naší české realitě se v řadě případů zaměstnanec tomuto přidělení podrobí jen v důsledku tlaku zaměstnavatele.

Pokud jde o navrhovanou úpravu pracovní doby, právní úprava není spojena se zvýšenými náklady pro zaměstnavatele ani s požadavky na státní a ostatní veřejné rozpočty. Nemá ani sociální dopady. Hlavní přínos navrhované úpravy spočívá ve zjednodušení stávající úpravy, zpružnění systému a větší volnosti pro zaměstnavatele při organizaci práce, aniž by došlo ke zhoršení pracovních podmínek zaměstnanců.

Další změny pracovněprávních vztahů budou údajně působit na jejich zefektivnění. To, po čem zaměstnavatelé i odbory v této souvislosti volají, tedy např. zavedení období německého kurtzarbeitu, předkládaná novela ke škodě věci také neřeší.

Právní úprava konta pracovní doby není spojena s požadavky na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty, nemá tedy ani sociální dopady. Dopad na podnikatelskou sféru je dle předpokladů navrhovatele užitečný a vítaný, jelikož podle něho jednoznačně vymezuje konto pracovní doby jako pracovní režim s určitými specifiky a zpružňuje povinnosti zaměstnavatele při kontu. Dojde ke zjednodušení stávající právní úpravy a snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů. Z praxe však vím, že zaměstnavatelé a zaměstnanci by přivítali i lepší věcné řešení konta, které

by umožnilo po delší dobu měnit rozvržení pracovní doby jednodušším způsobem a které by současně ochránilo i mzdové nároky dotčených zaměstnanců, a že o takovém řešení oba sociální partneri jednájí. Ptám se, proč ještě takové řešení není součástí této novely, viz inspirace Německem.

Pokud jde o navrhovanou úpravu skončení pracovního poměru, kde se doplňuje nový výpovědní důvod propuštění zaměstnance spočívající v hrubém porušení povinnosti práce neschopného, odkazují, že Legislativní rada vlády označila tento výpovědní důvod za protiústavní. Tento ústavní problém je nutné vyřešit. Jsem názoru, že nejlépe bude tento výpovědní důvod nezavádět.

Pokud jde o působení odborové organizace u zaměstnavatele, navrhovaná právní úprava není spojena s požadavky na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty. Neznamená zvýšené finanční náklady ani administrativní náročnost pro podnikatelské prostředí ani sociální dopady. Hlavní přínos navrhované úpravy má spočívat podle předkladatele ve vyjasnění, kdy odborová organizace působí u zaměstnavatele a že potřebné zkušenosti musí odborová organizace zaměstnavateli oznámit, což se zatím dovozovalo jen obtížně výkladem. Posílí se tedy prý i právní jistota zaměstnavatelů i odborových organizací. Když se však na novelu podíváme zevrubně, zjistíme, že se úroveň odborových oprávnění snižuje, a je zřejmé, že se tak oslabuje právě postavení zaměstnanců.

Smysl změn provedených u dohody o provedení práce je zjevně jiný, než předkladatel udává. Ve skutečnosti nejde o větší flexibilitu pracovněprávních vztahů. Konečně dohoda o provedení práce je nejflexibilnější formou pracovněprávního vztahu, jakou si lze představit, protože se na ni vztahuje jen minimum zákonem stanovené ochrany. Ale vládě jde o to, aby získala z dohody o provedení práce další zdroje pro financování veřejných potřeb, přestože nás ujišťuje, že finanční dopad z důvodu rozšíření okruhu nemocensky pojištěných zaměstnanců a zaměstnance činné na základě dohody o provedení práce včetně pojistného na všeobecné zdravotní pojištění (?).

Dopad na rovnost žen a mužů na životní prostředí a sociální dopady. Ve vztahu k rovnosti žen a mužů je návrh zákona neutrální. Návrh nebude mít dopad na životní prostředí a předkladatel nepředpokládá ani sociální dopady. Tady bych zcela nesouhlasila.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky. Navržená právní úprava je podle předkladatele v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Toto tvrzení je v rozporu se stanoviskem Legislativní rady vlády k předloženému návrhu, kde je ve dvou případech konstatován rozpor novely s ústavním pořádkem České republiky. Jde například o již zmiňovaný nový výpovědní důvod pro porušování léčebného režimu.

Pokud jde o soulad navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, odkazuji na důvodovou zprávu. Bude však třeba právě s ohledem na již zmiňované stanovisko Legislativní rady vlády nutné prověřit pravdivost tohoto tvrzení zejména pokud jde o mezinárodní závazky České republiky ve vztahu ke skončení pracovního poměru a délce výpovědní doby. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie je podrobně uvedeno v předložené důvodové zprávě.

Děkuji vám za pozornost a chtěla bych se přihlásit do rozpravy.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano, děkuji. To byla zpravodajská zpráva. Nyní otevírám obecnou rozpravu. Do ní jsou tři přihlášky a paní zpravodajka, která se přihlásila, si nyní, po svém poměrně obsáhlém vystoupení, pravděpodobně bude chtít trochu oddechnout, a já proto vyzvu, aby k řečníšti přišel pan poslanec Grospič.

Poslanec Stanislav Grospič: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně a kolegové, členové vlády, dovoluji, abych řekl pár poznámek nejenom za sebe, ale za klub Komunistické strany Čech a Moravy, ale i za odborové organizace, byť bych asi v tomto případě měl ohlásit i určitý střet zájmů.

Vláda nám předkládá do Poslanecké sněmovny dlouho avizovanou novelu zákoníku práce, která na rozdíl od předchozích novel je novelou zásadní, komplexní a poměrně rozsáhlou. Je možná dobré připomenout, že se tak děje v době, kdy souběžně s tím vláda předkládá nebo již předložila a hlasy svých vládních poslanců prohlasovala také řadu úsporných opatření, jako je například snížení porodného, zhoršení podmínek pro poskytování podpor v nezaměstnanosti, v oblasti nemocenského, odstupného a celé řady dalších sociálních regresí a samozřejmě velké negativní dopady zdravotní reformy. Vláda také souběžně v tomto momentu připravuje výrazné zvýšení daně z přidané hodnoty, které se promítne do sociální úrovně velké části populace v České republice a zejména zaměstnaneckých rodin.

V této souvislosti bych chtěl říci, že také stojí za zmínku argument, o který vláda opírá předkládanou novelu zákoníku práce. Vláda ve své důvodové zprávě uvádí, že chce reagovat především na nález Ústavního soudu vyhlášený pod č. 116/2008 Sb. v základních systémových přístupech a promítnout do zákoníku práce i formálně podpůrnou působnost občanského zákoníku v pracovněprávních vztazích. Dále vláda říká, že chce reagovat na programové prohlášení vlády České republiky ze dne 4. srpna 2010, dále akcentovat obecný princip autonomie vůle účastníků základního pracovněprávního vztahu, zaměstnavatele a

zaměstnanec, při zachování nezbytné míry ochrany zaměstnance, provést další drobnější změny, které nebyly realizovány předchozími změnami zákoníku práce, i když, jak uvádí, jsou potřebné, a provést adekvátně legislativně technické úpravy, které navazují na změny, které jsou uvedeny dále v důvodové zprávě, i transparentnost s normami Evropské unie.

Je potřeba v této souvislosti říci, že zákoník práce, tak jak byl přijat v roce 2006, je určitým kompromisem. My jsme jako Komunistická strana Čech a Moravy a její poslanci velice citlivě vnímali názory zaměstnanců a odborových organizací a rozhodli jsme se tehdy podpořit předloženou novelu zejména z těch důvodů, že stav, který následoval od roku 1991, kdy byl neustále různými novelami oklešťován tehdy platný zákoník práce, byl natolik neúnosný a nepřehledný a natolik komplikoval pracovněprávní ochranu zaměstnanců, že se jevílo zcela nezbytné přijmout komplexní novou úpravu pracovněprávních vztahů. Odehrál se tehdy vpravdě dramatický střet mezi levicí a pravicí v Poslanecké sněmovně, který nakonec skončil těsně před závěrem volebního období přehlasováním i ve ta prezidenta republiky. Od té doby v České republice vládly vlády pravicové.

Zákoník práce byl novelizován téměř sedmnáctkrát a z toho 12 novel bylo právě po přijetí nebo publikaci nálezu Ústavního soudu č. 116/2008. Všechny tyto novelizace byly k tíži kvality zákoníku práce a oslabovaly různou intenzitou ochranu pracovněprávních vztahů a především zaměstnanců v jejich nerovném postavení vůči zaměstnavatelům v postavení podřízeného vůči nadřízenému, v postavení ekonomicky závislých osob.

V této souvislosti předkládaná novela zákoníku práce nesplňuje hlavní argument zohlednění nálezu Ústavního soudu publikovaného pod číslem 116/2008. Je potřeba v této souvislosti vidět, že především vláda sleduje předloženou novelou zákoníku práce otázku liberalizace pracovněprávních vztahů. V zásadě jde o to, aby přestala platit zásada, že občanský zákoník v pracovněprávních vztazích bude platit podřídně, tedy subsidiárně, ve vztahu k ustanovením, která jsou taxativně občanským zákoníkem uvedena, ale především se vztahuje obecná subsidiarita, která je zdůvodněna slovy, že tam, kde není speciální úprava ustanovení zákoníku práce, platí ustanovení občanského zákoníku, aniž v zákoníku práce je na toto ustanovení veden konkrétní odkaz. Ve své praxi se promítá do znění novely toto ustanovení tak, že oslabuje řadu ustanovení zákoníku práce, a přestože v důvodové zprávě se říká, že se chce především přesnými formulacemi zpřesnit pregnantnost vyjádření tak, aby nedocházelo k potenciálně různým možnostem výkladů, tak jak je předložena novela zákoníku práce, otvírá se široká škála možností výkladů, právní nejistoty a určitě i právních sporů, které budou vedeny

mezi zaměstnanci a zaměstnavateli o posuzování jednotlivých ustanovení zákoníku práce.

Vedle toho novela přináší řadu zhoršujících opatření, která se výrazně promítnou do postavení zaměstnanců. Nejde jenom o formulace samotné podstaty pracovněprávního vztahu, postavení závislé práce, ale jde o zcela konkrétní ustanovení, která se dotýkají třeba výpovědí, výpovědních důvodů, která odkazují v otázce například doručování písemností na občanský zákoník a nestanoví přesně, že výpověď je platná v momentě, kdy je doručena svému adresátu.

Jsou tu otázky, které nejenže rozšiřují výpovědní důvody, ale oslabují i postavení odborových organizací v tom smyslu, že nebude již třeba projednání určitých výpovědních důvodů s odborovou organizací. Celkově se snižuje míra ochrany práce zaměstnance a také otázka bezpečnosti výkonu práce.

Chci říci, že novelou zákoníku práce je také prodchnut duch liberalizace, který vede k tomu smyslu, že se mají relevantně upřednostnit jiné formy pracovního poměru, to je dohody o provedení práce a dohody o provedení pracovní činnosti. Je tím zcela očividně sledován způsob, tak, aby došlo k nahrazování různých forem pracovních úvazků těmito instituty a aby se zavedla nejenom zúžení pracovní síly. Vláda už jenom dodává na okraj těchto ustanovení, že také chce, aby tyto věci podléhaly odvodům na sociální pojištění a aby, vědoma si toho, že budou do budoucna nahrazovat hlavní pracovní poměry a bude jim přikládána větší váha, aby také státem nebyl ochuzen na příjmu z jiných forem pracovní činnosti.

V této souvislosti chci také říci, že velice závažná je otázka i nové úpravy kolektivního vyjednávání, kdy celkově dochází k oslabení úlohy kolektivního vyjednávání, postavení odborových organizací a zejména v otázce závaznosti kolektivních smluv. V této souvislosti zákoník práce ve své novele neřeší závažné problémy, které například vyplývají z rozvržení pracovní doby, ale soustřeďuje se na jednostranné poměry, které mají zvýhodnit postavení zaměstnavatelů a snížit míru ochrany zaměstnanců.

My považujeme tyto věci za velice zásadní. Víme, že k nim mají velice závažné výhrady nejen zaměstnanci, ale zejména odborové organizace. Víme také, že v této souvislosti, pokud dojde k přijetí této úpravy zákoníku práce, povede to k výraznému sociálnímu napětí, povede to k celkovému snížení ceny pracovní síly, protože zaměstnanci, kterých je téměř přes čtyři miliony v České republice, ve své většině budou pod ekonomickým tlakem přijímat horší pracovní podmínky, méně placenou práci v domnění a ve strachu, že jim už nebude poskytnuta taková míra pracovněprávní ochrany jako doposud.

Chtěl bych také v této souvislosti říci, že vnímáme i pozměňovací návrhy, které přednesla v rámci přípravy a projednávání navržené novely zákoníku

práce řada odborových centrál, především Českomoravská konfederace odborových svazů, ale také Asociace samostatných odborů nebo Odborové sdružení Čech, Moravy a Slezska. Vláda se s nimi vypořádala z našeho pohledu jednostranně. Je to další důvod, pro který máme velice kritické výhrady k předložené novele zákoníku práce.

Zcela specifickou otázkou potom vzniká vztah k občanskému zákoníku. Chtěl bych v této souvislosti upozornit na jeden moment, který se otevírá v této souvislosti. Spočívá v tom, že souběžně s projednáváním novelou zákoníku práce je projednávána také novela nebo nový kodex občanského práva. Obě normy mají jiný termín účinnosti. Navržená novela zákoníku práce není provázána s předloženým novým návrhem občanského zákoníku. Přesto se v řadě institutů odvolává už na budoucí novou občanskoprávní úpravu. Přinese to další prvek právní nestability.

Vážené kolegyně a kolegové, Komunistická strana Čech a Moravy se domnívá, že předložená novela zákoníku práce trpí takovými vadami a natolik oslabuje postavení zaměstnanců v jejich postavení vůči zaměstnavatelům i postavení odborových organizací, že ji nemůže z tohoto místa podpořit, a navrhuji proto její zamítnutí. (Potlesk z lavic nalevo.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Jan Chvojka. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji, paní předsedající. Dámy a pánové, rád bych vás na tomto místě seznámil s připomínkami, které mám k vládou předkládaným změnám v zákoníku práce.

Musím se přiznat k tomu, že zákoník práce považuji za jeden z nejdůležitějších zákonů této země. Upravuje pracovněprávní vztahy, mezi které patří zejména pracovní poměr. Převážná většina lidí této země si svoji obživu zajišťuje právě v pracovním poměru jako zaměstnanci. A zákoník práce historicky vznikl právě proto, aby chránil zaměstnance, to znamená právě ty slabší subjekty pracovněprávního vztahu. Jsou to totiž zaměstnanci, kteří v pracovněprávním vztahu tahají řetěz za kratší konec provázku. Zaměstnavatel je vždy ten ekonomicky silnější, a tudíž je v pracovněprávním vztahu ve výhodnější pozici.

Rád bych zde promluvil zejména o dvou oblastech, které mi na projednávání nové vadí nejvíce. Jednou z těchto oblastí je legislativní ukotvení nového zákonného důvodu zaměstnavatele k výpovědi z pracovního poměru při porušení režimu dočasně práce neschopného. Zjednodušeně – v případě, že zaměstnanec na nemocenské nebude během kontroly do-

ma, tak by s ním mohl zaměstnavatel v takovém případě rozvázat pracovní poměr. S takovou úpravou zákona zásadně nesouhlasím. Takový vstup do zákoníku práce je dle mého názoru zcela nadbytečný, neboť případné porušení povinnosti zdržovat se v době pracovní neschopnosti na ohlášeném místě, zpravidla v domácnosti, je dostatečně sankcionováno již dnes předpisy práva sociálního zabezpečení. Připomínám, že v nejzastříhanějších případech může dojít až k úplnému odebrání náhrady mzdy či dávky nemocenského pojištění. Pokud bych věc posunul ad absurdum, hrozí, že zaměstnavatel bude moci kontrolovat svého zaměstnance například na dovolené pod záminkou, zda skutečně odpočívá. Velmi se tak obávám toho, že zde může docházet ze strany zaměstnavatelů ke zneužívání tohoto institutu, kdy by jej bylo možno použít ke zbavení se nepohodlného zaměstnance.

Musím se rovněž ohradit proti další plánované změně, kterou je rozšíření dohody o provedení práce ze stávajících 150 hodin na hodiny 300 za rok. V tomto případě vidím další snahu o výrazné oslabení principů pracovního práva, což odsuzuji a odmítám. Došlo by totiž k další motivaci zaměstnavatelů, aby svoji činnosti realizovali prostřednictvím dohod o provedení práce na úkor standardního pracovního poměru. Dohoda o provedení práce je totiž určena pro zcela jiné účely, kdy se například na určitou krátkodobou činnost nevyplácí přijímat zaměstnance na pracovní poměr. V praxi by bylo podnikatelům umožněno obcházet ochranné prvky institutu pracovního poměru.

Je zajímavé, že když jsem o této navrhované úpravě mluvil s náměstkem ministra práce a sociálních věcí panem doktorem Šimerkou, tak měl s tímto návrhem také problém. A o panu doktorovi Šimerkovi musím říci jako znalce akademického prostředí, že je na rozdíl od každého jednotlivého člena této vlády skutečně odborníkem na pracovní právo. V každé učebnici pracovního práva, u kterých v mnoha případech byl spoluautorem i zmiňovaný náměstek, se na prvních stránkách píše, že zaměstnavatelé by měli uskutečňovat svoji činnost zejména prostřednictvím pracovních poměrů.

Navrhovaná úprava je jen dalším vybočením z dlouholetých zvyklostí a principů pracovního práva. Je zajímavé, že zde vláda, resp. Ministerstvo práce a sociálních věcí udělalo takovéto závažné politické rozhodnutí a nedbalo přitom připomínek svého odborně respektovaného náměstka.

Zásadně tedy odmítám všechny podobné útoky stávající pravicové koalice na práva zaměstnanců v naší zemi a na principy sociálního státu jako takového. Navrhovaná úprava je opět projevem toho, že cílem této vlády je neustále oslabování práv zaměstnanců ve prospěch práv zaměstnavatelů, a to je v každém slušném státě nepřijatelné. Pro podobné

antisociální úpravy v zákoníku práce nemohu v Poslanecké sněmovně nikdy hlasovat a připojuji se proto k návrhu na zamítnutí tohoto zákona.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další vystoupí pan poslanec Antonín Sedša. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Antonín Sedša: Děkuji paní místopředsedkyně. Vážení členové vlády, vážené poslankyně, vážení poslanci, vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokračuje v započaté praxi pravicových vlád omezovat práva zaměstnanců. Sama vláda v důvodové zprávě odhaluje, že řadu změn navrhuje na základě návrhu zaměstnavatelů a podnikatelů. Proto je z mého pohledu pochopitelné, že odborové svazy nesouhlasí s předkládanou novelou zákona.

Nicméně mi dovoluji upozornit na nejzávažnější problémy předkládaného návrhu. Ty se týkají přímo toho, že některá ustanovení v novele zákoníku práce mohou být v rozporu s platnou Ústavou České republiky, a je zajímavé, že na tuto skutečnost upozorňuje nejen Českomoravská konfederace odborových svazů, ale i řada renomovaných právníků, kteří se pracovním právem zabývají.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, v novele zákoníku práce se v § 52 nově zavádí bod h), kterým se zakotvuje možnost výpovědi ze strany zaměstnavatele spočívající v porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce zvláště hrubým způsobem, a to zaměstnancem. Přitom důsledky neschopnosti veřejnoprávního systému poskytujícího nemocenské, tj. uhlídat zneužívání systému a nárůst dočasné pracovní neschopnosti, stát nejprve přenesl na zaměstnavatele a nyní jim chce dát nástroj vůči zaměstnancům. Chce totiž postihovat nejvyšší možnou sankcí v oblasti pracovního práva, to je výpovědí. A to přesto, že za porušení léčebného režimu jsou jiné sankce, které již české právo zná. Je s podivem, že současná vláda navrhuje zdvojené trestání za jedno porušení § 301a. Jsem přesvědčen, že tady vláda porušuje ústavní pořádek naší země, zejména zásadu proporcionality.

Dalším problémem ve vztahu k protiústavnosti je umožnění řešení důsledků vad v právních úkonech, tedy i při špatném uzavření pracovního poměru. Může se stát, že člověk řádně zaměstnán z jistí po delší době, že neměl řádně uzavřenou smlouvu. Podle navržené úpravy by tak celý pracovní poměr byl neplatný. Tohle však je problém toho, kdo smluvní ujednání činil, zejména zaměstnavatele. Takové opatření, které je zaměřeno proti zaměstnanci, nelze akceptovat. Ovšem daleko větším problémem je nesoulad s ústavním pořádkem naší země.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, s ohledem na rozpory některých

ustanovení návrhu zákona s Ústavou České republiky a na problémy, které mohou vzniknout zaměstnancům, se připojuji k návrhu zamítnout návrh zákona již v prvním čtení.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další přihlášenou je paní zpravodajka, paní poslankyně Lesenská, a poté vystoupí pan poslanec František Laudát. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji. Část novely zákoníku práce řešící nález Ústavního soudu obsahuje argumentaci, která říká, že ústavně konformní způsob provázání občanského zákoníku a zákoníku práce může představovat taková úprava, podle níž bude občanský zákoník v pracovněprávních vztazích aplikován podpůrně, tedy subsidiárně. Vzhledem k situaci, kdy nový občanský zákoník nabude účinnosti o jeden rok později než zákoník práce, nastanou komplikace a vznikne tak právní nejistota na obou stranách, které se podílejí na pracovněprávních vztazích. V tuto chvíli se názorově ztotožňuji s argumentací Českomoravské konfederace odborových svazů, která proto navrhuje odložit novelu zákoníku práce na stejnou dobu, kdy nabude účinnost nový občanský zákoník.

Rovněž podporuji jejich návrhy rozšířit okruh občanskoprávních institutů, jejichž použití na pracovněprávní vztahy bude zcela vyloučeno, popřípadě výrazně omezeno či modifikováno, a tím by bylo zabráněno, aby do vztahů vznikajících mezi zaměstnavateli a zaměstnanci při výkonu nesamostatné, to je závislé práce, byl vznesen právě prvek značně právní nejistoty. Tato by totiž ve svém důsledku ohrožovala jak právní postavení obou účastníků pracovněprávního vztahu, tak samotnou podnikatelskou činnost, pro kterou by se na místo žádoucího odbourání překážek komplikovaly dnes již zaběhnuté procesy v oblasti lidských zdrojů, vyvolávala rizika soudních sporů a následných nákladů souvisejících např. s neúspěchem zaměstnavatele právě ve vleklém soudním sporu. Jedná se například o institut odstoupení od smlouvy. Vhodné a žádoucí je zavést jasná pravidla subsidiární aplikace občanského zákoníku v pracovněprávních vztazích, která tuto právní nejistotu a pravděpodobně soudní spory omezí.

Další problémy v pracovněprávních vztazích přinese navrhovaná aplikace občanskoprávních zajišťovacích institutů. Ani k nim totiž návrh novely neobsahuje jakoukoliv podrobnější úpravu, takže by se v souvislosti s jejím přijetím mohly v pracovněprávní praxi začít objevovat takové pro zaměstnance velmi rizikové instituty, jako je zadržovací právo, zajištění převodem práva a podobně.

S problematikou podpůrné aplikace občanského zákoníku v

pracovněprávních vztazích dále úzce souvisí právní úprava následků vad pracovních úkonů. V této oblasti předkladatel na rozdíl od předcházejícího pro změnu trvá na speciální pracovněprávní úpravě, kterou však buduje na základech, které neodpovídají praktickým potřebám jak zaměstnavatelů, tak zaměstnanců. V tomto postoji nebrání návrhovateli ani fakt, že na závažné problémy spojené s principem relativní neplatnosti právních úkonů opakovaně upozorňují jak zástupci zaměstnanců, tak i zaměstnavatelů. Bylo by vhodné a rozumné, aby základním způsobem řešení následků vad právních úkonů v pracovněprávních vztazích byla absolutní neplatnost. Relativní neplatnost právních úkonů by v pracovněprávních vztazích měla zůstat zachována pouze tam, kde se jedná o tradiční a v praxi zažitá řešení, a to v souvislosti s úkony směřujícími k rozvázání pracovního poměru. Na tomto místě má relativní neplatnost právních úkonů smysl, neboť je správné ponechat účastníku pracovněprávního vztahu na zvážení, zda trvá na pokračování pracovněprávního vztahu, který byl druhou stranou neplatně rozváznán, anebo zda má i on sám na rozvázání tohoto pracovněprávního vztahu zájem, a proto neplatnému rozvázání nebrání, a vlastně tak přistupuje na návrh směřující k rozvázání pracovního poměru dohodou.

Mantrou vlády v programových dokumentech je větší flexibilita v oblasti pracovněprávních vztahů a návrh novely obsahuje řadu změn, které formálně směřují právě tímto směrem. Zejména v případě přijímání zaměstnanců do pracovního poměru, úpravy zkušební doby, pracovních poměrů na dobu určitou, možnosti změn pracovní smlouvy u skončení pracovního poměru z důvodů obvyklých v současném evropském pracovním právu česká pracovněprávní úprava vykazuje právě v porovnání s mezinárodní poměrně vysokou míru pružnosti a přizpůsobivosti. Návrh novely však opomíjí při zvyšování tolik prosazované flexibility zajistit i náležitou ochranu a jistotu pro zaměstnance.

Základní konkurenční výhoda českých zaměstnavatelů, levná práce, není vládou nijak omezována. Naopak, návrh novely zvyšuje i racionální tlak na její další prohlubování, například prostřednictvím některých úprav v oblasti odměňování snižováním výše odstupného. Podle mého názoru ve svých důsledcích v kontextu dalších vládou realizovaných opatření povede ke snížení životní úrovně zaměstnanců a jejich rodin a ke snížení poptávky na trhu. Na koupěschopnost zaměstnanců a jejich rodin je přitom odkázáno malé a střední podnikání.

Dalším momentem, kdy byla v této republice omezena a možná ve velkém množství případů znemožněna flexibilita pracovní síly, je vlastně moment, kdy vlastně nefunguje možnost sehnat přijatelné nájemní bydlení v místě pracovních příležitostí, a tím není možné stěhovat se za prací. Bytový fond byl privatizován formou prodeje původním nájemníkům a ti

vzhledem ke splácení hypoték a úvěrů jsou omezeni v možnosti sebrat se a jít za tolik touženou prací.

V další části novely zákoníku práce je očividně patrná snaha o omezení odborových práv, a to ve formě nahrazování dohod zaměstnavatele s odborovou organizací souhlasem odborové organizace, například při organizování prověrek BOZP, zrušení působnosti odborové organizace v individuálních záležitostech, jako jsou projednávání výpovědí apod., zrušení spolurozhodování odborové organizace o neomluveném zameškávání práce, zrovnoprávnění postavení rad zaměstnanců s odborovými organizacemi nejen ve vztahu k právu na informace a projednání. Rada zaměstnanců je pouze zástupcem zaměstnanců pro oblast práva na informování a projednávání, což potvrdil i nález Ústavního soudu, když v odstavci 269 uvádí, že právní úprava zákoníku práce nedává radám –

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Já se omlouvám, paní zpravodajko. Dámy a pánové, já vás poprosím o klid. Prosím.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Právní úprava zákoníku práce nedává radám zaměstnanců ani postavení právnické osoby, ani právní subjektivitu, a proto nemohou jednat s právními důsledky. Rady zaměstnanců nemají právo konvektivně vyjednat a uzavírat kolektivní smlouvy a nemohou využívat prostředky řešení kolektivních sporů, které zákon zakotvuje ve vztahu ke kolektivním smlouvám, jako je třeba stávká. Rady zaměstnanců nemohou vytvářet nadpodnikové struktury a nemohou se účastnit sociálního dialogu na vyšší, popřípadě odvětvové úrovni. Jde o instituci sociálního dialogu, která nenahrazuje funkce odborů. Smyslem vytvoření rady zaměstnanců je výhradně zajišťování komunikace mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem.

Zrušení exkluzivity kolektivní smlouvy, pokud jde o sjednávání některých příplatků, zkrácení působnosti kolektivní smlouvy při přechodu práv a povinností, zavedení byrokratických překážek pro působení odborové organizace u zaměstnavatele, snížení příspěvku na kontrolní činnost odborových organizací – má být poskytován pouze v rozsahu, na kterém se obě strany dohodnou.

Tak závažná novela, jako je novela zákoníku práce, by dle mého názoru měla být připravena a vyargumentována s odbornou veřejností i účastníky tripartity tak, aby byla dlouhodobě funkční a vyváženě řešila pracovněprávní vztahy v oblasti povinností i práv pro všechny zúčastněné. Tím by zajistila dlouhodobou právní jistotu jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance, a stabilizovala by jejich postavení na trhu. Pokud je mi známo, tak vážně vedená diskuse nad novelou zákoníku práce v

paragrafovaném znění neproběhla. I z tohoto důvodu se připojuji k návrhu na zamítnutí tohoto zákona v prvním čtení.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji paní zpravodajce. Dalším přihlášeným je pan poslanec František Laudát, kterému tímto uděluji slovo. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Laudát: Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, já jsem původně nechtěl mluvit, ale když jsem tady slyšel kolegu Chvojku, tak přece jenom několik poznámek.

Já skutečně bych byl rád ve světle toho, že se vám téměř v přímém přenosu – a teď mluvím zejména k sociální demokracii – hroubí formy státu, sociálních států, dotace, předotovávaní, zadotovávaní, transfery peněz, prostě od těch, co to prací vytvoří, do zemí, které to prací nevytvořily, tak prosím, tady mluvit o tom, to, co vy tady chcete a co nabízíte, tak to je prostě ne zákoník práce, ale zákoník nepráce, nezaměstnávání. To vám skutečně nestačí, že ve Španělsku dneska právě s takovými obrovskými pojistkami a jistotami v zákoníku práce to dopracovali tak daleko, že mají 45 % mladých nezaměstnaných, kteří po škole nemohou najít práci? Už jsou na ulici, nikdo se o ně téměř nestará, protestují, ohrožují celý systém politický a demokratický v samých základech.

Skutečně, jestli chcete – aspoň bych vás naléhavě poprosil, abyste si něco přečetli o moderních ekonomikách, o konkurenceschopnosti, jestli něco v této zemi chceme rozvíjet, nastartovat v nějaké vyšší kvalitě, aby se tady prostě zvládly problémy péče o čím dál narůstající početnou generaci penzistů, tak prosím, touto cestou, kterou vy nabízíte, to je prostě cesta do pekel.

A já bych byl rád, abyste už skutečně dali rozum do hrsti. A naopak, budete se divit, já mám s tou novelou a vůbec se zákoníkem práce problém, ale skutečně z přesně opačných důvodů. Já bych to velice výrazně omezil. Jestliže podnikatel, firma, kdokoliv, má zakázky, má práci, tak ty lidi nabere, a když ji nemá, tak z čeho to má platit, kde to má, pokud vy budete tuhle politiku tady i v budoucnu prosazovat, tak prosím, jediný to bude, že každý podnikatel, a ty hranice budou padat, není reálné, že se prostě obnoví nějaké vojenské či politické bloky, tak odejde se svým podnikáním do zemí, tam, kde bude moci pružně podle toho, v jakém stavu ta firma je, prostě reagovat. To znamená – mám práci, nabírám lidi. Naším cílem je skutečně ten trh aspoň trochu otevřít z hlediska pracovního práva, tak aby většina lidí byla zaměstnaná, a ne aby měli jistoty – jistoty nezaměstnanosti.

Takže prosím, já skutečně mám úplně jiný pohled a prosím, koukejte se už dneska, co se skutečně zejména v Evropě v podstatě v přímém přenosu

děje. V řadě případů, konkrétně ve Španělsku, dokonce tripartitní dohody jsou uzákoněny, výsledkem je, že fakticky zaměstnaný člověk je nepropustitelný, a pak je to tak všechno zablokované, že normální člověk kvalitnější, mladý, často prostě potom je na ulici, demonstruje a dělá další věci.

Takže prosím, to je skutečně už – ordinujete naší zemi minulost nebo přítomnost, která dramaticky končí. A domnívám se, že i tato skromná novela, která přece jenom něco sem tam změkčuje a umožňuje trochu pružnější pracovní trh, tak si zasluhuje – a zároveň navrhuji, paní předsedající, aby byla zkrácena lhůta k druhému čtení na 40 dnů. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další přihlášený s faktickou poznámkou je pan poslanec Miroslav Opálka. Potom dostane slovo pan poslanec Stanjura.

Poslanec Miroslav Opálka: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl jenom zareagovat na kolegu Laudáta. Já myslím, že bychom neměli míchat hrušky s jablky. Já rozumím tomu, že někdy zákoník práce svazuje zaměstnavatele, ale na druhé straně tady jde o uvolnění práce jenom pro zaměstnavatele a zpřísňují se podmínky pro zaměstnance.

Víte, když si nasmlouváte jakoukoliv činnost, třeba dodávku elektrické energie, tak musíte respektovat to, co je nasmlouvané. A ten zákoník práce je vyjednan historicky, dlouhodobě a také zabezpečuje pro zaměstnance určitá práva a povinnosti a tato práva a povinnosti by měly být respektovány.

Myslím si, že ohánět se Španělskem a nezaměstnanými absolventy, že je to důsledek zákoníku práce, je absolutní neznalost tohoto problému.

Zákoník práce na jedné straně, a na druhé straně dnes vyšla zpráva, že na jedno volné pracovní místo je 12,5 nezaměstnaných. Jakou to má souvislost se zákoníkem práce? Prostě problém je v tom, že není odběr zboží a služeb a že tato ekonomika, ale nejenom tato ekonomika, je ve svízelné situaci.

Takže nepleťme pojmy s dojmy. Já rozumím tomu, že pravice a levice tady v pracovním právu má určitý střet, ale neohánějme se Španělskem. Děkuji. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou je pan poslanec Chvojka. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji. Já také jen velice krátce. Chtěl bych zareagovat prostřednictvím paní místopředsedkyně na pana kolegu Laudáta.

Je vidět, že nemá moc přehled jak o pracovním právu, tak o ekonomice ostatních zemí. Vidím, že jeho vzor je USA, kde zákoník práce naprosto neexistuje, kde můžete zaměstnance vyhodit ze dne na den na dlažbu a žádná ochrana zaměstnanců tam nefunguje. Přejde vám snad, že Spojené státy jsou nyní ekonomicky na výši, že se tam zaměstnanost nijak nezvyšuje? Prostě bohužel pro vás, zákoník práce a stav ekonomiky nemají v podstatě nic společného. Děkuji. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dále byl přihlášen pan poslanec Stanjura. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Když jsem kdysi přemýšlel o tom, jaké kvalifikační předpoklady by měl mít ten, kdo se stane člene či členkou Poslanecké sněmovny, tak jako první mě napadlo, že by to měl být člověk, který měl někdy alespoň jednoho zaměstnance. Nemusel by řídit velkou firmu, která má tisíc lidí. Měl by jednoho zaměstnance – a nepřál bych mu to, ale měl by si to vyzkoušet – který dobře nepracuje. Ať si vyzkouší, co to je v roli zaměstnavatele mít zaměstnance, který prostě dobře nepracuje.

Jestli tady říkal pan kolega Opálka o tom, kolik máme nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo, tak právě tato navržená opatření, která nejsou nijak dramatická, zvyšují šanci, že těch pracovních míst bude více, bude méně nezaměstnaných.

Vidím pana předsedu Sobotku, jak kýve hlavou – tak zkuste někdy někoho zaměstnat. Vždyť my ani ty asistenty nemáme jako zaměstnance jako poslanci. To jsem nezařídil já. Já jsem sem přišel a slyšel jsem od těch, kteří tady jsou roky, že to tak je prostě normální. Tak je to typický švarc-systém, když to řekneme přesně, jak to je. Takže zkusme si říci, že třeba naše asistenty budeme mít jako zaměstnance, budeme za ně platit zdravotní a sociální, a nedej bože, aby špatně pracovali, že se s nimi budeme dohadovat, jestli jim budeme platit ještě pět měsíců, přestože se budou flákat a nebudou nám jakoby práci odvádět.

To jsou takové ty teoretické poučky lidí, kteří podle mě nikdy nikoho nezaměstnávali. Tak poradte těm zaměstnavatelům, jak se zbavovat lidí, kteří špatně pracují. Proč dávat odstupné čtvrtý měsíc někomu, když dojdou zakázky, proč mu dávat, když tam pracuje čtyři měsíce, proč mu dávat dva plus tři, to znamená minimálně pět platů? To vede ty zaměstnavatele k opatrnosti a k tomu, že pracovní místa nevytvářejí. A netvařte se, že ano. Pokud se bavíte s podnikateli, a říkám, je to jedno, jestli má tisíc zaměstnanců, nebo jednoho, má stejný pohled na tuto problematiku. Přehnaná ochrana pracujících vede k tomu, že se zvyšuje počet nezaměstnaných. (Potlesk poslanců zprava.)

Každý rozumný zaměstnavatel ví, že nejlepší, co se mu může stát, je, že má dobré zaměstnance. Neznám zaměstnavatele, který by chtěl mít špatné zaměstnance nebo se zbavovat těch dobrých. To jsou takové ty popisy kapitalismu z 19. století, které jsme za komunismu museli povinně číst, a v mnohých z vás to dodneška přežívá.

Zeptejte se zaměstnavatelů a těch manažerů, kteří firmy řídí. Dobrý zaměstnanec je to nejlepší, co se tomu manažerovi může stát, a toho se nikdo nezbaví. Toho se nikdo nechce zbavit. Ale těch, kteří pracovat nechťejí, neumějí, nebo nedej bože místo aby se doma léčili, tak se flákají někde jinde, no nedej bože, že by za to mohli být postižení! Tomu říkáte dramatický postih, že nedostane nemocenskou? Já ne. Já si myslím, že pokud někdo je nemocný a je na nemocenské a nemá vycházky, má být tam, kde má být. A pokud ne, tak ať si za to nese důsledky. To je přece jednoduché. Tak nevím, co tady tak dramaticky říkáte, že se někomu berou práva. Zvyšuje se šance na to, aby vzniklo více pracovních míst.

Já bych mohl říci deset důvodů panu ministru Drábkovi, které si myslím, jak by to mělo být mnohem radikálnější uvolnění pracovního trhu než to, co je navrženo. Ale beru to jako nějaký kompromis, který je tady navržen. Tak prosím vás nestrašte, že se někomu berou práva. Zvyšují se šance, že vznikne více pracovních míst. Stát na tom vydělá i tím, že budou vyšší odvody do zdravotního pojištění, sociálního pojištění a bude méně nezaměstnaných. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou poznámkou je nyní přihlášený pan poslanec Miroslav Opálka, kterému předávám slovo. Poté vystoupí pan poslanec Vojtěch Filip. A pak je přihlášený pan poslanec Chvojka. Prosím.

Poslanec Miroslav Opálka: Nechci dělat přestřelku, ale přece jenom bych se zastavil alespoň nad jedním argumentem. Prosím vás, můžete mi vysvětlit, jak tento zákoník práce zvýší počet pracovních míst? Počet pracovních míst zvýší jedině ta kontrola, o které dneska informuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, která odhalí práci načerno či šedou práci, kterou velice rádi zaměstnavatelé využívají, protože platí jenom na ruku něco, zbytek zaplatí stát na podpoře v nezaměstnanosti, a chybí sociální a zdravotní pojištění. To by se vám líbilo, samozřejmě, pro zaměstnavatele je tento systém nejlepší.

Takže zákoník práce vám ta nová místa nepřinese. Ale dostatečná kupní síla, odbyt zboží, odbyt služeb, pořádný vývoz, tak jak byl kdysi, ten by samozřejmě ta nová pracovní místa přinesl. (Potlesk poslanců z levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dále s faktickou vystoupí pan poslanec Vojtěch Filip. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji. Já jen s faktickou poznámkou. Mohl bych navrhnout, aby do Poslanecké sněmovny vstupovali jenom ti, kteří alespoň znají jednací řád. Nebudu to dělat. Je to zbytečné, protože každý přistupuje k té práci nějak, buď předpojatě, anebo tím způsobem, že si myslí, že jeho jediná pravda se dá ukřičet nebo přehlasovat.

Je to jinak. Nejde jen o poctivé zaměstnance, jde o poctivé zaměstnavatele. To by ve skutečnosti nesmělo být v České republice zvykem, že nejlepší je zaměstnance poslat marodit a mít privatizovány zisky a socializovány, tedy zestátněny ztráty. To je ovšem nikoli podnikání, to je vydírání státu a s tím já zásadně nesouhlasím.

Zákoník práce je potřeba. Je potřeba mnohem přísnější jak pro zaměstnance, tak zejména pro zaměstnavatele, protože v tomto ohledu v České republice je více podnikavců než podnikatelů. (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S další faktickou poznámkou pan poslanec Chvojka. Poté je přihlášen pan poslanec Zbyněk Stanjura. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji. Já nechci reagovat už na jednotlivé pravicové poučky pana kolegy Laudáta prostřednictvím paní místopředsedkyně. Já chci mluvit o jedné věci. Já jsem před dvěma lety četl článek, tuším, že to bylo o situaci v pracovněprávním zákonodárství v Číně, kde bylo, že horník, když dělá v dole a zasype ho to, tak dostane v přepočtu asi 120 korun, respektive on ne, ale jeho rodina. A to je všechno.

Já si myslím, že takovéto rádo by pravicové mechanismy by tady chtěla zavést tato koalice, protože vy, pane Laudáto prostřednictvím paní místopředsedkyně, mluvíte o přehnané ochraně zaměstnance, a problém je, že pro vás je jakákoli ochrana přehnaná. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S další faktickou poznámkou vystoupí předseda klubu ODS pan poslanec Stanjura. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Tak na výzvu svého kolegy z mého rodného města Opálky malá didaktická dvacetivteřinovka. Normálně bych to nedělal, ale když jste se zeptal jak...

Prostě ten podnikatel – zaměstnavatel usoudí, že to riziko a náklady s tím, že by nemusel mít zakázky, a toho člověka propustí, bude výrazně nižší u lidí, kteří budou třeba zaměstnaní jeden rok. A to odstupně bude

jeden měsíc a ne tři. A třeba se rozhodne, že to pracovní místo vytvoří, protože nikdo nemá dopředu dané, jak ta firma bude prosperovat, jak dlouho bude mít zakázky. To je přece docela jednoduchá úvaha. Ale říkám, každý, kdo někoho zaměstnával, by k takové úvaze došel. Bez ohledu na to, ve které je politické straně.

A poprosil bych soudruhy, aby neříkali, že u nás je více podnikavců než podnikatelů. Určitě je u nás více podnikatelů. A největší podnikavci jsou většinou bývalí komunisti.

Děkuji. (Smích a potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. A další s faktickou poznámkou pan poslanec Miroslav Opálka. Poté pan poslanec Vojtěch Filip. A s další faktickou poznámkou pan poslanec Jan Chvojka. Takže prosím, první pan poslanec Opálka.

Poslanec Miroslav Opálka: Tak vidím, že jestli jsem měl správnou informaci, tak ODS měla mít svoji akci a odkládá ji. Tak budeme doufám pokračovat dále.

Já si myslím, že v této oblasti se asi neshodneme. Já jsem vyzýval v tom svém prvním vystoupení, abychom nemíchali jablka s hruškami. Ale jestli se nepletu, tak už tento zákoník, který platí, má možnost zaměstnavateli sjednat smlouvu dvakrát na dobu určitou třeba jednoho roku. Takže už dneska tato možnost je. A ten zaměstnavatel zjistí za rok, jestli bude prosperovat, jestli ten odbyt bude, nebo jestli se tedy bude muset s tím zaměstnancem podle této smlouvy rozloučit. Čili já si myslím, že možnosti určité samozřejmě jsou.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další je přihlášený pan poslanec Vojtěch Filip. Prosím pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Vojtěch Filip: No. Já jen prostřednictvím paní předsedající panu Stanjurovi. Víte, já nevím, které bývalé komunisty myslíte ve vaší nebo v jiné politické straně. V naší ti podnikavci nejsou. Tak si to rozeberte nejdříve ve svých politických grémiích, abyste o tom mohli hovořit.

A nyní ještě jedna poznámka. Já zaměstnávám lidi jako advokát. A musím říci, že jsem hrdý na to, že jsem z nich nejlepší advokáty v Českých Budějovicích vychoval. A nepoučujte prosím tady v této sněmovně ostatní příklady, které neumíte doložit.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Jan Chvojka. Poté vidím – pan poslanec Laudát. Vidím, že pan poslanec Chvojka stahuje svoji faktickou po-

známku. Tudíž předávám slovo panu poslanci Laudátovi. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Laudát: Já jenom krátce. Paní předsedající, já jsem rozuměl panu kolegovi Stanjurovi tak, že říkal, že podnikavci jsou bývalí komunisté. Vy jste si to vztáhli na sebe sami.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Já nyní už nemám nikoho přihlášeného do obecné rozpravy, proto se ptám, jestli se někdo hlásí do obecné rozpravy. Pan poslanec Chvojka. (K poslanci Kostřicovi:) Omlouvám se, hned vám dám slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Já už jenom krátce. My jsme se tady do toho zapletli, ale každý víme, že nejvíce bývalých komunistů je dneska v ODS, a to jsou opravdu ti praví podnikavci. (Smích.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Předám slovo panu poslanci Kostřicovi. Omlouvám se, že jsem ho přehlédla. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Rom Kostřica: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, já jezdím pravidelně po D1, jezdím osmkrát, desetkrát do týdne. Všichni máte možná moji zkušenost, víte, že po dálnici se jede běžně ne 130, ale 160, je sice nějaký strach, ale není to strach konkrétní. Když vjedete do města Prahy, tak je tady měřený úsek 50 km v hodině. Nevěřili byste, všechna auta zpomalí na 50 kilometrů v hodině.

Uvědomte si jednu věc. Když někdo bude vědět, že za to, že místo na nemocenskou půjde na fušku a ztratí z toho důvodu to zaměstnání, on si to hodně rozmyslí. Já si myslím, že to je velice logický případ, důkaz toho, že by se tento argument měl akceptovat. Děkuji vám. (Potlesk z řad ODS.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Ptám se, jestli se ještě někdo další hlásí do rozpravy. Vlevo ani vpravo nikdo, takže končím obecnou rozpravu a zeptám se, jestli chce mít závěrečné slovo pan ministr. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já si dovolím několik poznámek k proběhlé diskusi.

Velmi stručně bych chtěl konstatovat, že se ani neoslabuje úloha kolektivního vyjednávání, jak tady padlo, ani se neoslabuje řada ustanovení zákoníku práce – nicméně ta ustanovení se zpřesňují, to je pravda –, ani se nezhoršuje postavení zaměstnanců, to tady také nebylo uvedeno, v jakém

konkrétním smyslu by to mělo být. Dokonce se ani neoslabuje postavení odborů, až na jednu oblast, která tady skutečně byla řečena, a to je zrušení spolurozhodování o tom, jestli zaměstnanec měl, nebo neměl neomluvenou absenci v zaměstnání. A k tomu já se hlásím. Ano, to je naprosto správně z mého pohledu, protože kompetence a odpovědnost zaměstnavatele je samozřejmě nedělitelná. Nezpochybňuje se projednávání s odborovou organizací, ale já jsem skutečně přesvědčen, že odborová organizace nemůže rozhodovat o tom, zda některý její člen měl absenci v zaměstnání omluvenou, či neomluvenou.

Dále bych chtěl upozornit na drobné nepřesnosti, které tady padly v jednotlivých vystoupeních. Nezavádí se absolutní neplatnost pracovního poměru, tedy zpětně to, co bylo kdysi, ani se nemění délka výpovědní doby, ani se nezavádí nový pojem, nebo nová kategorie klíčových zaměstnanců. To jsou položky, které jsou součástí RIA, to znamená součástí vyhodnocení jednotlivých alternativ možného postupu. Nikoli návrhy obsažené v této novele.

Dále mi dovoluňte odpovědět na některé otázky, které tady padly v diskusi, proč není konto pracovní doby řešeno obecněji. No proto, že zatím nebyl nalezen způsob, jak to udělat způsobem, který neodporuje evropské legislativě. To, že řada ustanovení kolektivních smluv například v Německu, jak tady bylo upozorňováno, v podstatě de facto nerespektuje evropskou legislativu, a kde není žalobce není soudce, takže to nikdo ne napadne, to je prostě fakt. Nicméně je rozdíl mezi kolektivní smlouvou a zákonem. Já bych si samozřejmě nedovolil do zákona navrhnout něco, co by odporovalo našim závazkům vyplývajícím z evropských směrnic. Nicméně co se týká konta pracovní doby, tak to je tematika, o které dále velmi intenzivně diskutujeme se sociálními partnery. Pokud to řešení, které bude konformní, nalezneme, tak ho samozřejmě navrhnu zapracovat, i případně v rámci druhého čtení.

Další otázka zněla, proč nejsou zohledněny dopady na zaměstnance při dočasném přidělení, při tom, že se obnovuje možnost dočasného přidělení. Ty dopady žádné nejsou. To je naopak výhoda pro toho zaměstnance, protože dnes je to tak, že pokud dočasné přidělení není možné, tak se ten zaměstnanec formálně přidělí pracovní agentuře a ta s ním potom nakládá podle těch pravidel, která jsou pro pracovní agentury a která jsou z hlediska ochrany práv zaměstnance samozřejmě mnohem benevolentnější.

Padly tady argumenty, že by bylo lépe odložit novelu zákoníku práce až v souvislosti s účinností nového občanského zákoníku. Já bych chtěl vyjádřit jednoznačné přesvědčení, že to není potřeba, protože ta novela respektuje zásady nového občanského zákoníku. I tak bude potřeba řadu předpisů, zákonů v souvislosti s účinností nového občanského zákoníku

měnit, a nemusí to být zrovna zákoník práce, v tom balíku zásadních změn, které bude potřeba přijmout v souvislosti s novým občanským zákoníkem. A myslím si, že nic nebrání tomu, aby tato novela občanského zákoníku byla v účinnosti od 1. ledna 2012.

Co se týká rad zaměstnanců, tak tady skutečně není možné směřovat rady zaměstnanců s úlohou odborů, nicméně jenom podotýkám, že Ústavní soud naprosto jednoznačně konstatoval, že není možné postupovat jinak vůči odborům a jinak vůči radám zaměstnanců v oblasti informování zaměstnanců, a je samozřejmě mojí povinností při zpracování novely zákoníku práce toto stanovisko Ústavního soudu respektovat.

Závěrem několik obecných poznámek. Ta materie byla skutečně dlouhodobě diskutována jak v pracovních týmech tripartity, tak v samotném plénu tripartity. I z toho, co jsem tady říkal o položkách, které byly zvažovány, byly vyhodnoceny jako varianty postupu, nakonec byly buď nezpracovány, nebo byla zvolena varianta, která právě vyplývala z konzultací se sociálními partnery, tedy i s odbory, je naprosto jasné, že ta novela je vyvážená. Ano, i tady při diskusi padla kritika z obou stran spektra. To mě jenom utvrzuje v názoru, že ta novela je vyvážená a že neučiní žádné problémy ani na straně zaměstnanců, ani na straně zaměstnavatelů.

A pokud tady proběhla diskuse o tom, jak tato novela pomůže zvýšit motivaci nebo možnost tvorby pracovních míst, tak já na to jenom odpovím konkrétními příklady. Kolega Opálka tady mluvil o tom, že je možné vytvořit pracovní místo na dobu určitou. Ano, ale já tou novelou chci motivovat právě pro vytváření trvalých pracovních míst, pracovních míst na dobu neurčitou. A pokud právě například odstupňováním výše odstupného při výpovědi zaměstnance posouváme tu možnost a motivujeme k tomu, že není tak nevýhodné vytvářet pracovní poměr na dobu neurčitou, tak to považuji za velmi důležitý impuls, a ponechám stranou polemiku o tom, jestli vývoz kdysi byl lepší než vývoz dnes. Myslím si, že čísla, která statisticky dokládají, jaká je úroveň vývozu a úroveň platební bilance, mluví naprosto jednoznačně, ale skutečně bych velmi nerad zacházel do této problematiky.

A pokud je dnes v České republice příslušný počet uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno volné pracovní místo, tak já bych chtěl upozornit také na to, že jsme zemí s šestou nejnižší mírou nezaměstnanosti v rámci Evropské unie, tedy že to, jakým způsobem dnes je ekonomika na postupu a na vzestupu, je také odrazem toho, jak nynější vláda připravuje podmínky pro růst ekonomiky. A je to možné samozřejmě zpochybňovat různými argumenty, ale ta čísla mluví naprosto jasně.

Pokud se touto novelou zákoníku práce, ale i dalšími normami, ať už novelou zákona o zaměstnanosti a dalšími opatřeními, která už jsou po prvním čtení a v současné době se o nich bude diskutovat, stejně jako doufejme

o této novele zákoníku práce před druhým čtením, tak věřím, že vytvoříme prostor, aby od nového roku byla ještě lépe motivována česká ekonomika k tomu, aby rostla a aby se počet pracovních míst zvyšoval a aby nezaměstnanost mohla dále klesat. Ale aby to na druhou stranu nebyla umělá zaměstnanost, umělé vytváření pracovních míst tak, jak se tomu dělo v minulosti, protože to je způsob, který se ukázal naprosto jednoznačně jako neefektivní.

Na závěr bych se dovolil opřít o slova pana kolegy Filipa, že zákoník práce by měl být přísnější jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele. Ano, ta novela si klade ambici být přísnější, resp. přesnější v tom vymezení pravidel pro zaměstnavatele a pro zaměstnance tak, aby jak tady také bylo několikrát zmíněno, ti poctiví zaměstnanci, poctiví zaměstnavatelé byli zvýhodňováni, protože jenom na základě přesných a jasných pravidel je možné provádět účinnou kontrolu.

Děkuji za pozornost a žádám vás o podporu pro projití tohoto návrhu do druhého čtení.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji, pane ministře. Zeptám se, jestli chce mít závěrečné slovo také zpravodajka. (Nechce.) Paní zpravodajka nechce mít závěrečné slovo.

A nyní budeme tedy moci přistoupit k návrhům na hlasování. Zazněl tedy návrh na zamítnutí, o kterém nechám hlasovat jako o prvním. Ještě přivolám kolegy. (Gong.) Zdá se, že mohu zahájit hlasování. (Z pléna požadavek na odhlášení.) Ano, registruji zde žádost o odhlášení. Prosím, a-byste se všichni přihlásili.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro zamítnutí? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 22, z přihlášených 157 pro 58, proti 97. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro sociální politiku. Má prosím někdo jiný návrh? Prosím, paní poslankyně Suchá.

Poslankyně Jana Suchá: Já navrhuji přikázat ústavněprávnímu výboru.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Takže tady padl ještě návrh na přikázání ústavněprávnímu výboru.

Nejprve tedy nechám hlasovat na přikázání výboru pro sociální politiku.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?
Hlasování pořadové číslo 23, z přihlášených 157 pro 153, proti 1. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že návrh byl příkázán k projednání výboru pro sociální politiku.

Dále zde zazněl návrh na projednání ústavněprávnímu výboru.
Také o tomto návrhu zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?
Hlasování pořadové číslo 24, z přihlášených 156 pro 84, proti 42. Tento návrh byl přijat.

Poslední návrh, který zde zazněl, byl na zkrácení lhůty na 30 dnů.
Také o tomto návrhu zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?
Hlasování pořadové číslo 25, z přihlášených 157 pro 96, proti 59. Tento návrh byl přijat.

Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi, děkuji paní zpravodajce.
Na základě dohody předsedů klubů končím dnešní jednací den. Přeji vám příjemný večer a sejdeme se zítra v 9 hodin. Na shledanou.

(Jednání skončilo ve 20.55 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
13. července 2011 v 9.02 hodin
Přítomno: 167 poslanců

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajují druhý jednací den 20. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás tady vítám.

Prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání karty náhradní. Pan poslanec Jeroným Tejc má náhradní kartu číslo 9.

Sděluji, že o omluvení své neúčasti na dnešním jednání požádali tito poslanci a poslankyně: Adam Vojtěch – zdravotní důvody, Hulinský Petr – zdravotní důvody, Jalowiczor Petr – zdravotní důvody, Klučka Václav – zdravotní důvody, Kováčik Pavel – zdravotní důvody, Kubata Václav – osobní důvody, Michalík Alfréd – zdravotní důvody, Novotný Josef starší bez udání důvodu, od 10 hodin Putnová Anna z osobních důvodů, Skokan Petr – osobní důvody, Šlégr Jiří – pracovní důvody.

Z členů vlády se omlouvá ministr zdravotnictví Leoš Heger z pracovních důvodů.

Dnešní jednání zahájíme bodem číslo 7, sněmovní tisk číslo 412, a dále budeme pokračovat body ve schváleném pořadí. Protože body 12 až 16 schváleného pořadu jsou návrhy zákonů ve třetím čtení a doba pro jejich projednání je vyčleněna od 9 do 14 hodin, navrhuji podle § 95a jednacího řádu hlasovat o vyčlenění jiných hodin pro jejich projednání.

Zeptám se Sněmovny, zda má k tomuto mému záměru nějakou připomínku. Pokud ne, budeme hlasovat. Prosím, abychom se soustředili.

V tuto chvíli zahajují hlasování o návrhu, který jsem vám právě přednesla. Kdo je pro, stiskněte prosím tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 26 z přihlášených 112 pro 62, proti 31. Návrh byl přijat.

Děkuji vám a můžeme přistoupit k prvnímu bodu našeho dnešního jednání. Tímto bodem je

7.
Vládní návrh zákona o důchodovém spoření
/sněmovní tisk 412/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede ministr financí Miroslav Kalousek. Prosím, aby se pan ministr ujal slova.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, paní předsedající.

Dobré ráno, vážené paní poslankyně a vážení páni poslanci. Není to sice úplně nezbytné, nicméně pro plynulost parlamentní diskuse, neboť navrhuje zásadním způsobem nejenom zavést druhý pilíř, ale také transformovat třetí pilíř, bych pokládal za užitečné, kdybyste svolili s tím, že spojíme rozpravu s body 7, 8 a 9, a dovoluji si vám to proto navrhnout, samozřejmě záleží na vás.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano. Zeptám se Sněmovny, zda s takovým návrhem souhlasí konkurentně, nebo si přeje hlasovat. Nevidím žádný odpor, žádný protest, tak prosím, pane ministře, můžete pokračovat.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za pochopení a dovlím si proto předložit jak návrh zákona o důchodovém spoření, tak návrh novely zákona o doplňkovém penzijním spoření, tak také stručně vysvětlit, proč je nezbytné schválit tzv. změnový zákon.

Dovolte tedy, abych se nejprve věnoval návrhu zákona o důchodovém spoření, který zavádí tzv. druhý fondový důchodový pilíř. Tento zákon poprvé umožní na bázi dobrovolnosti, není to tedy povinné, ale umožní na bázi dobrovolnosti diverzifikovat každému pojištěnci podle vlastního rozhodnutí rizika budoucího penzijního zabezpečení mezi státní pilíř a druhý pilíř, který není ryze privátní, je to spolupráce veřejného a privátního sektoru. Tedy chcete-li, je to diverzifikace rizik mezi riziko solventnosti státu a mezi rizika kapitálových trhů. Neexistuje budoucnost bez rizika. Neexistuje žádný systém bez rizika, ale ta rizika rozkládat a diverzifikovat je moudré.

Návrh je tedy založen na tom, že každý občan České republiky, fyzická osoba starší 18 let, se může rozhodnout kdykoliv do svých 35 let, že nebude odvádět celkově – když to vezmu na zaměstnance, tak celkově 28 % z hodnoty své práce do tzv. průběžného pilíře, že bude odvádět pouze 25 a 3 % si může ukládat na soukromé spoření, ovšem za podmínky, že si k tomu přidá ještě další 2 %. Výsledkem kromě toho také je, že přibudou peníze v penzijním systému, protože první i druhý pilíř musíme vnímat jako součást penzijního systému.

Osoby, které v okamžiku spuštění reformy budou starší 35 let, se budou moci tak rozhodnout také, já tak například učiním v šesté dekádě svého života, a na toto rozhodnutí budeme mít šest měsíců, zda tak chceme, či nechceme učinit.

To rozhodnutí je ryze dobrovolné, nicméně je nevratné. Nedá se potom kdykoliv během penzijního spoření brát zpátky.

Návrh zákona vchází z nejmodernějších principů regulace institucí, z

posledních směrnic Evropské unie působících na kapitálovém trhu. Zůstanou však zachována specifika, jež jsou vlastní produktům spoření na stáří, a to dlouhodobost a zvýšená obezřetnost.

Tou zásadní pojistkou je důsledné oddělení majetku akcionářů společnosti od vkladů klientů. Nesmí to být mícháno a především vklady klientů nesmí být a nikdy nebudou zahrnuty do konkurzní podstaty v okamžiku, kdy se společnost dostane do potíží. To znamená, pokud se ta společnost dostane do potíží, bude předmětem konkurzní podstaty pouze majetek akcionářů, nebudou předmětem konkurzní podstaty vklady jednotlivých klientů a ty potom přebere jiná, zdravá společnost. Je to mechanismus obdobný jako u zdravotních pojišťoven. Tam také vklady pojištěnců nejsou a nemohou být předmětem konkurzní podstaty.

Každá společnost bude muset mít povinně licencovány čtyři fondy pro různé investiční strategie. Bude to, jak je ve světě obvyklé, strategie konzervativní, strategie vyvážená a strategie dynamická. A vzhledem k tomu, že ve veřejné diskusi silně zněl požadavek po něčem, co by mohlo být vykládáno jako vládní garance – my jsme mnohokrát vysvětlovali, že státní fiskál, státní rozpočet, není svým objemem schopen z dlouhodobého hlediska garantovat vklady, které se budou kumulovat v penzijních fondech, to znamená žádná vládní záruka nikde na světě vůči penzijním fondům nemůže existovat, samozřejmě, nemizí tím morální odpovědnost politických reprezentací za správu těchto prostředků, ale něco jako vládní garance nemůže existovat, to je asi stejné jako každý z nás ze svého rodinného účtu těžko může ručit úvěry za Škodu Plzeň nebo za Škodu Mladá Boleslav, protože může dojít až k takovým rozdílům – nicméně aby se vyhovělo tomuto požadavku z veřejné diskuse, bude povinně licencován ještě čtvrtý fond, fond státních dluhopisů, kde se investor může rozhodnout, že chce spořit na stáří pouze prostřednictvím nákupu českých státních dluhopisů plus některých dalších zemí Evropské unie, jejichž rating bude stejný nebo vyšší než České republiky.

Správné poplatky za vedení účtů těchto fondů jsou odstupňovány podle stupně náročnosti investičních strategií, to znamená, že fond státních dluhopisů bude mít 0,3 %, 0,4 % bude mít fond konzervativní, 0,5 % bude mít fond vyvážený a 0,6 % bude mít fond dynamický.

Účastník systému bude moci kdykoliv poměrně rychle přecházet z jedné investiční strategie do druhé podle toho, jak se on sám rozhodne, podle toho, jak jemu bude vyhovovat buď větší míra rizika s vidinou větší míry zisku, či menší míra rizika s větší jistotou. Bude moci také měnit i penzijní společnosti.

Výplata důchodů z tohoto druhého pilíře pak bude moci být prováděna dvojím způsobem. Za prvé anuitou. Pokud se tak klient rozhodne, tak mu bude vyplácena podle průměrné délky dožití až do jeho

smrti z naspořených peněz vypočítaná částka podle toho, kolik si tam naspořil.

Pokud nechce riskovat, že umře dříve, než mu penzijní společnost vyplatí alespoň ty peníze, které si tam naspořil – neboť to je princip annuity, žiju-li dlouho, vydělávám, žiju-li kratší dobu, prodělávám – tak se může rozhodnout i pro výplatu dvacetileté renty, to znamená, že je mu to rozpočítáno na dvacet let a v takovém případě pobírá rentu dvacet let. Pokud předpokládá, že se dožije alespoň těch dvaceti let, tak si může být jist, že všechny tyto prostředky mu budou vyplaceny, nicméně po těch dvaceti letech to samozřejmě končí.

To znamená, že záleží na rozhodnutí každého z nás. Pravděpodobně se tak budeme řídit podle své okamžité situace. O tom se budeme rozhodovat opravdu, až když se rozhodneme pro čerpání důchodu. O tom se nemusíme rozhodnout v okamžiku, kdy do toho systému vstupujeme. S největší pravděpodobností, pokud se rozhodnu začít čerpat tento důchod až po sedmdesátce a necítím se zcela zdrav, tak se asi rozhodnu pro annuitu, protože budu mít měsíční výplaty vyšší, než kdybych se rozhodl pro dvacetiletou rentu. Vstoupím-li do toho jako křepký mladistvý důchodce, který uvažuje o tom, že se potřetí ožení, pravděpodobně se rozhodnu pro tu dvacetiletou.

Další návrh zákona, který s tím souvisí, protože tvoří ucelený celek penzijní reformy, kterou společně s panem ministrem práce a sociálních věcí předkládáme, je návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření (sněmovní tisk 413), který představuje zásadní reformu takzvaného třetího pilíře, to znamená stávajícího doplňkového spoření v penzijních fondech. Tam opět tou základní změnou je ono důsledné oddělení majetku akcionářů penzijních fondů a majetku účastníků a zajištění, že vklady klientů nebudou předmětem konkurzní podstaty.

Mírně tento zákon pozměňuje motivaci, to znamená, že posunuje státní příspěvek tak, aby to motivovalo k vyšším úložkám a k vyšším úsporám, protože tento současný systém, který tady běží už déle než patnáct let, sice soustřeďuje velké množství klientů, skoro pět milionů, a je tam nakumulováno zhruba 220 mld. Kč, což jsou veliké peníze, nicméně průměrné úložky se pohybují kolem 500 až 600 Kč měsíčně. Rozhodně se nedá mluvit o nějakém jednoznačném zajištění na stáří. Spíše bych řekl, že úložky jsou odměřeny tak, aby si klient došel pro státní příspěvek. To znamená posunout pro hodnotný státní příspěvek tuto hranici výš je dáno tím, že se snažíme tímto finančním nástrojem motivovat k většímu spoření a k většímu zajištění na stáří.

V souvislosti s těmito návrhy zákonů, protože jsou to poměrně velmi složité materie, které zasahují do celé řady další legislativy, ať už je to daň z příjmů, ať už je to zákon o sociálním pojištění, ať už je to zákon o bankách, o podni-

kání na kapitálovém trhu – nebudu vás tímto výčtem zdržovat, je uveden v onom změnovém zákoně – je samozřejmě potřeba uvést všechny tyto zákony, do kterých penzijní spoření a důchodové spoření spadá, do souladu s těmito zásadními systémovými změnami, a proto je vám předložen i zákon změnový (sněmovní tisk 414).

To jsou tedy tři zákony, které vláda předkládá do Poslanecké sněmovny. Těší se na diskusi a bude vás přesvědčovat o vhodnosti jejich schválení. V tuto chvíli si dovolím pouze požádat o propuštění do druhého čtení.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane ministře. Seznámím vás s omluvou pana poslance Jiřího Paroubka, který se omlouvá dnes od 10 do 11 hodin z pracovních důvodů.

Nyní přivolávám ještě naše kolegy a hlasováním formálně potvrdíme náš souhlas se sloučením rozpravy k tiskům číslo 7, 8, a 9.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro sloučení této rozpravy. Kdo je proti?

V hlasování číslo 27 z přihlášených 150 poslanců pro 94, proti 17, návrh byl přijat. Děkuji.

Nyní poprosím zpravodaje k tisku číslo 412 pro první čtení pana poslance Vladislava Vilímce o jeho zpravodajskou zprávu. Prosím.

Poslanec Vladislav Vilímc: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, kolegové, pan ministr mi ulehčil mou povinnost zpravodaje, protože poměrně detailně rozebral tisk 412.

Chtěl bych říci, že cílem nejen prvního tisku 412, ale i těch dalších dvou je vytvořit a umožnit vícesložkový systém důchodového zabezpečení. Současný systém je totiž založen fakticky výhradně na průběžné financování vyplácených důchodů, tedy na tzv. prvním pilíři důchodového systému. Systém, jak víte, je financován z důchodového povinného pojištění. Současná sazba důchodového pojištění, dovolím si připomenout, je 28 % vyměřovacího základu, z čehož 21,5 % platí zaměstnavatel a 6,5 % zaměstnanec.

Je třeba si uvědomit a je to zcela evidentní, že v důsledku demografického vývoje roste podíl seniorů. Nepříznivě se mění poměr plátců do důchodového systému, tedy těch, kteří přispívají, ekonomicky aktivních, a důchodců, těch, kteří jsou příjemci sociálních dávek systému důchodového zabezpečení. Klesá podíl plátců a stoupá podíl důchodců. Dnes připadají na jednoho důchodce zhruba dva ekonomicky aktivní lidé, plátcí sociálního

pojištění. Pokud se systém neupraví a nedojde k důchodové reformě, v roce 2050 podle některých analýz bude poměr 1 : 1. Tím samozřejmě dochází již teď ke schodku na tzv. důchodovém účtu. Schodek ročně činí zhruba 30 miliard korun.

Jisté postupné prodlužování věku odchodu do důchodu, které bylo schváleno na minulém jednání Sněmovny, alespoň zčásti upravuje počet přispěvatelů a příjemců dávek. Je však evidentní, že pouze tento parametrický posun nemůže v budoucnu zajistit financování důchodů, které by odpovídalo současné životní úrovni důchodců.

Sotva může být lékem další zvyšování odvodů na důchodové zabezpečení, což by mělo negativní dopad na cenu práce, zaměstnanost a ekonomický růst.

Návrh zákona tak v souladu s programovým prohlášením vlády upravuje systém důchodového spoření jako další, a to je třeba podtrhnout, dobrovolný způsob, jakým mohou účastníci doplnit po vzniku nároku vyplácení důchodů z onoho průběžného financování o naspořené prostředky.

Nebudu detailně mluvit o jednotlivých pasážích zákona, poněvadž pan ministr uvedl, kdo se může stát účastníkem tohoto důchodového spoření, z čeho bude důchodové spoření financováno, mluvil také o tom, že prostředky důchodového spoření budou obhospodařovat a spravovat penzijní společnosti, které budou založeny podle onoho druhého zákona, druhého tisku. Také se zmínil o tom, že budou vytvořeny čtyři důchodové fondy, od konzervativních, tzn. důchodový fond státních dluhopisů, konzervativní důchodový fond, až po vyvážený a dynamický důchodový fond, je možné měnit strategii spoření, je možné i přicházet k jednotlivým penzijním společnostem, to vše zaznělo již ve zprávě předkladatele.

Návrh zákona také upravuje nároky z důchodového spoření, o tom také mluvil pan ministr financí. Na základě tzv. pojistné smlouvy o pojištění důchodu vzniká nárok účastníkovi na vyplácení buďto doživotního starobního důchodu, doživotního starobního důchodu se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let ve stejné výši, anebo starobního důchodu na dobu 20 let, či sirotčího důchodu na dobu 5 let, podle toho, jak účastník zvolí.

Pojistnou smlouvu o pojištění důchodu může uzavřít pouze pojišťovna, která je podle zákona oprávněna provozovat na území ČR životní pojištění. Každá smlouva o důchodovém spoření, to tady možná ještě nezaznělo, a následně i pojištění důchodu bude registrováno správou centrálního registru, což by mělo být Generální finanční ředitelství.

Návrh zákona také podrobně vymezuje pravidla jednání s účastníky, tak aby nedocházelo k pokusům o klamavou reklamu. Také uvádí velmi detailně, co všechno obsahuje každoroční výpis důchodového spoření.

Penzijní společnost povede na každého účastníka osobní důchodový účet, který se skládá z peněžního podúčtu a z majetkového podúčtu. Dohled podle tohoto zákona vykonává Česká národní banka.

Důchodové fondy, a zaznělo to také z úst pana ministra, budou vytvářeny na základě obdobných pravidel jako standardní podílové fondy, ale škála aktiv bude oproti těmto fondům zúžena hlavně v oblasti akcií a derivátů. Nastavení pravidel fungování důchodového spoření, jak uvádí vláda, jak uvádí předkladatel, vychází z nejmodernějších principů regulace institucí působících na finančním trhu a navrhovaný systém je založen na osvědčených principech kolektivního investování s cílem významně omezit míru investičního rizika.

Doporučuji proto, aby tento návrh byl propuštěn do druhého čtení. Avizuji také, že v obecné rozpravě dám návrh na zkrácení doby projednání ve výborech na 40 dnů.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane zpravodaji. V tuto chvíli přerušuji projednávání bodu č. 7, otevírám bod č. 8. Tím je

8.

Vládní návrh zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 413/ - prvé čtení

Požádám ministra financí pana Miroslava Kalouska, aby z pověření vlády předložil návrh uvedl.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, zřejmě jsem se nechal strhnout vaší ochotou spojit rozpravu, takže jsem při bodu 7 předložil body 7, 8 a 9. Pokud jsem tak učinil nesprávně, tak se omlouvám, nicméně věcně na té řeči nemám co měnit, takže se pouze odkazuji na své vystoupení k bodu 7, kde jsem představil i novelu zákona o důchodovém spoření.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane ministře. Poprosím pana zpravodaje, aby se ujal své úlohy vztahující se k bodu 8.

Poslanec Vladislav Vilímec: Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně a kolegové, další tisk se týká zákona o doplňkovém penzijním spoření. Tímto tiskem – jedná se o samostatný tisk, nikoli novelu zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem – tímto vládním návrhem se uskutečňuje několik důležitých změn v oblasti penzijního připojištění se státním příspěvkem.

Návrh zákona se skutečně týká oblasti dosud upravené zákonem č. 42/1994 Sb. Nicméně vláda se přiklonila k názoru, že tento návrh obsahuje tak stěžejní změny, že je není možné provést novelou stávajícího zákona, a proto předkládá samostatný návrh zákona.

Jak pravil pan ministr, tento návrh především obsahuje dlouho požadované oddělení majetku penzijních fondů od majetku účastníků penzijního připojištění, v souvislosti tedy s důchodovou reformou upravuje stávající třetí složku důchodového systému zavedením doplňkového penzijního spoření.

Prostředky účastníků penzijního spoření budou umístěny do takzvaných účastnických fondů spravovaných nově založenými penzijními společnostmi. Tento návrh také, a to je potřeba zdůraznit, předpokládá uzavření stávajícího systému penzijního připojištění se státním příspěvkem a jeho stávajícím účastníkům bude umožněno buď setrvání v takzvaném transformovaném fondu, anebo dobrovolný přechod do nového doplňkového penzijního spoření.

Penzijní společnost shromažďuje peněžní prostředky do účastnického fondu tak, jako jsme zvyklí, to znamená z příspěvků účastníků, zaměstnavatelů, státního příspěvku. Pan ministr mluvil o tom, že se mírně mění výše a podmínky výplaty státního příspěvku. Chci jen doplnit, že se zvyšuje státní příspěvek oproti současnému stavu, který je postaven na 50 až 150 korunách, na 90 až 230 korun, s tím ale, že nárok na státní příspěvek vzniká tehdy, pokud účastník platí 300 korun měsíčně.

V části 13 tohoto zákona je popsána transformace penzijního fondu. Stávající penzijní fond předloží návrh transformačního projektu České národní bance do 60 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona s žádostí o jeho schválení. Penzijní fond dnem transformace nezaniká a stává se penzijní společností podle tohoto zákona.

Pokud se týká výplatní fáze, penzijní společnost bude vyplácet pouze penze na dobu určenou, jednorázové vyrovnání a odbytné. Pro umožnění výplaty doživotních penzí nebo penzí s pevně stanovenou dobou výplaty a pevně stanovenou výší budou do systému zapojeny životní pojišťovny nebo pojišťovny, podobně jako je to u nároků spojených s důchodovým spořením.

Na konci své zpravodajské zprávy bych chtěl říci, že tento návrh je potřebný, a to i bez ohledu na vznik druhého pilíře důchodového systému. Upravuje věci, které byly již delší dobu považovány za nezbytné ve vztahu k fungování stávajících penzijních fondů. Navrhuje se účinnost k 1. lednu 2013, podobně jako u předchozího návrhu zákona, s výjimkou několika ustanovení, která nabývají účinnosti dnem vyhlášení, a ustanovení spojených s prokazováním odborné způsobilosti, která naopak nabývají účinnosti až dnem 1. ledna 2014.

Doporučuji, aby i tento návrh byl postoupen do druhého čtení, a avizuji, jako tomu bylo v prvním případě, že v podrobné rozpravě také podám návrh na zkrácení lhůty k projednání ve výborech na 40 dnů.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane zpravodaji, jen upozorním, abyste podal návrh v obecné rozpravě, protože jsme v prvním čtení a podrobná rozprava nebude probíhat. V tuto chvíli přerušuji projednávání bodu číslo 8, otevírám bod číslo 9, kterým je

9.

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření /sněmovní tisk 414/ - první čtení

Opět poprosím pana ministra financí Miroslava Kalouska, aby se alespoň formálně ujal slova.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: I v tomto případě se, dámy a pánové, s vaším laskavým dovolením odvolám na svoji řeč k bodu 7. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane ministře, a požádám pana zpravodaje Vladislava Vilímce, aby se ujal své úlohy.

Poslanec Vladislav Vilímc: Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně a kolegové, vážená vládo, tento poslední tisk ze série stěžejních důchodových zákonů je doprovodným zákonem k zákonu o důchodovém spoření a zákonu o doplňkovém penzijním spoření. Předkládaným návrhem se mění znění celkem 23 dalších zákonů. Účelem tohoto návrhu je zajistit obsahový a terminologický soulad zákona o důchodovém spoření a zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření s dalšími zákony.

Rozsahem k významnějším změnám dochází u zákona o dani z příjmu, zákona o pojištění na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákona o důchodovém pojištění a pak také zákona o správních poplatcích. V zákoně o pojištění na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se promítá samozřejmě účast pojištěnce na důchodovém spoření, v zákoně o důchodovém pojištění se upravují nároky účastníka také druhého pilíře, to znamená důchodového

spoření. Zákon o správních poplatcích stanovuje výši poplatků spojených s vydáváním povolení penzijním společnostem či dalším osobám podle zákonů upravujících doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření.

Tento zákon je změnový, logicky navazuje v přísne logice na ony první dva návrhy zákona, takže není myslím nějaký obšírný komentář úplně potřeba. Jako zpravodaj proto doporučuji postoupení do druhého čtení tohoto zákona, nebo tohoto návrhu zákona, a opět avizuji, že v obecné rozpravě podám návrh také na zkrácení lhůty k projednání tohoto návrhu na 40 dnů ve výborech.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji, pane zpravodaji. Otevírám

sloučenou obecnou rozpravu

do které je nyní osm přihlášek, dvě přihlášky jsou s přednostním právem. S faktickou se hlásí pan poslanec David Rath. Prosím.

Poslanec David Rath: Dámy a pánové, dobré dopoledne. Já jsem tady poslouchal pana ministra Kalouska a musím smeknout. Je to skutečně starý lišák. (Smích z poslaneckých lavic ČSSD.) Připravil úžasný zákon, kde každý rok, když to klapne, z našich daní dáme 20 miliard soukromým investičním fondům, 20 miliard plus minus každý rok, po dobu příštích zhruba 30 let, než budou muset vydat jedinou korunu zpět. Pohádkový byznys. Já doufám, že vznikne První Kalouskův penzijní fond šťastného stáří, kam budeme moct svěřit své peníze a peníze ze státního rozpočtu, abychom doufali a věřili, že je za 30 let někdo nestačí rozkrást.

Dámy a pánové, takovýto podvod jsme tady ještě nezažili. Proti tomu vypadá kuponová privatizace jako dětské cvičení na spartakiádě. Pane ministře financí, já smekám. Skutečně začíná film Podraz v přímém přenosu. Děkuji. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: S přednostním právem se přihlásil k vystoupení pan poslanec a místopředseda Zaorálek a pan předseda Sobotka a také se hlásí s faktickou pan ministr financí. Prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Já to nechci komentovat věcně, jenom pojmově. Já se domnívám v souladu s předřečníkem, že se nejedná o důchodové pojištění, ale o důchodovou daň, v takovém případě by měl pravdu, kdyby říkal z našich daní. Nicméně Ústavní soud je jiného názoru. Ústavní soud jasně řekl, že se jedná o pojistné, a podle toho také rozhodoval. Kdo jsem já, abych se hádal s Ústavním soudem...? Je to prostě pojistné.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Tak ještě jednou faktická poznámka pana poslance Ratha.

Poslanec David Rath: Děkuji za upřesnění. Dámy a pánové, tak jsme slyšeli, že za to, že každý rok 20 miliard zhruba po dobu příštích 30 let budeme z našich daní svěřovat soukromým investičním fondům, tedy půjde o nějakých zhruba 600 miliard za tu dobu, 600 miliard z povinných důchodů, tedy z jakési důchodové daně, kterou povinně platíme, dáme to soukromým investičním fondům, vlastně nemůže starý prohnáný lišák – ministr financí, ale Ústavní soud. Děkuji za to upřesnění.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Nyní vystoupí s přednostním právem pan poslanec Sobotka.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, vážený pane ministře financí, já bych chtěl nejprve upozornit na skutečnost, že pokaždé, když pan ministr financí Kalousek sem do Poslanecké sněmovny předkládá návrh na nějakou reformu, tak to má vždycky jeden společný prvek. Vydělá na tom 10 % nejbohatších lidí v této zemi. Já nevím, jestli tady existuje nějaká vazba mezi voliči, kteří volí pana ministra Kalouska, nebo pana poslance Kalouska, jaká tady existuje vazba mezi programem vlády a zájmem horních 10 % obyvatel v našem státě, ale pokaždé, když pan ministr financí předkládá reformu, ať už je to reforma daňová, nebo ať už je to reforma penzijní, tak si můžete být jisti, že to má jeden společný prvek: vždycky na tom vydělá 10 % nejbohatších.

Já si vzpomínám, jak jsme se na tomto místě přeli, už je to pár let, v té době pan ministr financí ještě nebyl tak šetřivý, jako se stylizuje dnes do role šetřivého ochránce státní pokladny, a navrhoval tady novou daňovou úlevu a rozšíření daňové úlevy, která se týkala odpočtu DPH při zakoupení firemního vozu. Jistě si všichni vzpomínáme, že tato daňová úleva byla v minulosti limitována jistými technickými opatřeními, a byl to pan ministr financí Kalousek, který bez ohledu na dopady na státní rozpočet tady prosadil svého času to, že odpočet DPH může realizovat každý podnikatel na jakýkoli vůz, který si fakticky zakoupí. Včetně vozů luxusních, kde samozřejmě ta cena a ten odpočet DPH je řádově vyšší než u vozů řekněme praktické povahy, které podnikatel skutečně pro tu podnikatelskou aktivitu potřebuje. Tehdy panu ministrovi ještě o korunu nešlo a daňový dopad v řádu několika miliard korun samozřejmě zaplatí ve škrtech všichni daňoví poplatníci, zejména pak ti, kteří si nikdy DPH při zakoupení vozu odečíst nemohou prostě proto, že nemají takové podnikatelské aktivity a nemají takové obraty.

Druhý konkrétní příklad toho, jak se dá vydělat na reformách pana ministra financí Kalouska, byla rovná daň a zdanění superhrubé mzdy. Tehdy také sem přišel ministr financí s návrhem na to, abychom měli pouze jednu sazbu daně z příjmu fyzických osob. Tvrdilo se, jak je to úžasné výhodné. Ano, skutečně, bylo to úžasné výhodné pro 10 % nejbohatších, kterým závatně klesly daně. Zejména poté, kdy vláda zkominovala zavedení rovné daně ze superhrubé mzdy se zavedením stropů na odvody sociálního a zdravotního pojištění. To byla výhra v loterii pro všechny, kdo v této zemi přispívali do veřejných rozpočtů progresivním způsobem podle výše svého příjmu.

Já myslím, že je symbolické, že tento návrh důchodové reformy je konstruován úplně stejně. Pokusím se velmi stručně popsat systém, který se v naší zemi má spustit.

Ten systém spočívá v tom, že se zde vytvoří druhý systém dobrovolného spoření na důchod. Tento systém a jeho parametry jsou nastaveny tak, že je výhodný pro všechny, kdo vydělávají více než 40 tisíc korun hrubého měsíčně. To je zhruba 10, možná 12 % ekonomicky aktivních obyvatel naší země. Pro nikoho jiného toto dobrovolné spoření výhodné nebude. Proč nebude výhodné, je jednoduché. Pokud si spočítáte odvody z platu, který je na úrovni průměrného platu, připočtete si možné reálné zhodnocení penzijního fondu, řekněme, že budeme počítat s jedním procentem, odečteme poplatky a odečteme snížení důchodu, které vás očekává, tak jednoznačně dospějete k výsledku, že se vám nevyplatí převádět 3 % sociálního pojištění na toto nové soukromé spoření. Z těch výpočtů jednoznačně vyplývá, že se to vyplatí těm, kdo mají vyšší hrubý příjem, než je 40 tisíc korun měsíčně. Pouze tam začínáte inkasovat výhody. Platí, že toto rozhodnutí bude dobrovolné, ale zaplatíme to povinně všichni.

Druhým klíčovým prvkem této takzvané důchodové reformy je zvýšení daně z přidané hodnoty. Pro to, aby vláda kompenzovala propad příjmů, který vznikne tím, že si určité procento nejbohatších lidí převede finanční prostředky na soukromé spoření, tak se budou muset zdražit potraviny a budou se muset zdražit léky. Zvýší se zkrátka daň z přidané hodnoty. Tato vláda to eufemisticky nazvala sjednocení DPH – sjednocení DPH na 17,5 procenta, ale fakticky to znamená, že potraviny, léky a další zboží a služby, které jsou dnes zdaňovány 10procentní sazbou DPH, budou zdaňovány 17,5 procenta. Tyto finanční prostředky půjdou čistě na zalátání díry, která ve veřejných rozpočtech vznikne tím, že si lidé s nejvyššími příjmy převedou část svého sociálního pojištění na spoření u soukromých důchodových fondů. To je princip této důchodové reformy. To znamená, pro to, aby zde vznikla nová investiční příležitost pro lidi, kteří si to mohou dovolit, kteří mají dvojnásobek průměrné mzdy a více, tak se všichni bu-

deme podílet ve vyšších cenách potravin a léků na financování tohoto experimentu.

Já jsem přesvědčen, dámy a pánové, o tom, že vláda spouští velmi nebezpečnou reformu. Je to reforma, která se tváří jako důchodová reforma, ale ona to ve skutečnosti důchodová reforma není. Protože se podíváme na to, jaké problémy tato důchodová reforma má řešit a jaké problémy tato důchodová reforma ve skutečnosti řeší.

Problém, který by měla řešit, je ten, že populace stárne. Problém, který by měla řešit, je ten, že nevystačíme pouze s tím, že budeme prodlužovat věk pro odchod do důchodu, protože ten nelze prodlužovat donekonečna, má to prostě své limity sociální, biologické, limity pracovního trhu, a musíme hledat dodatečné zdroje na penze pro budoucí důchodce, zejména pro ročníky, které se narodily v 70. a 80. letech. Musíme tedy generovat nové zdroje, nejraději ve formě odložené spotřeby, tak aby ta odložená potřeba u ročníků narozených v 70., 80. letech byla konzumována až v době, kdy se tito lidé rozhodnou jít do důchodu. To by měl být problém, který tato reforma má jako důchodová reforma správně řešit.

Pokud by to tak skutečně bylo, tak by ani opozice, ani sociální demokracie nemohla namítat vůbec nic. Ale tento návrh, který vláda předložila, není žádná skutečná důchodová reforma. Tento návrh se pouze jako důchodová reforma tváří. Já vám hned řeknu, proč.

Tento návrh vytváří druhý systém penzijního spoření. Už tady v České republice v tuto chvíli jeden systém dobrovolného spoření máme. Účastní se ho více než 4 miliony občanů naší země a průměrně si měsíčně ukládají částku kolem 400 korun. To znamená, 4 miliony obyvatel našeho státu už se snaží něco si na zadní kolečka našetřit. Vláda tady vytváří druhý systém, který ale bude méně podporován, nebudou tam žádné daňové úlevy, nebude tam žádný státní příspěvek a bude prakticky atraktivní jenom pro 10 % lidí s nejvyššími příjmy. To znamená, tato vláda se zřejmě domnívá, že hlavní problém z hlediska budoucích důchodů nebude u lidí s průměrnými a podprůměrnými příjmy, ale má největší obavu o to, jak se o sebe ve stáří postarají lidé, kteří dnes vydělávají více než 40 tisíc korun měsíčně. Je to skutečně ten největší problém, který by v tuto chvíli měla vláda důchodovou reformou řešit? Skutečně nejvíce ohroženou skupinou jsou mladí lidé, lidé ve středním věku, kteří vydělávají 40 tisíc měsíčně a více? Já si myslím, že ne.

Pokud někdo má vyšší příjem, než je dvojnásobek průměrného platu, který dneska v České republice máme, tak má většinou řadu možností, jak finanční prostředky investovat. Má tu řadu možností také proto, že není nucen utratit většinu svého rodinného rozpočtu za nezbytně nutné výdaje, které jsou spojeny s bydlením, které jsou spojeny s výchovou dětí, které jsou spojeny se zajištěním lékařské péče nebo dojížděním do práce.

Jestliže má někdo více než dvojnásobek průměrného platu, tak mu většinou zbývají peníze na to, aby ještě investoval. Do hypotéky, do akcií, do podílových listů, aby podnikal. To znamená, tito lidé mají mnohem větší manévrovací prostor z hlediska svých rodinných financí. Dá se tedy předpokládat, že zejména tato skupina, to znamená lidí, kteří mají více než 40 tisíc hrubého měsíčně, je schopna se na stáří zajistit. Já jsem přesvědčený o tom, že to tak objektivně je. Prostě, tato skupina má možnosti se na stáří zajistit. Tato skupina přece nepotřebuje státní pomoc v objemu 20 miliard ročně, které půjdou z průběžného systému na individuální soukromé spoření.

Proč tedy vláda navrhuje takovouto reformu? V čím zájmu vláda takto jedná? Kdo na této reformě nejvíce vydělá? Já jsem tady už mluvil o daňových reformách a jiných návrzích, které zde prosazoval současný ministr financí Kalousek. Prostě, já jsem přesvědčený o tom, že i tady jsou sledovány konkrétní komerční cíle. Tato reforma bude nepochybně atraktivní pro subjekty finančního trhu. Bude atraktivní pro nové správce těchto finančních prostředků. Jestliže každý rok půjde ze státního průběžného pilíře 20, možná více miliard korun na soukromé spoření a jestliže tam budou desítky let tyto finanční prostředky blokovány, tak to je přece vynikající příležitost.

Navíc se zde navrhuje, aby správci mohli spravovat několik investičních programů včetně programů, které budou tzv. výnosnější. No ale ty tzv. výnosnější programy mohou být velmi rychle tzv. rizikovější a mohou se dostat do tzv. minusu a ten tzv. minus může být velmi značný. To jsme koneckonců viděli na ztrátách amerických a britských penzijních fondů, které nejsou konzervativní, které jsou poměrně liberální z hlediska rozsahu investic do akcií, tak to jsme viděli na jejich ztrátách, ke kterým došlo v důsledku poslední finanční a hospodářské krize.

Čili já jsem přesvědčený o tom, že to, co vláda navrhuje, není důchodová reforma, že vláda nemyslí na ty, kteří budou mít skutečný problém za 30, za 40 let, a tímto návrhem tento skutečný problém neřeší. Vláda tady myslí zejména na občany, jejichž příjem je vyšší než 40 tisíc korun hrubého měsíčně, ale zejména myslí na nové podnikatelské příležitosti pro finanční instituce, které budou spravovat tyto penzijní fondy. Čili jde o zájmy soukromých finančních institucí, pro které se tady vytváří velmi zajímavá lukrativní podnikatelská příležitost se státní dotací.

Velký mýtus – kromě toho, že se tady lživě tvrdí, že to je důchodová reforma, tak velký mýtus je kolem tzv. dobrovolnosti. Říká se: no ono je to vlastně všechno v pořádku, buďte rádi, že jsme nezavedli povinné spoření jako v Chile, buďte rádi, že jsme takoví soucitní, sociálně ohleduplní a že to je dobrovolná věc. No, ona to tak úplně dobrovolná věc není. Pokud se podíváte do zákonů, které byly předloženy této Poslanecké sněmovně, tam je

jasně řečeno, že jestliže jednou upíšete děblu svoji duši, tak už ji tam musíte nechat. Jestliže jednou vstoupíte do systému soukromého spoření, tak už z něj vystoupit nemůžete. Ano, můžete své peníze převést do nějaké jiné společnosti, která vám nabídne lepší pocit, lepší marketing a bude se na vás úředník za přepážkou lépe usmívat. Ale už z toho systému se ven nikdy nedostanete. A stačí jeden podpis, stačí jedno rozhodnutí. Já nevím, jestli je to úplně přesně ta dobrovolnost, kterou si každý občan této země představuje. Ta míra svobody, kterou bychom rádi všichni v této zemi měli.

Druhý důvod, proč si myslím, že ta reforma není tak úplně dobrovolná, je způsob jejího financování. Způsob financování této důchodové reformy je zcela nedobrovolný a je povinný pro všech 10 milionů obyvatel, pro všechny spotřebitele, kteří v této zemi nakupují zboží a služby. Tahle reforma je totiž, dámy a pánové, financována zvýšením daní. Tahle vláda, ODS a TOP 09, se proslavily před volbami tím, že tvrdily, že čtverec je kruh. Tvrdily, že je možné stabilizovat veřejné rozpočty bez zvýšení daní. To byl strašně hezký slib, myslím si, že určitě voliči ODS a TOP 09 nadšeně volili tyto dvě strany proto, že jim slibovaly, že jim nezvýší daně. Ale tato reforma je financována zvýšením daní, to je potřeba si říci. A to zvýšení daní je nedobrovolné. Daně zaplatí všichni. Všichni lidé v této zemi musí kupovat potraviny, čas od času každý musí kupovat léky, čas od času každý jezdí veřejnou dopravou, čas od času každý pije vodu. A tady se zdražuje i vodné a stočné, nejenom potraviny, léky, veřejná doprava. Lidé v této zemi si pořízují nové bydlení a nové byty a domy dramaticky zdraží díky zvýšení DPH. Zdraží také ubytovací služby. Tohle všechno bude vážný problém z hlediska zvýšení výdajů domácností. A tohle už dobrovolné není.

To znamená výnosy, možnost spořit je věc na začátku dobrovolná, pak už ne, a financování této reformy je povinné pro všech 10 milionů obyvatel České republiky. A já se ptám, kde je spravedlnost. Co je, dámy a pánové z vládní koalice, spravedlivé na tom, že tato reforma je výhodná a vlastně použitelná jenom pro 10 % lidí s nejvyššími příjmy, ale platit to mají všichni? V tom je problém nespravedlnosti návrhů, které vy sem předkládáte do Poslanecké sněmovny.

Člověk s průměrným platem, který bere 23 tisíc korun hrubého měsíčně, pro něj vůbec nebude výhodné, aby do nového systému vstupoval. Ale proč on a jeho rodina mají platit náklady této důchodové reformy ve formě zvýšeného DPH, které půjde na financování díry, která vznikne opt-outem? Kde je ta logika? Kde je ta spravedlnost? Proč tito lidé mají platit budoucí penze deseti procentům nejbohatším, kteří to vůbec nepotřebují? Když jsme si tady jasně řekli a podle mého názoru jasně dokázali, že tito lidé se mohou na důchod nejlépe zabezpečit sami, že oni nepotřebují vládní reformy, oni nepotřebují tuto pomoc, protože mají disponibilní zdroje. Problém jsou lidé s průměrným platem, kteří dnes v této situaci, pokud se

starají o děti, pokud jsou tak odpovědní, že mají děti, tak prostě disponibilní zdroje na to, aby si našetřili na důchod, bez vládní podpory nemají. Ale tato vláda zdaní všechny proto, aby realizovala důchodovou reformu pro horní vrstvu deseti, možná dvanácti procent obyvatel. Kde je logika? Kde je spravedlnost? (Přestal fungovat mikrofon.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Jestli, pane poslanče, váš mikrofon opět nedojde, tak požádám techniku, aby se na to podívala. Zdá se mi, že to jsou nějaké temné síly, protože já jsem naštěstí měla své ruce docela blízko u těla. (Smích a potlesk v sále. Kratičká pauza.) Teď prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Ano, v tuto chvíli to funguje. Já jsem, paní místopředsedkyně, racionální člověk, na rozdíl od vás nevěřím v temné síly. Myslím si, že to bude spíše technický problém, a bylo by dobře, kdyby se tímto technickým problémem tady v Poslanecké sněmovně konečně začal někdo zabývat.

Dámy a pánové, myslím, že jsem dokázal jasně, že tato důchodová reforma není logická, není spravedlivá a není ve skutečnosti ani potřeba. Zejména v situaci, která je tady dnes. Já vím, že pan premiér Nečas velmi rád argumentuje tím, že musíme dělat všechno, co dělají socialisté v západní Evropě. On se velmi rád odkazuje zejména na sociální demokraty, socialisty, zřejmě jsou jeho hlavním vzorem, a velmi často cituje premiéra Zapatera, řeckého premiéra Papandrea a další, kteří musí realizovat úsporná opatření, aby snížili schodky veřejných rozpočtů. No, to je pravda. Ale nikdo z nich skutečně v tristní rozpočtové situaci, kdy má schodky veřejných rozpočtů, nerealizuje takto rozpočtově hloupou důchodovou reformu.

Prostě v situaci, kdy máte, milá vládo, deficit na důchodovém účtu 30 mld. korun, tak se věnovat tomu, že ten deficit zvýšíte tím, že převedete finanční prostředky na soukromé fondy a pak budete horko těžko zvyšováním daní z lidí vytahovat finanční prostředky, abyste tu díru zalátali, tak to je prostě rozpočtově hloupá důchodová reforma. A nejenom v krátkodobém horizontu, ale i ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Tohle je prostě rozpočtově hloupá důchodová reforma a na tom skutečně musím trvat.

Víte, kdyby tohle všechno říkala jenom sociální demokracie, tak byste si mohli říct, že to je součást nějakého politického boje, je to opozice, opozice musí kritizovat vesměs vše, co učiní vláda. Ale přece vždyť vám to říkají i odbory. Říkají vám to i experti, říkají vám to dokonce i experti, kteří ještě nedávno horovali za privatizaci průběžného důchodového systému. Vždyť vám to říkají i pravicově orientovaní novináři. Přečtěte si dnes, dámy a pánové z vládní koalice, noviny, podívejte se na tabulky, které ukazují mimo

jiné i na webu Ministerstva práce a sociálních věcí, pro koho je ten systém výhodný. Podívejte se na to.

Odsudek expertů je jasný. Vláda tady vytváří druhý systém dobrovolného spoření, který bude méně významný a podporovaný než ten stávající systém, který tady existuje. Vláda tady vytváří druhý systém dobrovolného penzijního spoření, který bude pro většinu lidí nevýhodný, a tudíž nic neřeší a je ve skutečnosti zbytečný. Řada expertů jasně dokazuje, že takto malá země s 10 mil. obyvatel si prostě nemůže dovolit financovat dva vedle sebe fungující paralelní systémy dobrovolného spoření na důchod.

Dámy a pánové, jaká je v tom logika? Jaká je v tom racionalita, v tom, co vy tady navrhuje jako takzvanou důchodovou reformu? Tohle žádná důchodová reforma není. Je to prostě malá domů soukromým správcům budoucích důchodových fondů.

Chci také upozornit na to, co se děje v zahraničí. Přece i tato vláda ví, co se stalo v Maďarsku. Tato vláda ví, co se stalo v Maďarsku v 90. letech, ale také tato vláda ví, co tam udělal pravicový předseda vlády Orbán poté, kdy přišel k moci. Pravicový předseda vlády Orbán v Maďarsku zrušil soukromé spoření ve formě opt-outu, tak jak bylo zavedeno v Maďarsku ve druhé polovině 90. let. Já si myslím, že když si pan premiér Nečas tak rád bere příklad ze socialistických premiérů v Evropě, mohl by si také občas vzít příklad ze svého pravicového kolegy Orbána v Maďarsku a nedopouštět se stejné chyby a nevytvářet tady fondy, které možná budou muset být v budoucnu zrušeny z rozpočtových důvodů.

Na Slovensku a v Polsku mají z opt-outu těžkou hlavu. Já si vzpomínám, že kdysi v minulosti nám právě Maďarsko, Polsko a Slovensko byly dávány za příklad toho, jak se má dělat důchodová reforma. Dneska už si to nikdo nedovolí. Dneska už si nikdo nedovolí předhazovat České republice, že by měla postupovat slovenskou, polskou nebo maďarskou cestou. A přitom a přesto tato vláda jde přesně stejným směrem. Tato vláda se vydala stejným směrem, jako se svého času vydali v Polsku, na Slovensku a v Maďarsku. V Maďarsku už to zrušili, konstatovali a oficiálně ústavní většinou to prohlásili za slepou uličku a v Polsku a na Slovensku je to předmětem intenzivní politické debaty.

Tohle není ta správná cesta pro reformu našeho penzijního systému. Já si myslím, že pokud by to vláda myslela poctivě, pokud by skutečně chtěla předložit důchodovou reformu, měla by se zaměřit na dva základní prvky.

Za prvé, vláda by se měla zaměřit na problém, který je skutečný, a to nejsou penze lidí, kteří vydělávají více než 40 tisíc hrubého měsíčně. Ten skutečný problém je schodek na průběžném důchodovém účtu. Ten schodek byl před několika lety v řádu miliard. Dnes je v řádu tří desítek miliard korun. V budoucnu může být ještě vyšší. Je potřeba kromě toho, že se

prodlužuje věk pro odchod do důchodu, a to nelze dělat donekonečna, je potřeba posílit zdroje průběžného důchodového systému a posílit je v rámci přímých daní. Na financování průběžného důchodového systému by se měla podílet daňová progresse, na financování průběžného důchodového systému by se měly podílet firemní daně a měly by se na nich podílet také daně z hazardu. To je ta cesta, tímto daňovým mixem by měl být stabilizován průběžný důchodový systém.

Druhý aspekt, na který by se vláda měla soustředit, je reforma stávajícího soukromého spoření. Vždyť je přece vynikající, že ve stávajícím systému soukromého spoření na důchod je více než 4 mil. občanů naší země. Systém nepotřebuje zrušit, není potřeba tady vytvářet ještě zrcadlově jeden další vedle něj. Je potřeba ho reformovat tak, abychom zvýšili průměrné měsíční úložky. Přece všichni víme, že hlavním problémem dobrovolného spoření na důchod v naší zemi, jedním z těch hlavních problémů je, že 400 korun měsíčně, to, co je dnes ta průměrná úložka, 400, 450 korun měsíčně neřeší problém budoucích důchodových zdrojů. My potřebujeme, aby se tam soustředily vyšší finanční prostředky, nemůžeme si dovolit to dotovat ze státního rozpočtu a bylo by dobré ale najít systém motivace zaměstnavatelů, tak aby zpravidla pokaždé zaměstnavatel přispíval v situaci, kdy zaměstnanec se rozhodne důchodově spořit. To by mohlo vytvořit další dodatečné zdroje. A koneckonců pro zaměstnavatele je přece výhodné, aby přispívali zaměstnancům, protože z tohoto benefitu neplatí odvody na sociální a zdravotní pojištění na rozdíl od situace, kdy ten příspěvek dají přímo do platu.

To jsou podle mě dva směry, kterými by se poctivá důchodová reforma měla ubíhat, a pokud by vláda řešila tyto dva skutečné problémy, tak by měla ústavní podporu nejenom v Poslanecké sněmovně, ale měla by bez problémů ústavní podporu i v Senátu. V takovéto situaci podporu nemá.

Já jsem zde popsal parametry té takzvané reformy, které pokládám za neadekvátní, nelogické, nesmyslné a koneckonců nespravedlivé. Já myslím, že je poctivé také jasně říci, že pokud sociální demokraté, kteří se nepodílejí na této důchodové reformě, pokud sociální demokraté neuspějí a nepodaří se nám ovlivnit rozhodování vládní většiny při formulaci výsledků této důchodové reformy, pokud sociální demokraté v budoucnu získají důvěru občanů a budou se podílet na vládní odpovědnosti, pokud bude mít sociální demokracie možnost měnit zákony v Poslanecké sněmovně, nejen v Senátu, ale také v Poslanecké sněmovně, tak jsme připraveni provést změny v systému, tak jak ho vláda připravila. A je možné, že dospějeme k názoru, že druhý pilíř je natolik špatně konstruován, že bude muset být zrušen. A je možné, že dospějeme k názoru, že bude nutné upravit jeho parametry. Já myslím, že to vše záleží na tom, v jaké konečné

podobě vládní koalice se rozhodne tuto takzvanou důchodovou reformu protlačit. Ale my si vyhrazujeme právo, pokud se na této debatě nebudeme podílet, pokud k ní nebudeme přizváni a nebudeme mít možnost výslednou podobu důchodové reformy ovlivnit, tak si vyhrazujeme právo tuto reformu zčásti nebo zcela zrušit poté, kdy sociální demokracie získá silnější odpovědnost tady na půdě Poslanecké sněmovny a bude se případně podílet na vládě. Já myslím, že je poctivé, abychom tuto věc jako hlavní opoziční strana jasně řekli, a to na počátku celého procesu schvalování pokračování takzvané důchodové reformy tady na půdě Poslanecké sněmovny.

Dámy a pánové, já jsem se pokusil shrnout ty hlavní argumenty, které máme jako česká sociální demokracie proti vládnímu návrhu, který sem přišel. Mě velmi mrzí, že tento návrh nepřispívá ke stabilizaci veřejných rozpočtů. Kdyby k ní přispíval, mohli bychom mu připsat alespoň jeden kladný bod. Ani to však není pravda. A v tuto chvíli já nevidím jediný důvod, jediný důvod, proč by česká sociální demokracie takto špatně připravený návrh, který není žádnou penzijní reformou měla podpořit. Děkuji. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Seznámím vás s omluvou paní poslankyně Jany Drastichové, která se omlouvá z dnešního jednání od 10 hodin z osobních důvodů.

Nyní následují dvě přihlášky s přednostním právem. Tu první má pan místopředseda Zaorálek, po něm následuje pan ministr Drábek.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dobré ráno, dámy a pánové. Pamatuji si, že včera vystoupil Bohuslav Sobotka. Řekl, že opt-out je loupež. Pak vystoupil pan ministr Drábek a řekl, že se s námi nedá mluvit. Takže doufám, že se pan ministr Drábek nehlásí kvůli něčemu podobnému jako včera, aby konstatoval, že to vystoupení je ukázkou toho, že se s námi nedá rozumně mluvit.

Mně připadá, že to, jakým způsobem se ta debata vede, je skutečně podstatné. Proto také uvažuji o tom, proč ministr financí Miroslav Kalousek vychází opakovaně mezi odboráře, aby s nimi diskutoval o reformách. Mně to připadá, že ono je to komické v tom, že ministr Kalousek a vláda Petra Nečase tady systematicky předkládá návrhy, které, jak tady bylo řečeno, jsou výhodné pro těch 10, 15 % nejbohatších lidí, protože ten opt-out, který máme teď tady před sebou, je, jak tady bylo řečeno, výhodný pro lidi, kteří vydělávají více než 40 tis. hrubého. Takže je evidentní, že ti lidé, kteří stávkují, nebo ti odboráři, kteří chodí a opakovaně protestují tady v Praze, jsou přesně ti, kteří nepatří mezi tu skupinu vyvolených, kteří z těchto reforem mohou nějakým způsobem profitovat. A je pak pochopitelné, když ministr fi-

nancí Kalousek vyjde mezi ně, tak se může dočkat toho, co tam zažije, že na něho paní volá, že je zloděj. Protože pro tu paní skutečně pan ministr a tato vláda se chová jako zloděj. Jestliže vytahuje peníze z průběžného systému, na který si ti lidé, kteří tam jsou, spořili, ukládali tam své peníze, a vy teď přicházíte s návrhem, kdy z tohoto systému se peníze vytáhnou, když to zjednoduším, těmi nejbohatšími, kterým se to jediným vyplatí, tak na vás oprávněně ti lidé křičí, že jste zloději. Pan ministr se samozřejmě durdí, ohrazuje se, kde mají důkazy apod., ale já myslím, že ta podstata je jasná. A stejně tak je jasné, že my, když chceme dnes reprezentovat těch 80 % lidí, tak vám v podstatě musíme tady dnes říct zhruba něco velmi podobného. To je prostě zlodějna vůči těm dvěma třetinám lidí tady, kteří mají podprůměrné platy! Protože v tomhle, co vy vytváříte, budete dále prohlubovat nerovnost v této zemi.

A teď je jenom otázka, proč to děláte. Protože tohle, co tady říkáme, vlastně není žádné tajemství. To je naprostá banalita. To, že tato vláda dělá vládu a dělá politiku pro 10, 15 % těch nejbohatších, to je tak triviální, že skoro si člověk říká, proč bych to tady měl opakovat. Vy se tím ani netajíte. Ministr Kalousek zvláště, ten se tím téměř chlubí.

Jsou dva možné kořeny toho, proč děláte tuto politiku. Jedna samozřejmě, že tvoříte nějakou alianci se skupinou lidí, o které jde, s nějakým typem bankéřů a podnikatelů, kteří na těch fondech chtějí vydělat. Pro ty, které by zajímalo, co jsou to za lidi, doporučuji knihu Cityboy a celou řadu dalších, které vám ukáží, jaký typ lidí funguje v podobných fondech. To je opravdu typ lidí orientovaných na krátkodobé zisky v co nejrychlejším čase. Je to řekněme úplný protiklad toho, co by chtěla většina lidí, pokud si ukládají na penze. Ti chtějí jistotu. Tohle jsou dobrodruhové, kteří chtějí vydělat v krátkém čase co nejvíce. Vy chcete tyhle dva světy spojit. Samozřejmě kdo z toho bude mít prospěch, to víme – z historie, teď i v téhle krizi to pozorujeme opakovaně. Takže to je jeden. Na to ovšem řekněme teď nemám důkazy.

Pak je tu druhá věc, že to je pořád součástí nějaké ideologie, kterou hlásáte a které možná ještě někteří věříte. A řekněme s tím budu teď krátce polemizovat. Protože si myslím, že tahle vaše politika ve skutečnosti nevede dobře ekonomicky tento stát a může dokonce vést k prohloubení jeho problémů. Vláda se stane součástí problémů, které má řešit. To je myslím součástí pravicové ideologie a vy jste teď součástí podle mě toho problému.

Proč? Protože když si řekneme, co je dnes pramenem krize, které svět čelí, tak je to globální nerovnováha, nerovnost a řekněme výstřední chování, excesy bank. Lékem na to má být dneska regulace, kontrola trhů a posilování nějaké rovnosti, řešení nerovnováhy. Posilování rovnosti řekněme na úrovni světa, mezinárodních institucí, ale také na úrovni jedno-

tlivých států. A vy předkládáte návrhy, které systematicky nerovnost posilují, a děláte pravý opak toho, co byste dělat podle mě dnes měli. A problém je v tom – já to řeknu zjednodušeně – nerovnosti vedou k tomu, že se oslabuje koupěschopná poptávka, celosvětově. Nerovnováha je vytvořena také nerovností, která posiluje nebo oslabuje koupěschopnou poptávku. A to stejné se podle mě děje v České republice. Vy vlastně těmi kroky, které děláte, těmi tupými škrty, jak to nazval pan premiér jednou, tím snižováním platů státních zaměstnanců, omezováním sociální politiky, tím vším vy omezujete ekonomický růst a vytváříte situaci, kdy se budete možná divit, že deficit vám roste. To není jen můj názor. Teď je otázka, koho všeho vám doporučit. Možná nebudete chtít číst Stiglitze nebo Krugmana, já vám doporučím třeba George Söröse, který teď publikoval několik rozhovorů v České republice, a ten píše doslova – já vám to odcituji: “Při velké nezaměstnanosti a nevyužitých lidských zdrojích je chybné mít jako cíl vyrovnaný rozpočet. Tlak na vyrovnané hospodaření a snižování vlastních výdajů může vést k mnohem horším výsledkům než cyklický deficit.”

Víte, ten výsledek může být ten, že vy budete dělat škrty, jejichž důsledkem bude snižování růstu a zvyšování deficitu ve státním rozpočtu. A to není taková pouze fantastická představa. Vždyť přece dnes už v tomto roce čelíte situaci, kdy se říká, že pan ministr Kalousek bude muset někde škrtnat dalších 30 mld. Prostě deficit vám neustále neklesá tak, jak byste chtěli. Řekněme analýza toho může být složitá a může to být způsobeno řekněme i řadou dalších faktorů, jako je třeba neúspěšný boj s korupcí apod. A to, že tady vytváříte nebo jste dlouho vytvářeli takovou atmosféru, že kdo neplatí daně je hrdina, a že ten, kdo je platí, je spíš přihlouplý, tím vším jste se podíleli na tom, že daně se nevybírají tak, jak jste předpokládali. Ale já si myslím, že významnou součástí toho je i toto, že snižujete efektivní poptávku opatřeními, která děláte v dobré víře možná, že chcete snižovat výdaje, ale výsledkem toho snižování výdajů je to, co tady popisuje Sörös – že výsledkem bude, že vám deficit poroste.

Já se domnívám, že tahle politika i to, co tady dnes vlastně předkládáte, kroky, kterými zvyšujete nerovnosti ve společnosti, jsou kroky, které jsou ve sporu s tím, jak řešit situaci, do které se dostává Evropa i Česká republika. A že vy dokonce můžete zadělat na problémy, se kterými si nebudete v krátké době vědět rady.

Takže nejde jenom tedy o to, o čem mluvil Bohuslav Sobotka, o té do nebe volající nespravedlnosti, že 80 % lidí se bude podílet na zvyšování penzí jenom některých, ale jde o to, že ta vaše politika povede k zamrznutí ekonomiky a k problémům s tím, že vaše politika bude omezovat ekonomický růst a nakonec povede ke zvyšování deficitu.

Takže tohle je pravděpodobně debata, kterou je obtížné vést na ulici. A

nedovedu si představit, že by se na ulici dala skutečně vést. Mně připadá, že tady není zájem se skutečně zabývat tím, co v této chvíli hrozí České republice. A připadá mi ještě kolem tady zvláště téhle reformy penzí, mám podezření, že vás tak moc netrápí tím, jak ona dopadne za těch 20, 30 let, protože z toho vy už účty skládat nebudete. Připomíná mi to ty mucholapky Oty Pavla, který ve svých knihách popisoval toho obchodníka, který prodával mucholapky a vysvětloval kupujícím, že sice se na ně mouchy nepřilepí, ale nicméně se mohou spolehnout, že někde chycnou za rohem. (Smích zleva.) Asi takhle mi to připadá s těmi vašimi fondy, s tou kontrolou toho, jak celý systém bude fungovat. Za těch 30 let vám bude jedno, když se ukáže, že to zkrachuje, že to nebude fungovat. Dopadne to podobně jako vaše superhrubá mzda a jiné experimenty, které tady zavádíte a kde podle mě doufáte, že z řady těch věcí nebudete muset skládat účty. (Potlesk z řad sociální demokracie.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Dále vystoupí pan ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Dobré dopoledne, vážená paní místopředsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci.

Pan místopředseda Zaorálek se nespletl, když předjímal, že budu reagovat na vystoupení pana předsedy Sobotky. My jsme si tady v jeho vystoupení vyslechli, jestli se nepletu, tak osmkrát lež, že důchodová reforma bude výhodná pro lidi, kteří budou mít příjem nad 40 tis. korun měsíčně, tedy pouze pro ně. To samozřejmě není pravda. A tak jak sám pan předseda Sobotka řekl, je možné si to lehce ověřit na důchodové kalkulačce zveřejněné na webu Ministerstva práce a sociálních věcí.

Také jsme se tady dozvěděli, že to není žádná reforma, že to je rozpočtově hloupá reforma, že je to pouze lukrativní podnikatelská příležitost, a proto mi dovoluji, abych řekl několik argumentů a okolností, které vás jistě přesvědčí – ty, kteří budete chtít poslouchat – že toto jsou naprosto nepravdivá tvrzení a že bohužel platí to, co jsem říkal včera, protože nepředpokládám, že by pan předseda Sobotka ty informace neměl a že by je neznal nebo že by je neuměl vyhodnotit. Tak prostě se staví principiálně tak, že cokoli navrhne vládní koalice, je prostě potřeba kritizovat, byť je potřeba k tomu používat lži.

V České republice stejně jako ve všech ostatních vyspělých zemích skutečně probíhá pozitivní proces prodlužování věku do dožití. Má ale velmi silný nepříznivý dopad na veřejné finance a na průběžný důchodový systém. To je nezpochybnitelné. Budoucí důchodci ani v České republice, ani v Německu, ani ve Francii, Itálii a dalších zemích nemohou očekávat

stejně důchody od státu jako dnešní senioři v horizontu dvaceti nebo třiceti let. Vstupní věk do důchodu se skutečně bude posouvat a bude zvyšovat, ať dnes někdo říká to nebo ono. To je prostě realita.

Je velkou slabinou české společnosti, že více než 95 % příjmů dnešních důchodců pochází ze státního průběžného systému. Jsme jednou z mála vyspělých zemí OECD, ve které nejsou standardem dodatečné důchodové příjmy z vlastních úspor. Předkládané zákony vytvářejí předpoklady pro to, aby se nezdravá výlučná závislost důchodců na státní penzi postupně snižovala. Na příkladech zemí s rozvinutými fondovými systémy jako Dánsko, Holandsko, Švýcarsko, Island, Finsko, Švédsko na první pohled vidíme, že příjmy jejich důchodců jsou do budoucna zajištěny podstatně lépe, než je tomu u zemí, které spoléhají téměř výhradně na průběžný systém, jako jsou Francie, Španělsko, Itálie, Portugalsko, Řecko a další. A prosím, poslouchejte dobře výčet těch zemí, které mají a budou mít problémy s financováním průběžných systémů. Portugalsko – snížení průběžně vyplácených důchodů o 15 %.

Přestože máme v České republice již sedmnáct let bezpečně fungující třetí pilíř dobrovolného penzijního připojištění, jeho role v důchodovém systému je skutečně marginální. Úspory dosáhly jen 6 % hrubého domácího produktu. Průměrný příspěvek zůstává na nízké úrovni pod 500 korunami měsíčně. Přetrvávají náklady na správu na vysoké úrovni. Naopak nevhodná regulace omezuje investiční prostor a možnosti zhodnocování. Je naprosto jasné, že třetí pilíř potřebuje změny, které zvýší motivaci spořit, přinesou redukci nákladů a vytvoří předpoklady pro dosahování vyšších výnosů.

Navrhovaný zákon o dobrovolném penzijním spoření roli třetího pilíře důchodového systému výrazně posílí. Úprava státního příspěvku přinese nepochybně zvýšení plateb, oddělení majetku klientů od majetku správce posílí bezpečnost úspor. Regulace poplatků za správu sníží náklady, kterými jsou prostředky na osobních účtech zatěžovány. Neúspěšné hospodaření správce nebo zvýšené náklady se po transformaci penzijních fondů žádným způsobem do zhodnocení prostředků klientů nepromítnou.

Oddělení majetku také umožní vytvářet odlišné investiční strategie podle věku klienta. Penzijní společnosti nebudou svazovány při výběru investic každoroční garancí, která vedla k nežádoucímu nízkému podílu akcií pod 5 % portfolia. Předpoklady pro dosažení zhodnocení nad úrovní inflace se tak výrazně posílí. Je důležité, že transformace penzijních fondů zachová současné garance. Přesun do investičního profilu s možností poklesu hodnoty bude realizován jen uzavřením písemného dodatku ke smlouvě, což vyžaduje aktivní vědomý úkon klienta.

Vzhledem k tomu, že předseda sociální demokracie tady velmi výrazně apeloval na zachování a posílení třetího pilíře, tak předpokládám, že tyto

cíle jsou společné a že sociální demokracie alespoň podpoří tento zákon o posílení třetího pilíře.

Nicméně i s podstatnými změnami zůstane třetí pilíř dobrovolným flexibilním systémem. Je a bude v něm i nadále možné snížit příspěvek nebo placení úplně přerušit. Je a bude možné prostředky čerpat jednorázově již v šedesáti letech, nebo se sankcí vrácení státní podpory dokonce kdykoliv mnoho let před dosažením důchodového věku prostředky vybrat. Z toho je naprosto jasné, že třetí pilíř i po transformaci bude zdrojem pouze doplňkových důchodových příjmů. Proto potřebujeme druhý pilíř důchodového systému. Proto potřebujeme fondový systém, ve kterém bude přispívání svázáno s výdělečnou činností. Potřebujeme systém, ve kterém budou příspěvky dostatečně vysoké a automaticky porostou se mzdou. Potřebujeme systém, který doplní státní důchod pravidelnými výplatami. Potřebujeme, aby do něj občané vstupovali včas, protože jejich úspory musí stačit na solidní, nejen na okrajový příspěvek k důchodu.

Z analýz zahraničních důchodových systémů je zřejmé a nezpochybnitelné, že rozhodujícími parametry úspěšného systému důchodových úspor jsou rychlá akumulace úspor, využití úspor z rozsahu v organizaci procesů a regulační rámec, který podporuje efektivitu. Na dosažení těchto cílů klade navržený zákon velký důraz. V České republice bude mít od ledna 2013, pokud bude zákon schválen, každý výdělečně činný občan možnost přeměrovat 3 % ze současných 28 % důchodového pojištění na osobní účet, tedy převzít individuální odpovědnost za nakládání s těmito prostředky. Společně s dalšími vlastními 2 procenty je odhadovaný průměrný příspěvek ve druhém pilíři na úrovni 1 200 korun měsíčně, tedy výrazně vyšší než ve třetím pilíři. Při každoročním růstu a prakticky bez výpadku v placení bude tedy kumulace úspor na osobním účtu probíhat mnohem rychleji než ve třetím pilíři. Druhý pilíř bude mít nízké základní poplatky za správu a motivační konstrukci dodatečného poplatku až za dosažené zhodnocení nad historicky nejnižší úroveň.

Co se týká porovnání s Maďarskem, Polskem a Slovenskem, tak to porovnání, které tady několikrát padlo v diskusích, je naprosto zavádějící, protože při srovnání výše takzvaně vyvedených prostředků je naprosto jasné, že to, co udělali v Maďarsku nebo v Polsku, tak to bylo skutečně za hranicí fiskální únosnosti veřejných rozpočtů. Ten český systém, který se samozřejmě opírá o zkušenosti z řady dalších zemí, tak jak jsem na začátku avizoval, je velmi vhodný a vstřícný k veřejným financím právě proto, že je tam rozdělena ta část 3 % převzetí odpovědnosti z průběžného pilíře a 2 % dodatečného vkladu ze svých vlastních prostředků.

Protože do druhého pilíře se budou zapojovat mladší generace nejpozději ve věku 36 let, úspory po 30 a více letech spoření budou

dostatečné na to, aby zajistily výplatu dostatečně zajímavé doplňkové penze na úrovni pětiny až čtvrtiny důchodů z průběžného systému.

Druhý pilíř důchodového systému má předpoklady, aby oslovil nejen vyšší, nejen vysoké, nejen vyšší, ale i střední příjmové skupiny občanů. Jeho parametry jsou nastaveny tak, že jsou výhodné již přibližně od hrubého příjmu 20 tis. korun měsíčně.

V neposlední řadě bude do druhého pilíře v budoucnu soustředěn prvek zásluhovosti a to považuji na závěr za velmi důležité zdůraznit. Jak jistě všichni víte, Ústavní soud České republiky vyjádřil v loňském roce výhrady k příliš vysoké solidaritě českého důchodového systému. Je velmi obtížné reagovat na rozhodnutí Ústavního soudu a přitom zachovat velmi nízký podíl důchodců ohrožených chudobou. V budoucnu při zvyšujícím se počtu důchodců to pouze s prvním pilířem nebude možné. Plná zásluhovost druhého pilíře tak přinese pozitivní efekt v tom, že výrazněji rozdělí roli mezi prvním a druhým pilířem, což umožní zachování předpokladu vysoké solidarity s nízkopříjmovými občany ve veřejném důchodovém pojištění, to znamená vysoká solidarita v prvním pilíři a stoprocentní zásluhovost ve druhém pilíři.

Z těchto důvodů je naprosto jednoznačné a nezpochybnitelné, že z dlouhodobého hlediska je tento kombinovaný systém výhodnější, je to naprosto jednoznačně dokladovatelné na příkladech a analýzách postupu jednotlivých evropských zemí a já považuji tento postup za odpovědný. Proto si dovoluji všechny ty, kteří se necítí vázání ideologickými výkřiky, požádat o pečlivé zvážení dlouhodobého odpovědného přístupu vůči našim občanům a zejména našim dětem. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Nyní následují dvě faktické poznámky. Pan poslanec Bohuslav Sobotka, po něm pan poslanec Jiří Dolejš.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážení kolegové, kolegyně, vážený pane ministře, já myslím, že tady přece v debatě nejde o nějaké ideologické výkřiky. Já jsem alespoň ve svém vystoupení necitoval politické programy, volební programy, ale mluvil jsem o racionálních problémech, které představují vaše návrhy. Vráťím se k tomu.

Já nevím, jestli víte, pane ministře, ale soukromé fondy, ve kterých se u nás realizuje spoření na důchod, za uplynulých deset let reálně zhodnotily vklady výnosem 0,3 %. 0,3 % za deset let, to není žádná sláva.

Pokud se podíváme na vaši kalkulačku, kterou jste zmiňoval, na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí, tak stupnice této kalkulačky začíná na zhodnocení 1,5 %. To je hodně optimistický pohled. Já se ptám, proč na té kalkulačce nemáte 1 %, proč tam nemáte 0,5 %, proč tam ne-

máte nulu. Pokud si tuto kalkulačku nastavíte od 1,5 %, tak vám vždy vychází optimisticky a vždycky vám snižuje hranici těch, pro které bude soukromé spoření výhodné. To, že tvrdím, že to spoření nebude výhodné pro lidi s platem nižším než 40 tisíc hrubého měsíčně, vychází z odhadu průměrného zhodnocení 1 %. To si myslím, že je realistický odhad, pokud se podíváme na to, že stávající fondy za deset let měly výkon 0,3 %. Vaše odhady, které máte v kalkulačce, jsou nerealistické, jsou příliš optimistické a podle mého názoru jsou ovlivněny snahou prokázat, že tato reforma je něčím, čím ve skutečnosti vůbec není.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Další faktická – pan poslanec Jiří Dolejš.

Poslanec Jiří Dolejš: Já jsem chtěl poděkovat za ten apel bavit se bez zbytečných ideologických predestinací. Já si myslím, že tady je na stole opravdu věcný problém. A když už se bavíme věcně, tak rozlišujme, co je podstatné a nepodstatné.

Já myslím, že i opozice včetně KSČM přeje rozvoj investičním a pojišťovacím fondům, přeje jejich klientům. Jistě, jestli se podaří nastavit regulační prostředí a motivace jejich činnosti tak, aby zlepšily dosud velmi nevýhodné výnosy, tak to bude jenom dobře. Ať žijí. Ale ať žijí za své.

Hlavní problém této debaty od začátku – to není nic nového, to se neobjevilo při finalizaci těchto zákonů, ale od začátku, kdy tato vláda začala vládnout – je to, že tyto fondy chtějí dostat peníze ze státního pilíře, který tím logicky bude oslaben, a to v situaci, kdy Ústavní soud přijal ono známé navýšení vyšších důchodů. Takže když budou žít za své, když tam budou přispívat pouze lidé navíc nad to, co odvádějí do solidárního průběžného systému, bude všechno v pořádku. Pokud by tam nebyl ten princip op-outu, tak se můžeme zcela věcně bavit o nastavení regulačního prostředí pro druhý pilíř, třetí pilíř, a chcete-li to propojit do některých dalších spořicíh produktů, dovedu si při své fantazii představit klidně i čtvrtý pilíř. Ale tyto fondy jsou připraveny tak, že nebudou žít za své, budou žít na úkor lidí ať již ochuzením prvního pilíře, nebo tím, že se díry budou flikovat zvýšením DPH. A to je ten hlavní problém. (Potlesk z levé strany.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Nyní s přednostním právem vystoupí předseda vlády pan Petr Nečas.

Předseda vlády ČR Petr Nečas: Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, musím říci, že v mnoha ohledech nejsem probíhající diskusí nad touto etapou důchodové reformy překvapen. Na jedné straně konkrétní argumenty, fakta, čísla, skutečnosti, realita, na

druhé straně ideologické demagogické výkřiky, jdoucí dokonce až tak daleko, že pan místopředseda Sněmovny Zaorálek tady řekl, že za současné světové finanční problémy mohou excesy bank. Kdyby tomu tak bylo, tak bychom byli v dobré situaci, protože tyto problémy jsou řešitelné. Ale skutečností je, že za současné problémy, které se teď řeší, mohou především excesy vlád, které primárně způsobily tyto excesy hypotečních bank a dnes primárně způsobují hluboký dluhový problém především členských zemí Evropské unie. Čili tady je vidět, že i z hlediska základního kontextu stávající debaty o veřejných financích, o důchodových systémech jsou naši kolegové z řad sociální demokracie a priori posunuti úplně mimo realitu, protože nejsou-li schopni vnímat tuto základní skutečnost, že za současné problémy mohou excesy vlád vedoucí k nezodpovědnému chování vůči veřejným financím, vůči vývoji důchodových systémů, vůči demografickému vývoji, tak samozřejmě nejsou s to pochopit, proč vláda dělá kroky, které dělá.

Navíc to jde tady velmi působně až do takových zákoutí, že se pan místopředseda Zaorálek, který na jedné straně odsuzuje bankéře-spekulanty jako ty dábly, kteří způsobili současné problémy, odkazuje na pana Söröse, který, pravda, je dnes filantrop, ale je třeba říci, že může být filantropem především díky tomu, že si hodně a hodně naspekuloval, že především jeho útok na britskou libru a její vyřazení ze směnného mechanismu evropských směnných kurzů je zdrojem jeho dnešní filantropie, takže na jedné straně odsuzovat tyto spekulanty a na druhé straně se odvolávat na jejich slova je opravdu velmi kouzelné.

Celá debata a celá námitka a odpor našich sociálně demokratických kolegů vůči krokům, které vláda navrhuje, jsou založeny na jedné základní metodě, kterou tady opakují vlastně již několik let. Je to metoda, kterou oni uplatňují například u daňových změn a u celé řady dalších kroků, zdravotnictví apod. Všechny kroky jsou prý dělány jenom pro bohaté. Je to základní demagogická námitka, základní demagogická lež, se kterou oni pracují, protože jestliže pan Sobotka postaví celý svůj projev na tom, že tady udělá paralelu mezi daňovou reformou a důchodovou reformou, že její základní kontinuální linkou je, že daňová reforma byla dělána pro bohaté a teď děláme důchodovou reformu pro bohaté, tak je z hlediska konkrétních faktů, které tady tisíckrát zazněly, a já je tady řeknu potisíciprvní, úplně mimo realitu.

Není možné tvrdit, že daňová reforma byla dělána pro bohaté. Jestliže v roce 2008, kdy začala fungovat, reálné čisté příjmy rodin s dětmi vzrostly o 4 %, v krizovém roce 2009, kdy byl více než čtyřprocentní pokles hrubého domácího produktu, opět reálné čisté příjmy rodin s dětmi v této zemi vzrostly o další 2 % a stejně tak v loňském roce, tak přece každý, kdo umí počítat, kdo má za sebou základní kurz aritmetiky ze základní školy,

nemůže říkat tyto nesmysly. Jestliže platí, že daňový poplatník s jedním dítětem neplatí jednu jedinou korunu daně z příjmu až do výše 14 700 korun platu měsíčně, a pokud má dvě děti, do 19 tisíc korun, tak opět každý, kdo absolvoval základní školu, přece nemůže říkat tato slova.

Jestliže platí to, že v ČR je největší rozdíl ve zdanění mezi na jednu stranu daňovým poplatníkem tzv. single, čili bezdětným, s průměrným platem a daňovým poplatníkem, který má jedno dítě a má průměrný plat, čili nejmenší daně ze všech zemí OECD a EU platí daňový poplatník s jedním dítětem, tzn. že český daňový systém je nejvýhodnější pro rodiny s dětmi v celé OECD a EU a jsou na to fakta jednoznačně dokumentovaná těmito institucemi, tak opět každý, kdo elementárním způsobem zná fakta, pracuje s fakty, nemůže tvrdit, že daňová reforma bude dělána pro bohaté.

Jestliže k tomu přidáme některá další čísla, že před touto daňovou reformou rodin, kde byl příjem na hlavu více než 10 tis. korun, čili v roce 2007, bylo 42 % a za pouhé dva roky, po provedení této daňové reformy, jich bylo v naší zemi již 61 %, čili vzrostl jejich počet o 1/2, tak opět přece nemůže nikdo tvrdit, že tato reforma byla dělána pro bohaté.

A poslední prosím. Je tady renomovaná státní instituce Český statistický úřad, která vydala – ještě před příchodem této vlády, chci zdůraznit – studii Vývoj příjmů českých rodin v letech 2005 až 2009, kde se jednoznačně tvrdí a jednoznačně je konstatováno, a tady cituji: “Největší prospěch z daňových změn měly domácnosti s nízkými příjmy, zejména domácnosti s nezaopatřenými dětmi.”

Velmi prosím, abychom tady znovu a opakovaně demagogicky nelhali, protože všechna tato skutečná fakta, všechna tato skutečná čísla jednoznačně říkají, že ten, kdo znovu a opakovaně potíší z tohoto místa říká, že daňová reforma byla dělána pro bohaté, buďto nezná fakta, anebo lže, anebo dělá kombinaci obou těchto dvou kroků.

A úplně stejně mimochodem je tomu s důchodovou reformou. Slyšíme-li dnes tyto falešné a lživé argumenty na adresu důchodové reformy, prosím, ve světle skutečných faktů a skutečných čísel z hlediska daňové reformy znovu si na to vzpomeňme, abychom jednoznačně viděli, že tato základní teze, že důchodová reforma je dělána pouze pro bohaté, je lživá, není založena na faktech, není založena na pravdě.

Proč musíme dělat tyto změny? Musíme je dělat z několika důvodů. Tím prvním důvodem je samozřejmě fungování českého průběžného důchodového systému, který je nastaven velmi solidárně. Dokonce i v evropském kontextu, v kontextu zemí EU, a dokonce i nových členských zemí EU je míra jeho solidárnosti naprosto jednoznačně výjimečná, a můžeme ji dokonce v tomto kontextu označit až za extrémní, a to dokonce i po provedení změn, které jsme v důsledku rozhodnutí Ústavního soudu

byli nuceni provést v tomto roce. I nadále míra solidarity v průběžném důchodovém systému ČR je naprosto výjimečná.

Budu to dokumentovat jenom na třech konkrétních číslech. Člověk, který vydělává polovinu průměrné mzdy, po 40 letech dostává důchod ve výši 70 % své hrubé mzdy. To znamená zhruba 80 % své čisté mzdy. Člověk, který má průměrnou mzdu, za stejných podmínek dostane penzi ve výši 42 % své průměrné mzdy. A pokud má dvojnásobek průměrné mzdy, jeho penze za stejných podmínek je ve výši pouhých 18 %, čili méně než 1/5 jeho průměrné mzdy. To znamená, že systém je jednoznačně nastaven ve prospěch nízkopříjmových skupin, plní svůj základní účel, ochranu důchodců před pádem do chudoby, na druhé straně je velmi nezásluhový, s velmi nízkou mírou zásluhovosti. A tady je nezbytné říci, že i po provedených změnách, které teď byly schváleny, a mimochodem, které byly vynuceny Ústavním soudem, nikoli rozhodnutím vlády.

Chci také připomenout jedno číslo, které tady již uvedl pan ministr Drábek, že máme opět v evropském kontextu extrémně vysokou závislost na státem organizovaném průběžném důchodovém systému. 95 % čistých příjmů důchodcovských domácností v České republice pochází ze státem organizovaného průběžného důchodového systému. To je míra závislosti, kterou prakticky nenajdeme v žádné jiné členské zemi EU, včetně nových členských zemí, které vycházely z našich podmínek, včetně, mimochodem, sousedního Slovenska.

Mimochodem, když se podíváme na míru závislosti na státem organizovaných průběžných systémech, seznam zemí, kde je tato závislost velmi vysoká, když vezmeme starou patnáctku, Španělsko, Portugalsko, Řecko a Itálie, kde je vysoká míra závislosti na státem organizovaném průběžném systému, tento seznam je, myslím si, velmi charakteristický. Znovu ho přečtu: Španělsko, Portugalsko, Řecko, Itálie. A táži se: chceme i v kontextu tohoto seznamu nadále držet onu vysokou míru závislosti na státem organizovaném průběžném systému, která nezbytně vede k vysokým deficitům důchodových systémů a především vysokým deficitům veřejných financí?

Myslím si, že v kontextu tohoto seznamu musíme jednoznačně říci, že si nemůžeme dovolit takovou vysokou míru závislosti na státem organizovaném průběžném systému. Musíme vzít v potaz demografický vývoj. Opět to jsou nezvratná čísla. Jestliže dnes počet našich spoluobčanů, kteří jsou starší 60 let, je více než 21 % a v roce 2030 jich bude 1/3, jestliže dnes máme 380 tis. našich spoluobčanů starších 80 let, mimochodem za poslední 4 roky jich přibýlo 40 tis., čili jedno velké okresní město, a v roce 2050 jich bude jeden milion, tak jako že voda neteče do kopce, ale teče z kopce, tak opět úplně stejným způsobem, protože demografický vývoj neovlivníme, na to prostě musí zareagovat důchodový

system a mimochodem také systém zdravotnictví. To je třeba si nezbytně říci.

Je také nezbytně říci, že vedle nárůstu počtu našich spoluobčanů, kteří dosahují dlouhověkosti, je také úbytek občanů, kteří jsou v ekonomicky aktivním věku. Jestliže v roce 2015, tzn. za pouhé 4 roky, ubude ve věkové kategorii 25 až 64 let, ze které se rekrutuje 95 % průčeschného obyvatelstva, 150 tis. osob, a v roce 2030 proti roku 2010 dokonce ubude počet těchto průčeschných osob o 3/4 milionu, tak to opět znamená, že na to důchodový systém musí zareagovat. A politická reprezentace, která není schopna říci jednoznačně tezi, že generace dnešních čtyřicátníků a mladších, pokud se bude spoléhat pouze na státem organizovaný důchodový systém průběžného typu, je ohrožena v době své penze chudobou, je politickou reprezentací zbabělou, která neříká veřejnosti pravdu. Protože generace dnešních čtyřicátníků a mladších zaplatí v rámci důchodového systému dvakrát. V rámci průběžného systému platí samozřejmě logicky stávajícím penzistům, ale vzhledem k demografickému vývoji, tzn. k fenoménu dlouhověkosti, nárůstu počtu starších spoluobčanů a poklesu počtu ekonomicky aktivních lidí v horizontu několika desítek let, to znamená, že podruhé budou muset penzi zaplatit ještě sami sobě.

Je naprosto pravdivá, korektní a férová teze, že stávající státem organizovaný průběžný důchodový systém ze všeho nejvíc připomíná pyramidové schéma, hazardní hru letadlo nebo tzv. Ponzioho schémata. To je prostě skutečnost! A jestliže na to nebude důchodový systém reagovat, v horizontu 40 až 50 let se toto hazardní schéma průběžného důchodového systému za demografického vývoje, který je nezvratný v horizontu 30 až 40 let, naprosto jednoznačně projeví. A politická reprezentace, která před tímto problémem strká hlavu do písku, je politická reprezentace buďto nezodpovědná, nebo zbabělá.

Tato vláda nechce být ani nezodpovědná, ani zbabělá a je ochotna tato nepříznivá fakta otevřeně české veřejnosti říci a otevřeně také říci, jak chce na tato nepříznivá fakta reagovat.

Je prostě skutečností, že za těchto okolností musí do důchodového systému přijít v následujících desítkách let dramaticky více peněz, ale nikoli cestou zvyšování daňového nebo odvodového zatížení, nikoli cestou přerozdělování, ale cestou soukromých prostředků. Bez tohoto český penzijní systém ve své základní úloze ochrany před chudobou a zajištění určité materiální úrovně důchodců v horizontu 30 let zkolabuje a přestane v této své základní, bazální roli fungovat.

Opět – nemáme-li odvahu tuto elementární tezi říci české veřejnosti, buďto strkáme hlavu do písku, nebo jsme zbabělci. A znovu opakují: tato vláda nestrká hlavu do písku a není zbabělá a tuto tezi říká. Musí přijít více

prostředků, ale soukromých, na soukromé bázi, na individuálním principu, nikoliv cestou zvyšování zdanění či odvodů.

Mimochodem, v posledních letech se také jednoznačně ukazuje, že není pravdivá teze, že na jedné straně je tady bezpečný státem organizovaný penzijní systém a na druhé straně nebezpečný soukromý fondový systém. I ta fakta jednoznačně ukazují, že označit státní systém za bezpečný může dnes jenom nebetyčný naivka. I ve státem organizovaných průběžných systémech se krátí důchody, znehodnocuje se jejich hodnota, jsou omezovány jejich valorizace. Každý, kdo dnes odvádí do státem organizovaného systému, odvádí tam v dobré víře a bez jistoty, že za 30 nebo za 40 let, kdy on sám půjde do penze, nebudou tyto důchody kráceny, nebudou kráceny dramaticky, zda budou vůbec valorizovány a jak. Čili tato teze ve světle zkušeností Lotyšska, Maďarska, Portugalska, Řecka a podobně je dnes směšná. Je zastaralá. Státem organizované penzijní systémy nejsou o nic víc a o nic míň bezpečné než fondové systémy založené na soukromé bázi. A opět, kdo tvrdí v dnešní realitě něco jiného, strká hlavu do písku, nebo je zbabělec. A znovu opakují – potřetí: tato vláda nebude strkat hlavu do písku a nebude se chovat zbaběle a tuto skutečnost je ochotna české veřejnosti otevřeně říci.

My musíme, jak jsem již řekl, vedle reakce na demografický vývoj také zodpovědně vůči generaci dnešních ekonomicky aktivních lidí, především těch mladšího středního a mladšího věku, diverzifikovat důchodové nástroje a snížit onu závislost na státem organizovaném průběžném systému. To znamená, že jsme povinni nabídnout více instrumentů, jsme povinni nabídnout více cest, jak se na stáří zajistit. A tady se dostáváme k debatě, která tady zazněla, že vlastně stačí jenom jemné parametrické změny u třetího pilíře.

Dámy a pánové, nestačí. Nestačí, protože třetí pilíř už navždy zůstane pouze naprosto okrajovým, doplňkovým systémem, dokonce i po úpravách, které tady vláda zavádí. Je skutečností, že za posledních 16 let je průměrná výška úložky 480 korun. Že v tomto systému je naakumulováno zhruba 230 miliard korun. Chci připomenout, že jenom v letošním důchodovém systému, v tom průběžném, který se vybere a hned vyplatí, je 350 miliard korun za jediný rok – versus 230 miliard korun za 16 let. I když provedeme úpravy, které jsou tady navrženy a které jsou správné, které budou motivovat k vyšším úložkám, i potom zůstane tento doplňkový systém pouze okrajovým. Mimo jiné i proto, že drtivá většina jeho výnosů neslouží jako instrumenty k zajištění ve stáří, ale jako velmi výhodný, státem podporovaný systém dlouhodobého spoření. To je prostě realita a i parametrické změny, které provádíme, nezmění mentalitu fungování tohoto systému a bude to realita i po těchto úpravách.

To, že si tady pan Sobotka stěžuje, jak má tento systém nízké výnosy,

je samozřejmě dané v jeho genetickém kódu. Jestliže doplňkový důchodový systém, systém důchodového připojištění, je založen na principu takzvané nezáporné nuly, to znamená, že může projevit pouze pozitivní úroky a nesmí zaznamenat ztrátu, tak je potom naprosto logická investiční strategie, se kterou tyto fondy postupují. To znamená, že 75 % svých prostředků investují do státních dluhopisů a 5 % do státních pokladničních poukázek. To znamená, že 80 % veškerého objemu z těch 230 miliard korun je umístěno do sice relativně velmi bezpečných, ale velmi málo výnosných aktiv. To je prostě realita. Proto přicházíme s touto reformou, kdy důchodové společnosti budou moci investovat i do instrumentů s větší dynamikou. Ano, a také s větším rizikem a občan si vybere na základě toho, zda chce mít možnost většího výnosu, ale většího rizika, nebo naopak. Ale je to nutný krok.

Další vlastností, jak jsem již řekl, stávajícího třetího pilíře je to, že 72 % všech výplat z tohoto systému je ve formě jednorázového vyrovnání a dalších 24 % ve formě odbytného. Pouze jedno jediné procento – ano, slyšíte dobře, pouze jedno jediné procento – všech výplat, které jdou z tohoto důchodového připojištění, je ve formě renty. To znamená, že to jenom potvrzuje tezi, že tento nástroj se nestal nástrojem zabezpečení ve stáří, ale stal se výhodným nástrojem dlouhodobého spoření. Zaplať pánbůh za to, máme ho tady, udržme ho, zajistíme tam větší úložky, ano, posuňme to k tomu, aby se i více stával nástrojem důchodového zabezpečení, nikoliv pouze státem podporovaného dlouhodobého spoření. Ale nejde tento nástroj již přetočit na nástroj, který půjde výhradně k důchodovému zabezpečení. Na to potřebujeme jiný nástroj. Proto přichází vláda s tímto návrhem, s návrhem, který není překvapivý, s návrhem, který se v této zemi diskutuje již několik let, to znamená s návrhem možnosti vyvázat 3 % z důchodového pojištění a přidat 2 %.

Není pravdivá teze, kterou tady řekl pan poslanec Rath, že dáváme tyto prostředky důchodovým fondům. Ne. My je dáváme občanům České republiky. Občanům České republiky, aby si sami a na základě své svobodné vůle rozhodli o způsobu svého zabezpečení v době stáří. Dáváme ho občanům, aby občané rozhodli, zda si je nechají v průběžném systému, zda je vyvedou a které důchodové společnosti a jakému typu fondu s jak dynamickou strategií je svěříme. V tom je to základní paradigma, kde se lišíme. My je dáváme k dispozici občanům.

Musím také říci, že návrh, se kterým jsme přišli a který je v této zemi diskutován, jak jsem již řekl, minimálně čtyři roky, čili poměrně značnou dobu, je velmi uměřená podoba podobných fondových systémů. Za prvé v tom, že přicházíme se systémem založeným na dobrovolném vyvedení, nikoliv na povinném vyvedení. Za druhé, že odpočátku, to znamená již před těmi čtyřmi lety, ti z nás, kteří byli zastánci tohoto systému, kritizovali vysokou

míru procent, která byla založena v tomto systému v Maďarsku, v Polsku a na Slovensku. To znamená, že my jsme nikdy ani jednu jedinou sekundu neuvažovali o tom, že by se vyvádělo sedm, osm nebo devět procent jako v těchto zemích, což je jeden z důvodů, proč dneska musí tyto systémy měnit, protože prostě nejsou v realitě veřejných financí udržitelné s takto vysokým procentem. A znovu opakuji, my jsme nikdy ani na okamžik nebyli ochotni takto vysoké procento vyvést.

Druhým důvodem, proč tyto systémy nejsou v těchto třech zemích udržitelné, vedle toho vysokého vyvedeného procenta je, že tyto tři země neměly odvahu provést reformu průběžného důchodového systému. Nechaly tento systém jako velmi zásluhový, jako systém, který neprodlužoval například věk odchodu do důchodu na 65 let a více, takže logicky v této kombinaci vyvedených procent do fondového systému a ne-reformovaného průběžného systému tyto systémy začaly mít problémy, respektive v některých zemích velmi dramaticky přispívaly k vysokému schodku veřejných financí.

Já ale považuji také za velmi důležité, aby tady bylo řečeno, že považujeme za férové, aby se občan svobodně rozhodl, zda tato 3 % vyvede, nebo ne. Ale je také nezbytné korektně říci, že každý, kdo si vyvede tato procenta, tomu v době, kdy bude v penzijním věku a bude mu vyplácena penze z průběžného důchodového systému, tato penze bude ve své poměrné části prakticky o jednu čtvrtinu krácena. Čili to není pravda, že je to jednostranná operace ve prospěch těch, kteří využijí tohoto opt-outu. Oni za něj zaplatí nižší penzi z průběžného důchodového systému. Mimo jiné tato nižší penze povede k nižším nákladům budoucího důchodového systému z hlediska průběžného státem organizovaného důchodového systému.

Čili jak jsem již řekl, fakta, čísla, realita jednoznačně říkají, že musíme provést důchodovou reformu, že musíme reagovat na demografický vývoj, že nesmíme občanům České republiky lhát, že stačí pouze jemné kosmetické parametrické úpravy stávajícího fungování důchodového systému, že musíme mít odvahu diverzifikovat jeho nástroje, vedle průběžného systému vytvořit i fondový systém, a především umožnit občanům, aby se svobodně rozhodli.

A znovu platí ta teze, kterou tady zopakují: Nebudeme-li mít tu odvahu říci, že občané, kteří jsou čtyřicátníci a mladší, pokud se budou spoléhat pouze na státem organizovaný průběžný systém, vystavují se v době své penze riziku chudoby, tak se budeme chovat buďto nezodpovědně, nebo zbaběle. A tato vláda není ani nezodpovědná, ani zbabělá, a proto přichází s touto důchodovou reformou.

Děkuji. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji panu předsedovi vlády. Nyní bude následovat pět faktických vystoupení, faktických poznámek. Vystoupí páni poslanci v pořadí: Opálka, Rath, Sobotka, Seďa, Zaorálek. Slovo má pan poslanec Opálka a jeho dvě minuty. Prosím.

Poslanec Miroslav Opálka: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl jenom stručně reagovat na úvod pana premiéra, jeho vystoupení. Když ho sleduji, je opravdu schopný řečník, někdy mám pocit, že dokáže přesvědčit svým vystoupením i sám sebe.

Pane premiére, když jste hovořil o těch rodinách s dětmi, vždycky si člověk může na podporu svého argumentu ze statistiky vybrat ledasco. Zapomněl jste uvést, že samozřejmě ta rodina, která má vyšší příjmy, si může odpočítat z těch vyšších příjmů víc než ta, která ty příjmy nemá. Čili pro koho je to více výhodné? A na druhé straně tyto vysoce příjmové ženy či muži, podle toho, kdo se rozhodne pro rodičovskou dovolenou, mají možnost zkrácené rodičovské s vyšším příjmem. Čili i tady je založen princip samozřejmě silné zásluhovosti.

Co se týká solidarity, je to samozřejmě individuální pocit, kde je hranice, politicky vyjednaný, a jestli hovoříme o tom, že naše důchody jsou vysoce garantovány státem, tak já musím říci, že musíme také přidat k tomu další údaj, když hovoříte o těch faktech, číslech. Důchodový systém České republiky má 8,5 % HDP. Itálie, která se dneska zmitá po Řecku zřejmě také v dluhové pasti, je to 14 %. Takže chcete ubrat z těch 8,5 %, ještě méně z toho státního pilíře, ale kde se chceme dostat k těm 14 procentům!

Další fakta uvedu až ve svém vystoupení. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: To byla faktická poznámka. Nyní další faktická – v pořadí je pan poslanec Rath.

Poslanec David Rath: Pan premiér zde projevil skutečně nevšední zálibu v absurdním humoru. Ve svém vystoupení důchodcům v podstatě poradil, že se mají zabezpečit na budoucí důchod tak, že se nechají spolehlivě okrást. Skutečně nevšední přístup! Protože tento návrh, který zde je, není totiž nic jiného než skutečně loupeží za bílého dne před zraky celého národa. Nejde o nic jiného, než že – jak jsem říkal – zhruba 20 miliard z veřejných rozpočtů převedete soukromým investičním fondům. Ty s nimi budou nějakých 30 let kouzlit, jak uznají za vhodné. Tím samozřejmě zvýšíte a prohloubíte deficit veřejných rozpočtů. Čili vy bojujete s dluhem tím, že ubíráte peníze. To snad ví i děcko v druhé třídě základní školy, že dluh se nedá potřit tím, že více utrácím. Samozřejmě se to snažíte zakamuflovat také tím, že zvýšíte všem ostatním daně. Možná to

vyjde 0 : 0, možná spíš na tom dluh ještě prohloubíte. Čili vy nejste dobří hospodáři. Vy jste jako ti, kteří propili chalupu, propili kozu, propili krávu a tvrdí, že vlastně skvěle hospodaří, protože kdyby se o tohle všechno starali, tak by to určitě dopadlo špatně, a že nový nabyvatel se o to postará lépe. Takoví vy jste hospodáři!

Pan premiér měl jednu hlubokou pravdu. Že skutečně tento systém není výhodný jen pro bohaté. On totiž není výhodný pro nikoho mimo majitele soukromých investičních fondů. Ten je totiž výhodný skutečně jen pro ty majitele, pro nikoho není výhodný. Pro ty bohaté – copak najdeme nějakého bohatého, který by byl tak padlý na hlavu, že by 30 let dával peníze do nějakých absurdních fondů, a ty prolétly komínem! (Předsedající upozorňuje na čas.) Vždyť do toho se může přihlásit – do tohoto systému – jen blázen!

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Uplynul váš čas, prosím. Nyní další faktická poznámka, pan poslanec Seďa.

Poslanec Antonín Seďa: Děkuji, paní předsedkyně. Po projevu pana premiéra si dovolím ocitovat výňatek z článku s názvem Index varuje, výdaje rodin rostou rychleji než příjmy: Nutné výdaje domácností rostou rychleji než jejich příjmy. Vyplývá to z indexu finanční svobody, který zpracoval think-thank Informační institut. Samotné příjmy průměrné domácnosti sice vzrostly, jak tady říkal pan premiér, ovšem částka, které domácnosti zbude po odečtení nutných výdajů v tomto období, to bylo období 2006 až 2010, vzrostla daleko méně. Takže největší zvýšení výdajů pocitily domácnosti u nájemného. To se zvýšilo od roku 2006 do roku 2010 o 84 %. Druhý největší nárůst zaznamenaly výdaje na zdraví – zvýšení o skoro 57 %. Výdaje na elektrickou energii vzrostly o 30 %. Výdaje na potraviny o 13,5 %. Největší pokles reálných příjmů podle indexu finanční svobody zaznamenaly domácnosti rodin s dětmi – ano, pane premiére, rodin s dětmi – s minimálními příjmy a dále nezaměstnaní či důchodci. Tyto tři skupiny obyvatel už nebudou schopny absorbovat další navyšování mandatorních výdajů bez pomoci státu. Tolik citace.

Vážený pane předsedo vlády, občané České republiky si sami udělají obrázek o tom, kdo tady lže a kdo říká pravdu. (Potlesk opozičních poslanců.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: A nyní faktická poznámka pana poslance Koskuby? Je pan poslanec Koskuba přihlášen k faktické poznámce? Prosím.

Poslanec Jiří Koskuba: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové. Já

si dovolím tímto stáhnout své přihlášení do diskuse, protože i dnes mi úvod tohoto jednání dokazuje, že diskuse je veskrze zbytečná. A to nestrkám ani hlavu do písku a ani nelžu.

Nicméně chtěl jsem se obrátit na Sněmovnu s tím, o čem je zde hovořeno, jak nám pomůže, jestli druhý, třetí pilíř. Čestně přiznávám, že jsem zřejmě finančně asi negramota a moc se v celém tomto systému nevyznám, a jsem zvědav, jak se s tím poperou lidé s ještě nižším vzděláním a zkušenostmi, než mám já.

Nicméně sám, byť jako sociální demokrat, jsem už léta myslel na to, že mě pouze důchodový systém jednou ve stáří neuživí, jestliže se toho stáří dožiji, a o tom čím dál víc pochybuji, když vidím, co se zde děje, a připojistil jsem se.

Dámy a pánové, je to příliš osobní, ale dovolil jsem si přinést výpis ze svého renomovaného penzijního fondu oceněného Zlatou korunou, kde předsedou představenstva je jistý pán, který byl i – to jméno se shoduje s ministrem financí. Ano, opravdu tu nabízíme lidem velký zisk. Zde doslovně stojí: Investiční fond se v roce 2009 zcela očistil od rizikovějších investic a portfolio dnes tvoří pouze prvotřídní aktiva, především státní dluhopisy České republiky. – Dále nemá cenu číst. – Na základě výsledků rozhodla valná hromada o připsovaném zhodnocení za rok 2009 ve výši 0,1 %.

Dámy a pánové, kdybych to dal na spořicí účet té banky, měl bych daleko více. Na takovýto další pilíř – s veškerou úctou – já se můžu vykašlat a podle toho též budu hlasovat.

Děkuji. (Potlesk opozičních poslanců.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní další faktická poznámka – pan místopředseda Zaorálek.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Děkuji. Já bych chtěl jenom požádat pana premiéra, on tady řekl, že to je projev nějaké hluboké neznalosti, říci, že ne, že to byly excesy bank, které způsobily krizi, a on říká, že to způsobily excesy vlád. Já bych chtěl požádat pana premiéra – já jsem ochoten samozřejmě uznat, že problém není tak černobílý a že vlády samozřejmě také tady musely sehrát svou roli. Ale mělo by být přece jasné, že krizi, světovou globální krizi odstartoval pád bank Lehman Brothers, AIG, že to byla otázka finančních derivátů, subprime hypoték, otázka neregulovaných finančních trhů. Prostě nebylo to Řecko, nebyl to nepořádek rozpočtu malého státu, jako je Řecko, který způsobil světovou krizi. Takhle to rozhodně nebylo! A to, že neregulovaný finanční trh sehrál zásadní roli, by mělo být něco, na čem bychom se měli shodnout, jakkoli se potom budeme dále bavit o roli vlád.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ještě jedna faktická poznámka – pan poslanec Foldyna.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Dobré odpoledne, kolegyně a kolegové. Já bych se chtěl prostřednictvím paní předsedající zeptat pana premiéra, protože tady říkal o odpovědnosti občana v tom, jak se bude chovat ke svému důchodu, o tom, že by si měl spořit ze své mzdy. Já poměrně dobře znám mzdu lidí v našem kraji, v určitých regionech. Ona se pohybuje kolem 12 až 15 tisíc brutto. Chtěl bych se zeptat, jak si z toho ti lidé mají začít spořit, 30 let, co si z toho uspoří. A pak bych se chtěl zeptat pana premiéra, v jakém regionu že to žije on, že tam lidé mají 25 a 30 tisíc, aby si mohli spořit. Já tomu nerozumím.

Vzpomínám si na slova Václava Klause, když říkal: Více Viktorů Kožených. A byl také odvážný. A také si vzpomínám na to, jak všichni přišli o peníze z těch daných fondů. Tady nikde nestojí před námi Mirek Dušín. Tady stojí jenom politici. Promiňte.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Tak to byly faktické poznámky. Nyní se dostáváme k řádným, ale jsou zde dvě s přednostním právem. Pan ministr Kalousek jako první, poté předseda poslaneckého klubu ČSSD Sobotka. Prosím pana ministra Kalouska o slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Dovolte, a-bych krátce zareagoval na něco, co tu zaznělo. Pan místopředseda Zaorálek nás vyzval, abychom se shodli na tom, že za finanční krizi, kterou startoval Lehman Brothers, mohl špatně regulovaný finanční trh. Ještě mnoho, mnoho let se analytici a experti, kteří tomu rozumějí mnohem lépe než kdokoli z nás v této Sněmovně, budou přít, jak moc za to mohla ta či ona regulace či nedostatek absence té či oné regulace nad těmi či oněmi institucemi. Tam bych se obával se takto jednoznačně shodnout, byť samozřejmě nedostatky v té regulaci byly a Evropská komise i OECD se je teď snaží dohánět. Ale na čem se shodnou úplně všichni, je, že finanční krizi startovala kultura života na dluh. A obávám se, že se nemusí týkat pouze hypoték domácností. Tak to vzniklo. Miliony domácností měly hypotéky, to byla bonitní aktiva v bilancích příslušných bank, a v okamžiku, kdy domácnosti přestaly být schopny své hypotéky splácet, tak znehodnocená aktiva v bilancích přivedla banky do neřešitelných problémů, i vznikla finanční krize.

Nenapadá vás, když slyšíme o Řecku, Portugalsku, Itálii, Španělsku, Irsku, když víme, že celá řada dalších zemí se může blížit k těmto problémům, že můžeme stát na prahu stejného problému? Akorát že ten problém nebudou tvořit aktiva z hypoték domácností, ale aktiva států v rám-

ci jejich dluhopisů. Kdo půjčuje těm státům? Půjčují jim banky. To znamená, bilance těch bank jsou plné státních dluhopisů a v okamžiku, kdy státy přestanou být schopné plnit své závazky, pak samozřejmě přijde kolaps finančního systému neskonale širší, než byl způsobem pádem Lehman Brothers a další řetězovou reakcí. Kdo pak půjčí věřiteli poslední instance? Pán Bůh to nemívá ve zvyku, ten říká: Člověče pomoz si, já ti potom taky pomůžu. Ale nevím, že by půjčoval. A nikdo jiný potom tady není.

My jsme skutečně – možná, možná to Evropa ukormidluje, ale bude s tím mít velké problémy. Možná jsme jako celá Evropa skutečně na prahu nové éry, kdy může vzniknout závažný problém z toho, že státy, které se vždycky dokázaly zaručit nejen za svá aktiva, ale i za aktiva svého finančního systému, najednou nebudou schopny plnit své závazky a vznikne situace, jejíž konce nikdo z nás nemůže dohlédnout. A teď se můžeme přít, jak k tomu došlo. Já řeknu teorii, se kterou levá část Sněmovny zcela jistě nebude souhlasit, a budu tvrdit, že to je krize, kterou nastartovala neúnosná představa o rozměru sociálních států. Která je neufinancovatelná dokonce v době růstu, tím méně je pak ufinancovatelná v době ekonomických potíží.

Ušlechtilá myšlenka, kterou Evropa po druhé světové válce přijala, a ta ušlechtilá myšlenka, ke které se jistě hlásí i pravá strana Sněmovny, je, že každý hendikepovaný člověk v naší společnosti si zaslouží veřejnou pomoc. O tom nikdo nepochybuje a myslím si, že každý v téhle Sněmovně to bude razit. Problém je, zda se nám náhodou v Evropě nestalo, že za legitimní hendikep jsme začali pokládat i lenost a neschopnost a začali jsme tomu říkat sociální stát. A zda tohle je prostě dlouhodobě ufinancovatelné. A zdá se, že prostě není. A nedostaneme-li z tohoto hlediska rozum nejenom v České republice, ale kdekoliv jinde, opravdu se ocitneme v úplně jiné ekonomické éře, ocitneme se v situaci, která v historii měla vždycky jenom velmi neblahá řešení, ať už to byla hyperinflace, nebo válka. Ale dobrá řešení prostě pro tuto situaci nikdy neexistovala. Prosím, uvědomme si to a přemýšlejme o tom.

Říkám to proto, že tak jak jste komentovali vystoupení pana premiéra, a já si ho dovolím také okomentovat, prostě předseda vlády vystoupil jako odpovědný předseda vlády, jako odpovědný politik, který za této situace je povinen říkat i velmi nepřijemné věci, nicméně pravdivé. Protože to vystoupení, když se dá velmi zestručnit, tak je to jasné oslovení převážně mladé generace, třicátníků, dvacátníků, ale i čtyřicátníků, kterým jsme prostě povinni říct: Vaše penze z průběžného systému budou nižší, relativně nižší ve vztahu k průměrným mzdám, než jsou ty letošní. Nelze je udržet na 40 %, je to prostě neufinancovatelné, vedlo by to ke krachu. Budou prostě nižší. A nechcete-li se s touto situací smířit, musíte si odkládat část své každodenní spotřeby na své vlastní stáří, abyste si mohli k příspěvku z

průběžného systému – který tady vždycky bude, ale nikdy nebude dostačovat na to, co vy si představujete pod pojmem důstojný život – přispět i z jiných zdrojů. K tomu potom slouží druhý, třetí pilíř, popřípadě další individuální aktivity, které ten či onen občan zvolí, to je prostě jeho věc.

Slýchám velmi často pana místopředsedu Zaorálka, jak kritizuje tuto vládu za to, jak je někdy zdrženlivá k některým návrhům či doporučením Evropské komise. Kritika bývá ohnivá a já si svým způsobem velmi vážím pana předsedu Zaorálka za to, že prezentuje své evropanství, své nadšení pro evropskou myšlenku, je mi to svým způsobem sympatické. Ale prosím, aby si také přečetl hodnocení Evropské komise ke konvergenčnímu programu, který česká vláda v rámci evropského semestru Evropské komisi zaslala tak, jak pravidla evropského semestru nařizují.

Evropská komise tam k naznačeným strukturálním změnám ve veřejných rozpočtech České republiky jasně doporučuje, abychom mnohem rychleji než dosud urychlovali prodlužování věku odchodu do důchodu a abychom rozložili současné stoprocentní spoléhání na průběžný pilíř na průběžný pilíř a na druhý fondový pilíř, který nám doporučuje zavést. Obě dvě doporučení jsou správná. První má své politické limity. To druhé zjevně také, ale alespoň pro to druhé je v Poslanecké sněmovně většina, pro to první nikoliv.

Já rozumím tomu, že pan předseda Zaorálek s tím nemusí souhlasit, ale proč si myslí, že nám Evropská komise radí špatně? Proto, aby nás uvedla do problémů, nebo proto, aby nás varovala před problémy? Na to bych se rád zeptal největšího Evropana v Poslanecké sněmovně.

Děkuji. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji ministrovi Kalouskovi. Nyní faktická poznámka, pan poslanec Rath, poté řádná přihláška s přednostním právem pana předsedy Sobotky – ale ještě je zde potom další faktická poznámka. Prosím.

Poslanec David Rath: Při slovech pana ministra financí Kalouska jsem si představil takovou historickou situaci, kdy by stárnoucí mocnář císař František v roce 1915 říkal, jak se mají chovat tehdejší mladí, dvacetiletí a třicetiletí, co nastane za 30, 40 let a jaká opatření mají dělat, abych za těch 30, 40 let žili spokojeně.

Čili pane ministře financí, než odejdete, za těch 30 let, kdy budou dnešní mladí brát důchod, pravděpodobně vy ani já tady nebudeme. Čili my jim skutečně můžeme naslibovat cokoli, třeba že jim budou padat pečeni holubi do huby, protože nás už nejspíš nikdo za těch 30 let volat k

odpovědnosti nebude, a kdyby, tak to samozřejmě zapomenete, kdo za to mohl, za těch 30 let budeme zapomenuti asi úplně všichni.

Takže dámy a pánové, co ale nebude zapomenuto, nebudou zapomenuty ty peníze, které skutečně vy chcete ukrást. Vy je chcete ukrást ze státního rozpočtu, dát těm soukromým investičním společnostem, vy chcete ohloupit spoustu lidí, oblbnout je, aby své peníze dali těmto soukromým investičním fondům také. Když to rozhodnutí jednou udělají, už ho nemožou vzít zpátky, čili je to skutečně úpis ďáblu. Zajisti si spokojené stáří, tady se mi krví upiš a budeš muset 30 let platit jako mourovatý, ať se ti to bude líbit, nebo ne. A správně tady říkal pan ministr financí, bůhví jaká krize nás čeká, protože život na dluh, kdy si půjčují státy, firmy, banky, půjčují si jeden od druhého, ty půjčky kupují, balí do různých balíčků, kryjí je akciemi, jejichž cenu nafukují, to je všechno přece bublina, umělá bublina. Kdy znovu praskne? Nevíme. Ale praskne a pohltní i ty soukromé penzijní fondy! To je dnes evidentní! To ví snad už každý!

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní faktická poznámka pana poslance Rykaly.

Poslanec Adam Rykala: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Já bych chtěl také reagovat na vystoupení pana ministra financí Kalouska, které před chvílí měl. Chtěl bych mu poděkovat za ekonomický exkurz s výhledem i do budoucna. Jenom bych chtěl připomenout, že pan ministr Kalousek není dobrý prognostik v minulosti. A je potřeba to připomínat, že v této Sněmovně byl ministrem financí už jednou, ve vládě Mirka Topolánka. Je pravda, že byl ministrem financí úplně za jinou stranu, za nějaké lidovce, kteří se už do Poslanecké sněmovny nedostali. Je potřeba to neustále připomínat, že byl ministrem financí a nebyl dobrý prognostik, protože 5. října 2008 se vyjádřil pro Hospodářské noviny, že "žádná krize v České republice není a žádná krize v České republice nebude". A také k tomu dodal: "Češi budou bohatnout o něco pomaleji."

Takže prosím vás, když bude vystupovat pan ministr Kalousek, bývalý lidovec, tak ho berme s rezervou. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Nyní se vracíme tedy do řádných přihlášek. Pan předseda klubu ČSSD Bohuslav Sobotka má slovo.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, pardon, předsedkyně, dámy a pánové, vážená vládo – pan ministr financí bohužel odešel. Doufám, že se ještě vrátí během dnešního jednání do Poslanecké sněmovny.

Já myslím, že jeho představa, kterou zde nabídl, toho, že za finanční krizi může sociální stát, je skutečně velmi velké zjednodušení, a řekl bych, že je to představa venkoncem nepřesná. Pokud se podíváme na to, které evropské země odolaly nejlépe těm turbulentcím, které se odehrávaly v minulých letech, počínaje poklesem ekonomiky v roce 2008, který pokračoval v roce 2009, finanční krizí, tak se ukazuje, že jsou to země, které mají takzvaný skandinávský model. To jsou země, které mají nejvíce rozvinuté prvky sociálního státu v rámci Evropské unie. A pokud se podíváme na země, které na hospodářskou krizi a finanční krizi, která se přelila do jakési státně dluhové krize, doplatily nejhůř, tak je to Řecko, Španělsko, Portugalsko, to jsou státy, které mají nejméně rozvinutý model sociálního státu a moderního sociálního státu. Tak to prostě je. Sociální stát, skandinávský model sociálního státu, odolal i těm tlakům, které přinesla současná hospodářská a finanční krize.

Druhá věc, která je velmi důležitá a kterou si musíme uvědomit, je fakt, že skutečně to, že se proměnil charakter finančního kapitálu, že se proměnil charakter světové ekonomiky v 80. a 90. letech, tak to samozřejmě musí vést také k tomu, že se budou jinak chovat i státy. To, co je problém, je, že státy, jejich uskupení, nadnárodní společenství nebyly schopny reagovat včas na proměnu mezinárodní ekonomiky a na změnu chování finančního kapitálu. Prostě nepřišla včas potřebná regulace, která by zabránila vzniku tak obrovských bublin, jaké jsme zažili v podobě realitní bubliny ve Spojených státech nebo investiční bubliny irských a islandských bank.

Já nemohu zásadně souhlasit s tvrzením, že dluhy, se kterými dnes zápasí státy, které dnes mají problém s ratingem, vznikly v důsledku toho, že tam byl přebujelý sociální stát. Nenajdeme mezi nimi jediný skandinávský stát, který má ten sociálně demokratický sociální model. Ale najdeme tam Irsko a najdeme tam Island. A Irsko a Island byly země, které rozhodně nikdo nemůže obviňovat z toho, že by dělaly v minulosti nějakou socialistickou politiku. Byly to státy, které lákaly investory tím, že snižovaly daně, byly tam poskytovány daňové výhody, zejména v Irsku, a finanční sektor svým objemem přesáhl možnosti národní ekonomiky, jak národní ekonomiky Irska, o Islandu samozřejmě nemluvě. A obrovské ztráty tamního finančního sektoru se znárodnily, tyto ztráty se znárodnily, a tím pádem se vytvořil obrovský přírůstek dluhů těchto zemí. To znamená to velké zadlužení Irska rozhodně nebylo způsobeno přebujelým sociálním státem, ale tím, že bylo potřeba nacionalizovat a znárodnit ztráty, které vznikly v důsledku finanční krize.

Také platí, že Česká republika – a pokud se podíváme na naše veřejné dluhy a náš celkový veřejný dluh, tak velká část veřejného dluhu vznikla ze stejných důvodů. V 90. letech se dostal finanční sektor v naší zemi do

absolutně katastrofální situace. Opět to bylo selhání regulace. Bylo to selhání regulace a pak to bylo samozřejmě selhání vlastníka, kterým v té době byla Česká republika. Vlády, které přišly, zejména tedy vláda Miloše Zemana, musely sanovat tento finanční sektor, chovaly se tedy stejně, jako se chovala vláda Irska, Islandu, Německa, Francie, Spojených států v těch uplynulých dvou letech. To byl stejný model. Sanovaly finanční sektor, znárodnily ztráty, které vznikly hospodařením bank v 90. letech, a z toho vznikla významná část našeho veřejného dluhu a můžeme hovořit o tom, že možná 200, 300 mld. z té částky, kterou dnes táhneme jako český veřejný dluh, mají svůj původ v nacionalizaci ztrát finančního sektoru, které vznikly ale v 90. letech a byly potom znárodněny se zpožděním až vládou, která na tom nenesla vůbec žádnou zodpovědnost, protože v 90. letech byla česká sociální demokracie v opozici.

Já musím říci, že mě potěšilo, že pan premiér Nečas zde zaujal jistý pejorativní tón, jistou skepsi vůči finančním spekulantům. Z toho bych usuzoval, že je jistá naděje na to, že se změní i názory předsedy vlády na finanční spekulace. Já bych se ho rád zeptal, jestli je to pravda a jestli konečně přestane Česká republika na úrovni Evropské rady, a tedy Evropské unie, hájit zájmy mezinárodních finančních spekulantů. Protože, dámy a pánové, my patříme mezi země, které vytrvale a velmi aktivně blokují zavedení daně na mezinárodní finanční transakce.

Česká republika patří mezi státy, které vetují veškeré snahy Evropské komise zdanit finanční transakce na mezinárodní bázi. Tak není možné přece na jednu stranu se tady v české Poslanecké sněmovně pohrdavě vyjadřovat o Sörösovi a dalších spekulantech a na druhou stranu nahrávat finančním spekulantům při každém jednání Evropské rady, kde se otevře otázka zdanění mezinárodních finančních transakcí.

Já bych rád vyzval pana premiéra, jestliže máte tedy tento skeptický vztah k přínosům finančních spekulantů pro růst jednotlivých ekonomik, ať to také projeví v činech, ať se takto chová na úrovni Evropské rady a ať podpoří za Českou republiku zavedení finanční daně ze spekulativních transakcí.

Rozhodně nesouhlasím s tím, jakým způsobem tady byla interpretována daňová reforma, za kterou nese odpovědnost současný premiér a současný ministr financí. To bylo to zavedení rovné daně za vlády Mirka Topolánka. To byl přece veliký podvod. To, co tady říkal premiér, je také podvod. Je to prostě žonglování se slovy.

Pan premiér v té své argumentaci zcela opominul jednoduchý fakt, který ovšem každý občan v této zemi ví. Vláda sice zvedla slevy na dani za dítě, ale současně zvedla DPH! O tom, že Topolánkova vláda v rámci daňové reformy zdražila potraviny, léky a další položky včetně dětských sedaček, jednorázových plen apod., o tom tady premiér Nečas neřekl ani

slovo. Ale to je potřeba vždycky říci. Jestliže se řekne A, co se stalo v dani z příjmu, tak ve stejnou dobu Topolánkova vláda, tehdejší ministr financí Kalousek, tehdejší ministr práce a sociálních věcí Nečas, zavedli vyšší DPH na celou řadu sociálně citlivých položek, včetně potravin a léků. Z 5 % se zvedlo zdanění na 10 %. Na 9 % a posléze za Fischerovy vlády na 10 %. Ale to zdražení na 9 % přece odsálo rodinám s dětmi jakékoli dodatečné zdroje, které mohly získat tím, že měly o něco málo vyšší slevu na dani za dítě. Takže ta daňová reforma byla vůči rodinám s dětmi, nízkou a středně příjmovým rodinám, negativní. Žádné peníze na ní nevydělaly! Jediný, kdo vydělal na Topolánkově daňové reformě, bylo 10 % lidí s nejvyššími příjmy! Prostě ti vydělali miliony korun, ušetřili na daních. Ty stovky korun, které ušetřily prodavačky s dětmi, jim odsálo vyšší DPH na potraviny a léky! To je celá pravda o daňové reformě, tak jak byla realizována za vlády Mirka Topolánka. Měla úplně stejný efekt, jako bude mít ta současná reforma. No bodejť by neměla, vždyť ji designují stejní lidé. Stejní lidé, kteří stáli u neúspěšné Topolánkovy daňové reformy, dneska dávají rysy a tvář důchodové reformě. Copak to může dopadnout jinak? Copak to může dopadnout lépe? No, v žádném případě to lépe nedopadne.

A jestliže pan premiér Nečas tolik myslí na chudé, tak já se ptám, jak je možné, že za pět let, co je tady u vlády pravice, se minimální mzda nezvýšila ani o jedinou korunu. Lidé, kteří pracují za minimální mzdu a mzdu blízko minimální mzdě, dobře vědí, že naposledy se zvýšila minimální mzda 1. ledna roku 2007. Teď máme rok 2011. Ani letos se nic nestalo. Takže jestliže tahle vláda o sobě tvrdí, že myslí na chudé, tak by neměla zapomínat na chudé pracující, na ty lidi, kteří pracují za nízký plat, a měla by zvýšit minimální mzdu. Bohužel mám obavu, že od této vlády, od premiéra Nečase, se ničeho takového nedočkáme.

Také není vůbec pravda to, co tady říkal premiér o tom, že toto je reforma za soukromé peníze. To není reforma za soukromé peníze! Vždyť se financuje zvýšením DPH, jenom je to v jiném zákoně! To je přece jednoduchý trik. Kdyby vláda byla poctivá, otevřená a statečná, tak jak tady bylo řečeno, tak to zvýšení DPH je ve stejném zákoně, ve stejném balíku zákonů. Ne, vláda ho předložila samostatně a tváří se, že s tím důchodová reforma nemá nic společného. Ale to je přece součást důchodové reformy! To není placeno ze soukromých peněz! To je placeno z toho, co lidé zaplatí za dražší potraviny, léky, vodné a stočné, jízdné, za dražší bydlení, za dražší dodávky tepla. Z toho je placena tato daňová a důchodová reforma pro nejbohatší. Není to za soukromé peníze! V žádném případě nelze s tímto tvrzením předsedy vlády souhlasit.

A jestliže se pan premiér zlobí na to, že zde uvádíme nepřesná čísla o tom, pro koho je tato reforma výhodná, pak by se pan premiér měl zlobit na všechny analytiky, novináře, kteří o tom píší přesně takto. Měl by

se zlobit na ty, kdo navrhli tabulku na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí, protože z té tabulky to jednoznačně vychází, pro koho je reforma výhodná. Ale na to nepotřebujete mít žádné analytiky, novináře ani tabulku MPSV. Každý si to přece může velmi jednoduše spočítat. Prostě ti, kdo mají vyšší příjmy, odvádějí do solidárního systému více, a jim se tedy relativně samozřejmě více vyplatí omezit svoji solidaritu a převést si část svých sociálních odvodů na soukromé spoření. Tak to prostě je. Nevyplatí se to lidem s průměrným platem. A je absolutní lež tvrdit, že pro lidi s průměrným platem je výhodné, aby přešli do tohoto systému. Není a nebude, pokud se nezmění parametry. Není a nebude! A to nenapraví sebedražší reklamní kampaň. A bohužel nás čekají reklamní kampaně, čekají nás barnumské reklamní kampaně, protože tato vláda nastavila důchodovou reformu tak, že začnou privátní fondy pořádat hony na klienty. A já jsem zvědav na tu kampaň. Obávám se, že bude vypadat úplně stejně, jako když investiční fondy sháněly DIKy, aby jim svěřili své kupony v době kuponové privatizace. Spousta krásných slov, spousta krásných slibů – a na konci obrovské zklamání. A tady lidé dopadnou bohužel úplně stejně, pokud podlehnou nepravdivé argumentaci a uvěří tomu, že pro někoho, kdo má průměrný plat, je výhodné, aby si spořil v tomto vládním systému. Pravda to prostě není.

A pokud zde pan premiér hovoří o tom, že je problém, že naši důchodci jsou odkázáni pouze na státní zdroje – přece jinak to ani není možné. My jsme tady měli do roku 1989 jiný společenský systém. Tady do roku 1989 nebylo možné spořit si na důchod. To v Německu, Holandsku, Británii, ve Spojených státech možné bylo. Čili je logické, že u nás lidé, kteří jsou dnes v penzi a většinu svého produktivního života strávili za minulého režimu, tak že jejich zdroje pocházejí ze státního průběžného systému. Prostě jinak to ani být nemohlo. Žádná vláda v uplynulých 20 letech na tom nemohla nic změnit, to je prostě otázka historie a to je otázka demografického vývoje. A jestliže pan premiér se snaží udělat jakousi paralelu, která je velmi, velmi problematická, mezi krizí v jižních státech, tou dluhovou krizí v jižních státech, a tím, že tamní důchodci mají také vysoký podíl penzí od státu, tak je to opět dáno historicky. Je přece potřeba si uvědomit, že v Portugalsku, ve Španělsku, v Řecku do 70., 80. let byly vojenské diktatury. Tam prostě také byla omezená možnost spoření v podnikových penzijních fondech. Tam ty systémy připomínaly spíše totalitní systémy, tak jak jsme je znali z východní Evropy, byť samozřejmě v té ekonomické oblasti fungovaly jinak. Ale ta podobnost je dána spíše tímto faktorem. Ale pokud se podíváme na doplňkové příjmy důchodců v Německu, v Holandsku, v Británii, tam je to dáno příjmy ze zaměstnaneckých penzijních fondů, které jsou ale postaveny jinak. Ty jsou postaveny na partnerství mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, jsou tam významné příspěvky zaměstnavatelů, ale s tím

samozřejmě tento vládní návrh, tak jak ho máme na stole, v žádném případě nepočítá. Čili není pravda, že důchodová situace v jižních státech je něco, co by mělo hrozit v České republice.

A k tomu, co říkal ministr financí Miroslav Kalousek. Ano, dnes se nacházíme v období velké nejistoty. Evropa má velký problém se zadlužením některých zemí. Není to problém eura, je to problém toho, že např. Řecko lhalo v době, kdy do systému společné evropské měny vstupovalo. Není to problém eura, ale je to problém toho, že velké země jako Itálie, když přišlo na věc, si vždycky vynutily specifické zacházení a nikdy Itálie nebyla donucena k tomu, aby reagovala na to, že porušuje maastrichtská kritéria.

V tom je dnešní problém Evropy. Je v tom, že pro někoho platila jiná pravidla a na nové východní země byla přísnost a tam na ty staré velké státy taková přísnost v oblasti rozpočtové nebyla a současně se tolerovaly podvody, zejména pokud šlo o podvody Řecka a informace o tom, jak Řecko ve skutečnosti hospodaří. Na to dnes Evropa v každém případě doplácí.

Ale já myslím, že je důležité, aby tady ty apely, které se objevují ze strany členů vlády na levici, tak aby si členové vlády také uvědomili, že nejen zvyšováním výdajů se vytvářejí veřejné dluhy, ale také snižováním daní se vytvářejí veřejné dluhy. Ten problém je úplně stejný. A jestliže vláda prosazovala za Mirka Topolánka a prosazuje teď další představy o snižování daní, tak vytváří další a další rizika pro stabilitu veřejných rozpočtů.

A já bych rád požádal ministra financí Miroslava Kalouska, který se na tom snížení řady daní také významně podílel, aby když hovoří o riziku stability veřejných rozpočtů v souvislosti s výdaji, vždy také hovořil na tomto místě o riziku pro stabilitu veřejných rozpočtů v souvislosti se snižováním daní. To je, myslím, věc, kterou po něm zcela objektivně a oprávněně musí sociální demokracie požadovat. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní další přihláška s přednostním právem – místopředseda Sněmovny Lubomír Zaorálek. Prosím.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Děkuji. Mě by zajímalo, kam ministr Kalousek pořád odchází. On má takové dvě velké tašky, skoro kufr, já jsem si myslel, že v nich je ta důchodová reforma, a on je tady před nedávnem přinesl a tedka jsem ho viděl, i s těmi dvěma kufrý odešel. Tak jsem si říkal, proč tedy i s celou tou reformou odchází tady uprostřed debaty. Ale ponechám to jako něco, co se možná vyjeví časem.

Já tady vystupuji proto, že mě pan ministr Kalousek oslovil a mluvil o mém evropanství, dokonce nadšení pro Evropu. Samozřejmě že to myslil i-

ronicky, to jsem přirozeně pochopil, a rád bych to trochu objasnil, protože to samozřejmě neznamená, pokud se cítím nebo pokud se hlásím k Evropě, že jsem nekritický k tomu, co v Evropě přichází. To se týká zrovna toho textu, o kterém on mluvil, který se jmenuje – a já jsem ho tedy opravdu četl – to je to Semester Recommendation of European Commission, které bylo rozdáno všem státům včetně České republiky.

A ještě řeknu předtím, než řeknu, proč jsem kritický k tomu, protože evropanství neznamená, že bereme nekriticky všechno, co přichází, a že se na to odvoláváme jako na slovo Boží. Já jsem naopak velice kritický k tomu, co nám doporučuje Evropská komise, ale není to v rozporu s tím, že se cítím být Evropanem. A když tedy už mě pan Kalousek takto vyzval, tak se to pokusím stručně vysvětlit.

Já jsem přesvědčen, že pro Českou republiku je nesmírně důležitý ten proces evropské integrace a také být v něm zahrnut, a být nejen zahrnut, ale být jeho součástí, aktivní součástí toho. Protože jestliže to nebude fungovat, přátelé, jestli se naplní třeba ty špatné scénáře, které se dnes objevují, tak podle mě Evropa, která se bude dezintegrovat, bude Evropa, ve které se bude posilovat role těch nejsilnějších států. Německo, Francie si bude vytvářet prostě své oblasti vlivu a bude to špatně podle mě pro takové země, jako je Česká republika. Budeme mít daleko menší slovo a vliv. A samozřejmě já si myslím, že takový proces by znamenal taky velký úpadek vlivu Evropy jako entity. Jsem si jist tím, že my dnes získáváme váhu jako Češi, jako Evropané tím, že budujeme určitý integrační celek, který si vytvořil určitý respekt ve světě. Když zajedete do Asie nebo do Jižní Ameriky, tak prostě tam léta platilo, že Evropská unie byla opravdu předmětem velké pozornosti. Jako integrační projekt by pro Asii byl dokonce něčím, s čím si pohrávali jako s příkladem možná hodným následování, pokud by se jednoznačně povedl.

Takže já si myslím, že je důležité pro nás, aby evropská integrace byla úspěšná. A dokonce si myslím, že pokud by ten projekt byl dočasně neúspěšný, tak se stejně k němu budeme muset velmi rychle vrátit. Kdyby se prostě stalo, že by společná evropská měna přestala fungovat, tak vám garantuju, že do několika týdnů by začala vznikat nějaká náhrada s menším třeba množstvím států, s vyvarováním těch chyb, kterých jsme se možná dopustili. Ale rozhodně si nedovedu představit, že bychom se v Evropě vydali cestou znovuvytváření hranic mezi státy, anebo – to je věc naprosto neproduktivní, neefektivní, všechny poškozující – nebo dokonce nového vytváření národních měn tam, kde se už provedla jakási integrace.

Takže já si myslím, že ten evropský proces je pro nás životně důležitý. A dokonce pokud by neuspěl, tak se to okamžitě projeví také na stabilitě ekonomické úrovně České republiky. A my jsme schopni být úspěšní podle mě, jenom pokud se na něm budeme podílet. Takže tohle je to evropanství.

Myslím si, že je životně důležité pro nás, a je to dokonce životní zájem České republiky.

Ale jiná věc je, že si myslím, že současná Evropská unie, Evropská komise pro mě nejsou žádným ideálem, o kterém bych tvrdil, že dneska v téhle podobě můžeme za něj převzít garanci. To tak prostě není. Já dokonce si myslím naopak, že Evropská unie vyžaduje změnu a že dokonce v té současné podobě, pokud by chtěla pokračovat, nepřežije. Pro mě je nepřijatelné to, co se tady stalo před léty, kdy se ze stabilizačního paktu dokázaly v pravou chvíli vymknout Německo a Francie a vlastně poškodily Evropu tím, že ukázaly, že pravidla neplatí. Pak se těžko můžeme dožadovat řekněme respektování pravidel v Řecku, když ti největší představitelé Evropy v tom ukázali úplně opačný příklad.

Takže Evropa, tak jak fungovala, podle mě dále fungovat nemůže. A tento kritický vztah je pro mě dnes samozřejmostí. To není žádné euronadšenectví v tomhle smyslu. A v tomhle také říkám, že nesouhlasím s těmi posledními doporučeními Evropské komise. Byl jsem v Rakousku, mluvili jsme tam s představiteli rakouské vlády a ti jasně řekli, že dávají stanovisko, ve kterém vyjadřují nesouhlas s tím, co jim Evropská komise doporučuje. Takže já, když tady říká Miroslav Kalousek a vlastně mě tady vyzývá, abych možná se tady uklonil před tím, co nám Evropa doporučuje, tak mu říkám ne! Já to беру jako něco, s čím musíme polemizovat, když cítíme, že to není přesné nebo že to není správné! (Předseda vlády tleská.)

A pro mě jednoznačně v těch posledních doporučeních chybí například opatření pro posílení ekonomického růstu. Já jsem tady dnes řekl už v úvodu, že v současné době právě v reakci na ty krizové jevy pokládám za důležité posilování rovnosti ve společnosti, v Evropě, ve světě. Protože ta ekonomická, ta globální nerovnováha a nerovnost je dle mého významným pramenem a zdrojem krize.

Pan premiér s tím možná nebude souhlasit. Já jsem pochopil, že on má na to zřejmě jiný názor. Ale já mám prostě jiný postoj, a proto se dívám kriticky na to, co nám doporučuje Evropská komise, která pravděpodobně v leččems nakonec smýšlí podobně jako pan premiér, když nám doporučuje zvyšování hranice věku odchodu do důchodu. Někde dokonce některým státům doporučuje snižování sociální ochrany a opravdu opatření, která jsou podle mě ve sporu s tím, jak já cítím, že by bylo třeba na současnou krizi reagovat.

Takže opakují: Jakkoliv se hlásím k tomu, že pan ministr řekl, že jsem Evropan, tak prostě to naprosto neznamená nekritický obdiv k tomu, co říkají evropské instituce. A budu s tím prostě polemizovat a zrovna v tomhle případě s tím nesouhlasím! A nechci to dál rozvádět, protože cítím, že už toho máte dost.

Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní další vystoupení s přednostním právem – pan zpravodaj Vladislav Vilímec má slovo.

Poslanec Vladislav Vilímec: Vážená paní předsedkyně, já se nechystám reagovat na analýzy představitelů sociální demokracie postavené na různých fikcích, mystifikacích a rozvedené téměř do epických rozměrů, protože zjišťuji, že po dvou a tři čtvrtě hodině jednání o důchodových zákonech se ještě nedostalo ani na jednoho přihlášeného, řádně přihlášeného diskutujícího.

Ale dovoluji mi, abych s odkazem na svoji zpravodajskou zprávu navrhl v obecné rozpravě zkrácení lhůty pro projednání ve výborech u všech těch tří projednávaných sněmovních tisků, to znamená 412, 413 a 414.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ano, děkuji panu zpravodaji. Nyní prosím o slovo pana poslance Romana Sklenáka, který je přihlášen do rozpravy.

Poslanec Roman Sklenák: Vážená paní předsedkyně, vážení zástupci vlády, kolegyně a kolegové, je to skutečně neuvěřitelné, po dvou a půl hodinách se dostávají ke slovu i řádně přihlášení. Takže děkujeme.

Hodně toho již zde zaznělo. Asi se shodneme na tom, že důchodový systém v jeho dnešní podobě je potřeba z mnoha důvodů reformovat. Reforma ale musí vycházet ze skutečných problémů současného důchodového systému, nikoliv z přání finančních skupin při jejich boji o poslední tučný balík peněz, který chtějí urvat. Současný průběžný důchodový systém je tak více než čím jiným ohrožen rozhodnutím této vlády.

Návrh zákona o důchodovém spoření, který nám byl předložen, je pro sociální demokracii naprosto nepřijatelný. Pokud bude schválen, bude to pro mě svědectvím o tom, že nejsme standardní demokracií, že žijeme ve státě, který neřídí volení politici, ale lobbisté. Tento zákon je srovnatelný snad jen se zákonem o velké privatizaci z počátku 90. let, který umožnil přechod státního majetku v hodnotě bilionu korun do soukromého vlastnictví způsobem, kdy za něj v podstatě nebylo třeba zaplatit. Tento zákon má nyní umožnit, aby byla obdobná částka vyvedena do soukromých penzijních fondů.

Rozdíl je v tom, že zatímco v prvním případě se do soukromých rukou převáděl státní majetek a státu způsobenou škodu občané přímo nepocítili, v tomto případě budou majitelé soukromých fondů inkasovat desítky let desítky miliard korun ročně z peněz, které byly dosud určeny na výplatu důchodů, přičemž do systému budou vracet jen nepatrný zlomek.

Tento výpadek chce vláda, jak již bylo řečeno několikrát, nahradit zrušením snížené sazby daně z přidané hodnoty, což s výjimkou jediné země nemá v Evropě obdoby. Zvýší se tak ceny potravin, léků, vody, tepla, knih, veřejné dopravy, ale třeba i nových domů a bytů. Takže na tento tunel se tentokrát budeme skládat úplně všichni.

ČSSD se nikdy nesmíří s takovou podobou reformy, jejímž hlavním motivem je dále omezovat veřejné sociální pojištění ve prospěch komerčních zájmů privátních důchodových fondů a přeměnit veřejné starobní důchody, zajišťující důstojné stáří, na pouhou chudinskou dávku. Považujeme za nepřijatelné výrazné omezení dosavadních zdrojů financování povinného sociálního pojištění snížením povinného pojistného ze stávajících 28 % na 25 %. Nepřijatelné je rovněž spojování důchodové reformy se sjednocením sazeb z přidané hodnoty. Zvýšení dolní sazby daně z přidané hodnoty vyvolá samo o sobě další sociální a ekonomické problémy včetně ohrožení životního standardu samotných důchodců.

Pan ministr Kalousek se nás nedávno v rozhovoru pro Lidové noviny snažil přesvědčit, že si žijeme jako prasata v žitě, jinde zase o tom, že jsme šťastní a bohatí, jelikož všichni máme boty a nikdo nemá hlad, a že je třeba se uskrovnit. Ale namísto obvyklé solidarity bohatých s chudými prosazuje česká vláda solidaritu chudých s bohatými. Bohatí nechť si vyberou své peníze na individuální spoření, k tomu ať si založí doplňkové penzijní spoření, ve kterém budou dostávat státní příspěvky a dostanou slevu na dani, a ti ostatní jistě pochopí, že stát nemůže pomáhat všem.

Tvrzení představitelů současné vlády, že jimi připravená varianta důchodové reformy je ta jediná možná, prostě není pravdivé. K zásadní změně důchodového systému skutečně není důvod.

V první řadě je třeba stabilizovat veřejný průběžně financovaný pilíř. Hlavním problémem současného systému není to, že by se nedokázal vyrovnat s budoucím demografickým vývojem, ale to, že celkové výdaje na důchodový systém jsou v naší zemi výrazně nižší než v zemích se srovnatelným stupněm sociálního a ekonomického rozvoje. Dnes činí v relaci k HDP jen něco málo přes dvě třetiny průměru sedmadvacítky zemí EU.

Současně je třeba transformovat dosavadní systém dobrovolného soukromého penzijního připojištění se státním příspěvkem, který vykazuje mnohem závažnější nedostatky a problémy než průběžný důchodový systém. Reálně totiž nenaplňuje úlohu, pro kterou byl před sedmnácti lety stvořen, a to generovat výplaty doživotní doplňkové penze. Je skutečností – pan premiér to zde dnes potvrdil – že téměř všichni účastníci tohoto spoření po splnění stanovených podmínek, to je dosažení 60 let věku a 60 měsíců trvání smlouvy, využijí možnosti jednorázového výběru naspořených prostředků místo volby výplaty doživotní penze. A stát do tohoto nefungujícího systému za dobu jeho existence poslal ve formě státních příspěvků již

50 mld. korun. Přitom české penzijní fondy mají nejhorší výkonnost ve střední Evropě a jejich průměrné roční zhodnocení v celé šestnáctileté historii bylo pouze 0,7 %. Za posledních deset let, jak již zde také zaznělo, to bylo pouze 0,3 %. Když k tomu připočteme, že kapitálové investiční fondy mají několikanásobně vyšší správní náklady v porovnání se systémem průběžným, je zřejmé, že pokud bude vytvořen další pilíř důchodového pojištění z komerčních důchodových fondů, půjde ze strany státu o neefektivní a nevhodné jednání a stát nebude schopen garantovat návratnost prostředků do nich vložených.

Naopak naprosto nezbytné je propojení důchodové reformy s dalšími součástmi sociálního systému, a to s politikou zaměstnanosti, s politikou bytovou, vzdělávací, ale zejména s politikou populační a rodinnou. Nejlepší důchodová politika je rodinná politika. Lidé, kteří mají děti, přispívají do důchodového systému hned dvakrát – jednak svými příspěvky do sociálního pojištění, jednak svojí péčí o děti jakožto budoucí plátce tohoto systému.

Příspěvkem do prvního důchodového pilíře nejsou jen peníze, nýbrž i řádně vychované děti. Nedávno jsem četl o případu, kdy žena, která v ekonomicky aktivní rodině vychovala devět dětí, dostala výměr starobního důchodu ve výši 2 080 korun, to je o 60 korun více, než je existenční minimum, a dnes má po všech přídavcích starobní důchod ve výši 3 500 korun. Přitom její dobře vychované děti odvádějí na sociálním pojištění 50 tis. korun měsíčně.

Kolegyně a kolegové, o těchto argumentech se představitelé vládní koalice vedení předsedou vlády Petrem Nečasem arogantně odmítají bavit s tím, že prostě žádná alternativa k jejich návrhu není.

Ale stojí za povšimnutí, že v minulosti měl Petr Nečas názor poněkud jiný. V roce 2008, kdy byl ministrem práce a sociálních věcí, předkládal Sněmovně ke schválení důchodovou reformu, která druhý pilíř nezaváděla. A na adresu Maďarska, Polska a Slovenska, ve kterých byl na rozdíl od nás druhý pilíř důchodového systému zaveden, napsal: "Výdaje na důchody se v Maďarsku pohybují kolem 10 % HDP a v Polsku kolem 13 % HDP. Naproti tomu u nás se budou díky právě schválené první etapě důchodové reformy pohybovat až do roku 2035 kolem 8 % HDP, do roku 2050 kolem 10 % HDP a až do konce tohoto století prakticky jen mírně překročí 11 % HDP. Jsou tedy dlouhodobě udržitelné a v porovnání s Polskem a Maďarskem vytvářejí stabilní systém. Topolánková vláda v nepříznivé politické a společenské situaci systém stabilizovala pro desítky let, ne-li do konce století." Stále cituji Petra Nečase. "Náš systém podporuje elementární společenskou soudržnost a mezigenerační solidaritu. Vláda nehodlá dělat laciné populární kroky, které v Maďarsku, v Polsku a na Slovensku povedou k tomu, že značná část účastníků fondového systému s nižšími příjmy do-

stane nižší důchody, než kdyby zůstali v průběžném systému," říká Petr Nečas v roce 2008. "Počet penzistů ohrožených chudobou se tak na Slovensku, v Maďarsku a v Polsku bude zvyšovat, a tím také nároky na jiné veřejné sociální systémy, které mají pádu do chudoby zabránit."

A ještě zajímavější slova Petra Nečase: "Představitelé silných finančních skupin samozřejmě volají po povinném fondovém pilíři a vyvedení co největšího počtu procent z průběžného systému. Z jejich pohledu to nemá chybu. Dostat k dispozici desítky či stovky miliard korun ročně, hospodařit s nimi, mít výnosy a ještě desítky let bez povinnosti tyto prostředky vyplácet. O deficit důchodového systému se však musí starat vláda. Ta musí měsíc co měsíc po dlouhá desetiletí zajistit finance pro stávající penzisty." Toik tedy Petr Nečas v roce 2008. Pro korektnost uvádím, že i přes uvedené pochybnosti v té době připouštěl, že v budoucnu bude zřízení druhého pilíře podporovat. Dnes tak ale činí, přestože ví, že se situace ve zmíněných zemích Visegrádské čtyřky vyvíjela tak, jak se vyvíjela.

Maďarský parlament v prosinci loňského roku schválil zákon, který umožní vládě převzít kontrolu nad majetkem v soukromých penzijních fondech. Spořitelé ve fondech měli možnost se vrátit do státního systému s tím, že v případě, že setrvají v soukromých fondech, budou ze státního systému vyloučeni.

V Polsku, které od roku 1999 odvedlo do soukromých penzijních fondů přibližně 52,5 mld. eur, což představuje zhruba třetinu celkového dluhu země, jsou od října loňského roku vedeny dlouhé debaty o revizi fungování fondů druhého pilíře.

Na Slovensku v prvním pilíři chybí ročně 25 miliard korun a reálné zhodnocení úspor od vzniku penzijních fondů, tedy od března roku 2005, představovalo k 31. lednu 2010 u růstových fondů minus 7 %, u vyvážených fondů minus 8,9 % a u konzervativních fondů plus 0,6 %. Přitom valorizace v průběžně financovaném důchodovém systému byla za stejné období plus 38 %.

Problémem penzijních fondů totiž je, že si nespoříte, nýbrž investujete. A pokud nastanou hospodářské problémy, o tyto investice můžete snadno přijít. Miliony důchodců po celém světě, kterým byly důchodové fondy vnuceny, o tom vědí své. Naproti tomu průběžný systém je vůči tomuto riziku imunní, stejně jako je imunní vůči inflaci.

Přes uvedená fakta, která dávají slovům Petra Nečase z roku 2008 plně za pravdu, on dnes mluví a především koná jinak. Překvapivě. Říká, že vejce máme dávat do více košíků a alternativou k vládnímu návrhu je pouze masová chudoba českých důchodců. Zřejmě ho ti představitelé silných finančních skupin, o kterých psal, že volají po co největším vyvedení peněz z průběžného systému, prostě přesvědčili, že i když to jinde způsobilo jen

problémy, u nás se to konečně podaří. Ostatně Petr Nečas svá slova nikdy nebral příliš vážně. Dovolím si připomenout, jak před volbami v roce 2006 říkal, že nebude zavádět poplatky ve zdravotnictví, nebo jak před volbami v roce 2010 říkal, že nebude zvyšovat daně.

A propos, co říkaly další dvě vládní strany před volbami? V programu TOP 09 je uvedeno: Ke správě individuálních kapitalizačních účtů a jejich zhodnocování vláda vytvoří zvláštní instituci, jejímž zřizovatelem bude stát. Zdůrazňujeme, že se v žádném případě nejedná o privatizaci důchodového pojištění. A Věci veřejné, které, jak už jsem si zvykli, vždy dělají přesný opak toho, co říkají, samozřejmě ani tentokrát nezklamaly. V jejich volebním programu uvádějí, že hlavním bodem jejich důchodové reformy je možnost převedení 4 % z průběžného systému na soukromý penzijní účet v jediném státěm zřízeném penzijním fondu. Opakuji – v jediném státěm zřízeném penzijním fondu. Dnes pan předseda John počítá, kolik bodů z jeho protikorupční strategie již bylo splněno, paní místopředsedkyně vlády Peake si buduje svůj výbor pro boj s korupcí, ale největší tunel v dějinách této země je nezajímá.

Dámy a pánové, chystáte se udělat něco, co se jinde neosvědčilo a co naprostá většina občanů této země odmítá, ale vás to nezajímá. Lidé protestují, podepisují petice, stávkují, ale vám je to jedno. Chystáte se k podvodu na voličích, protože chcete schválit něco, co jste ve svých volebních programech popírali. Chystáte se každý rok převádět miliardy či desítky miliard korun soukromým fondům a obratem si je od nich půjčovat i s úrokem. Chystáte se vzdát národní kontroly nad částí důchodového systému a vložit sociální jistoty občanů této země do rukou bank. Podle mého názoru je to totální selhání současné politické reprezentace.

Navrhuji zamítnutí zákona o důchodovém spoření, a vzhledem k tomu, že organizační výbor pro mě překvapivě nenavrhl přikázat dnes projednávané zákony výboru pro sociální politiku, dovoluji si tak učinit.

A na závěr mám ještě jednu prosbu. V úvodu včerejšího jednání zde předkladatel pan ministr Kalousek plamenně vysvětloval, že kritika opozice, že předkládané návrhy zákonů s ní nikdo nekonzultoval, není na místě, protože až parlament je to místo, kde se má vést diskuse. Avšak ve všech včera projednávaných návrzích zákonů byla zkrácena lhůta na projednání ve výborech na 40, resp. 30 dní. Pan zpravodaj již avizoval a i požádal o zkrácení této lhůty i v návrzích zákonů, které projednáváme dnes. Vážené kolegyně a vážení kolegové, shodněme se alespoň na tom, že dnes projednávané zákony jsou pro život lidí v této zemi naprosto zásadní, že jsou to zákony na desetiletí a že je období dovolených, a prosím, nebraňte řádnému projednání těchto zásadních norem a nezkracujte lhůty pro projednání ve výborech.

Děkuji vám za vaši pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Nyní prosím o slovo pana poslance Petra Braného.

Poslanec Petr Brany: Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, kolegové, členové vlády, přítomní, dvanáctá hodina je za námi, vidím, že konzultace sociální demokracie a vlády se asi nekonají, anebo jen vybraného kolektivu, takže to nás nemůže odradit od toho, abychom dále pitvali materiály, které nám zde předložil pan ministr financí. On řekl, že se těší na diskusi a na podněty, které získá, ale asi se těší sám ve své kanceláři, a ne tu s námi společně.

Bylo mu vyčítáno, co to všechno předložil. Měl jsem možnost být přítomen jednání s chilskou stranou a pochopil jsem, že v Chile, teď je to asi 34 let, byli zakladatelé toho povinného pilíře, a vláda generála Pinocheta ho zavedla v té době, jak už zde zaznělo od kolegy Sobotky, bylo to sice povinné pro všechny, ale on nedodal, že vláda rozhodla, že řada kategorií občanů byla z toho vyjmuta. Tady se to například panu ministru Sašovi Vondrovi nepodařilo. Nebo některým dalším, byli to i vládní úředníci. No ale po 30 letech od tohoto systému i oni odstoupili, ale měli velmi dobrý základ, čím mohli dorovnávat schodky, které se tam vytvářely, a to bylo z těžby mědi, kde víte, že tam je ekonomická priorita právě v této surovinové těžbě. To my nemáme.

Ale už zde nebudu hovořit k věcem, které zde proběhly ve smyslu rozebírání těchto dvou zákonů, je sdružená rozprava, ale rovnou půjdu ke kritickým výhradám.

Dovolím si jen stručně uvést, že KSČM je zásadně proti privatizaci penzijních fondů a oslabování současného státního průběžného systému. To je základní premisa, z které vycházíme. Já zde nebudu rozvádět další naše výhrady, ale zejména se soustředím na výhrady, které mají jiní, kteří k tomu mají co říci. A mrzí mě, že jsou nazýváni ti, kteří mají jiné výhrady, že jejich výhrady jsou ideologické výkřiky, slabomyslnost apod.

Vyberu jen některé. Proti navrhované důchodové reformě se ostře stavějí odbory. Jsou proti tomu, aby se ze státního systému mohla vyvést část odvodů. Přišel by tak o peníze a záhy by chyběly finance na vyplacení důchodů. Proti reformě penzí a dalším vládním reformním záměrům odboráři uspořádali přednedávnem celodenní stávku v dopravě. S chystanou důchodovou reformou ale nesouhlasí ani zaměstnavatelé. Druhý pilíř v připravované podobě považují za zbytečný. Upravit by se měl podle nich hlavně státní důchodový systém a také nynější penzijní připojištění.

Několik dní zpět, 7. července tohoto roku, se kriticky vyslovila i Česká bankovní asociace, která vyslovila pochybnosti ohledně stability tzv. druhého pilíře, a to zejména kvůli principu dobrovolnosti, riziku kanibalizace s třetím pilířem a riziku politické udržitelnosti nového modelu.

Nejistota a tzv. opt-out vyplývá např. z toho, že druhý pilíř bude lákavý především pro lidi s vyššími příjmy. Čistě finančním vyjádřením se tak opt-out vyplatí jen těm, kdo jsou ochotni na penze odkládat měsíční částku vyšší, než bude limit pro poskytování státních příspěvků a daňových zvýhodnění ve třetím pilíři. To vše může mezi oběma systémy, tj. mezi druhým a transformovaným třetím pilířem, vytvářet v podstatě konkurenční vztah a oslabit ochotu lidí zapojit se do opt-outu.

Dále uvádí bankovní asociace – cituji zase: Je pak otázkou, zda při nízké míře tohoto zapojení nebude mít dnešní politická opozice v budoucnu tendenci pravidla systému výrazně změnit. Zmíněné problémy mimo jiné značně limitují například možnost odhadnout budoucí vývoj druhého pilíře a jeho velikost. To může být odrazující pro instituce, které by měly penzijní úspory spravovat. Je tedy otázkou, kolik lidí se do nového systému skutečně zapojí. Maximální odhady, podle nichž během deseti let vzroste penzijní sektor do řádu mnoha stovek miliard korun, jsou vzhledem k očekávanému malému zapojení občanů do druhého pilíře spíše přehnané.

Rovněž Česká národní banka kriticky upozornila, že se snižuje šance, že vládou navrhovaná reforma důchodového systému vylepší penze mladší generaci. Důvodem je to, že dle názoru České národní banky hlavní reformní krok, to je spoření u soukromých penzijních fondů, nemá v navržené podobě smysl, protože osloví maximálně necelou třetinu populace. Dále centrální banka upozorňuje na hlavní důvod, proč může zdejší důchodová reforma oslovit jen bohatší část populace. Na rozdíl od ostatních východoevropských zemí totiž zavádí soukromé penzijní spoření, i když se zatím neuskutečnila skutečná reforma státních penzí, uvádí. Tím je zřejmé míněno, že například Polsko, Slovensko, Maďarsko zrušily ve státním pilíři přerozdělování od bohatých k chudým, respektive princip mezigenerační solidarity. Ve všech těchto zemích je vypočítávána státní penze pouze z příspěvků, které konkrétní zaměstnanec do systému odvede. Tedy zaměstnanec s dvojnásobným platem dostane taky dvojnásobnou penzi. Pro všechny občany je pak stejně výhodné či nevýhodné převést část pojistného do soukromých fondů a očekávat, že soukromí investoři jejich peníze rozmnoží. V Česku se to může vyplatit pouze bohatším, protože při přerozdělování ve státním systému ztrácejí nejvíce a útekem do soukromých fondů zachrání část peněz před přesunem k těm chudším.

Obdobný názor zřejmě zastává i Václav Klaus, který v souvislosti s nepodepsáním takzvané malé důchodové reformy naznačil, že preferuje takový model, podle kterého stát pouze garantuje rovný důchod, který financuje ze svých daňových příjmů. Ovšem z východoevropských zemí zavedlo minimální rovný důchod snad pouze Estonsko, a to na úrovni pětiny průměrné mzdy.

Pikantní je i skutečnost, že nesouhlasně se k vládnímu návrhu vyslovil i

její poradní orgán NERV, který rovněž jako Česká národní banka upozornil, že se převod části pojistného do soukromých fondů vyplatí jen nejbohatším. Pokud fondy každý rok po odečtení inflace a provozních nákladů vydělají svým klientům investováním svěřených peněz jedno procento, tedy reálný výnos, pak na převodu pojistného vydělají lidé s průměrnými příjmy nad 40 tisíc měsíčně. Při nulovém reálném výnosu svěřených peněz se tedy převod do soukromého pilíře nevyplatí kromě fondů vůbec nikomu. České fondy, které mají na starost penzijní připojištění, vykazují dlouhodobě průměrný reálný výnos necelých 0,5 %, to je za celou tu dobu ročně. Z této úvahy potom NERV odvozuje propočty, jak se účastníkům vyplatí penzijní reforma. Je to veřejně ten propočty publikován.

Dostal jsem zprávu, že nikdo z vlády není zde, čímž je porušen jednací řád Sněmovny. Takže paní řídící, já jsem to nemohl sledovat, je takovýto problém?

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Promiňte, pane poslanče, žádáte o přítomnost někoho z členů, jestli tomu dobře rozumím.

Poslanec Petr Braný: Já nežádám, já jenom, že jsem zaregistroval, že tu není nikdo, takže by měl být někdo.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím tedy pracovníky Kanceláře, aby zajistili...

Poslanec Petr Braný: Budu tedy pokračovat. Dávám plnou důvěru, že vy silou své osobnosti někoho sem přivedete.

Tak jak jsem zde uvedl ty výhrady, tak k tomu všemu dodávám, že je nutné vzít v úvahu i některé propočty, které ukazují, že dnešní neutěšenou situaci v penzijním systému, odhlížejíc od jejích příčin, respektive dřívějších nesprávných vládních rozhodnutí, lze řešit poměrně dlouhou dobu, snad i 20 a 30 let, parametrickými úpravami stávajícího průběžného systému, a případný pokračující negativní demografický vývoj nebere ve svých dopadech v úvahu vývoj produktivity práce, a tedy i mezd a firemních výnosů. Mimochodem, v tomto ohledu by naopak bylo na výsost vhodné, aby stát svou hospodářskou politikou podporoval právě ekonomické procesy vedoucí k výrazně rychlejšímu růstu produktivity práce, k výraznému snížení nezaměstnanosti a k pozitivnímu demografickému vývoji propopulačními opatřeními. Kromě toho například v oblasti využití pracovního potenciálu celé populace jsou u nás obrovské rezervy. Skandinávské země mají podstatně vyšší účast obyvatelstva na trhu práce než Česká republika. Dánsko má podle Eurostatu 76 % aktivní populace, Česká republika 67 %. To je další zdroj pro významné posílení financování

našeho důchodového systému, který ovšem vyžaduje skutečně aktivní státní prorůstovou ekonomickou politiku.

Aktuální česká politická debata o financovatelnosti důchodového systému je v každém případě velice krátkozraká. Například číselné údaje, které jsou k dispozici, jasně ukazují, že průběžný systém financovatelný je. Pokud vložíme do našich úvah možnost poskytnout na důchodový systém postupně až 13 % HDP namísto dosavadních 8,5 %, jsme schopni stabilizovat a rozvíjet systém v dlouhodobé perspektivě. To není nerealistická možnost. Současné Polsko dává na svůj systém aktuálně 12,4 % HDP, Itálie něco více jak 14 % z HDP. Pro radikální reformu penzijního systému tedy není dnes dostatečný důvod a pro její pojetí aktuálně navrhované naší vládou potom již vůbec ne. Ostatně vycházet z demografických prognóz s horizontem 40 let a více je z hlediska demografie i prognostiky neobyčejně problematické a nepravděpodobné i politicky zavádějící.

Kritické výhrady proti vládou aktuálně předloženým legislativním návrhům takzvané reformy důchodového systému tedy sahají od politické levice až po politickou pravici a svědčí o neexistenci většinového společenského konsenzu. Významným nedostatkem je také to, že před jakoukoli změnou v jakémkoli systému musí být provedena komplexní analýza jeho současného stavu zahrnující i rozbor předchozího vývoje, ale k tomu vláda vůbec nepřistoupila. Chybí také stále většinová konsenzuální odpověď na základní otázku, proč není dnes dostatek peněz na financování penzí.

Postup KSČM k problematice důchodového systému je dlouhodobě konzistentní a byl mnohokrát deklarovaný a je i v našem volebním programu a klub KSČM se ho snaží vždy naplnit a k tomu i nabádá dnes koaliční většinu. Jenom pro připomenutí některým, kteří třeba ještě to nezaregistrovali, náš základní postup je zastavit další zvyšování hranice odchodu důchodu, při odchodu do předčasného důchodu nekrátit jeho výši, odmítnout pokusy o privatizaci důchodových fondů, ponechat formu průběžného státem garantovaného důchodu a umožnit připojištění i nadále pouze na dobrovolném základě s možným příspěvkem zaměstnavatele. Zdůrazňujeme, že je nutné pro důstojné stáří všech seniorů udržení solidárního důchodového systému.

Jsme pro takovéto parametrické optimalizace stávajícího důchodového systému: za první důchodový systém povinný pro všechny občany, za druhé průběžně financovaný, za třetí dávkově definovaný, za čtvrté solidární příjmově, ale i generačně, za páté regulovatelný a za šesté státem garantovaný. Z toho vychází náš přístup k aktuálním vládním pravicovým reformním návrhům našeho důchodového systému, pro které je příznačné – vládě nejde o sociální cíle, ale pouze a jenom o podporu určitého

segmentu finančního sektoru. Proto nesouhlasíme s vytvořením takzvaného třetího – pardon druhého pilíře, který je právě nástrojem tohoto záměru. Vládní návrhy by přispěly k oslabování státního solidárního pilíře důchodového systému, neboť vyvedení peněz z něj by přispělo k růstu deficitu v tomto pilíři. Důsledkem by bylo snižování náhradového poměru průměrného důchodu z tohoto státního prvního pilíře průměrně k hrubé mzdě z nynějších přibližně 40 % – jsou odhady, že by se to snížení blížilo 20 %.

Co říct ještě závěrem? Z toho materiálu jsem se pídil po tom, jaký mají vztah oba zákony ke státnímu rozpočtu a jaké to nese s sebou náklady, a zjistil jsem, že vláda nekvantifikovala výši takzvaných transformačních nákladů potřebných pro realizaci jejího návrhu důchodové reformy. Ty by byly spojeny se vznikem zejména druhého pilíře a je evidentní, že by tyto náklady bylo nutné vydávat po několik desítek let, než by ten pilíř plně naběhl. Některé odhady založené na zahraničních zkušenostech ovšem hovoří o tom, že by se mohly pohybovat v rozměru 1 až 2 % HDP ročně. Tedy tyto transformační náklady by mohly činit 40 až 80 miliard ročně, a to již v nejbližších letech, kdy Česká republika má velké rozpočtové problémy a ekonomika je v mnoha oblastech ze strany státu podfinancovaná. Není vůbec zřejmé, jak by vláda zajistila každoroční profinancování těchto transformačních nákladů, neboť ani vládní program v oblasti sjednocení sazeb DPH by na to nestačil.

Z výše uvedených důvodů navrhuji proto zamítnout návrhy zákona o důchodovém spoření, doplňkovém a penzijním spoření a doprovodný související zákon v prvním čtení. Tolik mé vystoupení. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím nyní o slovo pana poslance Adama Rykala.

Poslanec Adam Rykala: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, spousta věcí tady už dneska padla. Mě mrzí, že ministr financí není v tuto chvíli přítomen. Mrzí mě, že pan ministr Drábek není přítomen. Protože by si měli poslechnout samozřejmě i názory opozice, když už neposlouchají názory pravicových ekonomů, neposlouchají názory pravicového tisku v České republice. Protože všichni varují před taktó navrženou důchodovou reformou. Já myslím, že se shodneme, že v České republice je potřeba řešit důchodový systém. Je potřeba se dohodnout na nějaké změně, která musí být provedena. Bohužel ale ta vaše komunikace, vlády s opozicí, je špatná. Nekomunikujete. Předložili jste nějaký návrh, kompromisní návrh, který podle mě nemáte ani sami vyjasněný mezi sebou, protože vím, že část

Občanské demokratické strany a část TOP 09 nesouhlasí s takovouto důchodovou reformou. Chápu, jste v nějaké koalici, musíte se přizpůsobit.

Já bych chtěl poděkovat panu ministrovi Drábkovi za to, že umístil na internetové stránky ministerstva důchodovou kalkulačku. Protože opravdu každý občan České republiky, každý pracující v České republice, který se bude rozhodovat, zda má vstoupit do druhého pilíře, se může jasně podívat na to, že je to pro něho riziko. Je pro něho riziko zapojit se do druhého pilíře, a to z toho důvodu, že kromě toho, že bude spořit 20, 30, 40 let, podle toho, kolik mu dneska je, tak si vydělá díky tomu – asi o 300 korun?, 400 korun? se mu zvýší důchod v České republice. Ano, ta kalkulačka je výborná, protože každý uvidí, jak na tom bude, pokud bude riskovat, pokud se zapojí.

Máme v České republice spoustu finančních instrumentů, jakým způsobem se zajistit na stáří. Já jsem zrovna ten, který má 25 let, a i mě zajímá, jaký budu mít důchod někdy v budoucnosti. Myslím na budoucnost. Všichni mladí lidé v České republice by měli na tu budoucnost myslet. Ale pokud se nějakým způsobem budou zajišťovat a pokud budou chytří, tak se nezajistí díky tomuto zákonu, budou se zajišťovat jiným způsobem.

Několikrát tady padlo, že tato důchodová reforma by byla výhodná, pokud člověk vydělává více než 40 tisíc korun měsíčně. Já si myslím, že není výhodná ani pro tyto občany, pro občany, kteří vydělávají nad průměr, nad průměrné mzdy v České republice. A zase je to z toho důvodu, že mají mnohem lepší možnost se zajistit na své stáří, mají mnohem lepší možnost v České republice dnes zajistit svou rodinu.

Takže pokud to neslouží ani střední vrstvě, ani chudým, ani bohatým v České republice, já se ptám, pro koho je takováto důchodová reforma. Pro koho je navržena důchodová reforma s druhým pilířem v České republice, kterou předkládá tato vláda? Je to jednoduchá odpověď. Když neslouží občanům, tak samozřejmě jediné může sloužit byznysu a může sloužit bankám v České republice.

Já jsem byl minulý týden v jedné nejmenované bance a produkt – samozřejmě oni mají povinnost vám nabízet další produkty, tak mi paní okamžitě doporučila druhý pilíř. Ona už měla prostudovaný zákon o důchodové reformě. Ona už byla proškolená svou bankou, svým vedením, a přesně věděla, co má nabídnout. Ale – já bych poprosil, aby na mě paní poslankyně Wenigerová nepokřikovala, může mi to potom říci samozřejmě v soukromí. (Hlas: Prostřednictvím paní předsedkyně.) Prostřednictvím paní předsedkyně, samozřejmě. Paní poslankyně na mě může také pokřikovat prostřednictvím paní předsedkyně, když bude chtít. (Poznámka paní poslankyně Orgoníkové z místa: I pan Stanjura.)

Takže jenom abyste věděli, co ta banka nabízí, jaký letáček jsem dostal do ruky: Jste 25letý muž, bez dítěte, pokud se u nás nepřipojíte, pokud

nevyužijete navrženou reformu, budete mít důchod 3 600 korun! – (Důrazně:) Banky prostě straší české občany díky tomu, že jim vláda tuto možnost nabídne.

Druhá věc je samozřejmě, pokud se tento systém rozjede, pokud dneska a v dalších čteních podpoříme tento zákon, tak nejenom že se budou strašit občané České republiky, ale rozjede se velká marketingová kampaň. Velká marketingová kampaň, která bude mít za úkol zachytit do svých sítí budoucí klienty. Já jsem četl odhad ministra Drábka, který hovoří o tom, že se do sítě těchto zlatokopů může chytit až 2,5 milionu českých občanů. Víte, přečtěte si dnešní diskusi na pravicovém serveru idnes.cz, co tam píšou lidé. Já tady uvedu jenom jeden příklad s nadpisem: Dva a půl milionu cvoků? Dva a půl milionů cvoků v České republice? Cituji: Koukám, že vláda má o lidech skutečně nevalné mínění. Představa, že každý čtvrtý občan České republiky by byl ochoten dobrovolně vstoupit do tohoto letadla, se mi zdá děsivá.

Pane ministře Drábku prostřednictvím paní předsedkyně, vy si opravdu myslíte, že se lidé v České republice nepoučili? Vy si opravdu myslíte, že jsou lidé tak hloupí v České republice, aby se chytili do této pasti? Po zkušenostech, které mají lidé s kuponovou privatizací, po zkušenostech, které mají s krachem kampeliček v České republice, by opravdu mohl naletět jenom blázen. Ono se hovoří o tom, že kuponová privatizace v České republice byla loupež 20. století. Na první místo loupeže 21. století právě aspiruje tato důchodová reforma.

Víte, výhodou je to, že reforma se dělá pro mladé lidi. Reforma se dělá pro lidi, kteří mají svůj názor. Bohužel dneska na těch ulicích vidíme, když prodává T-Mobile, snaží se prodávat své karty, vidíme různá připojištění, že bohužel spousta lidí v omylu, s nesprávnými informacemi podepíše smlouvu. Bohužel nejvíce se na takové věci nachytají starší občané České republiky. Tady opravdu snad toto nehrozí, protože starší občané se snad už nebudou zapojovat do druhého pilíře. Samozřejmě do třetího pilíře je vhodné, aby se zapojili.

Nezapojí se asi do tohoto důchodového systému ani lidé vydělávající přes 40 tisíc korun, protože opravdu vědí, jakým způsobem si mohou spořit a zajistit se a určitě si najdou výhodnější produkt na českém trhu. Takže jediný, kdo se může zachytit do sítě, jsou mladí lidé, kteří si nepamatují kuponovou privatizaci, kteří si nepamatují, co se dělo s kampeličkami v České republice... (Hlasy z pléna.) Já si to pamatuji, já ano, protože jsem si i ty informace dohledal a mám zkušenosti předané z rodiny.

Ti lidé, kteří budou běhat v těch ulicích a kteří budou nabízet zapojení se do druhého pilíře, tak budou připomínat svými metodami Horsta Fuchse z teleshoppingu, který jim bude říkat, jak je to úžasné, jak je to skvělé, že tady nic lepšího v České republice není. Takovým Horstem Fuchsem je i pan mi-

nistr Kalousek! Pan ministr Kalousek má metody Horsta Fuchse – ale berte to, prosím, jako poklonu pro pana ministra, protože on opravdu dokáže prodat vše.

Já si myslím, že ani ti mladí lidé nenaletí na tento druhý pilíř, a doufám v to, a to z jednoho prostého důvodu. Ti mladí lidé přece jenom jednu negativní zkušenost v České republice už udělali. Ti kluci, ty holky, kteří mají dneska 20 let a byli minulý rok u voleb, tak udělali už negativní zkušenost. Nechali se nachytat marketingem, nechali se postrašit. Děkuji Věcem veřejným a TOP 09 za to, že mladým lidem pomohli si vytvořit negativní zkušenost, pomohli je nachytat se na marketing, na strašení, a snad po tom, co vidí, co předvádí tato vláda, se už nenechají nachytat v budoucnosti a mají zkušenost na celý život.

Víte, tady je totiž jeden důležitý moment v České republice a mrzí mě to – a musíme, paní kolegyně Wenigerová, my s tím můžeme něco dělat. Chybí tady finanční gramotnost občanů v České republice, bohužel. A jsme za to zodpovědní my, jsou za to zodpovědné školy. Naším úkolem a úkolem této vlády by mělo být naučit děti už ve školkách, ve školách zacházet s penězi. Naučit se, jak zajistit sám sebe, jak vyjít s penězi a jak v budoucnu zajistit své rodiny. Opravdu, i na důchod se dá zajistit jinými způsoby než tady tímto druhým pilířem.

Další věc je, že se u nás rodí opravdu méně dětí než se rodilo v 70. letech, a populace stárne. Populace stárne, to je jasný fakt. Proto je potřeba důchodovou reformu řešit, proto je potřeba řešit systém. Já jsem to tady, pane ministře, říkal, když jste ještě nebyl přítomen. Že bychom si měli spolu sednout a situaci se snažit vyřešit. Ale jakým způsobem podporuje tato vláda rodiny s dětmi? To by mě také zajímalo.

A poslední věc. Jestli jsem dobře zaznamenal, tak na důchody chybí asi 30, 35 mld. korun ročně. Na druhou stranu se v České republice ukradne asi 100 mld. korun ročně. Podle odhadů se ukradne, a to jsou střídmé odhady, 100 mld. korun ročně v České republice. Vy jste vláda, která říká, že bude bojovat s korupcí. Zatím to vypadá, po tom roce, že jste vláda korupce. Naposledy jste to předvedli tím, kdy se tady navzájem poslanci uplácují, poslanci si dávají úplatky za to, že budou loajální ke svému nějakému lídrovi. A poslední úplatek v přímém přenosu byl vládní post pro paní ministryni Peake, kde nejenom že se uplatily Věci veřejné za to, že zůstanou ve vládě, ale mrzí mě, že byla uplacena i přímo paní Peake, a to tak, že dostala celkem pěkné místo.

Já možná chápu, proč dneska Věci veřejné zvednou ruku pro druhý pilíř důchodového systému. Rozjede se to 1. ledna 2013, kdy lidé budou moci být v tom druhém pilíři, a volební období této Poslanecké sněmovny končí v červnu, v květnu 2014. Věci veřejné se pravděpodobně nedostanou do Poslanecké sněmovny, a já si to přeji, a tak budou mít poslanci Věci

veřejných možnost stát se finančními poradci a můžou běhat v těch ulicích a mohou nabízet druhý pilíř občanům. Určitě je přesvědčíte, tak jak se vám podařilo přesvědčit více než 10 % lidí, aby vám dalo hlas ve volbách.

Velmi zajímavé bude sledovat – a já slibuji, pokud budu živ a zdrav, že budu sledovat, od koho dostanou strany vládní koalice sponzorské dary na příští volby. Zdali budou mezi sponzory těchto stran ODS, TOP 09 a Věci veřejných nějaké finanční instituce, banky, nějaké fondy. Pokud budou sponzorovat banky a fondy strany vládní koalice, tak proč asi projde důchodová reforma?

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní faktická poznámka pan předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Vážená paní předsedkyně, kolegyně, kolegové, nedá mi to, abych nereagoval na vystoupení svého předřečníka. Tak jenom několik perel, které jsem si poznamenal z jeho vystoupení.

Úkolem vlády je naučit lidi finanční gramotnosti. To tedy určitě není úkolem vlády.

Ukradeno ročně je zhruba při střídmém odhadu 100 miliard korun. Pokud o tom víte, dávejte trestní oznámení a nešermujte tady jenom takovými čísly.

Urážka paní kolegyně Peake tím, že někdo přijme politickou funkci, že je to úplatek. Já bych řekl, že vás ani mladická nerozváženost nemůže omluvit v této chvíli a měl byste se této dámě omluvit osobně, čestně a neurážet své politické konkurenty.

Jestli budete kontrolovat sponzory ODS, Věci veřejných a TOP 09, já s tím nemám žádný problém. Stejně tak kontrolujte sponzory ČSSD, případně příjmy vašeho moravskoslezského hejtmána Palase.

A protože jsem se stačil podívat, že jste ročník 1986, pane kolego prostřednictvím paní předsedkyně, tak vám chci připomenout, že loupež 20. století začala 25. února 1948. Byl to Vítězný únor a komunisté ukradli, co se dalo.

Děkuji. (Potlesk z pravé části jednacího sálu.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Další faktická poznámka pan poslanec Viktor Paggio. Prosím, pane kolego.

Poslanec Viktor Paggio: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové. Mně to také nedá a zareaguji na svého mladého kolegu, který před chvílí vystoupil a urazil moji kolegyni Peake. To, že přijala politickou funkci, která je koneckonců předpokládaná naší koaliční smlouvou, není

samozřejmě žádný úplatek. A já se připojuji k výzvě, aby se můj mladý kolega naší kolegyni omluvil, a to pokud možno osobně.

Teď k jeho nekonečné demagogii, kterou zde předvedl. Já se nedivím ČSSD, že se jí nelíbí naše odpovědná politika. Včera zde předseda Sobotka vyjádřil své zděšení nad tím, že my tady zavádíme kroky, které přesáhnou jedno volební období, a že zde děláme věci, které bolí. Taková prostě odpovědná politika je. ČSSD vyhrává volby tím, že slibuje, že zruší poplatek 30 korun v nemocnici, nebo tím, že slibuje lidem, že jim přidá 30 tisíc korun na nové auto. No tak samozřejmě že představitelé této politické strany nechápou a nemohou pochopit, co my to tady děláme. Samozřejmě, ČSSD zvítězí v příštích volbách. Zvítězí v nich možná tak, že slíbí lidem 50 nebo 70 tisíc korun na nové auto. Tato věc a tento slib nepřesáhne jedno volební období, protože ani nebude zrealizován. A já bych tedy v duchu rady, kterou mi zde dal mladý kolega, abych se stal finančním poradcem, tak bych doporučil členům ČSSD, aby začali prodávat automobily. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Další faktická poznámka pan poslanec Opálka, poté pan poslanec Rykala a paní poslankyně Wenigerová. To jsou tři faktické poznámky, které jsou před námi. Pan poslanec Opálka jako první. Prosím.

Poslanec Miroslav Opálka: Děkuji. Možná nevděčně, ale přece jenom bych chtěl reagovat na poznámku pana předsedy Stanjury ke krádeži komunistů. Víte, krádež je určitá definice. Je to kategorie, samozřejmě subjektivně si to můžeme vykládat jak chceme. Ty přesuny majetku od Bílé Hory až po současnost zde byly obrovské, ale systém znárodnění přece jenom ten majetek tady zanechal a mohl se restituovat. Možná někdy devastovaný, jindy samozřejmě zhodnocený a mohli jste ho privatizovat. A pravá krádež přišla až teď, kdy ti majitelé kolikrát sedí na ostrovech, aby byli chráněni a nedosáhla na ně nejenom Česká republika, ale také Spojené státy americké. A tomu já říkám krádež! (Potlesk z řad poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Další faktická poznámka pan poslanec Adam Rykala. Prosím.

Poslanec Adam Rykala: Děkuji za slovo. Paní předsedkyně, já jsem si neuvědomil ve své řeči, že to může vyznít jako urážka paní poslankyně Peake. Proto pokud to tak vyznělo, tak se samozřejmě paní poslankyni omlouvám.

Na druhou stranu samozřejmě já jsem paní poslankyni považoval vždycky za chytrou ženu od té doby, co jsem ji poznal v Poslanecké

sněmovně, a po tom, co předváděla tato vláda v uplynulém roce, ty koaliční neshody, které tady byly, tak každá jednotlivá politická strana, která v té vládě sedí, měla z vlády odejít, pokud si chtěla zachovat nějakou čest. A samozřejmě pokud bych byl na místě paní poslankyně Peake, tak bych do takové vlády nevstupoval.

Omlouvám se jí tedy ještě jednou, pokud to vyznělo jako urážka.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní paní poslankyně Wenigerová. Prosím, faktická poznámka.

Poslankyně Jaroslava Wenigerová: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, při poslechu svého předřečníka poprvé i podruhé musím říci, že u tak mladého člověka, který studuje ekonomickou fakultu v Ostravě, bych tolik ekonomické neznalosti neočekávala, tolik demagogie u tak mladého člověka bych neočekávala, a přestože se paní kolegyni Peake omluvil, tak to, co řekl po té omluvě, neguje tu omluvu. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní další faktická poznámka pan poslanec Rykala.

Poslanec Adam Rykala: Děkuji paní poslankyni Wenigerové. Jenom prostřednictvím paní předsedkyně – nejsem jediný ekonom, který hovoří o tom, že druhý pilíř v České republice být nemá. A hovoří o tom pravíci ekonomové.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byla faktická poznámka. Nyní se vracíme k řádným přihláškám. Pan poslanec Antonín Sedá dostane slovo nyní, poté pan poslanec Miroslav Opálka.

Poslanec Antonín Sedá: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Já se marně dívám, opět tady není žádný ministr. (Nesouhlasné hlasy.) Je tady, omlouvám se panu ministrovi Chalupovi. Já budu mít konkrétní dotazy a chtěl bych, aby tady pan ministr a předkladatel byl. Možná že mě poslouchá v kuloárech, možná přijde a potom dotazy zodpoví.

Vážení členové vlády, vážené kolegyně, kolegové, vládní návrh zákona o důchodovém spoření, sněmovní tisk 412, má za cíl zavést druhý pilíř penzijního systému, a to vyvedením části pojistného na důchodové pojištění. Já osobně nesouhlasím s tímto návrhem, a to z několika důvodů. Tím prvním je skutečnost, že tímto návrhem dojde k výraznému oslabení solidarity v průběžném důchodovém systému. Cílem navrhovaného opt-outu není totiž dosažení stability penzijního systému či dosažení vyšších důchodů pro většinu účastníků, ale větší diverzifikace příjmů z penzijního pojištění. Tím

druhým problémem je privatizace části důchodového systému způsobem, který se neosvědčil v řadě států. Současná vláda jde na ruku soukromým finančním společnostem bez ohledu na negativní dopady na výši budoucích penzí. Třetím problémem je, že již dnes existuje soukromé penzijní připojištění se státním příspěvkem. Pokud průměrný výnos stávajících penzijních fondů je kolem 1 % ročně a vývoj mezd ročně až 4 %, pak s růstem mezd dochází ke snižování efektivity zhodnocování finančních prostředků. Nehledě na skutečnost, že průměrná měsíční úložka účastníků nedosahuje ani 500 korun. Opravdu nerozumím tomu, že namísto úpravy stávajícího připojištění se zavádí rizikový druhý pilíř s opt-outem.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, marně jsem v důvodové zprávě hledal hodnocení dopadu regulace, takzvanou RIA, či nějaké ekonomické či sociální analýzy fungování soukromého penzijního systému. V důvodové zprávě se pouze dočteme, že budou existovat transformační náklady, které má pokrýt zvýšená sazba daně z přidané hodnoty. Ovšem opět bez konkrétní finanční specifikace. Jsem přesvědčen, že vláda záměrně nevypracovala RIA, protože by se odhalila podstata problému, a tím bude nakonec nízký počet účastníků spořicíh v tomto druhém pilíři.

Zároveň celý navrhovaný systém je sice sešroubován různými regulacemi, ale bude vyžadovat další administrativní náklady spojené nejen s fungováním a vytvořením centrálního registru, ale i s dohledem České národní banky či nového systému v České správě sociálního zabezpečení. Opět o výši těchto nákladů není v důvodové zprávě ani zmínka. Proto bych požádal pana ministra financí jako předkladatele tohoto návrhu, aby nám ukázal a řekl, které náklady s tím souvisí, jaké budou administrativní náklady a podobně.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, podle mého názoru by měla Poslanecká sněmovna trvat na vypracování ekonomických a sociálních dopadů na současný průběžný důchodový systém. Podle veřejně dostupných informací a podle platných zákonů, které určují výši odvodů na sociální zabezpečení a zejména na důchodový systém, by v každém měsíci měl být jistý přebytek peněz na důchodovém účtu. Zároveň však existují miliardové pohledávky za plátce pojistného. Pan ministr práce a sociálních věcí – a opět mě mrzí, že tady není – by nám měl sdělit, kolik peněz jde měsíčně na výplatu důchodů, kolik peněz by se mělo vybrat podle vyměřovacího základu a výše pojistného a jaký je skutečný měsíční příjem na důchodový systém.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, osobně nesouhlasím s předloženým návrhem, a proto se připojuji k jeho zamítnutí již v prvním čtení. A pokud by tento návrh neprošel, navrhuji z důvodu scházející RIA a dalších relevantních podkladů vrátit návrh předkladatelům do dopsání.

Děkuji za pozornost. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: To byl pan poslanec Seďa. Dalším přihlášeným je pan poslanec Miroslav Opálka. Avizuje, že jeho vystoupení určitě bude delší, než aby mohlo skončit ve 13 hodin, kdy je tedy plánována přestávka na to, aby mohl proběhnout organizační výbor a oběd. Takže přerušuji nyní projednávání tohoto bodu, sejdem se o půl třetí. Ve 13 hodin se sejde organizační výbor.

(Jednání přerušeno ve 12.48 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.31 hodin.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dobrý den, přeji vám příjemné odpoledne.

Dámy a pánové, jediné, co mi chybí, jsou na té tabuli napsané přihlášky do rozpravy, aby mohla pokračovat. Takže já si myslím, že si celkem správně vybavuji, že jsme stále ještě v rozpravě k bodu číslo 7, to je vládní návrh zákona o důchodovém spoření, jedná se tedy o sněmovní tisk 412. Máme tady zpravodaje pana poslance Vilímce. Ještě nám chybí předkladatel. Byl bych rád, kdyby na té tabuli se také objevila jména těch, kteří jsou přihlášení do rozpravy... (Hlasy z lavic.)

Dozvídám se, že přihlášený je pan poslanec Opálka. Protože je s tím všeobecný souhlas – všimněte si, jak místo té techniky, která nefunguje, nakonec je to na nás, abychom se dohodli, jak to tedy vlastně je (s úsměvem). Takže po všeobecném tom pan poslanec Opálka dostane slovo. Uvidíme, na kom se pak domluvíme jako dalším. (Smích v lavicích.)

Poslanec Miroslav Opálka: Děkuji, pane místopředsedo. Chci jenom upozornit, že máme spojenou rozpravu k bodu 7, 8 a 9, čili ke všem třem tiskům.

Takže vážené kolegyně, kolegové, vážení členové vlády, již nějaký čas koluje po internetu krátká pohádka pro děti o důchodové reformě. Dovolím si trochu parafrázovat: a pracovali a šetřili, a pracovali a šetřili, až umřeli.

Ano, mělo by se zvolat hurá. Tak konečně je tady takzvaná velká důchodová reforma, lék na všechny nemoci, jak už se řadu let, a nejsilněji od roku 2006, snaží národu vysvětlit řada politiků, ekonomů i novinářů. Avšak úvodní slovo ministra zase tak bombastické, jak bylo avizováno, nebylo. Jedná se totiž v zásadě jen o jednu parametrickou změnu ve státním pilíři, dobrovolné vyvedení tří procent pojistného systému, tzv. opt-in, ne tedy jak se stále cituje opt-out, co by bylo povinné vyvedení, které snad bylo zamítnuto.

Avšak tato parametrická změna je zásadní z pohledu systémové, téměř

nevratné změny, která nestabilizuje nijak státní solidární pilíř. Ba naopak. Vyvolává další potřebu veřejných financí na úhradu transformačního dluhu a v čase budoucím snižuje nejen solidaritu státního pilíře, ale i jeho váhu v celém důchodovém systému. To je, jak jsme slyšeli, i nezakrývaný sociální – pokud se to tak dá nazvat – cíl pravicové vlády. Pod heslem “méně státu” se převádí povinnosti státu na privátní sféru, kolektivní sdílení rizik se omezuje a přenos je na ekvivalentní individuální sdílení rizika. A tak když národ přichází o loterii v podobě Sazky, získává od vlády novou loterii v podobě důchodového spoření coby nového kapitálového ekvivalentního důchodového spoření, takzvaného druhého pilíře.

Ano, rizika tu již byla probírána z mnoha pohledů. Bylo také hovořeno o tom, že tento systém bude výhodný jen pro vícepríjmové skupiny. Zdůrazňuji – ale to jen za předpokladu, že vývoj ve světě bude lineárně neměnný, že bude sociálně stabilní, že finanční kapitál ustojí všechny turbulence, že nově se formující centra hospodářského rozvoje budou respektovat staré pořádky, že nedostatek pitné vody, fosilních paliv a další problémy nevyvolají globální destabilizaci. A tak z pohledu v dluzích zmítající se Evropy či části Evropské unie, měnové unie, bych byl zdrženlivý i v formulaci, že to je pro některou sociální skupinu perspektivně výhodné.

Vláda se nechala inspirovat chicagskou školou, která rozpracovala model důchodového zajištění a od roku 1981 jej spustila v Chile. Bylo o tom už taky hovořeno. V roce 1994 Světová banka připravila manuál a metodiku, jak celý tento systém využít po celém světě. Musím říci, že se to Světové bance podařilo, i když došlo k minimálně jedné velké korekci, a že v Evropě už jsou dva poslední státy – Slovinsko a Česká republika, které k opt-intu či opt-outu ještě nepřistoupily.

A tak máme na stole nový zákon a transformaci starého zákona o důchodovém nebo penzijním připojištění se státním příspěvkem.

Dovolte mi, abych zde konstatoval, že nerozumím už tomu, co signalizoval pan zpravodaj, proč se má i u těchto zákonů zkracovat lhůta k projednání. Platnost těchto zákonů není plánovaná k 1. 1. 2012, ale k 1. 1. 2013. Čili žádný spěch. A tak si kladu otázku, jestli to není spíše v zájmu prázdňinového laxního přístupu občanů, ale koneckonců již, jak víme, otázka dovolených atd. komplikuje i situaci v Poslanecké sněmovně, a tak je třeba využít tohoto času, aby nebylo mnoho diskusí k těmto předlohám.

O doplňkovém penzijním spoření se hovoří v České republice již od roku 1994. Zákon, který tehdy pod číslem, tuším, 42 vznikl, stál řadu klientů stovky milionů korun. Zkrachovalo nějakých, tuším, sedm penzijních fondů, některé fúzovaly a vládě tehdy dalo docela problém, aby systém stabilizovala.

Co je zajímavé, tento systém má dodnes ve světě neobvyklou podporu

státu, i když – jak zdůrazňoval i pan premiér – neplní funkci důchodového zajištění. Jedno procento bere rentu, většina jednorázové odbytné. Přitom tento systém stojí ročně státní rozpočet asi 12 mld. korun. Pět a půl miliardy na státní příspěvky a přes 6 mld. ztrácí stát na výběru daní od zaměstnavatelů i od zaměstnanců.

Výhoda tohoto systému, proč do něj vstoupilo 4,5 mil. občanů České republiky, je v tom, že i když zhodnocení nestojí za nic, tak právě díky státnímu příspěvku a snížení možnosti daní je tento systém zajímavý a možná zajímavější než stavební spoření. Na druhé straně – a k tomu se ještě vrátím – jsou v tomto systému zapojeni i důchodci, a kupodivu nemalou částí, kde vůbec už nelze hovořit o tom, že tento systém plní funkci zvýšení důchodu, ale jenom vyhledávání nejlepšího způsobu, jak zhodnotit volné finance. Ba co dím, dokonce jsou případy, a není jich také málo, kdy děti využívají svých volných financí a uzavírají smlouvy na své babičky, dědečky, spoří jakoby oni, a díky tomu, že zákon umožňuje, že pozůstalost z tohoto důchodového fondu není předmětem dědického řízení a může se to vyřešit smlouvou dopředu, tak mají domluveno a podepsáno, že vlastně všechny peníze přejdou na toho, kdo de facto ukládá prostřednictvím důchodce peníze do systému.

Tento pilíř je tedy velice výhodný pro ty, kteří mají na odloženou spotřebu, a velice nevýhodný pro stát. To, co stát ubere z důchodového pojištění na takzvanou administraci, to znamená kolem 5,5 mld. z České správy, to v podstatě jenom předá na státní příspěvek v rámci penzijního připojištění.

Jsem pro to, aby k transformaci konečně došlo. Nemám s tím žádný problém. Ovšem ta transformace má jeden zásadní háček, a to že je diskriminační. Je diskriminační pro všechny, kteří nebudou ukládat minimálně 300 korun, protože ten, kdo bude ukládat do 299 korun, nedostane žádný státní příspěvek. Takže vlastně ti nejhudší, kteří už nemají na odloženou spotřebu a jsou zlákáni do toho systému, od státu nedostanou nic, ba naopak, budou na tom inflačně ztrátoví, ale těm, kteří na odloženou spotřebu mají, se to vlastně bude navyšovat o 20 % uložené částky. S tím opravdu nelze souhlasit.

Kdyby tento zákon respektoval situaci, která ve třetím pilíři je v Evropě a ve světě a pobídka by realizoval prostřednictvím daňového zvýhodnění, to znamená, že určitá částka může být odečtem z daňového základu, pak bych tomu rozuměl. Pak bych rozuměl, že finanční prostředky, které jsou věnovány – a já jsem řekl, že nikde jinde ve světě to není – na státní podporu či státní příspěvek, tak by to bylo spravedlivé. Ale v tomto případě to spravedlivé rozhodně není, a není to tedy ani podporyhodné.

Co se týká zákona o důchodovém spoření, už jsem předeslal, že jeho hlavní problém – a říkal to i kolega Braný – vidí poslanecký klub KSČM, a ne-

jen on, v tom, že vyvádí 3 % ze státního pilíře. Ano, bylo řečeno, že se vláda rozhodla pro dobrovolný systém opt-in. Ale na druhé straně ruku na srdce, víte, co dělá reklama. A já musím konstatovat, že jsou už z loňského roku připraveny skupiny prodejců, které se budují na principu Unileveru či letadla, kteří už zaplatili vklad podnikatelům, a dokonce je zde soutěž, jestli budou těmi hlavními nové české firmy, nebo iniciativu převezmou zkušené slovenské firmy, které realizovaly tento prodej a získávání klientů na Slovensku.

Osobně jsem se jedné takové prezentační akce s nábořem těchto dealerů, prodejců, zúčastnil. Musím vám říci, že jsem byl ohromen tím, jak živě a jak agresivně celá ta akce probíhala. Začalo to nahlas vznesenou otázkou "Vážení, kdo z vás chce být chudý?" a končilo to vystoupením jednoho mladého člověka ze Slovenska, pozvaného hosta, který prezentoval, že na této akci na Slovensku si vydělal na rodinný dům.

Není třeba žádné velké reklamy. Tento systém už je připravený, nachystaný, dealeri nažhavení a půjdou dům od domu a přesvědčí, tak jak se to stalo na Slovensku, i ty kteří o tom moc vědět nebudou a bude to pro ně výrazně nevýhodné. A bude to nevýhodné i pro státní rozpočet. To je další problém, který s tím mám.

Důchodové spoření. Když se podíváte na ten zákon, tak vidíte, že tam nejde jenom o to, že stát ztratí 3 %, ale že budou ztrácet i klienti, kteří nebudou mít jistotu, jestli za 40 let peníze dostanou zpátky. Budou muset platit za službu, kterou jim poskytnou dealeri, budou muset hradit režii správce, i když ta je v zákoně ohraničena, ale také poplatky pojišťovně či zajišťovně, která bude celou tu transakci celou dobu jistit. Ale také náklady na nově zřízený centrální registr. My máme Českou správu sociálního zabezpečení, na Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany, Ministerstvu financí a Ministerstvu spravedlnosti zvláštní útvary, které nám dělají první pilíř. Pro druhý pilíř vznikne nový orgán, centrální registr. Když se podíváte, co bude všechno jeho náplní, tak to rozhodně nebude pár lidí. Určitou režii s tím bude samozřejmě mít Česká správa sociálního zabezpečení, ale i administrativní Ministerstva financí, ale zejména administrativní České národní banky, která bude dělat dohled a bude k tomu muset vyčlenit nejenom pracovní skupinu, ale samozřejmě celý technický systém. A k tomu všemu bude ještě třeba zaplatit depozitář, to znamená banky, které budou (chybí sloveso) peníze správcům, kteří budou prostředníkem mezi klientem a bankou, takže ten depozitář také nebude zadarmo. To jsou všechno náklady, které nejsou zohledněny v předloze, kterou jsme dostali.

Z mého pohledu nemám problém, ať si kterýkoliv finanční ústav udělá produkt a nabízí ho a svobodně každý občan ať se rozhodne, pro jaký chce. Svobodně, na své riziko, bez ingerence státu a ať neubírá ze státního pilíře. Z tohoto pohledu však je to pro náš poslanecký klub nepřijatelné.

Když se podíváme na třetí zákon, doprovodný, který přivádí k nutné legislativní změně řadu zákonů, musím říci, že když se podíváte jen na hlavičku zákona č. 155/1995 Sb., tzn. zákona o důchodovém pojištění, zjistíte, že od roku 1995 do roku 2011 proběhlo již, tuším, 48 novel. Já bych zde mohl uvádět všechny zásadní velké novely, které měly ne technicky, ale obsahově důležitý význam pro tento státní pilíř. Které ho samozřejmě stabilizovaly, ale také do jisté míry destabilizovaly. A chci na tom počtu novel jen ukázat, že je mýtus, že neprobíhá žádná důchodová reforma. Ta důchodová reforma probíhá na území ČR od roku 1921. Probíhá postupně, probíhá parametrickými úpravami, probíhá úpravami, které si stát mohl v té které době dovolit. Myslím si, že 48 novel je už velká důchodová reforma. A to, co máme dnes předloženo, je jen rozinka systémové změny, která má zajistit snížení solidarity, zvýšení ekvivalence, méně státu, více těm, kteří na to mají. Pokud samozřejmě budou mít to štěstí a vývoj bude takový, že jim úspory zhodnotí.

A teď k některým faktům, některým argumentům, které jsem již zde někdy uvedl, ale myslím si, že by měly být aspoň ve stenozáznamech.

Řeknete si možná, 3 % není mnoho, zvýšíme DPH a systém ufinancujeme. Chci dokumentovat na situaci, která vznikla v roce 1995, kdy byl schválen nový zákon č. 155/1995 Sb., a od roku 1996 se snížila sazba pojistného z 27,2 % na 26 %. Jestliže do roku 1996 systém vykazoval přebytky – teď beru jen Českou správu sociálního zabezpečení bez administrace – automaticky to 1,2 % uvrhlo od roku 1997 systém od ztrát. Stačilo 1,2 %, pro úplnost musím dodat, že vedle toho se zvyšovala i nezaměstnanost. V roce 2003 se rozhodlo, 2004 realizovalo, že se 1,2 % sníží státní podpora v nezaměstnanosti, čili odvod, který je v rámci sociálního zabezpečení, a stoupl nám o 2 % na 28 % výběr do důchodového pojištění. V tomto momentu se dostala čísla zase do plusu a systém byl vyrovnán.

Přišly však v nedávné době nové deficity. Obecně se říká, že je to důsledek krize a důsledek, že systém je už nestabilní. Musím říci, že síla tohoto systému je velká, ale nezodpovědnost vlád, nebo úmysl vlád přejít na nový systém samozřejmě dokáže zlomit i průběžný systém.

Konstatujeme, že stát neplatí – stejně jako u zdravotního pojištění platí – náhradní doby. Ale náhradní doby jsou součástí výpočtu pro důchod. Sekeru nám dělá i propojení na důchodovém účtu, důchodu s příslušníky ozbrojených složek. Téměř 2 miliardy propad ročně, Ministerstvo obrany.

Těžko se vyčísluje i zavedení stropu na odvody. Ale každý rozumí tomu, že je. Také řešení nezaměstnanosti na úkor financí na důchody, to jsou ty předčasné důchody, není malé. Kolem 50 miliard to dělalo v době krize. Ale taktéž samozřejmě nezaměstnanost, kdy každý nepracuje, pobírá, když má štěstí, podporu v nezaměstnanosti, pak nějaké sociální dávky, ale neodvádí do systému.

Problémy nám dělá neustálé přelévání záloh poště na lednové výplaty, které se promítají do minusů. A i když první vlády Mirka Topolánka vybrala určitý přebytek na důchodovém účtu, aby tento problém vyřešila, tak se stejně znovu objevil. Nevýběr pojistného, pohledávky, většinou už po státních neexistujících firmách, dnes se uvádí téměř 60 miliard, ale tam už je řada miliard umořených v minulosti. Také to nijak stát nedorovnal.

Otázka osob samostatně výdělečně činných a neustále se zvyšujících, i když špatně prokazujících švarcsystém, protože máme téměř milion lidí jako OSVČ a to je na počet občanů v rámci Evropy jeden z nejvyšších možných bodů. No a ti to odvádějí samozřejmě z optimalizovaných příjmů, a to ještě jenom z 50 %. A pak nekolidující zaměstnání, to je to zaměstnávání na dohody, které samozřejmě ubírá další peníze, a pak zaměstnávání načerno, o kterém jsem zde hovořil včera, také tomu nepřispívá.

Chci říci, že kdybychom jenom napravili některé z těchto parametrů, tak ten systém není v deficitu.

Jestliže se podíváme na vývoj státního pilíře a v roce 1991 vidíme, že podíl průměrného starobního důchodu k průměrné hrubé mzdě činili 55,3 %, pak se posledních pět letech motáme někde nad hranicí 40 %. Je třeba říci, že státní pilíř již oslaben byl a chceme ho oslabit ještě více.

Když se podíváme na vývoj od roku 1989, kde bereme reálnou hodnotu průměrného starobního důchodu jako 100, tak musím říci, že v roce 1993 tento reálný starobní důchod činil 75,6 %. Na těch 100 % jsme se dostali až v roce 2003. Chci tím říci, že starodůchodci v podstatě byli spolu se zemědělci jedni z těch, kteří platili neúspěšnou transformaci české ekonomiky.

Důchodový systém je samozřejmě součástí sociálního zabezpečení a ovlivňuje ho řada parametrů. Nejenom to, jak je nastaven jednotlivý pilíř, první, druhý, třetí, či dokonce čtvrtý. Je to především demografie, pokles plodnosti, prodlužování života a migrace. Musím říci, že díky migraci neklesá počet občanů ČR. Ale na druhé straně je třeba říci mladým lidem: Problém, který je nutno vyřešit, je otázka, jestli budete mít děti, které budou platit na vaše důchody. Jestli budete mít žádné či jedno dítě, samozřejmě odvod bude nižší. Ale nestěžujte si na starou generaci, že vám vytunelovala vaše peníze, protože ona se starala o svůj důchodový systém tím, že zabezpečila společnost, aby byla i populačně reprodukční. To znamená, že pokud bude v systému nedostatek peněz kvůli demografickému vývoji, tak to je vina vaše, vašeho pohodlí, vaší kariéry, a pokud někdo, žel, ze zdravotních důvodů dítě mít nemůže, no tak možnost osvojení tady samozřejmě taky existuje.

Jsou to i vlivy sociální. Příjmová solidarita, která bohužel v této společnosti neustále klesá. Generační solidarita, o které jsem v podstatě hovořil, ta je dostávána uměle ještě do konfliktů – i pomocí médií. Ono to-

tiž výstupy politiků, ale i ekonomů a novinářů, že mladá generace doplácí na starou, to vede jenom ke generačnímu konfliktu. A mezi ty sociální patří samozřejmě i kvalita zajištění stáří. K té kvalitě samozřejmě je třeba mít nějaký solidní příjem, který bude nad hranicí životního minima. To znamená, že důchod by měl začínat – ten nejnižší určitě – nad touto hranicí.

Další, co ovlivňuje důchodový systém, jsou ekonomické faktory. Výkonnost ekonomiky – ještě se k tomu dostanu – výkonnost ekonomiky, žel, není zrovna růžová, jak se někdy hovoří. Ale když se podíváme na rozdělení zisku či nově vytvořené hodnoty, zjistíme, že poměr mezd k této nové hodnotě klesá, ale poměr zisku majitelů stoupá. To znamená, že se jinak přerozděluje nově vytvořený zisk v neprospěch zaměstnanců. Jestliže ekonomika není výkonná, stoupá nezaměstnanost a celý systém se destabilizuje.

Čtvrtou sférou těch faktorů jsou faktory politické. Jsou to především protichůdné zájmy zastánců pravicového vidění a levicového vidění. Bylo vidět už na dnešní dopolední debatě, že ty protichůdné zájmy jsou téměř jako zákopová válka a že není dohoda o nějakém kompromisu. To samozřejmě znejistuje celý důchodový systém a legislativa, která je předkládána, může být v čase legislativou nejistou.

Ekonomové a sociální politici vymysleli pro řešení důchodového systému takzvaný trojúhelník, to znamená tři body, na jednom je výše důchodového věku, na druhém výše důchodové dávky a na třetím výše pojistné sazby. Z tohoto pohledu vlastně jste v začarovaném – ne kruhu, ale trojúhelníku, to znamená, že když pohnete s jedním parametrem, musí se pohnout zákonitě i ty parametry další. To znamená, že pokud chcete zvýšit počet financí v systému, máte možnost buď prodloužit věk odchodu do důchodu, nebo zvýšit pojistné, nebo snížit dávky. Ovšem ten trojúhelník není až tak začarovaný. Většina států to řeší taky dalšími zdroji. Jednou z možností těch dalších zdrojů je platba státu za náhradní doby. Že je to kumulování nějakých hodnot, které by vznikly ještě ze zbytků možné privatizace na to období, kdy odejdou ty nejsilnější ročníky do důchodu a budou je žít ty nejslabší ročníky. To znamená vyrovnaní toho zubu na stromu života. Pak by ten systém a ten strom života teoreticky, pokud nebudeme spět k zániku postupně českého národa, ale celé euroatlantické civilizace, se měl vyrovnávat.

Čili problém, který navrhovala prvně v Bezděkové komisi Komunistická strana Čech a Moravy, byl vytvořit rezervu na tu nejsložitější situaci, kdy bude nejvíce občanů České republiky v důchodu a poměrně k nim bude nejméně těch, kteří budou systém zabezpečovat. Bezděková komise to vypočítala do roku 2100. My jsme do roku 2050 vlastně vytvářeli rezervu, kterou jsme v roce 2050 začali čerpat a v roce 2100 Bezděková komise

konstatovala, že jsme se zase dostali zpátky na kladná čísla. Náš návrh byl tedy fiskálně vyrovnaný, ale předpokládal naplnění určitých kritérií a parametrů, ke kterým je nutná samozřejmě politická dohoda a taky vědomí toho, že jde o solidaritu. Protože ten systém, pokud se nám solidarita rozmělní tak, že bude povzbuzovat kriminalitu a jiné negativní jevy, ponese společnost v nákladech zcela někde jinde.

Když se podíváme na situaci, která ten státní důchodový pilíř stabilizuje, tak musím říci, že stabilita je především v tom, že se jedná o povinný pilíř pro všechny občany – to samozřejmě zůstává zatím i v těch návrzích, které předkládá vláda – že je průběžně financovaný, že je dávkově definovaný – a tady musím říci, že tak jak avizuje jak pan prezident, tak někteří představitelé vlády, tak se spíše šilhá po tom rovném důchodu než po dávkově definovaném. Že je solidární příjmově i generačně, že je regulovatelný – to je totiž ten nejcennější dar průběžného pilíře, regulovatelnost podle potřeby tak, jak se systém vyvíjí – a že je státem garantovaný. Ona totiž ta garance státu není zas až tak složitá, protože se nikde prostředky neshromažďují, on-line se vyplácejí. Není co vytunelovat, možná že to je problém, a stát vlastně garantuje jenom výběr a přerozdělování. Ano, může se stát a pan premiér o tom hovořil, že ty výběry na definované dávky budou nízké. Ale pak jde o to, aby politici zodpovědně systém řešili, jestli tedy chtějí jít s těmi dávkami dolů, nebo hledat jiné zdroje.

Rozumím tomu, že pravice kritizuje stupeň solidarity. Ano, jestliže někdo dostává za svůj důchodový věk více než 100 % toho, co tam vložil, a někdo jenom 20 %, tak vidím, že to je opravdu nerovné postavení. Ale ruku na srdce, prosím vás. Jaká je rovnost při stanovení mzdy, odměny? Taky je to docela velký problém. To znamená, že mzdy, které dneska činí 100 tisíc, 200 tisíc, půl milionu, milion měsíčně, opravdu charakterizují proti té minimální mzdě 8 tisíc o tolik větší zodpovědnost, o tolik větší výkon? Já myslím, že ten důchodový systém se snaží alespoň v této oblasti najít jakous takous možnost, aby nejnižší skupiny neupadly úplně na dno.

Vyčítá se nám, že naše návrhy zatěžují veřejné finance namísto úspor. Že počítáme se zapojením státního rozpočtu. No, když se podíváme na řešení, které navrhuje vláda, tak co je to zvýšení DPH a řešení transformačního dluhu přes státní rozpočet přes DPH. Vždyť to je v podstatě zatížení státního rozpočtu. Takže v první řadě si musíme odpovědět na otázku, zda chceme zachovat současný státní solidární průběžně financovaný důchodový systém. Pokud ano, pak každý komfort něco stojí. Rodí-li se málo dětí, výkonnost ekonomiky zajišťuje nedostatečné příjmy i zaměstnanost a příjmy z privatizací jaksí nezbyly, je třeba hledat náhradní řešení. Přitom všechny návrhy reforem se potýkají s

požadavky na veřejné finance, neboť musí najít řešení, jak po změně profinancovat dlouhodobě probíhající stávající systém, a na ty operace se musí hledat peníze.

Myslím si, že daleko levnější by byla stabilizace státního pilíře a dobrovolnost toho, ať si každý spoří či řeší situaci důchodového zajištění navíc, jak umí. Vždyť už za první republiky, v podstatě za Rakousko-Uherska, šlo o systém skupování nemovitostí a pak žití třeba z rentiérského způsobu.

Dále se nám vyčítá, že naše návrhy nezabraňují růstu výdajů důchodového systému k hrubému domácímu produktu. Já chci říci, že Česká republika se točí někde mezi 8 a 8,5 %, a když se podíváme na Evropskou unii, tak je to kolem 12 %. Když se podíváme na Francii, nebo Německo 12,6 %, Francie 12,8 %, Rakousko 13,3 %, Polsko 13,9 %, Itálie 14,2 %. Neustále se v podstatě snažíme přerozdělit daleko menší koláč, než je někde jinde. Myslím si, že z tohoto pohledu ta výtka není správná.

Dalším argumentem proti našim řešením je, že přenášíme deficit mimo okruh důchodového systému na státní rozpočet a na ekonomicky aktivní generaci. Že počítáme s finanční redistribucí příjmovou i náhradních dob, to je samozřejmě pro nás určitý systém solidarity. Myslím si, a už jsem se zmínil, že vícezdrojové financování důchodového systému není chybou a že stát má určité – i z minulosti – povinnosti, které by měl plnit. Dokonce je nám vyčítáno, že naše řešení by produkovalo růst nezaměstnanosti jako sekundární efekt. No, ba naopak – KSČM počítá s plnou zaměstnaností těch, kteří chtějí pracovat, a není to náš výmysl, tento cíl si vytyčila i Evropská unie. A je úkolem státních orgánů České republiky, jak k tomuto cíli postupně dospět.

Hodně se také hovoří o nutnosti sjednocení odchodu – délky dožití a sjednocení věkové hranice pro nárok na starobní penzi. Je to jedno z možných kritérií. Druhé z možných kritérií, které to může nahradit, je doba pojištění. Každý stát to řeší nějak jinak, někteří kumulativně, stejně tak Česká republika.

Již jsem zde nesčetněkrát zdůraznil, a neodpustím si to ani dnes, že v České republice se v průměru dožíváme o čtyři roky kratšího věku, než je průměr evropské patnáctky. Jestli se podíváme na prognózy OECD či Eurostatu, tak musím konstatovat, že je tam charakterizován určitý nárůst, ale ten rozdíl mezi těmi zeměmi nikterak nemizí. Proto říkám, jestliže bude v Evropě stejná délka, tedy ta statutární hranice pro nárok odchodu do důchodu, pak odsuzujeme vlastní lidi a k tomu, aby žili – nebo užili si toho důchodu o několik roků méně než za hranicemi. A když se podívám na Českou republiku, musím konstatovat, že jsou kraje jako Moravskoslezský, které ještě o další 4 % jsou v nevýhodě. Čtyři roky, pardon. Zřejmě k tomu vede i porovnání délky pracovní zátěže za rok v jednotlivých státech. Jestliže v České republice je průměrný počet pracovních hodin v jednom

roce podle OECD kolem 2 000 hodin, tak musím říci, že v evropské patnáctce je to o 300 až 500 hodin méně. Samozřejmě, že to musí mít vliv na opracovanost pracovní síly, musí to mít vliv i na vyšší nezaměstnanost a musí to mít vliv i na větší nemocnost a invaliditu. To jsou také určité cesty, kterými se můžeme v té oblasti pohybovat.

Řešení, která jsou navrhována, nevydělají peníze pro všechny. I o tom už bylo hovořeno. Vlastníci soukromých správcovských důchodcovských penzijních fondů mají své skoro jisté. Dealeři, kteří budou prodávat, dostanou odměnu také dřív, než se ten systém ukáže jako životaschopný. Účastníci a jejich zaměstnavatelé mají sice více platit, ale nevědí, co nakonec účastníci získají. A prodělá na tom i stát, protože ten musí garantovat a zaplatit nejenom transformační náklady, ale i sociální dopady, které dopadnou na budoucí důchodce, na dnešní mladé lidi, kteří se, žel, o důchodový systém pramálo zajímají. Myslím si, že některý z předřečníků už to také uvedl.

Když se podíváme na podíl veřejných výdajů na sociální zajištění k hrubému domácímu produktu, tak Česká republika u starobních důchodů je kolem těch 8 % a evropská dvacet sedmička dokonce 11,7 %. Čili rozdíl je minus 3,7 %. A tak musím konstatovat, že chceme vlastní lidi ještě více odřít, než je odírají někde jinde.

Proč to říkám tak pregnantně? Říkám to proto, že veškeré argumenty, které kolem důchodové reformy naše vláda, a nejenom vláda, ale i skupiny odborníků kolem ní šíří, jsou, že je to starost, aby budoucí generace byly na stáří zajištěné. Když však nebude součástí důchodové reformy porodinná politika aspoň tak jako ve Francii, hospodářská politika, která nebude jenom montovnou pro některé velké firmy, ale která bude mít, třeba jako ve Finsku, určité programy, kdy se konečně začne hovořit o objektivní míře solidarity, která bude zajišťovat tuto společnost i pro další dobu, a kdy budeme z těch tlaků Mezinárodního měnového fondu, světové banky, OECD si všimát i těch prvků, které bývalé názory korigují, pak bych hovořil o tom, že jde o ucelenou důchodovou reformu – protože jenom přestavování parametrů uvnitř systému nic nezmění.

Co nás čeká? Dostal se mi graf – takzvané demografické limity. Jde o koláč srovnání světové populace v roce 1998 a v roce 2050. Nebudu dlouze hovořit, ale řeknu jenom počet obyvatel Evropy, 98 729 – 50 628 (?). Samozřejmě, že to je pokles o 15 % (?). V tom problému není celý svět, ale je to euroatlantická civilizace. A tu nezachrání žádné spojení na důchod. Tu zachrání jedině to, jestli se jí podaří znovu nabrat síly, přimět mladé k tomu, že je perspektivní žít v České republice, žít v Evropě a že stojí za to, aby se v této zemi nejenom brali za své práva, ale i povinnosti. Povinnosti k budoucnosti jejich dětí... (Hlas ze sálu.)

Slyším tady od kolegy Vilímce, jestli mi neletí letadlo... (Smích v sále.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Prosím tedy, aby kolegové tady nevedli debatu jiným způsobem než povoleným.

Poslanec Miroslav Opálka: Využiji repliku na tuto narážku aspoň k tomu, abych vysvětlil (oživení a potlesk v sále), že se tady hovoří, kolik ta letadla stála. Ale musím říci, že to taky bylo jenom takové to přesouvání peněz z jedné kapsy státní pokladny do druhé. Protože příjmy těch společností, jako jsou aerolinie, letiště byly samozřejmě státní, případně krajské. Daň z přidané hodnoty, spotřební daň z pohonných hmot šla do státní pokladny. Daně z příjmu šly do státní pokladny, takže v podstatě to bylo stejné jako jezdit tím vlakem, jenom aby se to nezneužívalo i k jiným cestám než na Poslaneckou sněmovnu, tak se to takhle hlídalo.

Takže to prostřednictvím pana místopředsedy směrem k panu kolegovi Vidímovi... Prosím, není zač.

Takže stručně a jasně. Souhlasím s tím, co zde zaznělo z levicového spektra Poslanecké sněmovny. Je třeba říci, že systém, který je založen na kapitálovém dobrovolném spoření, má svá rizika, určitě větší než rizika státu, pokud v čele státu stojí zodpovědná vláda a zodpovědný parlament. Pokud tomu tak v budoucnu nebude, samozřejmě, že rizika mohou být, i co se týká toho státu.

A teď ještě krátce k penzijním fondům. Když se podíváme k 31. 12. 2010 (kolega poslanec přinesl k pultíku vodu) – děkuji, ale já bych pak musel žádat o přestávku, že potřebuji na záchod, a přesto bych byl rád, kdybych využil možnosti, kterou mě inspiroval v minulém volebním období pan premiér, tehdy ministr Nečas, kdy využíval Sněmovnu k edukativní činnosti, tehdy k nemocenskému pojištění, já si dovoluji tedy k tomu důchodovému.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Souhlasím, bude lépe, když nebudete pít. Prosím. (Oživení v sále.)

Poslanec Miroslav Opálka: Ano, přesně tak. Vidím, že i paní kolegyně Kohoutová je už nervózní... Dobře, děkuji, nespěcháte na žádnou dovolenku – ještě si to chvilku užijte.

Takže zapojení obyvatel k 31. 12. 2010 v penzijních fondech bylo 70 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. To bylo 4 595 342 osob. Proč o tom hovoříme? Dva důvody mám. Za prvé, 24 % z toho byli důchodci. Čili ti, kteří by důchodový systém měli využívat úplně jinak. A na druhou stranu je třeba říci, že i samy penzijní fondy říkaly, že v počtu volných lidí, kteří by vstupovali do dalších penzijních fondů, už v podstatě nic není. Jsme už na hranici možného, a tak bylo vymyšleno, že by bylo třeba, aby se ukládalo alespoň na toho jednoho účastníka více peněz. Ale protože mzdy jsou takové, jaké jsou, a dvě třetiny občanů mají nižší než průměrnou mzdu, tak

se přistoupilo, že nějaké volné peníze by byly v tom, když se ze státního ta tři procenta ukrojí. A aby se ukrojilo, tak ještě – a to už navrhovala Unie svobody v první Bezděkové komisi a tuším, že dokonce i lidovci, kteří dneska jedou úplně s jinou důchodovou reformou než ta, která visí na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí – tak ještě přidáte dvě procenta svá. To byl důvod, proč se hledala cesta, jak zapojit více lidí a jak získat pro finanční kapitál větší zisk, protože z větších úložek je samozřejmě ta částka vyšší.

Když se však podíváme na vývoj podle OECD v roce 2008, jak byly zhodnoceny vklady – a to je ten krizový rok, který samozřejmě nikdo nevíme, kdy zase přijde v tom plném návalu. A dneska se vzhledem k Itálii a Spojeným státům hovoří o tom, že ta naděje je bohužel velká, tak musím říci, že Rakousko minus 26,7 %, Belgie minus 21,6 %, Kanada minus 21,4 %, Maďarsko minus 21 %, Japonsko minus 20,1 %, Finsko minus 19,5 %, Polsko minus 17,7 % a tak bych mohl pokračovat. To jenom aby bylo jasné, co určitě zase v nějaké té cyklické krizi přijde.

A tak si myslím, že, a shrnu, by bylo zejména třeba, aby stát platil za náhradní doby pojištění, aby se oddělilo důchodové pojištění ozbrojených složek a zaměstnanců, aby byly odstraněny stropy na odvody pro vysokopříjmové skupiny, aby se řešila nezaměstnanost nejen předčasnými důchody, ale taky hospodářskou politikou vlády. Aby se nepočítalo do budoucna s různými slevami, které budou oslabovat státní pilíř důchodového pojištění, ale pokud chceme slevy hledat, tak je hledejme v daňovém systému. Abychom konečně vyřešili, tak jako tuším v roce 2006, 2007, zálohy na výplatu důchodů pro poštu, aby se stát postavil čelem k řešení nedoplatků, které vznikly u státního pilíře. Aby náklady na administraci státu nebyly hrazeny z pojistného, ale z daňového systému, neboť neznám jinou činnost kromě kolků, kdy by vlastně občan platil přímo za službu státu. Aby nekolidující zaměstnání neubírala peníze z důchodového pojištění, stejně tak jako nelegální zaměstnávání. Aby konečně stát vyřešil problém s rostoucím švarcsystémem a aby řešil i to, že solidarita v této společnosti nebude sprosté slovo.

Čeká nás zřejmě odstraňování zpoplatňování a postupná privatizace systému kolektivního sociálního zabezpečení, čili ochrany celého důchodového systému.

To, co nejvíce zajímá občany, je jejich výše důchodu. Jaké jim český důchodový systém v budoucnosti zajistí plnění, jaké budou jejich dávky. Když se podíváme na kalkulačky, tak to je opravdu jenom model. Model, který nedokáže postihnout vývoj mezd, nedokáže postihnout vývoj zhodnocení vkladů, nedokáže postihnout jednotlivé krizové momenty. Důchodová reforma má smysl, jen pokud nabídne pojištěncům, současným i budoucím, reálnou vizi vyšších důchodů, jimiž budou schop-

ni kryt ve stáří zvýšené životní náklady, které se v důsledku reformy prováděných současnou vládou stávají realitou.

Věřím, že případné dopady, které občané na své kůži ucítí, budou i praktickou ukázkou toho, koho v budoucích volbách mají volit.

Děkuji těm, kteří mě poslouchali. (Potlesk poslanců KSČM.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Takže bych teď požádal pana poslance Františka Laudátu, dalšího přihlášeného do řádné rozpravy. Připraví se Michal Babák. Prosim, máte slovo.

Poslanec František Laudát: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, téměř celé dopoledne a i teď jste tady slyšeli převážně názory z levicové části politického spektra. Já se pokusím vám předestřít trochu jiný obraz toho, co by se mohlo dít. Jednak to, že bohužel v drtivé většině, a teď mluvím nalevo, jste se vraceli a vycházíte z toho, co bylo, nikoliv co bude. To za prvé. Za druhé. Není ani tak pro mě hrozné, co tady vykládáte, jako to, že možná tomu i věříte. Kdosi chytrý se trochu zamyslel, co by se dělo, kdyby byl naplněn scénář, který vy tady předkládáte, a to zejména z úst sociální demokracie, to znamená ekonomická politika, které já pracovně říkám efekt stárnoucí krávy. To znamená to, co ještě žije a nějakým způsobem se hýbe, tak to budeme dojit a dojit. Zemědělci vědí, že u té stárnoucí krávy postupně mléko ubývá.

Vy nenabízíte žádné řešení toho, aby se tady zvládl demografický problém. Zkuste se hypoteticky přenést dejme tomu o nějakých 25 let dopředu a jeden z možných scénářů, a neříkám, že to tak bude, protože může sociální stát, který byl budován v řadě zemí Evropské unie, skončit dramaticky rychle a pámbůh ví, kam nás to může také zavát, nicméně jeden z možných scénářů vám tady předestřu.

Penzijní systém v roce 2035 je stěží schopen hradit základní životní potřeby. Mezi početnou vrstvou penzistů vládne chudoba. Doby, kdy důchodci měli alespoň na potraviny a nájemné, jsou pryč. Nyní je hlad a bezdomovectví běžným jevem. Nejhorší je situace bezdětných, kteří nemají podporu rodin svých dětí. To vše navzdory skutečnosti, že důchodci společně s nezaměstnanými díky svému počtu ovládají politické dění. Česká ekonomika měla ještě před 25 lety jistou demografickou výhodu, její růst dlouho táhla generace takzvaných Husákových dětí. Sociální demokracie a KSČM se mylně domnívaly, že stejnou práci odvede početně slabší, ale výkonnější generace z první dekády našeho století. Penzijní systém proto ve skutečnosti nikdy reformován nebyl. Volební období plynula a plynula, dlouhá léta se nic nedělo. "Vidíte," ušklíbali se odpůrci reformy, "žádná reforma nebyla potřeba, vždyť jsme to přece říkali."

Jenže potom začaly Husákovy děti odcházet do penze bez adekvátní

náhrady. Chytřejší a ekonomicky aktivnější část mladé populace odcházela do zámoří a penzijní systém nekrytý rezervami tvrdě přistál. Mírné rezervy, které se v nějakém období vytvořily, byly poměrně záhy rozpuštěny na populistický třináctý důchod v rámci předvolebního boje. Žádná revolta, žádný mezigenerační konflikt se v ulicích nekonal. Když mladí lidé zjistili, že starce a stařeny lačné sociálních jistot ve volbách nepřehlasují, jednoduše se sebrali a odcházeli.

Daňové břemeno a gerontokracie, jak mladí posměšně v roce 2035 nazývají politicko-ekonomický systém vládnoucí v České republice, spolehlivě dusí jakékoli šance na změnu poměrů. Gerontokracie je logickým vyústěním demokracie spojené se stárnutím populace. Voličstvo stárla, a tím se měnily i jeho preference. Strany se předháněly v nabídce životních jistot a výhod pro seniory. Ale každou sociální výhodu musí někdo zaplatit. Politici opakovaně upřednostňovali svůj volební výsledek před budoucností. Politici se snažili zavděčit starším ročníkům na úkor mladších a bohatších. Předpokládali, že hegemonie voličů v předdůchodovém a důchodovém věku umožní zvýšení daní a štědrý sociální stát slibující penzistům zachování životních jistot.

Teď tedy nikoli fikce, ale realita. V roce 2001 v Německu zpracovali ekonomové Hans-Werner Sinn a Silke Übelmesserová ve své práci nazvané "Kdy Němce uvězní v pasti jejich penzijní systém" práci a položili si v ní otázku, kdy demografické změny přinesou permanentní vládu penzistů. Spočítali, že do roku 2023 zůstane střední věk voličů v Německu pod kritickou hranicí, což znamená, že reforma penzijního systému byla demokraticky prosaditelná v tomto termínu. Podle propočtu Sinna a Übelmesserové se Německo stane gerontokratickou společností, kde staří rozhodují o mladých a možná jenom pouze strach, že mladí mohou emigrovat, a snad i jistý autoritativismus zabrání důchodcům úplně vysát produktivní generace. Takto končila studie z roku 2001.

Takže prosím o přemýšlení a o to, abyste byli politici budoucnosti, a nikoliv politici minulosti. Pokud se bude realizovat, tak jak tady dneska zaznívala, ekonomika a hospodářská politika z levé části spektra, obávám se, že dojde k následující spirále.

Za prvé demografický úpadek. Za druhé penzijní systém bez rezerv. Vysoká daňová odvodová zátěž, která vyplývá z demografického stárnutí populace a penzijního systému bez rezerv a s tím související stagnace či pokles ekonomiky, propad daňových příjmů a tak dále. Za čtvrté. Příliš mnoho peněz v ekonomice.

Teď bych poprosil, aby poslouchala i ODS. Proč se do ekonomiky dostane příliš velké množství peněz, když vyloučíme úmyslnou politiku centrálních bank? Sledujeme-li vývoj různých ekonomik v Evropě i v zámoří, lze si všimnout podobného vzorce chování, který se bohužel příliš

často čím dál ve větší frekvenci opakuje. Snaha zvýšit příjmy státu vede k vysokým daním. Vysoké daně vedou k růstu ceny práce a tlumí podnikatelskou aktivitu. Vlády se snaží léčit útlum ekonomiky dotacemi a úvěrovou expanzí. Dotace vytlačují zdravé sektory ekonomiky ve prospěch méně produktivních. Úvěrová expanze může po řadu let vytvořit iluzi hospodářského růstu, ale zpravidla vede jen k vytvoření spekulativní bubliny na trhu nemovitostí. Splasknutí realitní bubliny vede k bankovní krizi, bankovní krize vede k poklesu daňových příjmů státu a v určitém momentu ti, kdo mají alespoň maturitu a zdravé nohy a ruce, se snaží tuto ekonomiku opustit a ekonomika se začíná hroutit.

Já bych byl rád, aby už konečně sociální demokracie pochopila jediné – jedno. Politici v naší zemi, a teď mluvím k vám, odmítáte vzít na vědomí, že nikdy a nikde žádná ekonomika nezbohatla díky vysokým daním, vždy bohatství předcházelo vysokým daním. To platí bez výjimky. Řekněte mi jediný příklad, kdy to neplatí, která země. A žádná ekonomika nedosáhla skutečné prosperity díky dotacím. Čistí plátcí, například když si vezmeme současné problémy Evropské unie, tak čistí plátcí do rozpočtu EU přežívají krizi mnohem lépe než čistí příjemci s výjimkou ekonomik, které čerpají dotace krátkou dobu, což je s prominutím klika České republiky a Polska. Proto tady ta krize nebyla a zatím není tak hluboká. (Veselost v levé části sálu.)

Nevím, co je vám na tom k smíchu. Teď se hodně hraje téma konkurenceschopnosti, tak jestli ji chcete skutečně podtrhnout, tak realizujeme to, co tady řekl pan Sobotka, to znamená zdaříme finanční transfery. Zřejmě neví, že shodou okolností 1. července vyšla v evropském věstníku směrnice pro nakládání a regulování fondů, a tam samozřejmě kapitál lítá velice rychle. My máme na implementaci dnes už necelých 18 měsíců a možná, že i 18 měsíců následujících rozhodne o tom, jakým směrem se bude Česká republika ubírat.

To, co tady v České republice chybí dneska pro to, abychom restartovali naši ekonomiku na ekonomiku budoucnosti, je kapitál. A buď si zvyknete a začne v téhle zemi fungovat fondové financování. Mimochodem, co se týká fondů, jsme na tom téměř nejhůř v Evropě, tady dožívají víceméně fondy ve třech největších bankách – spořice, komerčce a myslím, že UniCredit. Česká burza, která byla prodána údajně velice výhodně, neplní ani jednu ze svých dvou klíčových rolí a víceméně je to filiálka, kde se rozhoduje nikoliv na parketu o cenotvorbě a shromáždění kapitálu, ale v divných kancelářích, a jedna velká firma, která se běžně obchoduje, to nevytrhne.

To jsou věci, které bych chtěl. A jestli tady začnete útočit na to... Je jedná z mála šancí, jak... Protože když se podíváte na vývoj hrubého domácího produktu, tak ten stagnuje, my ho nezvedáme. A pendluje to kolem

jakési hodnoty 3,5 bil. ročně, nebo kolik, když byla krize, šel do jistého propadu, pak se zase o něco zvedl, ale nezvedáme ho. My musíme skutečně přemýšlet v rámci konkurenceschopnosti a dalších věcí, jak to zvednout. Rozpumpování a fungování fondů, finančních služeb, to, co vy hanlivě nazýváte bankéři, tak to je možná jeden z mála klíčů, které Česká republika má. Protože jestliže tady nebudou tyto nástroje, tyto instrumenty a vehikly fungovat, tak to můžeme zabalit. Protože konkurenceschopnost potřebuje rizikový kapitál, potřebuje toleranci k neúspěchům. Prosím podívejte se po světě, které země jsou úspěšné.

Když tady posměšně někdo říká, že dáme soukromému sektoru peníze, a jako by to bylo, že je někam vyhodíme, tak zřejmě tito politici – byl to např. kolega Rath a další – se domnívají, že je bude živit těch 6 581 393 obyvatel České republiky z roku 2009, kteří byli ve vztahu k veřejným rozpočtům čistými příjemci, a nikoliv že ho živí už dneska nebo v tom roce 2009 podle statistického úřadu 3 944 431, kteří byli čistými plátcí v této zemi.

Zaznělo tady z úst pana kolegy Zaorálka něco o těch nejtvrdších kapitalistech bohatnoucích. Víte, kapitalista, který má velké bohatství a chce ještě větší, když připustím, že je nenasytý, tak přece potřebuje bohatou společnost. On potřebuje svoje produkty někomu prodávat a nejenom se sám napakovat. Protože onu pověstnou díru kamsi má také jenom jednu, ale jestli chce dál množovat svůj majetek, tak musí někdo od něj ty produkty brát. To znamená, že standardní v uvozovkách kapitalista, boháč, potřebuje bohatou společnost, aby mohl bohatnout ještě více.

To, co tady prezentoval pan Sobotka, je jenom statický model ekonomiky, která právě ve světové ekonomické krizi dle mého názoru končí.

Takže já se domnívám, že skutečně je tady potřeba velice obezřetně udělat rychle průzkum, zjistit, aby fondy, které tady budou fungovat, sem dávaly svoje domicily, aby tady danily potom příjmy. Žádné zdaňování finančních transferů. To je přesně ten nástroj k tomu, abyste odsud všechny vyhnali. A Evropská unie se nějak rozhodla, v té směrnici už je to naznačeno, takže teď v následujících zhruba asi necelých dvou letech bude obrovský boj, kdo si z toho koláče něco vezme a kdo zůstane stát opodál.

Chci vás poprosit, skutečně, neberte to, že jsem tady do vás kopal z nějakého ryziho populismu. Cílem je skutečně zvládnout dvě základní výzvy v této zemi. Samozřejmě udržet životní prostředí, ale to, co stojí ještě nade vším, je reálná hrozba doložená demografickým vývojem, křivkami stárnutí populace atd. atd., tak to je právě zvládnutí stárnoucí generace.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk z pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Nyní vystoupí s přednos-

tním právem pan místopředseda Zaorálek. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já bych chtěl jenom zareagovat krátce na pana poslance Laudátu. Protože on se tady pustil do vize České republiky po 25 letech, jakési sci-fi, jak by to mohlo vypadat, kdyby tady vládla levice. Ale já bych mu chtěl namítnout pouze to, že ono není třeba dnes tady extrapolovat nějaký vývoj za 25 let. My tady máme přece konkrétní příběh vlády pravic, která začala vládnout v roce 2006. Díky tomuto vládnutí od roku 2006, kdy jste měli možnosti a příležitost předvést, co ekonomicky svedete se státním rozpočtem, s ekonomikou České republiky, tak se stalo prostě to, že ještě za vlády pana Topolánka tady byl předložen balíček úprav daní, které vedly k tomu, že se podsekly příjmy státního rozpočtu asi o 90 mld., což je rána, ze které se státní rozpočet dosud nevzpamatoval. A dá se říci, že kdyby se takto nepodsekly příjmy státního rozpočtu, tak by dnes deficit nebyl přes 6 %, ale 4 %, a Česká republika by patřila k premiantům Evropské unie. A to je vlastně výsledek vaší politiky. Výsledek je ten, že přes všechny řeči o obrovských efektech pravicové politiky vy dneska máte velké problémy s tím, jak likvidovat deficit státního rozpočtu. A i na tento rok říkáte zase objevně to samé jako pořád, že budete dále škrtat. Ministr Kalousek má dalších 40 mld., které bude škrtat.

Jaké budování konkurenceschopnosti České republiky? Vy zase říkáte, že budete likvidovat školství. Teď se hádáte o to, jestli budete škrtat 10 %, nebo 5 %. Jaká strategie růstu? Řekněte mi, jestli ve vaší politice, kterou předvádíte, je skutečně něco, co buduje budoucnost silné české ekonomiky. Vždyť kromě těch tupých škrťů nic nepředvádíte. Vaše politika je ekonomicky vadná a místo toho, abyste na tuto debatu přistoupili, tak tady pan Laudát předvede sci-fi 25 let. Chápete, zamyslete se spíš než nad těmi 25 lety před nám, nad tím, co vy jste tady těch pět let dělali za ekonomickou politiku. Ten stroj vaší politiky prostě nefunguje a nepracuje. A já bohužel čekám, že stejně jako v roce 2007, kdy to pravicová vláda Václava Klause prostě sbalila, protože zkonstatovala, že si s tím neví rady, tak právě tohle prostě hrozí dneska vám! To je situace, ve které se nachází tato vláda. Která dneska má podporu menší, než má Muammar Kaddáfí v Libyi. (Smích zleva.) Jak to, že o těchto skvělých myšlenkách jste nedokázali přesvědčit veřejnost? Jak je to možné, když pan poslanec Laudát s takovou přezíravostí a pohrdáním tady mluví k levici jako k magorům, kteří ještě nic nepochopili, jak je možné, že tyto skvělé myšlenky jste nedokázal sdělit veřejnosti? Nebo ta veřejnost je stejně tupá jako levice v této Sněmovně? Když jste tedy tak dobří, tak to těm lidem dokažte. Tak obhajte to, co chcete dělat. A hlavně předvedte nějaké výsledky! Vaše výsledky

jsou mizerné. Ze státu, který byl poměrně konsolidovaný, vy jste udělali stát, který je postižen ne krizí, ale vládou pravice. To je hlavní problém, který má Česká republika. Ne krizi, ale vládu, která je neschopná, a ekonomicky dokonce neschopná úvahy! A místo toho tady předvádí pohrdání a suverénnost, jako by snědla všechnu moudrost světa! (Celý projev ve velkém tempu a hlasitě. Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nyní se s faktickou poznámkou přihlásil pan poslanec Laudát. Já mu předávám slovo.

Poslanec František Laudát: Já jenom k panu kolegovi. Já myslím, že tady vykládal dost dlouho, celé roky křičel. Já si myslím, že jednou jsem si něco připravil, tady jsem vám přečetl nějakou alternativu, tak co zuříte, pro boha živého. Vždyť vy nevíte, co se v tom světě děje snad. (Potlesk zprava, smích zleva.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pan poslanec Sobotka, abych to nemusel opakovat. Prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Já jsem rád, že občas takhle zamíříme do historie i tady na půdě Poslanecké sněmovny. Já si vzpomínám, že bývaly časy, kdy pan poslanec Laudát tady reprezentoval úplně jinou politickou stranu. Ta strana se jmenovala tuším Občanská demokratická strana, teď je tady za TOP 09, dokonce udílí rady české sociální demokracii, co by měla dělat, jak by se měla chovat. Tak pane poslanče, možná jednou dospějete k názoru, že by se vám líbilo být členem české sociální demokracie, vstoupíte k nám a pak můžete uvnitř sociální demokracie prosazovat změnu našeho programu. My jsme demokratická strana a všechno je samozřejmě možné, o všem je možné diskutovat.

Ale když jsme u té historie. V době, kdy byl pan Laudát členem ODS, ODS tady v 90. letech vládla. V té době tady byla největší sprostá nadávka na vládní úrovni a to byl zahraniční kapitál. Mluvilo se o českém stříbru, o českém zlatě, zejména v bankovníctví. A také se mluvilo o kuponové privatizaci a ta se potom bohužel provedla.

My jsme v té době zaostali. Česká republika získala zpoždění, mimo jiné právě v 90. letech nás předběhlo Slovinsko z hlediska růstu vyjádřeného v hrubém domácím produktu na hlavu. Z hlediska zahraničních investic nás začali předbíhat úplně všichni. A pozitivní změna z pohledu přílivu zahraničních investic přišla až po roce 1998.

Možná se zeptáte, co se stalo v roce 1998. Já vám to všem připomenu. V té době ve volbách zvítězila sociální demokracie a sestavila vládu. A tehdy nastal zlom v přílivu zahraničního kapitálu, protože sociálně demokra-

tická vláda dokázala investice do České republiky přitáhnout. To byl ten zásadní rozdíl. A prosím, porovnejte čísla o tom, jaký byl příliv zahraničních investic, kolik tady vznikalo nových pracovních míst v době, kdy tady byla ve vládě Česká sociální demokracie. Ani vlády Václava Klause, ani vláda Mirka Topolánka, ani vláda Petra Nečase se s tím absolutně nemůže rovnat, s tím přílivem investic, který Česká republika zaznamenala.

Možná budete říkat, že to nebyla zásluha sociální demokracie. Možná budete říkat, že to byl důsledek vstupu do Evropské unie. Pak bych vám chtěl připomenout, že to byla sociální demokracie, kdo se jednoznačně postavil za to, aby Česká republika do Evropské unie vstoupila, že to byla sociální demokracie, která dokončila všechna potřebná jednání a zemi na vstup do Evropské unie dobře připravila. A byli jsme to my, sociální demokraté, kdo jsme v před volbami měli také odvahu jasně lidem říci, že my doporučujeme hlasovat pro vstup do Evropské unie. ODS tuhle odvahu před referendem o vstupu nikdy neměla. A také vstup do Evropské unie pomohl tomu, že do České republiky začaly proudit zahraniční investice a vytvářela se nová pracovní místa. To pomohlo k obnově řady průmyslových regionů, které byly zdevastovány v době kuponové privatizace, kterou tady prosazovala Občanská demokratická strana.

Takže až někdo z vás bude chtít dávat lekce hospodářské politiky, tak si prosím nejprve zamette před vlastním prahem. (Tleskají sociální demokraté.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: O slovo se přihlásil pan ministr Drábek, který jako přednostně samozřejmě.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, pane místopředsedo. Já bych doplnil edukační vystoupení pana předsedy Sobotky o edukační doplněk. Bylo by dobré se také podívat, kolik peněz ten příliv investic stál a proč se náš stát v době hospodářského růstu tolik zadlužil. A také na zajímavá čísla o tom, že nezaměstnanost v době sociální demokracie byla téměř stejná jako v době ekonomické krize. (Silný potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Máme – fakticky pan poslanec Josef Cogan. Prosím.

Poslanec Josef Cogan: Já bych také rád připomněl kolegům, co nastalo v roce 1998. Já jsem tehdy nebyl ve Sněmovně, nebyl jsem tady ani v roce 2006. V tom roce 1998 nastal opravdu velký zlom zejména v tom zvyšování státního dluhu. Od roku 1998 do roku 2006 byl zvýšen dluh nominální čtyřnásobně. (Zleva zaznívá hlasitá reakce a posměch.) Pokud

bychom se chovali stejně hospodářsky nezodpovědně, tak by na konci tohoto období musel být dluh řádově 3,2 bilionu. Takže to byl největší zlom, který nastal v hospodaření, a já jsem to sledoval tenkrát mimo tuto Sněmovnu a tloukl jsem si do hlavy, jakým způsobem nás do budoucna tyto vlády zadluží.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Tak tohle si musíme vyjasnit. Hlásí se Milan Urban o slovo.

Poslanec Milan Urban: Děkuji, pane místopředsedo. Kolegyně a kolegové, já tedy nevím, jak souvisí tento návrh důchodového spoření s konkurenceschopností České republiky. Já si myslím, že snad jenom nepřímo tak, že součástí všech těchto návrhů, o kterých tady dnes debatujeme, je zvyšování daně z přidané hodnoty a podobných daní, které jistě neprospějí zvýšení konkurenceschopnosti České republiky.

Ale když už tady byly ty otázky na téma roku 1998 a co se má dělat z hlediska strategických rozhodnutí konkurenceschopnosti. Kdo studoval materiály jak předchozích sociálně demokratických vlád, tak dokonce i té současné, tak si tam mohl přečíst, že klíčovými faktory pro růst konkurenceschopnosti je dopravní infrastruktura. Tedy co navrhujete vy, to je minus nějakých 40 % peněz do dopravní infrastruktury. Nemyslím si, že to je ve prospěch konkurenceschopnosti. Klíčovým faktorem je vzdělání, výzkum, inovace, prostředky, které mohou vést k vyšší přidané hodnotě, tedy vzdělanostní ekonomice. Co je výsledkem těch vašich rozpočtů a strategických úvah? Snižování těchto prostředků.

Tak bych mohl pokračovat jeden klíčový faktor po druhém, co se týká konkurenceschopnosti. Protože nemám čas, tak si ale myslím, že je potřeba říct ještě jednu důležitou věc. Proč nejdříve nezpracujete a nenavrhnete a nediskutujete skutečnou strategii konkurenceschopnosti české země do budoucna, zvláště ve chvíli, kdy se propadáme v poměrování s ostatními zeměmi, a podle této strategie nepředkládáte jednotlivé normy do Poslanecké sněmovny, podle této strategie nesestavujete státní rozpočty, podle této strategie nesestavujete rozpočty Státního fondu dopravní infrastruktury apod.? Děláte to obráceně – vymýšlíte normy a říkáte, že to je ku prospěchu růstu konkurenceschopnosti české země. Neděláte to dobře! (Tleskají sociální demokraté.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: O slovo se přihlásil Bohuslav Sobotka přednostně.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Já myslím, že by bylo dobře, kdybychom už v této Poslanecké sněmovně, vážený pane místopředsedo,

vážené kolegyně a kolegové, kdybychom už tady přestali opakovat nepravdy, které už na půdě této Sněmovny byly snad stokrát nebo tisíckrát vyvráceny.

Jak je to s tím veřejným dluhem. Především chci upozornit na to, že Česká republika začala standardně vykazovat vyšší veřejného dluhu a roční deficitů až v souvislosti s přípravou na vstup do Evropské unie. V 90. letech bylo státní účetnictví velmi kreativní, velmi kreativní, a rozhodně nespĺňovalo parametry, podle kterých se začaly vykazovat deficitů veřejných financí po vstupu do Evropské unie.

V čem spočívala kreativita státního účetnictví v době, kdy tady vládla ODS v 90. letech? Bylo to velmi jednoduché. Ty dluhy se vytvářely v institucích, které nebyly formálně zahrnuty do státního rozpočtu. To byla vaše politika. Takže se zadlužily České dráhy. Dámy a pánové, České dráhy v té době na sobě kumulovaly dluh v rozsahu cca 50 miliard korun. To byly půjčky, které si vzaly České dráhy, a ty nikdy nebyly součástí státního rozpočtu. Nikdy se tady o nich nedeбатovalo, v Poslanecké sněmovně. Nikdy nebyly součástí státního závěrečného účtu a nikdy nebyly vykázány jako schodek státního rozpočtu.

Co se také dělo v 90. letech? No, vláda si brala, řekl bych kradla peníze, které byly určeny na důchody, a zapojovala je do výdajů státního rozpočtu, jako by se nechumelilo. Minimálně 30 miliard korun bylo v 90. letech použito z peněz, které přišly na důchody, a byly zapojeny do zcela jiných výdajů státního rozpočtu, které s tím vůbec nesouvisely.

Co se dělo také. Já si vzpomínám na velmi zajímavý případ, jak vypadalo kreativní účetnictví v 90. letech. V roce 1996 podepsal tehdejší ministr financí Ivan Kočárník, tehdy člen ODS, garanci vůči České národní bance na 22 miliard korun. A dámy a pánové, ta garance byla splatná za deset let. On zadlužil Českou republiku v roce 1996, ale ta garance byla splatná na konci roku 2006. To znamená, já jsem tehdy jako ministr financí musel zaplatit garanci v rozsahu 22 miliard korun, kterou ale poskytl Ivan Kočárník v roce 1996, aniž byla vykázána v metodice stavu veřejných rozpočtů.

A poslední věc. Já myslím, že je absolutně nefér tvrdit, že veřejné dluhy začaly narůstat po roce 1998. Tehdy se začaly ztransparentňovat, tehdy se o nich začalo hovořit, tehdy se začaly konečně vykazovat. A tehdy také začala sanace bank. Já myslím, že současné irské vládě nikdo nemůže vyčítat, že má takový deficit, jaký má, protože ona byla nucená znárodnit ztráty irských bank, aby se zcela nepoložila irská ekonomika. Totéž musela udělat sociálně demokratická menšinová vláda v roce 1998 a dalších letech. Musela znárodnit ztráty českých bank, aby bylo možné tyto banky privatizovat, aby se nepoložila v té době oslabená česká ekonomika po krizi, kterou způsobila chybná privatizace před rokem 1998. Proto narůstal

veřejný dluh po roce 1998, protože se sanovaly banky, ale ztráty těchto bank vznikaly v polovině 90. let v důsledku jejich špatné vlastnické kontroly a v důsledku chybně pojaté privatizace, která neměla jasně daná pravidla. To je ten důvod, proč narostl veřejný dluh.

Já myslím, že v tuto chvíli už by na půdě Poslanecké sněmovny neměly zaznívat takovéto zkreslující a nepravdivé informace. A myslím si, že by bylo dobré, vážení kolegové a kolegyně z vládní koalice, když jde o ten veřejný dluh, abychom mluvili o tom, co je dnes. Nevracejme se do minulosti takto hluboko, dvacet let, bavme se o tom, co je dnes, bavme se o tom, co bylo v roce 2006. A já vás chci informovat, pokud to nevíte, tak na konci roku 2006 byl veřejný dluh České republiky 29 % hrubého domácího produktu. Na konci letošního roku bude 41 % hrubého domácího produktu – ale byli jste to vy, kdo sliboval, že zastaví zadlužování. No, já si nepředstavuji, že nárůst veřejného dluhu z 28 % na 41 % je zastavení zadlužování. Není to zastavení zadlužování. A když chcete to číslo vyjádřit nominálně – v roce 2006, na konci, když se střídaly vlády, přišla Topolánkova vláda, tak na konci roku 2006 byl veřejný dluh České republiky 0,9 bilionu korun. V okamžiku, kdy bude vaše vláda odcházet, pokud vydrží až do konce, tak se veřejný dluh zdvojnásobí. To znamená, za osm let vlády pravice se zdvojnásobí veřejný dluh, který vznikl v letech 1990 až 2006, to znamená 16 let. Tak vy za osm let zdvojnásobíte veřejný dluh, který vznikl od roku 1990 až do roku 2006. To je výsledek vaší rozpočtové politiky! (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Pan poslanec Gazdík chce reagovat. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Gazdík: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych poděkovat panu kolegovi Sobotkovi za edukaci minulosti. Děkuji.

Chtěl bych navrhnout, abychom hlasovali o tom, že dnes budeme jednat po 19. i po 21. hodině. Děkuji. (Potlesk zprava.) A hlasovat o návrzích zákonů. Jednat a hlasovat o návrzích zákonů po 19. i po 21. hodině. Děkuji.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano, já gonguji, aby se hned hlasovalo. Budeme tedy hlasovat o návrhu, který přednesl pan poslanec Gazdík. Prosím, pan poslanec Opálka.

Poslanec Miroslav Opálka: Já musím říci, že to musí být alespoň jménem dvou klubů, nejenom jménem pana Gazdika.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Ano. Děkuji.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Náš klub se připojuje k návrhu klubu TOP 09, takže je to jménem dvou poslaneckých klubů, ODS a TOP 09.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Teď je to v pořádku, dobře. Mezitím se snad všichni dostavili do sněmovny. Já vás odhlásím. Prosím, abyste se všichni znovu přihlásili. Návrh zněl tak, že se dnes bude jednat i hlasovat po 19. i 21. hodině. Je jasné, o čem hlasujeme? Snad už tady všichni jsou.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, abychom dnes jednali a hlasovali po 19. i 21. hodině, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 28, přihlášeno je 151, pro hlasovalo 97, proti 49, takže to bylo přijato.

Můžeme pokračovat. Dalším přihlášeným do rozpravy byl pan poslanec Babák, pak poslanec Vysloužil. Poslanec Babák je další v řadě rozpravě. Prosím, máte slovo.

Prosím o klid! (Předsedající zvoní, v sále je velký hluk.) Vrátime se do rozpravy.

Poslanec Michal Babák: Děkuji, pane předsedající. Dobré odpoledne, dámy a pánové.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Je tady ještě pořádek hluk! (Předsedající znovu zvoní.) Prosím, aby se obnovil klid ve Sněmovně! Děkuji.

Poslanec Michal Babák: Já děkuji. (Hluk v sále trvá.) Ale mně to ani nevadí.

Já jsem tady naštěstí nebyl v roce 1998 ani v roce 2006 ani v roce 1989, nevím, jestli víc zadlužil republiku pan Sobotka, nebo pan Paroubek, nebo na druhé straně pan Topolánek, nebo pan Klaus. Já si myslím, že v tuto chvíli je to jedno a že bychom se měli vrátit do současnosti a nějakým způsobem pohnout s tímto návrhem zákona o důchodovém pojištění, který představuje jeden ze základních a nejdůležitějších návrhů koaličních partnerů.

K tématu systémové změny v důchodovém pojištění byla původně sestavena Bezděkova komise, kterou vystřídala nesčetná jednání K9. Setkávaly se též různé platformy, jako byl NERV, porada ekonomických ministrů a dalších expertů i s rozdílnými názory.

Je zapotřebí podotknout, že v tomto případě se jedná o principiální změnu systému, podobně jako u zdravotní či daňové reformy, která ovlivní řadu dalších generací.

Cílem zavedení takzvaného druhého pilíře je zaručit udržitelnost důchodového systému, který již v dnešní době v podobě, ve které je, s přihlédnutím k sociologickým průzkumům přestává být dostačující. Česká republika vydává na důchody celkem zhruba 40 % státního rozpočtu za rok. V tomto případě bylo nutné přikročit k zavedení participiální účasti občanů na svém životě k důchodu.

Je logické, že každá změna přináší apriorní nedůvěru a něco stojí. Je pochopitelné, že ruku v ruce s delším odchodem do důchodu, zdravotní a daňovou reformou nechtějí lidé další změnu v podobě vlastních úspor. Je ale nezpochybnitelné, že Evropská komise chválí Českou republiku za to, jakým způsobem k těmto reformám přistupuje, za úsporná opatření, když ve stejné chvíli dotuje státy, které si za ta léta nevybudovaly vnitřní ekonomické ochranné pilíře. Důvodem Evropské unie pro chválu souběžných reformních kroků, které Česká republika dělá, je především stav ekonomické stability, který nedovolí, aby se v budoucnu Česká republika ocitla v podobné situaci jako například Řecko, Portugalsko nebo Španělsko.

Souběžné reformy a úspory jsou nutným zlem a hořkou pilulkou pro kýžený stav a ekonomickou záchranu. Přesto se strana Věci veřejné snažila tam, kde to jen jde, o co možná nejpříjemnější dopad pro veřejnost. V prvé řadě jsme velice rádi, že jsme druhý důchodový pilíř prosadili jako dobrovolný, nikoliv povinný. V případě vyvedení části pojistného nám šlo jak o ochranu úspor veřejnosti, tak zároveň o zpřístupnění širokého okruhu komerčních institucí spravujících úspory ve druhém pilíři. Jsme velice rádi, že v prvním případě byl přijat návrh Věcí veřejných na nízké poplatky za správu úspor a ve druhém případě jsme prosadili snížení povinnosti základního kapitálu fondů. To umožní větší konkurenceschopnost zapojení institucí do správy druhého pilíře.

Jako strana chránící principy solidarity si velice vážíme a ceníme toho, že se nám u koaličních partnerů podařilo vyjednat možnost plného dědění prostředků z druhého pilíře v případě úmrtí účastníka před dovršením důchodového věku. Pozůstalým tak zůstává celý naspořený majetek.

V rámci zákona o důchodovém pojištění budeme ještě dále navrhoprosazení principiálního programového bodu Věcí veřejných, dobrovolné mezigenerační solidarity. V rámci tohoto zákona budeme pomocí pozměňovacího návrhu prosazovat zavedení mezigenerační solidarity pomocí takzvané daňové asignace, kdy by se účastníkům systému dala možnost dobrovolného převodu částky ve výši jednoho procenta z vyměřovacího základu pro povinné pojištění na účet rodičů. Bude se tak přispívat k základnímu uvědomění sociálních vazeb a zároveň to představuje symbolickou odměnu rodičům za výchovu dětí daňových poplatníků. Navrhovaná změna by také vedla k lepšímu zabezpečení ve stáří, jelikož se zvýší příjem občanů v důchodu.

Dále budeme prosazovat doplnění zákona o záruku valorizace důchodů v souvislosti s vývojem inflace tak, aby z důvodu růstu cen nedocházelo k poklesu reálné výše vypláceného důchodu. Nedopustíme, aby lidem v důchodu klesaly příjmy a připisovaly se zisky bankovním domům.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Poprosím dalšího přihlášeného, pana poslance Radima Vysloužila. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Vysloužil: Vážený pane předsedající, vládo, kolegyně, kolegové, doplnil bych svého kolegu především o body, které prosadily Věci veřejné do předkládaných tisků. Naprosto zásadní pro dobře fungující druhý pilíř jako relevantní zdroj úspor na stáří je stále nastavení jeho regulace. Cílem je za prvé vytvořit bezpečné a bezrizikové prostředí ve vztahu pojišťovna – klient, tj. takové prostředí, aby klienti neplatili za správu svého majetku více, než je bezpodmínečně nutné. Za druhé vytvořit na trhu druhého pilíře dostatečnou konkurenci, tak aby zde byl dostatečný tlak na kvalitu poskytovaných služeb, aby byl tlak na snižování výše poplatků, aby měli klienti skutečnou možnost v případě nespokojenosti přejít ke konkurenci. Konkurence na trhu je sama o sobě velká záruka toho, že prostředí bude vlnit ke klientům. Všechno toto podporují body, které se nám podařilo protlačit do důchodové reformy. To je za prvé. Systém je dobrovolný. To znamená, že volba účastníka, zda do systému vstoupí, či nevstoupí, je jen na něm.

Dále, podařilo se nám prosadit snížení základního kapitálu pro penzijní společnosti tím, že zachování vysokého standardu bezpečí pro klienta dojde ke zvýšení počtu účastníků na trhu. Je také regulován počet klientů jednotlivých fondů, a to nejméně 50 tisíc klientů do dvou let. Příliš malé fondy tím pádem by nemohly být pro klienty bezpečné. Dále je tam dohled prováděný Českou národní bankou. Také regulace se provádí za pomoci nejmodernějších standardů regulace v instituci. Strategie, které mají zákonem předepsané penzijní fondy, hledí především na bezpečí a obezřetnost, je užívána nižší škála aktiv, investuje se hlavně do dluhopisů a dalších, méně rizikových instrumentů. Naopak se potlačují investice do akcií a derivátů.

Už na samém počátku jednání o důchodové reformě stála jasně formulovaná podmínka Věcí veřejných v podobě co nejnižších poplatků účtovaných penzijními společnostmi. Regulace těchto poplatků je naprosto zásadní. V současné době jsou nastaveny tak, aby představovaly minimální prostor pro zisk dané penzijní společnosti za správu finančních prostředků, a to v případě, že se tyto společnosti samy nebudou snažit o úsporu nákladů. Otevřeně říkáme, že reformy jsou připravovány pro

občany, nikoli pro pokladničky penzijních společností, a to z jednoduchého důvodu: klienti se do spoření zapojí v případě, že s ním budou spojeny co nejnižší náklady, zátěž a pochybitelně i minimální zásah do zisku klientů. Je přece žádoucí, aby se na zodpovědnosti za své stáří podílelo co nejvíce lidí. Nízké poplatky zároveň vytvářejí tlak na penzijní společnosti, tak aby dále snižovaly své náklady. Důležitost této problematiky nejlépe ilustruje příklad sousedního Slovenska, kde limity poplatků nestanovili, trh s důchodovým spořením nebyl kvalitně ošetřen a regulován a nyní je pro klienty nejenom nezajímavý v podobě vysokých poplatků, ale navíc nevhodný jako spořicí nástroj.

Na závěr bych jen dodal, že opozice dnes podrobně vyjmenovává řadu chybějících zákonů – nejen důchodová reforma, zdravotnictví, podpora podnikání, podpora zaměstnání. A já se ptám, proč vámi vyjmenované zákony nebyly přijaty v posledních dvaceti letech.

Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dalším přihlášeným je poslanec Jiří Paroubek.

Poslanec Jiří Paroubek: Dámy a pánové, změna důchodového systému je asi jedna z nejdůležitějších záležitostí, kterou tady budeme projednávat a projednáváme v tuto chvíli v Poslanecké sněmovně v tomto volebním období. Bývá zvykem zemí s prozíravou vládou, že vláda, která je v určitém volebním období, strany, které jsou koaliční ve vládě, velmi pravděpodobně se mohou stát stranami opozičními v dalším volebním období, a měly by tedy mít zájem, aby zde byla kontinuita takových systémů, jako je systém důchodového zabezpečení. O to víc mě mrzí, a myslím, že to není v zájmu České republiky, když důchodový systém má být protlačen, řekl bych, jednostranně, na základě představ momentální vládní garnitury. Myslím si, že je zřejmé, že takový systém důchodového zabezpečení nemůže přežít do dalšího volebního období a musí být korigován.

Bylo tady upozorněno na řadu aspektů, v čem systém bude špatný. Já jsem rád, že se jeden z vládních politiků označil za politika budoucnosti. Možná že můžeme říci, že by se tak mohla jmenovat celá koalice. Koalice politické budoucnosti. Ale oni sami vědí, že s politickou budoucností už tak moc společného nemají.

Díval jsem se na pana ministra financí, který se tvářil dnes velmi starostlivě, že je potřeba něco dělat, že nelze žít na dluh. My jdeme hluboko do minulosti, abychom se zabývali tím, jak se ty dluhy vyvíjely v 90. letech, dohadujeme se o tom, jak někdo tehdy spálil peníze, které měly zůstat na důchodovém účtu, že měly jít důchodcům někdy do budoucna.

Nešly, protože bylo potřeba zalepit díry ve státním rozpočtu. Mám na mysli zejména činnost první vlády Václava Klause. Ale nejdeme tak daleko do minulosti. Podívejme se na posledních 4,5 roku, kdy byl ministrem financí pan Kalousek nebo kdy ministerstvo financí, sice ne ad personam, ale silně ovlivňoval v době úřednické vlády.

Včera vyšla tabulka v E15 a já bych ji doporučil každému politikovi, koaličnímu i opozičnímu, aby si ji prostudoval. Veřejný dluh dosáhl přes 1 bilion 400 milionů. Kolik bylo vyčerpáno nebo kolik se podílejí vlády pravice od počátku roku 2007 na výši tohoto veřejného dluhu? Když do toho započtu i 150 miliard korun rezerv, rozpočtových rezerv, které připravila poslední vláda sociální demokracie, tak je to téměř 650 miliard korun. Slyšíte dobře: částka 1 bilion 400 miliard a 650 miliard. Znovu podotýkám, že je v tom 150 miliard spálených rezerv, které vytvořila poslední vláda sociální demokracie. Shodou okolností pod mým vedením. (Smích v sále.)

Možná že se ještě někdo zasměje, když mu řeknu čísla z roku 2005. Tehdy dosáhl schodek státního rozpočtu 56 miliard korun. Kdybyste měli takový schodek státního rozpočtu, tak byste měli nejlepšího ministra financí světa, jak znám česká média. Z těch 56 miliard bylo ovšem 45 miliard rozpočtových rezerv. Kdybychom rozpočtové rezervy nevytvořili, aby je posléze použil za rok 2007 pan ministr Kalousek k vylepšení výsledků vlády, resp. výsledků státního rozpočtu, tak by ten deficit v tom roce byl 11 miliard korun. Takže to, že vláda pravice neumí vládnout, o tom se přesvědčujeme každý den. O tom, že neumí hospodařit, je potřeba uvést takováto konkrétní čísla.

Hovoříte o předvídavosti – že je potřeba předvídat. Pan ministr financí opravdu předvídal. Když jsem v září a v říjnu 2008 – chápu, bylo tehdy těsně před krajskými a senátními volbami – hovořil o tom, že se blíží krize, tak tehdejší vláda fantazirovala o tom, že existuje nějaký ostrůvek uprostřed Evropy, který se nepotopí ani v krizi. Ten ostrůvek měla být Česká republika. Pak nám rychle začalo téci do bot, toho si všimla i vláda pana Topolánka s ministrem financí panem Kalouskem. Tehdy říkali, že šířím poplašnou zprávu, snad na mě chtěli poslat i státního zástupce. No nestalo se, myslím, že si všimli později, že prostě v té krizi jsme.

Pan ministr financí hovoří o neufinancovatelnosti sociálního státu. No je potřeba říct, že země s nejvyspělejšími sociálními systémy nejen v Evropě, ale na světě jsou skandinávské země. Ty země shodou okolností mají také nejvyšší složenou daňovou kvótu. Byly tam nějaké velké krizové problémy v průběhu hospodářské krize? Já jsem je nezasazoval. Ty země, ne že by se jim krize vyhnula, ne že by to byly obrovské ekonomiky, ale jsou to země, které dokázaly reagovat i díky svému sociálnímu systému, který stabilizoval tu společnost. Víte, jedna věc, která tady nezasáhla, já ji uvedu – velice trpělivě jsem nezasahoval do diskuze ani nějakými technickými

připomínkami, protože si myslím, že je dobré, aby dostávali příležitost lidé třeba i z těch zadních lavic, kteří často přicházeli s velmi zajímavými projevy. Já si dvacet let dobrovolně ukládám na důchod. Je to tak možné proto, že mám – a to nechci říct v duchu hesla “Kdo z vás to má?” – že mám nadprůměrný příjem. Tím chci také říci, že si to nebude moct dovolit každý. Ale já si také ukládám a můžete říct, že jsem v konfliktu zájmů, i pokud jde o důchodové připojištění – peníze na důchodové připojištění se státní podporou. Samozřejmě že je to málo peněz, které si mohu ukládat, protože prostě ta podpora státu není nijak vysoká, ale myslím, že je to lepší než nic, a stejně si myslí čtyři a půl milionu našich spoluobčanů. Asi i mnozí z vás.

Co tady nebylo řečeno a co je potřeba, abychom se všichni nad tím zamysleli – tehdy, před těmi 16 nebo 17 lety, když to začínalo, začínalo 57 fondů. Dneska je jich 13. Vůbec tady nezaznělo, možná jenom v jednom vystoupení a ještě nepřesně, že 10 z těch fondů zkrachovalo. Deset zkrachovalo. Taková je finanční síla finančního sektoru, že tuhle informaci ani nedostane k občanům. Zamezí, aby se tato informace dostala k občanům. Ti lidé, kteří ukládali v těchto nešťastných fondech, dostali něco mezi 20 až 80 % svých úložek. Takže je potřeba říci, že my tady máme vlastní zkušenosti, jak to fungovalo. My nemusíme jít na Lehman Brothers. To zhodnocení, o tom tady bylo v jednom diskuzním příspěvku velice precizně hovořeno, 0,7 % za těch 16 let, to skutečně není žádné gigantické zhodnocení peněz, to je snad lepší ty peníze mít ve štrozoku. Promiňte mi to přirovnání, ale tak mi to připadá.

Co nás čeká, pokud schválíme tuto důchodovou reformu v těch příštích měsících. Myslím, že nemusíme chodit daleko do zahraničí, ale podívejme se na Slovensko za vlády Mikuláše Dzurindy, kdy se rozpoutal ohromný hon na klienty ze strany penzijních fondů, objevily se billboardy, jejichž leitmotivem – inzerce, jejímž leitmotivem bylo: opálení důchodci trávící svou spokojenou dovolenou a své spokojené stáří v Karibiku. No, samozřejmě tento sen můžeme snít, ale jen málokomu z nás se tento sen naplní. Tak jak jsem se bavil o té věci tehdy s bývalým slovenským premiérem, už nástupcem tedy pana Dzurindy, tak půlku schodku státního rozpočtu poté, co byla zavedena penzijní reforma, generovaly právě penzijní fondy a dopad té penzijní reformy. Jen tak mimochodem. Ale oni na to šli alespoň trochu, řekl bych, kurážně, že to, co řekli, tak to také slíbili. A tady se dostávám k aspektu toho, co říkaly jednotlivé politické strany před volbami.

Musím říct, že v této zemi máme tak pluralitní média, která nejsou schopna připomenout politickým stranám ani sliby, s kterými přicházely do voleb. A nejsou to sliby o tom, jestli se do školy bude chodit v modré, nebo červené uniformě, tedy nevýznamné věci, ale jsou to takovéto záležitosti typu důchodové reformy. Žádná z politických stran nehovořila o tom, že by financovala ty potřebné peníze, které je potřeba získat v případě uplatnění

opt-in, abych to řekl správně, ne opt-outu, ale opt-inu, žádná neříkala, že se získají navýšením DPH. Žádná strana by neměla určité před volbami odvahu říct, že si důchodci zaplatí ještě znovu své důchody alespoň částečně. Žádná ze stran neřekla, že tedy si zaplatí těm, kteří do toho půjdou, do toho systému opt-inu, že se budou podílet na tom placení formou nepřímé daně také invalidé nebo rodiče malých dětí. Žádná ze stran neřekla, že svěří vlastně to hospodaření s penzijními fondy, které takto vzniknou, soukromým penzijním fondům. Ruku na srdce, v tomhle se chováte naprosto nemorálně! Celá vládní koalice! A je potřeba to říct úplně otevřeně.

Dámy a pánové, ještě pár slov k Bezděkové komisi. Víte, on vlastně nejupřímnější před volbami v minulém roce byl dnešní premiér Nečas, který řekl, že dá plně na doporučení Bezděkovy komise. No tak samozřejmě že jsme nevěděli, jak to dopadne s tou Bezděkovou komisí, ale tu fantazii jsme mohli mít. Vždyť to byli vesměs lidé, kteří jsou těsně spjatí s finančními skupinami a s penzijními fondy. To nemá ve světě obdoby, aby byla jmenována expertní komise, která doporučí to, co je v zájmu finančních skupin. U nás se to stalo a ta expertní komise zcela nestoudně doporučila, že je potřeba peníze, které budou v systému chybět, v tom systému veřejných financí, vzít navýšením DPH. To je nestoudné!

Pokud jde o některé věci, které dnes v souvislosti s těmi důchody řešíme, víte, já bych vás chtěl vyzvat, vládní politiky, abyste, když už chcete toto, tento systém nesystém, o kterém já si myslím, že je mičurinský a že musí být změněn v průběhu příštího volebního období, tak aby byl znormálněn, ale vy jste o tom poctivě přesvědčeni, možná že je to tak správné. Prosím jen, abyste neuráželi lidi. Slova o prasatech v žitě, o tom, že mejdan skončil – no tak já nevím, jestli běžný občan s platem 12, 15 tisíc hrubého, nebo dokonce 10 tisíc hrubého nebo důchodce s 10 tisíci, s 9 tisíci, jestli prožil v uplynulých letech nějaký mejdan. Já jsem to nepozorovat. Mejdan prožili ti, kteří často zavinili nebo spoluzavinili tu finanční krizi ve světě. No tak ti prožívají s těmi svými zlatými padáky a tak dále neustále mejdany. Ale tam bychom měli přemýšlet, jak třeba těm lidem se dostat na kobyliku, ne v tom dostat je do gulagu, aby někdo zase tohle neřekl, ale v tom, jak je zdanit. Vždyť dneska i maďarská pravicová vláda zdaňuje velmi silně a velmi progresivně odměny ze zlatých padáků. Myslím 90 nebo 95 %. No tak proč bychom nemožili jít touto cestou? Hledejme ty peníze i na úkor tedy těch, kdo ty peníze opravdu mají.

Tady bylo připomenuto několikrát, že reforma daní k 1. lednu 2008 připravila stát, příjmy státu, o 80 až 90 miliard korun. Dneska je mít, ty peníze – pan ministr Kalousek se mnou určitě bude polemizovat, že to je 60 miliard, no dobře, tak kdyby to bylo i 60 miliard, ale kdybyste je dneska měl

v rozpočtu, tak nemusíte dělat takovou eskamotáž škrtačí, jakou často děláte.

A ještě třetí výrok jednoho z představitelů vládní koalice. Že je možné bez problémů se těšit do důchodu v 70 letech, jenom je to potřeba lépe rozplánovat. To je nehoráznost! Já chci říci panu ministru Drábkovi, že já sám budu pracovat doživotně, k tomu jsem odsouzen, možná i pan Drábek, ale prosím, jsou profese, kde je to snad i nebezpečné. Tak já to řeknu třeba, abych zůstal v rámci své rodiny, moje žena, tlumočnice, já si neumím představit, jak v 70 letech bude zápasit s pamětí v tlumočnické kabině nebo jak tam bude na dýchacích přístrojích, aby tam přežila. Nebo řidič, který v 70 letech se vydá na cestu do Chorvatska nebo do jižní Itálie, tak jak to může dopadnout! To jsme zaznamenali v těch předchozích týdnech. Takže prosím, abyste tyto věci trochu více rozvažovali, než je budete říkat.

Vláda ODS, TOP 09 a Věcí veřejných plní neformální úkol finančních skupin. Ti jedí na tomhle systému mohou ve skutečnosti vydělat. I když já nepochybuji o tom, na rozdíl od svého mladého kolegy Rykaly, že na tenhle systém se nachytají miliony lidí. Tak to prostě je. Ti opálení důchodci, to bude takový leitmotiv té kampaně, která je před námi, že to bude neodolatelné. Ti lidé to aspoň zkusí. To je jako to kouzlo desetinásobku. Pak těm lidem zbyla ta tisícikoruna, ten desetinásobek už nepřišel nikdy. Ale ti lidé to zkusí, jenom pro tu naději, kterou chtějí mít. Lidé chtějí mít přeče v životě naději.

Takže je potřeba tohle to vědět, že to je jeden z hlavních úkolů téhle té vládní konstelace. Já se svým způsobem tomu nedivím, že s tím přicházejí, ale samozřejmě nikdo ode mě nemůže chtít, abych tohle to podpořil. (Potlesk v levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Reagovat by chtěl pan ministr Kalousek. Prosím, předávám vám slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji. Jenom velmi krátkou odpověď panu poslanci Paroubkovi. On říkal, že kdyby nebyla provedena reforma daní v roce 2008, mohl mít dnes ministr financí, a teď se nepřeme, zda o 60, nebo 80 miliard víc peněz v rozpočtu. Já se o to číslo nechci přít, tak řekněme 70, uděláme kompromis. Tak kdybych měl o 70 miliard korun v rozpočtu více, tak by měli lidé o 70 miliard korun v peněženkách méně.

A v tom je právě ten rozdíl mezi námi, pane poslanče. Vy byste chtěl kasírovat občany, abyste pak za jejich peníze vykonával dobro. Tahle vláda se snaží ponechat občanům co nejvíce peněz a šetřit na vládní spotřebě. Tak to vždycky bylo a bude, koneckonců rozhodují o tom občané ve volbách. (Potlesk v pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou je nyní přihlášen pan ministr Drábek. Prosím, pane ministře.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji, paní předsedající. Já bych chtěl jenom upozornit pana kolegu Paroubka na jeden fakt, kterého si patrně nepovšiml, že věk 70 let odchodu do důchodu se předpokládá v roce 2065 tuším, jestli si to dobře pamatují.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nyní vystoupí s přednostním právem pan místopředseda Zaorálek. Prosím.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Já bych si dovolil pana ministra financí upozornit na jednu věc, že v časech krize se často takové jednoduché poučky, jako on říká, mění a mají úplně jiný dopad a význam. A chtěl bych ho upozornit na to, že právě země, které měly nízké daně a nízkou daňovou kvótu, tak v krizi neměly žádný polštář na to, aby ji zvládly, a padaly velmi rychle. Zatímco například země skandinávské, které – jak vy říkáte – vytahují ty peníze lidem z peněženek, aby je použily na nějaké ty neužitečné veřejné služby, tak tyto země se vyznačují poměrně velkými, silnými polštáři, které umožnily právě těmto zemím krizi zvládnout relativně snadněji, daleko snadněji, než ty země, které měly ty daně nízké. Takže to, co vy tady poměrně opakovaně, demagogicky hlásáte jako automatickou výhodu, tak právě v té krizi, která vypukla v 2008, se ukázalo, že tak úplně jednoduše neplatí. A země, které mají veřejné rozpočty, jsou schopny ty výpadky, které mají ty země díky poklesu výkonu ekonomiky, do určité míry pokrýt a umožnit krizi lépe zvládnout.

Takže když vy jste udělal to, co jste udělal, ve chvíli, kdy krize byla za zády a hrozila udeřit, tak to prostě byla strategická chyba, která tu ekonomiku oslabil. Vy jste udělal pravý opak toho, co se udělat mělo. Místo abyste sehrál trochu tu keynesiánskou roli toho, kdo těmi veřejnými rozpočty stimuluje ekonomiku, vy jste to z těch veřejných rozpočtů vzal. Takže já si dovolím tvrdit, že v té jednoduché podobě to neplatí a že nemá cenu, abyste to tady pořád opakoval. Není to pravda! (Potlesk v levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou poznámkou nyní vystoupí pan poslanec Paroubek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Paroubek: Pan ministr financí, myslím, že to byla dobrá replika, ale nedomnívám se, že tak úplně pravdivá. Protože kdybyste ty peníze měl, tak byste třeba nemusel seškrtačovat mzdy pracovníkům veřejného sektoru, nemusel byste seškrtačovat ty pracovníky a samozřejmě

by se to pozitivně projevilo právě na koupěschopnosti obyvatelstva, s kterou budou, řekněme si otevřeně, letos i v příštím roce a možná i dál problémy.

Ale ta druhá věc – protože já mám na tu repliku jenom dvě minuty, pan ministr, nebo páni ministři mají neomezený čas. Druhá věc, kterou jsem chtěl říci: Víte, pane ministře Drábku, mezi námi je velký rozdíl. Vy si myslíte, že platí pro politiku, pro veřejný život heslo madame du Barry “po nás” – madame de Pompadour, promiňte, madame du Barry říkala něco jiného, ta říkala “ještě chvíličku”, to budete říkat za chvíli. (Smích.) Ale “po nás potopa”. Já si to nemyslím. Mě zajímá, v jakých podmínkách budou žít mé děti i mí vnuci. (Potlesk v levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji, pane poslanče. Jenom bych vás chtěla upozornit, že máte také neomezený čas, pokud se přihlásíte v rámci řádné přihlášky.

A nyní řádně přihlášený další pan poslanec – Vacek. Prosím.

Poslanec Martin Vacek: Vážená paní předsedající, vážená vládo, vážené kolegyně, kolegové, já bych úvodem rád lehce zavzpomínal na to, že jsme se donedávna bavili o důchodovém pojištění. Dneska občané České republiky jasně vidí, že pojištění jako takové nemá s tímto zákonem nic společného, protože pokud se bavíme o pojistné události, která je takzvaným nahodilým jevem, tak toto rozhodně nahodilý jev není, který je dlouhodobě sledovaný, a tato společnost se do něj postupně dostala. To znamená, já jsem mile překvapen, že se bavíme dnes o důchodovém spoření.

Já bych chtěl rád připomenout, že naprosto zásadní pro Věci veřejné je v rámci tohoto zákona zavedení mezigenerační solidarity, takzvané daňové asignace. V rámci tohoto zákona budeme pomoci pozměňovacího návrhu prosazovat zavedení této mezigenerační solidarity, kdy se účastníkům systému dala možnost dobrovolného převodu částky ve výši 1 % z vyměřovacího základu pro povinné pojistné na účet rodičů. Toto opatření by posilovalo mezigenerační solidaritu a rodinné vazby. Navrhovaná změna by vedla k lepšímu zabezpečení ve stáří, jelikož se zvýší příjem občanů v důchodu. Zavedením této možnosti by došlo ke kladnému ohodnocení rodičů, kteří vychovali své děti jako ekonomicky aktivní jedince. Posiloval by se tím vztah mezi úspěšností potomků v ekonomické aktivitě, to je plátců daní, což garantuje jejich vyšší daňový výnos pro stát a nižší čerpání sociálních dávek všeho druhu, což snižuje náklady státu, a kvalitou poskytované výchovy. Dalším z pozitivních dopadů tohoto návrhu je podpora pronatální politiky.

Druhou naprostou zásadní připomínkou je valorizování důchodů. Budeme

prosazovat doplnění zákona o záruku valorizace důchodů v závislosti na vývoji inflace nebo jiného cenového indexu, optimálně nárůstu cen v domácnosti důchodců tak, aby z důvodu růstu cen nedocházelo k poklesu reálné výše vypláceného důchodu.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk v pravé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou vystoupí pan poslanec Vojtěch Filip a poté hned dám slovo panu zpravodaji. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji, paní předsedající. Členové vlády, paní a pánové, já jen fakticky, protože k návrhu zákonů se vyjádřili naši kolegové Braný a Opálka.

Víte, mně vadí jedna věc, která tady byla už několikrát zdůrazněna – že vytváříme systém, který v podstatě vrací společnost o dvě stě let zpátky. Když se průběžný důchodový systém zaváděl v Německu za kancléře Bismarcka, tak se vycházelo z prosté úvahy, která znamenala jediné: že ti, kteří v současné době pracují, budou odvádět prostředky na to, aby ti, kteří už pracovat nemohou, mohli důstojně žít. A my zavádíme systém, kdy si jakoby budeme dopředu platit na něco, co nevíme, jestli vůbec nám bude poskytnuto. Systém, který, ať už odcházíme do důchodu v 65 letech, v 67 nebo v 70 letech, máme, nebo nemáme využít. Vytváříme systém pro banky a finanční instituce. Nevytváříme systém pro lidi. To mi na tom návrhu vadí ze všeho nejvíc. Protože věřte mi nebo ne, já jsem přesvědčen, že platí ústavní věta, že všechna moc pochází z lidu. A já beru všechny občany České republiky, nejen ty bankéře, jako ty, o které nám má jít. A v tomto ohledu, pokud má ten systém sloužit finančním institucím, a nikoliv těm, kteří mají důstojně žít i v důchodu, tak ho musím odmítnout. Tento systém, který vláda navrhuje, je špatný. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji a dalším přihlášeným je pan zpravodaj. Prosím, pane zpravodaji.

Poslanec Vladislav Vilímeček: Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně a kolegové, pouze chci doplnit svůj návrh na zkrácení lhůty na projednání ve výborech. Když jsem tento návrh vzněs v obecné rozpravě, tak z toho vypadla časová lhůta, tak doplňuji: navrhuji, abychom ve všech případech sněmovních tisků, které jsme projednávali, zkrátili lhůtu na projednání ve výborech na 40 dnů.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Čtyřicet dnů u všech tří tisků, děkuji.

V tuto chvíli už nemám žádnou další přihlášku do rozpravy, takže se táži, jestli se někdo další hlásí do rozpravy. Není tomu tak. Končím obecnou rozpravu. Vrátime se tedy k jednotlivým tiskům. Zeptám se, jestli chce ještě navrhovatel mít závěrečné slovo. Pane ministře? Nikoli. Pan zpravodaj? Prosím.

Poslanec Vladislav Vilímeč: Děkuji, paní místopředsedkyně. Pouze bych uvedl, že v obecné rozpravě jednak zazněl návrh pana poslance Braného na zamítnutí všech zákonů, všech sněmovních tisků. Pak zazněl návrh pana poslance Sedi, který návrh formuloval jako připojení zamítnutí předloženého návrhu s jistou tolerancí. Vycházím z toho, že měl na mysli všechny předložené návrhy. A dále navrhl jako podmíněný návrh, pokud neprojde zamítnutí předloženého návrhu, také vrácení návrhu zákona k dopracování.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: To bylo, prosím, pouze u bodu 7, tisk 412?

Poslanec Vladislav Vilímeč: Ne, to mluvím o všech projednávaných bodech, tak to vyplynulo z kontextu návrhu pana poslance Sedi. A ještě zazněl návrh pana poslance Sklenáka na zamítnutí zákona pouze o důchodovém spoření.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám za rekapitulaci toho, o čem budeme nyní hlasovat. Ještě přivolám kolegy. Nejprve budeme hlasovat o návrhu na zamítnutí

tisku 412 – bod 7

Vidím zde, že chcete odhlásit, takže prosím, abyste se znovu všichni přihlásili svými identifikačními kartami.

Dámy a pánové, zdá se, že nikdo další už nedorazí, takže zahájím hlasování o návrhu na zamítnutí.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 29. Z přihlášených 162 pro 63, proti 97. Tento návrh byl zamítnut.

Dále zde zazněl ještě návrh od pana poslance Sedi. Podmíněný návrh, a to pokud neprojde zamítnutí, což se nyní stalo, návrh na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Také o tomto návrhu zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 30. Z přihlášených 164 pro 66, proti 96. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání rozpočtovému výboru. Zazněl zde také návrh na přikázání výboru pro sociální politiku. Má prosím ještě někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Nechám tedy nejprve hlasovat, aby předložený návrh byl předložen k projednání rozpočtovému výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 31. Z přihlášených 165 pro 164, proti nikdo. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru.

Dále zde zazněl návrh na projednání výboru pro sociální politiku.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 32. Z přihlášených 165 pro 145, proti 10. Tento návrh byl přijat a já konstatuji, že návrh byl přikázán k projednání výboru pro sociální politiku.

Dále zde zazněl návrh na zkrácení lhůty na 40 dní.

Zahajuji hlasování o zkrácení lhůty. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 33. Z přihlášených 166 pro 97, proti 67. Tento návrh byl přijat a já končím projednávání tohoto bodu.

Nyní budeme hlasovat o návrzích, které padly

u sněmovního tisku 413 - bod č. 8

Padl zde návrh na zamítnutí, o kterém nechám hlasovat jako o prvním.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 34 z přihlášených 166 pro 66, proti 98. Tento návrh byl zamítnut.

Dále zde zazněl návrh na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 35 z přihlášených 166 pro 67, proti 98. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat

předložený návrh k projednání rozpočtovému výboru. Dále zde padl také návrh na přikázání výboru pro sociální politiku. Zeptám se ještě, jestli má někdo jiný návrh. Není tomu tak.

Já tedy nechám nejprve hlasovat o přikázání k projednání rozpočtovému výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 36 z přihlášených 165 pro 164, proti 1. Tento návrh byl přijat.

Dalším návrhem byl návrh na projednání výboru pro sociální politiku.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 37 z přihlášených 166 pro 139, proti 18. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro sociální politiku.

Dále zde zazněl návrh na zkrácení lhůty na 40 dní.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 38 z přihlášených 166 pro 98, proti 67. Tento návrh byl přijat.

Končím projednávání tohoto bodu. Pan ministr se hlásí. Prosím, pane ministře.

Ministr zdravotnictví ČR Leoš Heger: Já bych prosil jenom technicky pro stenozáznam. V hlasování číslo 30 jsem, přestože je na záznamu, že jsem hlasoval pro, hlasoval jsem proti. Děkuji. Nezpochybňuji hlasování.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Hamáček. Prosím.

Poslanec Jan Hamáček: Děkuji. Já obdobně. V hlasování 34 jsem hlasoval ano, na sjetině mám ne. Nezpochybňuji, pouze pro stenozáznam. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Dalším přihlášeným je pan poslanec Tluchoř.

Poslanec Petr Tluchoř: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, já, vypárován s kolegou Hamáčkem, jsem v hlasování 34 hlasoval ne a na sjetině nepochybně je ano. (Veselost v sále.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Prosím, abyste věnovali zvýšenou pozornost tlačítkům, která se nacházejí před vámi.

A nyní můžeme přistoupit

k bodu 9 - sněmovní tisk 414

Opět budeme hlasovat o návrzích, které zde padly.

Nejprve návrh na zamítnutí.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 39 z přihlášených 166 pro 67, proti 98. Tento návrh byl zamítnut.

Další návrh zde zazněl na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 40 z přihlášených 166 pro 67, proti 95. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání rozpočtovému výboru. Dále zde zazněl návrh na projednání výboru pro sociální politiku. Má někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Já tedy zahájím hlasování o přikázání k projednání rozpočtovému výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 41 z přihlášených 166 pro 165, proti nikdo. Tento návrh byl přijat.

Dále budeme hlasovat o návrhu k projednání výboru pro sociální politiku.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 42 z přihlášených 166 pro 132, proti 24. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru a výboru pro sociální politiku.

Dále zde zazněl návrh na zkrácení lhůty na 40 dní.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 43 z přihlášených 167 pro 96, proti 69. Tento návrh byl přijat.

Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi a panu zpravodaji.

Pan ministr se hlásí. Prosím.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Jenom krátce. Chtěl bych poděkovat Poslanecké sněmovně za propuštění všech tří tisků do druhého čtení. Chtěl bych poděkovat za velmi obsáhlou diskusi, která sama o sobě je důkazem, že vláda má mimořádný zájem projednat velmi podrobně na parlamentní půdě jednotlivé reformní zákony. Panu poslanci Paroubkovi zvláště bych pak chtěl poděkovat slovy madam Naděždy Konstantinovny Krupské, která říkala: "Přestože často pravdu nemá, zůstává velikánem." (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji.

Nyní přistoupíme k projednávání bodu

10.

Vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 410/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede ministr vnitra Jan Kubice. Prosím, pane ministře, můžete se ujmout svého slova.

Ministr vnitra ČR Jan Kubice: Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji mi, abych na základě pověření vlády uvedl vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. K předložení tohoto zákona se vláda České republiky zavázala ve svém programovém prohlášení, a to s cílem zavedení nezávislé kontroly činnosti bezpečnostních sborů.

Cílem nové právní úpravy je vytvořit systém nezávislého a účinného stíhání trestných činů příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, Celní správy České republiky a Generální inspekce bezpečnostních sborů, který by měl vést k zefektivnění boje proti korupci mezi příslušníky a zaměstnanci jmenovaných bezpečnostních sborů. Zavedení takového systému je zcela v souladu s vizí modernizace a zefektivnění stíhání trestné činnosti příslušníků a zaměstnanců policie a zrušení institucionálních vazeb mezi policií a orgánem, který tuto trestnou činnost stíhá.

Předložený návrh zákona si klade za cíl zajistit Generální inspekci

bezpečnostních sborů rovnocenné postavení ve vztahu k ostatním bezpečnostním sborům, a to jak z hlediska využití institutu vyšetřování trestných činů, tak dalších oprávněných bezpečnostních sborů upravených dalšími zvláštními zákony.

Přípravě návrhu zákona předcházelo zpracování analýzy kontrolních mechanismů v bezpečnostních sborech z června roku 2008, která obsahovala i návrh základních tezí řešení této problematiky. Tato analýza byla vytvořena meziresortní pracovní skupinou složenou ze zástupců Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Ministerstva financí, Celní správy České republiky, Ministerstva spravedlnosti, Vězeňské služby České republiky, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství. Předkládaný návrh zákona z této analýzy vychází, stejně tak jako předchozí návrh tohoto zákona, který byl do Poslanecké sněmovny předložen v minulém volebním období jako sněmovní tisk číslo 794, na jehož projednání již nedošlo.

Předkládaný návrh zákona se od návrhu zákona, který byl vládou předložen Parlamentu České republiky v roce 2009, v zásadních rysech neodchyluje. Konceptně se při přípravě návrhu zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů vycházelo ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a to jak obsahově, tak i systematickou. Generální inspekce bezpečnostních sborů je konstituována jako samostatný bezpečnostní sbor, jehož příslušníci budou ve služebním poměru podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Vzhledem ke svým úkolům bude mít Generální inspekce postavení policejního orgánu podle trestního řádu.

Generální inspekce bezpečnostních sborů by měla být samostatná i ekonomicky. Navrhuje se, aby měla postavení organizační složky státu a účetní jednotky s vlastní rozpočtovou kapitolou. Na tomto místě považuji za potřebné uvést, že vznik a fungování Generální inspekce bezpečnostních sborů se neobejde bez dodatečných nároků na státní rozpočet. V prvním roce fungování Generální inspekce bezpečnostních sborů bude nárok na státní rozpočet činit téměř 140 mil. korun, v dalších letech téměř 94 mil. korun.

Ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů by měl být jmenován a odvoláván na návrh vlády jejím předsedou, jemuž bude ředitel Generální inspekce z výkonu své funkce odpovědný, a to po předchozím projednání ve výboru Poslanecké sněmovny, jemuž přísluší projednávání otázek bezpečnosti. Generální inspekce bezpečnostních sborů by měla podléhat systému vnější kontroly prováděné kontrolním orgánem vytvořeným Poslaneckou sněmovnou a systému vnitřní kontroly prováděné vnitřním kontrolním orgánem.

Součástí návrhu zákona jsou i novely dotčených zákonů. V jejich rámci

se zejména vytváří předpoklad pro řízení a efektivní fungování Generální inspekce jako bezpečnostního sboru a policejního orgánu.

Závěrem mi dovoluji, abych vás požádal o podporu tohoto zákona. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám, pane ministře. Prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení poslanec Antonín Sedša. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Antonín Sedša: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážení členové vlády, vážené kolegyně a kolegové, vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů, sněmovní tisk 410, je nám předkládán na základě plnění programového prohlášení vlády a přijaté strategie boje proti korupci. Důvodem předložení návrhu zákona má být vytvoření nezávislého orgánu, který by profesionálně odhaloval a vyšetřoval trestnou činnost příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů, konkrétně policie, celní správy a vězeňské služby. Návrh zákona zavádí nový bezpečnostní sbor, kdy jeho příslušníci jsou ve služebním poměru podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Tento inspekční orgán má postavení policejního orgánu podle trestního řádu.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, Generální inspekce nebude z povahy věci a charakteru činnosti šetřit možnou trestnou činnost u Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a u Vojenského zpravodajství. Tuto činnost budou jako dnes provádět speciální orgány jednotlivých zpravodajských služeb. V případě příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky zejména vzhledem k charakteru jejich práce bude případnou trestnou činnost stíhat Policie České republiky. Původně se působnost Generální inspekce neměla vztahovat na vyšetřování trestné činnosti vlastních příslušníků a zaměstnanců vzhledem k potřebě zajistit nezávislé stíhání jejich trestné činnosti. Nicméně vládní návrh řeší prověřování inspektorů zvláštním vnitřním oddělením Generální inspekce.

Vážení členové vlády, vážené kolegyně a kolegové, co se týká vlastních nákladů. V prvním roce fungování Generální inspekce by její provoz stál přes 325 mil. korun. Nové dodatečné náklady na státní rozpočet by v prvním roce činily 139,6 mil. korun. V dalších letech by náklady činily 279 398 tis. korun ročně s tím, že by si každoročně vyžádaly navíc ze státního rozpočtu téměř 94 mil. korun. Počet zaměstnanců má být celkem 335, z toho příslušníků ve služebním poměru 275 a občanských zaměstnanců 60.

Na základě rozhodnutí číslo 18 předsedkyně Poslanecké sněmovny

doporučuje přikázat návrh zákona k projednání výboru pro obranu a bezpečnost.

Zároveň se hlásím tímto do obecné rozpravy. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Otevírám tedy obecnou rozpravu. Nyní zde mám přihlášku paní poslankyně Jany Černochové. Pane zpravodaji, chcete vystoupit nyní, nebo v závěru? Protože vy máte samozřejmě přednostní právo. Nebo dáte už teď přednost kolegyni? (Ano.) Tak prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Černochová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, hezké odpoledne. Každé demokratické zřízení, dokonce každá organizace by při formování svých orgánů měla dbát na efektivní a nezávislou kontrolu své vlastní činnosti. Tento princip jako jediný zajistí, že kontrolní mechanismy nejsou pouze formalitami, nýbrž mají i svůj reálný obsah. Zkrátka že kontrolní systém je skutečně efektivní, nezávislý a především fungující.

Navrhovaná úprava zavádí nezávislý institut Generální inspekce bezpečnostních sborů. Nejedná se o inspekci všech bezpečnostních sborů, nýbrž pouze těch, kde je taková inspekce vzhledem k okolnostem možná a zároveň relevantní. Z inspekční činnosti Generální inspekce jsou tak vzhledem k povaze jejich činnosti spojené s nakládáním s utajovanými informacemi vyňaty zpravodajské služby jako bezpečnostní orgány, tedy Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace, a dále je z inspekční činnosti vyňat i Hasičský záchranný sbor, protože jeho příslušníci z povahy své činnosti nepředstavují riziko podjatosti při vyšetřování trestné činnosti. Návrh se tedy týká Policie České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky i inspekce samotné.

Nutnost nezávislosti lze pak nejlépe sledovat na Policii České republiky, kdy se odstraňuje současný stav... (chvilka čekání na ticho v sále zprava i zleva) a sice že příslušníci policie vyšetřuje jiný útvar policie. Zavedení na policii nezávislého inspekčního orgánu je tak bezesporu vítaným aktem a přispěje ke zvýšení nezávislosti vyšetřování. Otázka, kdo hlídá hlídače, se sice jako ve většině případů automaticky přesouvá na další úroveň, na další institut, přesunutí této kontroly na personální a především institucionálně nepropojenou organizační složku státu je však dostatečnou zárukou nezávislosti. Předpokládaný nový inspekční orgán nenapojený na Policii České republiky a ani na Ministerstvo vnitra tak dostatečně splňuje požadavky na řádné, nepodjaté vyšetřování příslušníků, jejichž případná trestná činnost bývá vzhledem k jejich znalostem nejzávažnější.

Nezávislost je jedním z hlavních atributů nástrojů, které jsou efektivní v

boji proti korupci a přispívají k řádnému vyšetřování případné trestné činnosti. Hlavní přínos navrhané úpravy tak spatřuji především ve vytvoření obecného inspekčního orgánu, který je aplikovatelný jako vnější kontrolní mechanismus pro více bezpečnostních zdrojů zároveň a který je ekonomicky nezávislý. Dalším nesporným přínosem je i způsob jmenování a odvolávání ředitele inspekce na návrh vlády a po projednání v příslušném výboru Poslanecké sněmovny, tedy pravděpodobně ve výboru pro obranu a bezpečnost, předsedou vlády. Zapojení výboru Sněmovny do exekutivního rozhodování osobně považuji za další z garancí nezávislosti a efektivity navrhané inspekce.

Generální inspekce umožní nezávislou kontrolu činnosti bezpečnostních sborů, tedy policistů, celníků, pracovníků vězeňské služby, kteří se dopustili trestného činu. Rozšíří také testy spolehlivosti, o kterých jsme častokrát zde již na zasedání Poslanecké sněmovny hovořili, a nově zavádí i možnost nahlédnout do daňového řízení specializovaným policejním útvarům.

Zákon o zřízení Generální inspekce bezpečnostních sborů považuji za zcela nezbytnou součást protikorupčních snah této vlády a věřím, že povede k účinnějšímu boji s korupcí a organizovaným zločinem. Bezpochyby budeme na našem jednání vést o konkrétních ustanoveních navrhaného zákona stejně tak jako na výboru pro obranu a bezpečnost podrobnou diskusi. Ráda bych však z tohoto místa chtěla podpořit zřízení institutu Generální inspekce bezpečnostních sborů jako takového. A mrzí mě, že vlastně tak činíme až dva roky poté, co se poprvé myšlenka Generální inspekce objevila, a bylo to z podnětu Občanské demokratické strany. Neobviňuji z toho samozřejmě současné poslance, ale bohužel ten návrh projednávaný dva roky zpátky nebyl odsouhlasen.

Taková malá perlička na závěr, která mě při četbě toho paragrafovaného znění zaujala, je § 3 navrhaného zákona, který nese název "Zdvořilost" a povínuje příslušníka inspekce při plnění úkolů dodržovat pravidla zdvořilosti, dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Pevně věřím, že tento princip se stane vlastní i všem řečníkům pléna této ctěné Sněmovny při jejich dalších jednáních.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. A nyní předávám slovo panu zpravodaji, pokud chce vystoupit nyní. Prosim, máte slovo.

Poslanec Antonín Sed'a: Děkuji, paní předsedající. Vážení členové vlády, vážené kolegyně a kolegové, dovoluji mi několik poznámek k vládnímu návrhu zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Souhlasím s vládou, že trestná činnost příslušníků bezpečnostních

sborů je společensky velmi závažná a pro transparentní vyšetřování je nutná nezávislost inspekce. Výhodou navrhaného řešení je úplná organizační a personální nezávislost inspekčního orgánu na jednotlivých ministerstvech a dotčených bezpečnostních sborech a také sjednocení kontroly. Nevýhodou je, že jde o organizačně, legislativně a zejména ekonomicky náročný krok, který si vyžádá nejen nárůst zaměstnanců, ale navíc sto milionů korun ročně ze státního rozpočtu.

Pro mě osobně je vážným problémem přechod ze současného zaběhlého stavu do stavu nového. Vláda sice hovoří o současném stavu jako stavu neuspokojivém, s tím mohu souhlasit. A na druhou stranu v případě nečinnosti či špatné činnosti nově vzniklé Generální inspekce nebude trestná činnost bezpečnostních sborů odhalována a trestána. To, že zůstane neřešena problematika zajištění nezávislosti stíhání trestné činnosti příslušníků dotčených bezpečnostních sborů, by v tomto případě bylo spíše podružnou záležitostí.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, druhým stěžejním problémem návrhu je navrhaný systém demokratické kontroly příslušníků Generální inspekce. Vládní návrh dává opravdu výrazné kompetence příslušníkům inspekce. Mimo jiné nad rámec současného zákona zavádí v § 40 přístup k daňovému tajemství, v § 41 provádění zkoušek spolehlivosti u bezpečnostních sborů. Mimochodem, tento vládní návrh zároveň obchází, částečně obchází novelu zákona o Policii České republiky, protože ustanovení § 40 rozšiřuje i na příslušné orgány Policie České republiky.

Ředitele Generální inspekce, jak bylo řečeno, jmenuje a odvolává na návrh vlády a projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády. Osobně jsem však přesvědčen, že nezávislost ředitele inspekce je nutno zabezpečit jeho schvalováním Poslaneckou sněmovnou na návrh vlády.

Vlastní kontrolu inspekce včetně kontroly použití odposlechů a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu má vykonávat Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou. Vládní návrh však v tomto duchu nemění jednacím řád Poslanecké sněmovny.

Je také otázkou, zda nevytvořit jeden velký kontrolní orgán Poslanecké sněmovny, který by se zabýval činností ozbrojených sborů. Vládní návrh totiž opomněl uvést v důvodové zprávě nárůst nákladů souvisejících právě s vytvořením nově takto vytvořeného kontrolního orgánu. Přestože vládní návrh ponechává vyšetřovací pravomoci zvláštnímu orgánu Úřadu pro zahraniční styky a informace, musím znovu a opakovaně konstatovat, že na rozdíl od nezávislé kontroly Bezpečnostní informační služby a Vojenského zpravodajství kontrolními orgány Poslanecké sněmovny právě Úřad pro

zahraniční styky a informace takový orgán doposud nemá. Jsem přesvědčen, že je nutno i tento problém konečně dořešit.

Vážený členové vlády, vážené kolegyně, vážení kolegové, přestože vládní návrh deklaruje, že působnost Generální inspekce by se neměla vztahovat na vyšetřování trestné činnosti vlastních inspektorů a zaměstnanců, samotný vládní návrh řeší prověřování svých příslušníků zvláštním vnitřním oddělením Generální inspekce. Proto se chci zeptat, zda činnost tohoto oddělení bude kontrolovat nově vzniklý kontrolní orgán Poslanecké sněmovny.

Závěrem chci poukázat na početní, a tím možná i nákladový rozpor. V důvodové zprávě je uveden celkový počet tabulkových míst pro Generální inspekci 335, z toho 275 tabulek pro služební poměr, 60 tabulek pro občanské zaměstnance. Dosavadní inspekce čítá celkem 212 tabulkových míst. Kromě toho předpokládá Ministerstvo vnitra převod dalších 16 zaměstnanců do této inspekce. Podle mých propočtů dojde k nárůstu o 107 nových zaměstnanců, ale důvodová zpráva hovoří pouze o nárůstu 88 tabulkových míst tím, že zřejmě nejsou definovány v té důvodové zprávě počty osob z resortů Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva financí. Tento rozdíl bych, pane ministře, potřeboval konkrétně doložit.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Marie Nedvěďová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Marie Nedvěďová: Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, to, co tady uváděla paní poslankyně Černochová, pokud by to tak fungovalo, byl by ten stav naprosto ideální. Já, abych pravdu řekla, opravdu nevím, proč si vládní strany myslí, že zřízením dalšího úřadu a zrušením několika menších, i když vcelku funkčních, přispějí k nějakému skutečně důslednému boji proti trestné činnosti v rámci bezpečnostních sborů. Představa, že tímto způsobem zasadí nějaký vážný úder organizovaným skupinám páchajícím trestnou činností uvnitř těchto sborů, je mírně řečeno falešná a jeví se pouze jako snaha předstírat nějakou činnost.

V důvodové zprávě se přitom hned na počátku uvádí, že trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů bývá typicky trestnou činností profesionálů, protože z hlediska své činnosti bývají příslušníci těchto sborů velmi dobře obeznámeni se způsoby a podmínkami páchaní protiprávních jednání, která odhalují či jinak potlačují, a se způsoby jejich šetření a stíhání. S ohledem na rozsah předpokládané činnosti Generální inspekce bude proto nutná také určitá specializace a využití zkušených odborníků z příslušných oblastí. Pak samozřejmě lze předpokládat, jak uvádí i důvodová zpráva, u příslušníků inspekčních orgánů zařazených dříve ve

stejně instituci, jako je pachatel-příslušník nebo zaměstnanec v některých případech, i určitou institucionální podjatost plynoucí z existujících kontaktů, popřípadě určité solidarity s těmi, jejichž trestnou činnost mají odhalovat a stíhat. Ovšem nevím, kde jinde chtějí navrhovatelé zákona odborníky profesionály hledat, když se dále v důvodové zprávě tvrdí, že orgán, který má být schopen trestnou činností v bezpečnostních sborech odhalit a vyšetřit, musí být orgánem odborným a jinak zdatným, aby na tyto pachatele profesionály stačil.

Bezpečnostní sbory by přitom opravdu měly podléhat efektivní a nezávislé kontrole zákonnosti chování příslušníků a zaměstnanců, která vedle vnitřní kontrolní činnosti samotných sborů zaručí dodržování právních předpisů právě v těchto sborech. V tom vidím právě jeden z největších problémů návrhu.

Podle § 1 odstavce 2 návrhu v čele inspekce stojí ředitel inspekce, kterého jmenuje a odvolává na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády, jemuž je ředitel z výkonu své funkce odpovědný. Naproti tomu pak podle § 57 odstavce 1 návrhu kontrolu činnosti inspekce včetně kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu vykonává Poslanecká sněmovna, jež k tomu účelu zřizuje kontrolní orgán, který se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou. Mám proto za to, že ředitel inspekce by měl být Poslaneckou sněmovnou jak volen, tak v odůvodněných případech i odvoláván, aby byl omezen vliv exekuční moci na činnost tohoto úřadu.

Podle § 57 odst. 2 návrhu dále kontrolní orgán provádí kontrolu podle odst. 1 v organizačních částech inspekce. Podmínkou zahájení kontroly je vyrozumění předsedy vlády o této kontrole. Není však zřejmé, zda bude moci kontrolovat jen něco, či skutečně všechny stránky činnosti úřadu, a to včetně rozpracovaných věcí, a zda budou inspekce a její pracovníci povinni předložit všechny potřebné doklady, zprávy, vysvětlení apod. Pokud tedy nepředloží tyto zprávy, je otázka vysvětlení jejich neúplnosti a nesprávnosti sankce. Pro potřebu takového upřesnění nemusíme chodit daleko, je možno vzpomenout například situaci u NKÚ, kdy odmítl předložit doklady Poslanecké sněmovně.

Pochopitelně mám připomínky i k dalším ustanovením návrhu. Za velmi kontroverzní považuji zkoušku spolehlivosti podle § 41. I když je občas až nekriticky považována za jednu z hlavních metod odhalování osob se sklony k trestné činnosti, např. ke korupci, jde stále o policejní provokaci a umělé vytváření trestné činnosti, která však jako taková nemůže být podle platných právních předpisů i stanoviska Ústavního soudu trestně stíhána. Pokud někdo tvrdí něco jiného, či dokonce se snaží v rozporu s tímto stanoviskem postupovat, závažným způsobem podřívá samotnou podstatu

demokratického a právního státu, ať už si o jeho existenci u nás myslíme cokoliv. Takové otázky by měly být řešeny v mezích práva a v mnohem větší míře by měla být zajištěna bezpečnost osob oznamujících trestnou činnost a jejich beztrestnost, zejména užitím institutu účinné lítosti, který je v trestním zákoníku poměrně široce uveden, ovšem s výjimkou úplatkářství.

Dále pak považuji za vhodné, aby Generální inspekce, která provádí ve věci šetření, a tedy je operativním orgánem, pak zahajovala trestní stíhání a vedla vyšetřování. I nadále by toto mělo příslušet státnímu zástupci a Generální inspekce by mu měla být plně k dispozici.

Chápu, že současný stav není zcela ideální, ale Generální inspekce není lék a tuto situaci nevyřeší, zejména ne v takové podobě, jak je tímto zákonem předkládána. S ohledem na tyto námitky proto navrhuji, aby návrh zákona byl zamítnut. (Potlesk z levé strany sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Josef Nekl. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Josef Nekl: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, členové vlády, já chápu, že vládní návrh zákona vychází z programového prohlášení vlády a zejména strategie vlády proti korupci.

Současný stav prošetřování trestných činů příslušníků bezpečnostních sborů je takový, že trestné činy příslušníků Policie České republiky objasňuje, prověřuje a následně vyšetřuje inspekce Ministerstva vnitra, a trestné činy příslušníků celní správy a vězeňské služby objasňují a prověřují jejich orgány v postavení policejního orgánu a vyšetřuje je Policie České republiky stejně jako u kterékoli jiné kategorie pachatelů.

Návrh zákona je vnitřně rozporný, v některých částech zcela nelogický a klade značné nároky na státní rozpočet a rovněž na zvýšení tabulkových míst příslušníků a občanských zaměstnanců nového bezpečnostního sboru. Poukazuji zejména na tyto aspekty navrhovaného zákona:

1. Působnost Generální inspekce se má vztahovat na všechny trestné činy příslušníků bezpečnostních sborů a dále na trestné činy občanských zaměstnanců bezpečnostních sborů spáchané při plnění jejich pracovních úkolů.

2. To se však netýká příslušníků a občanských zaměstnanců zpravodajských služeb a hasičského záchranného sboru a zejména se to netýká samotné Generální inspekce. Trestné činy jejich příslušníků a občanských zaměstnanců má prošetřovat a vyšetřovat opět Generální inspekce. Fungování Generální inspekce si vyžádá nové náklady na státní rozpočet. Podle důvodové zprávy činí toto navýšení v prvním roce téměř 140 mil. Kč a v každém dalším roce téměř 280 mil. Kč, a to bez přihlídnutí k inflaci a nepředvídaným potřebám generální inspekce.

3. Fungování Generální inspekce si kromě toho vyžádá 88 nových tabulkových míst, z toho 41 příslušníků a 47 občanských zaměstnanců.

Jak vláda dále v návrhu uvádí, je jejím hlavním cílem bojovat pomocí tohoto zákona proti korupci. Nezasnamenal jsem však ani v důvodové zprávě vysvětlení, jak při současném stavu šetření trestných činů u bezpečnostních sborů dochází ke korupci. Ne zcela jasné vztahy mezi inspekci Ministerstva vnitra a Policií České republiky přesto vedou vládu k vytvoření nového bezpečnostního sboru s tak významnými dopady na státní rozpočet.

Jinak než úsměvným nelze označit návrh v části týkající se trestných činů občanských zaměstnanců celní správy a vězeňské služby. Jejich trestné činy spáchané v souvislosti s plněním pracovních úkolů má prošetřovat a vyšetřovat Generální inspekce. U občanských zaměstnanců celní správy bude jejich trestné činy spáchané mimo plnění pracovních úkolů snad nadále řešit Policie České republiky. U občanských zaměstnanců vězeňské služby mají její trestné činy spáchané mimo plnění pracovních úkolů nově šetřit policejní orgány této služby, takže když vznikne podezření ze spáchání trestného činu, přijede Policie České republiky, a kdo také jiný, samozřejmě, a když zjistí, že jde o občanského zaměstnance vězeňské služby, zavolá policejní orgán vězeňské služby a odjede. Policejní orgány vězeňské služby přitom působí uvnitř tohoto bezpečnostního sboru, zejména ve věznicích. Vládní řešení zcela postrádá logiku.

Vládní návrh, jak již tady bylo řečeno, rozšiřuje provádění takzvaných zkoušek spolehlivosti, dosud používané pouze ve vztahu k příslušníkům Policie České republiky, i na další osoby. Vláda argumentuje dobrými zkušenostmi s jejich prováděním právě u Policie České republiky. Přitom se zřejmě neptala právě policistů.

Zkusme si představit konkrétní běžnou situaci. Policista zastaví vozidlo, protože zjistí, že jeho řidič překročil rychlost jízdy, řidič nabídne policistovi úplatek, policista samozřejmě neví, zda není právě podroben zkoušce a není utajovaně nahráván. Takže pokus o úplatek oznámí. Nejde-li však o zkoušku, tak stojí tvrzení proti tvrzení. Policista navíc riskuje, že řidič ho obviní z křivého obvinění. Pokud si sám svůj zákrok nenahraje nebo nemůže pokus o úplatek dokázat jinak, tak věc skončí jeho oznámením. Rostou oznámení, ale výsledky protikorupčního boje jsou nulové.

Přitom se vláda dne 18. 5. 2011 zabývala rozšířením těchto zkoušek i na celou řadu dalších osob. Usnesením číslo 371 sice analýzu možnosti takového rozšíření pouze vzala na vědomí, ale toto rozšíření neodmítla. Oprávněně se proto domnívám, že utajované nahrávání pod záminkou ověření spolehlivosti občanů tohoto státu se stává programem této vlády a není již výsadou pouze poslanců strany Věci veřejné. Aby se občané mohli účinně bránit, nezbude jim, než používat stejnou metodu.

Zásadně nemohu souhlasit s projektem, kdy jeden podezřívá druhého a tajně se vzájemně nahrávají a zaměstnanci ve veřejném sektoru jsou a priori označení za nedůvěryhodné.

Jenom závěrem k vystoupení paní poslankyně Černochové prostřednictvím paní předsedajících. Řekla, že je úsměvné, že je zařazen i paragraf, který určuje chování příslušníků těchto sborů – slušnost, ohleduplnost, možná pěkně oblečený, učesaný a oholený. Já si myslím, že to patří do normálního slušného chování člověka, který je vybrán do této situace, a nikoliv aby to bylo uzákoněno přímo jako zákonná norma.

Ze všech těchto důvodů proto navrhuji a připojuji se k návrhu, aby vládní návrh zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů byl již v prvním čtení zamítnut. Děkuji. (Potlesk z levé strany.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Viktor Paggio. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Viktor Paggio: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jak již zde bylo řečeno před chvílí, tak v českých silových institucích prostě není dobře nastaven systém brzd a protiváh, systém nezávislé kontroly. Proto je tento návrh na Generální inspekci jistě pozitivním krokem. Vyvádí kontrolu policistů, celníků a příslušníků vězeňské služby mimo ty organizace a mimo vliv příslušných ministrů. Zákon zavádí také zkoušky spolehlivosti, které budou aplikovány na členy bezpečnostních sborů, které zde už byly vyjmenovány, a které byly součástí programu Věcí veřejných.

Zákon by ale dle mého názoru měl doznat dvou vylepšení. Zde se hodně mluvilo o nezávislosti této instituce. Já o ní nejsem tak úplně přesvědčen, protože šéf té inspekce v případě, že bude zvolena nová vláda, nová vládní garnitura, bude moci být vyměněn. Domnívám se, že aby byl ředitel této inspekce skutečně nezávislá a silná figura, tak by ho měl na návrh vlády jmenovat prezident republiky. Cítím silnou analogii k Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, koneckonců Generální inspekce bude také kontrolní úřad, a možná jeden z nejdůležitějších v zemi, takže se domnívám, že tento způsob jmenování šéfa Generální inspekce by velmi prospěl její skutečné reálné nezávislosti.

Druhý bod, druhé vylepšení tohoto jinak dobrého zákona. Když už chceme vyšetřovat policisty, celníky a vězeňskou službu, měli bychom přidat i vojenské policisty. Já si uvědomuji, že vojenská policie není bezpečnostní sbor, ale součást ozbrojených sil, to však lze legislativně řešit.

Proč se domnívám, že by tam měli být přidáni vojenští policisté? Z jednoduchého důvodu. I oni by měli mít svůj nezávislý dozorový orgán analogicky k civilní policii, aby pokud budou pochybnosti o vyšetřování

některých kauz nebo pokud budou pochybnosti o zásahu v České televizi, tak bude určitě dobré, když případná pochybení pojmenuje nezávislý orgán.

V současné době má resort obrany dva hlavní kontrolní mechanismy, inspekci ministra, jejíž šéf spadá pod ministra obrany, a vojenskou policii, jejíž náčelník taktéž spadá pod ministra obrany. A já se domnívám, že to je nedostatečné.

Bílá kniha, která byla vypracovaná, předpokládá rozdělení vojenské policie na dvě části, na vyšetřovací složku a na pořádkovou dopravní službu. Až bude jasné, jak bude vypadat struktura vojenské policie, což zatím není, měli bychom jistě začít debatovat o tom, jak nastavíme efektivní nezávislou kontrolu její vyšetřovací části. Sám jsem byl zastáncem toho, aby se nějakým způsobem vyšetřovací složky vojenské policie přesunuly pod Generální inspekci zcela, ale nebyl jsem v této snaze úspěšný. Debata o tom, jak nastavit jejich nezávislou kontrolu v působnosti pod ministrem, je podle mě v této chvíli absolutním minimem. Přinese to jak zvýšení kvality kontroly, tak jistotu pro vojenské policisty v tom smyslu, že je bude dozorovat nezávislý orgán.

Jinak, až na tyto dvě věci, se domnívám, že zákon je potřebný, že je dobře napsán a že jde o pozitivní krok. Takže prosím všechny kolegy, aby ho propustili do druhého čtení a my o něm mohli diskutovat ve výboru pro obranu a bezpečnost.

Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec František Bublan, kterému předávám slovo. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Bublan: Vážená paní předsedající, vážená vládo, dámy a pánové, dovoluji mi také několik poznámek k návrhu tohoto zákona. Nejdříve první poznámka ke genezi.

Paní poslankyně Černochová zde zmínila, že myšlenka vznikla někdy před dvěma třemi lety. Ono je to trošku starší. Už v roce 2005 se začalo mluvit o tom, že by inspekce Ministerstva vnitra měla být vyňata z působnosti ministerstva a měla být přeložena pod Ministerstvo spravedlnosti. Tam zase došlo k námitce, že by se tam kumulovaly dvě části, jednak vyšetřování trestných činů policistů a jednak dozorová funkce, která patří státním zástupcům. Od toho se upustilo. Ale tato myšlenka se šířila dále a nakonec vyústila v nějaký jeden kontrolní celek, který dnes nazýváme Generální inspekci. Geneze je trošku starší a měla určitý vývoj.

Musím předem říci, že sociální demokracie nebude podávat návrh na zamítnutí tohoto zákona. My jsme to ostatně měli v našem volebním pro-

gramu, takže prosazujeme tuto myšlenku, a pokud dojde k určité modifikaci některých ustanovení, můžeme s tímto návrhem zákona i souhlasit.

Cílem skutečně je vytvořit instituci, která bude nezávislá, nestranná a vysoce odborná. Pro vytvoření této instituce mluví tato adjektiva a hlavně to, aby jednotlivé trestné činy, ať už se jedná o policisty, celníky nebo vězeňskou službu, byly hodnoceny stejným metrem, což se v minulosti nedělo, a možná to bylo také způsobeno větší závislostí na jednotlivých ministrech nebo resortech, nebo to bylo také způsobeno možná i kvalitou inspektorů.

Ovšem jsou tady také otázky, které mluví proti. Už zde byla zmíněna otázka financování této instituce. Ono to skutečně bude dražší, a já vím, že na první pohled by to mohlo vypadat tak, že se ušetří, protože se z jednotlivých resortů vyjmou jejich inspekční části a slíjí se do jednoho celku a s tím se převedou i finanční prostředky, které tyto resorty měly vyčleněny na mzdy těchto pracovníků. Ale ono to mu tak není, protože každá inspekce, a umím si představit, že u celníků a vězeňské služby ta inspekce nebyla příliš personálně velká, tak každá inspekce využívala logistiku resortu včetně budovy a dalšího zabezpečení. Takže tam to bylo levnější. Jakmile to bude samostatné, bude to dražší. S tím musíme počítat a tak to zkrátka je. To, že se to prodraží, spíš mluví proti zřízení této instituce.

Potom bych se ještě trochu obával jedné věci, a to je – nazval bych to ztrátou kontaktů. Jakmile to bude jedna instituce, přece jen nebude blízký kontakt na resort. Třeba u celníků si umím představit, že budou vzdáleni té problematice. Možná v prvních letech ještě nikoli, protože budou využívat zkušeností a znalostí z minula, ale potom v dalších letech k tomu může dojít. Takže ztráta kontaktu, je třeba s tím počítat při tvoření organizace práce, aby k tomuto nedošlo.

Potom jsem zde zaslechl slova o tom, že to zlepší boj proti korupci v těchto institucích. Já bych si to samozřejmě přál, ale budme trochu realističtější. Mám tady výroční zprávu inspekce policie za rok 2009. Jsou tady souhrnná čísla, kolik trestných činů tato inspekce vyšetřovala, kolik jich vyšetřila a jaké kategorie byly. Skutečně na prvním místě bohužel není korupce, na prvním místě je zneužívání pravomoci veřejného činitele. To tvoří třetinu všech trestných činů, které inspekce vyšetřovala. A v budoucnu tomu nebude jinak, to skutečně bude asi nejsilnější. Na druhém místě jsou dopravní nehody. To samé. Tady se to nedá nějakým způsobem ovlivnit. Potom jsou pojistné podvody. Tady už možná s tou korupcí to má nějakou spojitost, ale čistě korupční jednání je až někde na pátém místě a ta čísla nejsou nijak oslnivá, vyšetření těch případů. S tímto je potřeba počítat a nedělat si nějaké velké iluze, že se lepší protikorupční opatření v těchto bezpečnostních složkách.

Mně v tomto návrhu zákona chybí jedna podstatná věc a to je prevence. Úkolem Generální inspekce by nemělo být odstíhat co nejvíce lidí, a já mohu ze zkušenosti říci, že jsem byl v kontaktu se třemi inspekcemi v různých bezpečnostních složkách a nijak se od sebe nelišily. Všechny měly tendenci mít co nejvíce odstíhaných lidí, prokázat, že nejedí chleba zadarmo, že mají nějakou činnost, že něco vykazují, takže mnohdy ty případy byly trochu prapodivné, ale tendence zde jsou.

Kdyby v zákoně bylo více zdůrazněno to, že Generální inspekce se musí více integrovat do jednotlivých resortů, do jejich předpisů, do systému předávání informací, do ochrany dat apod., aby předcházela trestné činnosti, tak si myslím, že by to bylo lepší, a potom i výsledky inspekce by se nehodnotily podle toho, kolik odstíhá lidí nebo příslušníků, ale skutečně se snížil únik informací nebo nějakých dalších jevů, které jsou dnes ve složkách docela časté.

Zdůraznil bych prevenci, a snad možná jedinou prevencí je tam zkouška spolehlivosti, ale to je snad jediná věc, která tam trochu preventivně vychází. Jinak nic více. Donucovací prostředky jsou tam zmíněny daleko silněji.

A potom ještě poslední poznámku mám k § 27, je to v té části 21, a to je převedení příslušného ředitele nebo vedoucího pracovníka bezpečnostních sborů na jiné služební místo. Já chápu, že se využívá tohoto zákona k tomu, abychom konečně nastavili nějaký systém, kdy máme, řeknu, ředitele Bezpečnostní informační služby, máme ředitele jiných složek, kteří z nějakých důvodů skončí, a oni podle tohoto nového zákona skončí po pěti letech a teď nebudeme vědět co s nimi. V minulosti jsme zaznamenali mnoho případů, kdy tito lidé skončili ve svých funkcích a nenašli uplatnění, už vůbec ne v tom sboru, kde působili. Nakonec skončili někde v kasinu nebo v nějakých podobných institucích. Takže je snaha zákonem stanovit, aby tito lidé dostali nabídnuto odpovídající místo s odpovídajícím platem i třeba v jiném bezpečnostním sboru, tady ta průchodnost se celkem nabízí, ale aby neodcházel do soukromého sektoru, nebo dokonce na tu druhou stranu, jak se říká. Já to vnímám jako pozitivní krok, ale zrovna u toho ředitele Generální inspekce bych si to moc nepřál, a to z toho důvodu, že ten, kdo působí v inspekci a nemusí být na místě ředitele, může to být řadový pracovník, tak pro něho většinou cesta zpět není. Jako neznám případy, možná jeden dva, ale ty taky nedopadly nijak dobře, kdy příslušník inspekce policie se vrátil zpátky do nějakého útvaru. Nebyl přijat. Je to logické, je to normální, že zkrátka ten, kdo sleduje trestnou činnost policistů, kdo možná i dělá nějakou tu zkoušku spolehlivosti na nich a podobné úkony, nebude tím kolektivem zase zpátky přijat. Takže tam ta cesta zpět zkrátka není. A u toho generálního inspektora bych také tu cestu zpět přilíši, i když to bude někam jinam, neviděl jako pozitivní.

A zde bych možná využil trošku minulé zkušenosti. Já jsem se setkal v minulosti s generálním inspektorem Velké Británie a Kanady. Oba dva ti to pánové byli bývalí soudci. Oni sami říkali: My to máme také nějak datováno na nějakých myslím šest nebo sedm let, tuto funkci, a potom se zase vrátíme k té své soudcovské činnosti. Tam ten střet zájmů nijak jako není a byla to taky trošku podmínka, aby tím inspektorem byl soudce, aspoň podle jejich zákonů, a v praxi se to velmi, velmi osvědčilo. Takže bych se trošku přimlouval za to, aby tento člověk nebyl příslušníkem bezpečnostního sboru, aby to byla osoba úplně trošku jiná. A pokud bychom zvolili to, že to bude soudce nebo třeba státní zástupce, tak si myslím, že by to i zvýšilo důvěryhodnost a nezávislost té instituce. Protože ono to je spojené. Policii budou věřit lidé, pokud bude mít dobrou kontrolu, a té kontrole, to znamená té inspekci, budou věřit lidé, pokud budou vidět, že je tam skutečně nezávislá osobnost, která je od té policie nebo od těch bezpečnostních sborů trošku jakoby i profesně vzdálená, ale přitom je dostatečně odborná na to, aby tuto funkci zvládla.

Takže to jsou moje poznámky k tomuto návrhu zákona. Zatím děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Jana Černochová. Předávám slovo, prosím.

Poslankyně Jana Černochová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já mám dvě poznámky a jednu prosbu. Nejprve ty poznámky k tomu, co tady zaznívalo z úst mých předřečníků.

V České republice je současný systém vnitřní i vnější kontroly policie již delší dobu vyčítán, a to zejména nevládními organizacemi, které tento systém považují za nedostatečně nezávislý. Dlouhodobě vnímají tuto skutečnost i některé orgány, jako je například Rada vlády pro lidská práva či veřejný ochránce práv, které upozorňují na to, že skutečně ta nezávislost, jak to je v jiných zemích, by měla být stejně tak v České republice. Za všechny tyto mezinárodní organizace mohu vyjmenovat OSN či Radu Evropy, které již opakovaně doporučovaly vytvořit mechanismus nezávislého vyšetřování deliktů jednání policistů. Navíc i průzkumy veřejného mínění opakovaně dokládají, že velká část české veřejnosti nedůvěřuje policii tak, jak bychom si asi všichni včetně pana ministra vnitra přáli, a nevěří tomu, že policisté mají schopnost zbavit se policistů-pachatelů ve svých vlastních řadách. Dokladem může být například výstup provedený agenturou Stenmark v roce 2004, kdy pouze 34 % respondentů uvedlo, že podle jejich názoru jsou stížnosti občanů na policisty důsledně prošetřovány. Média i celá veřejnost v on-line přenosu sledovaly kauzy typu Berdych a spol., které odkryly závažnou spolupráci policistů s

organizovaným zločinem, a ještě více negativně byla vnímána opakovaná podezření z politického zneužívání inspekce, neboť se jedná o orgán, který by skutečně právě měl mít tu schopnost kriminalitu policistů potlačit.

Takže já se domnívám, že zejména u kolegů z Komunistické strany Čech a Moravy je zřízení Generální inspekce bezpečnostních sborů spíše filozofickým problémem než problémem právním, nebo že nevnímají nutnost zřízení tohoto institutu i ve vazbě na to, co jsem tady říkala před malou chvílí.

Na závěr svého vystoupení mám prosbu a návrh: Podle jednacího řádu § 91 odst. 2 navrhuji zkrácení lhůty o 40 dnů. Omlouvám se členům výboru pro obranu a bezpečnost, že v případě, bude-li tento návrh takto odsouhlasen, budeme se muset v půlce srpna sejít a tuto nutnou právní normu projednat, protože pakliže bychom se nescházeli v polovině srpna, nestihlo by se to projednat do konce roku tak, abychom mohli splnit účinnost zákona, která se předpokládá 1. 1. 2012, a to zejména právě s ohledem na rozpočet, který se začne projednávat v několika málo týdnech, které jsou před námi.

Takže děkuji za pozornost a ještě jednou prosím o zkrácení lhůt na 40 dnů. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další vystoupí pan poslanec Jeroným Tejc. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jeroným Tejc: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně a kolegové, vyjasnila se otázka zkrácení lhůty, takže nemusím dávat návrh na to, abychom vetovali toho zkrácení, pokud by mělo být, ta lhůta, kratší než 30 dnů.

A teď k tomu podstatnému. Asi tady od tohoto místa bude zaznívat i při projednávání ve druhém a třetím čtení, a zaznívalo to koneckonců dnes, že si všichni přejeme, aby kontrola bezpečnostních sborů byla pokud možno nezávislá a pokud možno více efektivní, než jak je tomu dnes. Myslím ale, že právě nad těmito dvěma cíli, nad kterými se všichni shodneme, je potřeba se zamyslet a potřeba se zamyslet nad tím, zda tento návrh je naplňuje, a to bezesbýtku.

První věc je ona nezávislost. Já si úplně nemyslím, že to, že bude jmenovat ředitele inspekce vláda, premiér nebo ministr, nějak zásadně ovlivní to, jestli bude více či méně tento člověk nezávislý. Můžeme o tom vést debatu. Ale nemyslím si, že to je podstatná věc.

Daleko důležitější je, jestli se dokáže politická reprezentace, případně ten, kdo o tom bude rozhodovat, rozhodnout správně a vybrat skutečně člověka nezávislého. A tady mám pochybnost. Pochybnost v tomto konkrétním případě. Protože když budu citovat pana prezidenta Klause po

jednání, kdy hrozil pád této vlády, tuším, že to bylo před Vánocemi loňského roku, tak pan prezident tehdy řekl: "Došli jsme k určitým závěrům, zejména v problematice boje s korupcí, policejního prezidenta, budoucího vytvoření generálního inspektorátu bezpečnostních složek." Je tedy evidentní, že tato věc se stala věcí politickou. Toto není čistě odborná věc. Tento zákon je tady předkládán mimo jiné i proto, že se na tom shodla koalice a že je tady snaha o to, aby byly vyváženy síly. Nikoli možná síly kontroly a bezpečnostních složek, ale možná i síly politické. (Neustálý hluk v sále.)

Mnoho se spekulovalo o tom, kdo že se má stát oním ředitelem a zda nebude vliv Věcí veřejných na výběr policejního prezidenta nahrazen vlivem ODS na výběr ředitele této inspekce. Já už dál nechci spekulovat o tom, jak to dopadne, o tom rozhodne vláda. Uvidíme, jak se naplní předpoklady a spekulace médií, či nenaplní. Jenom bych si přál, abychom skutečně, pokud tento návrh zákona bude schválen, šli cestou k větší nezávislosti, nikoli k větší závislosti na politických stranách.

Tou druhou věcí, kterou jsem zmiňoval, je efektivita. Můžeme kritizovat to, jak fungují dnešní inspekce na jednotlivých ministerstvech. Na straně druhé žádné zásadní výhrady k jejich činnosti nejsou zaznamenány a ne vždy ta reorganizace –

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Dámy a pánové, já vás prosím o klid v jednacím sále. Prosím, pane poslanče, pokračujte.

Poslanec Jeroným Tejc: Ne vždy ta reorganizace a reforma a převedení řízení do jednoho místa musí automaticky znamenat, že toto bude lepší a efektivnější.

To, co mě poněkud zarazí, je ona cena, kterou budeme muset zaplatit. Tento nový úřad bude mít zhruba 330 zaměstnanců a na ty každý rok, s výjimkou toho prvního roku, kdy ta částka logicky bude větší, budeme vynakládat zhruba 280 milionů korun. A to je ještě otázka, jestli to číslo je reálné a nebude vyšší. Je to téměř milion korun na každého zaměstnance. Zároveň si musím položit otázku, jestli – když očekáváme, že ta kontrola bude důkladnější, lepší, efektivnější, než je v současné době – to navýšení počtu o několik desítek osob a celkový počet zhruba 330 pracovníků této inspekce může v případě několika desítek tisíc zaměstnanců, příslušníků bezpečnostních sborů skutečně nějak zásadně zlepšit situaci. Proto si nemyslím, že bychom tento zákon měli považovat za nějaký zásadní přelom. Může to být změna k lepšímu. Může to být změna možná i k horšímu, pokud se nepovede úřad dobře nastavit, nastavit jeho fungování a dobře vybrat nového ředitele.

Přes to všechno, o čem jsem hovořil, sociální demokracie, a říkali to již

kolegové, nebude navrhopvat ani podporovat zamítnutí tohoto návrhu zákona, protože s těmi cíli se shodujeme a myslím, že o těch dalších věcech můžeme vést debatu na jednání výboru. Souhlasím s tím, že napsat podobný zákon a vůbec domyslet ty dopady je velmi složité a samozřejmě na některé nedostatky můžeme přijít i v průběhu legislativního procesu. Já věřím, že projednávání bude věcné a že i naše připomínky jako opozice budou alespoň zčásti zapracovány.

To, co bych ještě vytkl tomuto konkrétnímu návrhu, jsou dvě věci. Jednak ten návrh zákona některé věci podle mého názoru obsahuje nad rámec toho nutného a řeší se tam otázky, které by vůbec v souvislosti s Generální inspekcí řešeny být nemusely. To je především otázka funkčního období ředitelů bezpečnostních sborů. Já příliš nevidím logiku v tom, abychom v této chvíli řešili otázku, zda ředitel policejní či jiný, ředitel zpravodajské služby, má být ve své funkci vybírán opětovně po pěti letech a má být, či nemá být maximálně na dobu deseti let tímto ředitelem. Já jsem si přečetl, že se jedná o výrazné protikorupční opatření. Přiznám se, že příliš nechápu, v čem ta protikorupčnost tohoto opatření je.

Takže na jedné straně jsou tady věci, které možná by mohl řešit zákon zcela jiný, na straně druhé mi tam některé věci chybějí. Pan poslanec Paggio upozorňoval, a já bych se s ním shodl, že je potřeba debatovat o vojenské policii, o tom, jakým způsobem ji podřadit pod tuto inspekci. Jsem rád, že tam nejsou zahrnuty zpravodajské služby, protože podle mého názoru by to skutečně nebylo možné a znamenalo by to vážné komplikace v případě, že by tato věc byla takto řešena. Ale to, co mi tam nejvíc chybí a o co se budu snažit, aby bylo doplněno, je otázka kontroly obecních a městských policií.

Já myslím, že není možné, abychom nadále setrvali ve stavu, kdy poměrně přísnou a důkladnou kontrolu Policie České republiky ze strany inspekce jsme ještě posilovali, zefektivňovali a zpříšňovali, a na straně druhé naprosto nedbali na to, že tady je rozptýleno po celé České republice několik tisíc příslušníků obecních a městských policií, kteří mají dnes rozsáhlé pravomoci, které jim tato Sněmovna a celý Parlament daly zejména v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích, a tito nebyli téměř pod žádnou kontrolou. Myslím, že ten korupční potenciál je u městské a obecní policie buď stejný, nebo možná ještě vyšší než u Policie České republiky.

Ten důvod je v tom, že pokud policista se dopustí tohoto trestného činu, tak logicky přichází o určité výhody, které jsou spojeny s tím, že je ve služebním poměru. V případě obecních a městských policií nechci zavádět tu debatu na téma podmínek pro přijetí do sborů a o tom, kde to je náročnější, kde méně, ale myslím, že skutečně ten korupční potenciál tady je a měli bychom se tím zabývat. Určitě to nebude řešení, pokud se roz-

hodneme kontrolovat obecní a městské policie díky tomuto návrhu zákona, nebo prostřednictvím tohoto zákona, tak to nebude řešení jistě systémové a čisté, protože každý může namítnout, že to není ten bezpečnostní sbor v tom pravém slova smyslu. Nicméně myslím, že alespoň v určitých částech bychom měli dát kompetence této Generální inspekci, provádět kontrolu na úseku obecních a městských policií, protože dnes skutečně ta kontrola je dána spíše těm, kteří je řídí a zřizují, a já si nemyslím, že by primátoři a starostové, byť se o to řada z nich snaží a tyto obecní a městské policie mnohdy mají docela sofistikované kontrolní mechanismy, měli dostatek možností a příležitostí skutečně tyto policie kontrolovat.

Proto bych chtěl avizovat, že bychom rádi vedli debatu právě o rozšíření kompetencí Generální inspekce ve vztahu k obecním a městským policiím. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Zdeněk Boháč, poté pan poslanec Vidím.

Poslanec Zdeněk Boháč: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážená vládo, kolegyně, kolegové, já bych si dovilil krátce ve svém vystoupení zareagovat na kolegu Tejce v tom momentu, kdy hovoří o potřebě podřazenosti Generální inspekce, tedy obecních policií. Tam z mé strany je jednoznačný nesouhlas.

Geneze celého tohoto zákona, správně bylo řečeno kolegou Bublanem, je možná pětiletá. Já si vzpomínám, že všichni ministři vnitra, s kterými jsem hovořil, poslední čtyři, v tom byla shoda, že tento zákon potřebujeme a tedy Generální inspekce bezpečnostních sborů je opravdu potřebným subjektem.

Ale k obecní policii. Tam jenom tři čtyři argumenty, proč by neměla být podřazena obecní policie pod Generální inspekci bezpečnostních sborů.

První z těchto argumentů: Obecní policie jsou orgánem obce zřízeny v její samostatné působnosti. Všichni, co jsme zde byli v komunální politice, víme, jakou roli obecní policie má sehrávat. I když mnohdy se nám tedy rozsah činnosti obecních policií vymkl kontrole, ale to je zase další téma k zákonu o obecní policii. Jedná se o otázku obecní samosprávy. Obecní policie není bezpečnostním sborem, tak to prohlásil i kolega Tejc, v tom pravém slova smyslu, proto podřazenost pod Generální inspekci bezpečnostních sborů postrádá na logice.

Obecní policisté jsou zaměstnanci obce, další argument. Nestandardní režim stíhání jejich trestných činů by byl ze stran obcí nebo mohl by být vnímán jako pokus o zásah do činnosti samosprávy.

Další argument: Policie, která obecní policisty stíhá, je na obci a obec-

ních policiích nezávislá instituce. To znamená, že každý podléhá někomu jinému, je placen někým jiným, nehrozí nějaké podezření vzájemného si vycházení vstřícnosti při stíhání obecní policie. A nebyly – ani si nevzpomínám, že by v posledních letech byly předloženy případy, kdy podjatost policie zmařila stíhání obecního strážníka. Nepamatuji tento případ.

Další argument, který je proti podřazenosti obecní policie pod Generální inspekci, je také ekonomická skutečnost. Kolega Tejc vzpomněl, že každý člen, příslušník Generální inspekce v podstatě bude stát možná 800, 900 tisíc korun ročně. Strážníků obecních je kolem 9 000. Toto podstatné rozšíření působnosti by samozřejmě mělo za následek viditelné zvýšení, ale viditelné zvýšení nákladů na činnost a plnění úkolů Generální inspekce.

Tolik asi ty argumenty. Možná ještě poslední argument: Při analýze kontrolních mechanismů v bezpečnostních sborech, na základě které byl návrh zákona vypracován, ta analýza rovněž nedoporučila zařazení obecní policie do působnosti Generální inspekce.

Tolik asi argumenty, proč obecní policie nepodřadit pod Generální inspekci. Ale bude dostatek prostoru se o tom bavit i na výboru pro obranu a bezpečnost. Toto je můj pohled v danou chvíli a děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Vidím. Prosim, pane poslanče.

Poslanec Jan Vidím: Děkuji pěkně, paní předsedající. Paní a pánové, především, pokusím se být skutečně maximálně krátký.

Jsem velmi rád, že s výjimkou jedné parlamentní strany existuje shoda na tom, že tato instituce vzniknout má, a to co možná nejrychleji. Můžeme se samozřejmě přít o způsob jmenování vrchního generálního inspektora, můžeme diskutovat o tom, jaké další bezpečnostní sbory mají či nemají být začleněny pod tuto inspekci. Kupříkladu já velmi plěduji pro to, aby přinejmenším Úřad pro zahraniční styky a informace byl pod touto Generální inspekcí. Stejně tak s kolegou Paggiem mám rozdílný názor na to, zda složka ozbrojených sil, nikoliv bezpečnostních sborů, tedy vojenská policie, může být pod tímto útvarem. Ale to je věc, kterou budeme určitě diskutovat na výboru pro obranu a bezpečnost, stejně jako budeme diskutovat námět pana kolegy Tejce, co se obecních policií týče. Byť tam se domnívám, že tento sbor, který v tuto chvíli projednáváme, tedy Generální inspekce, zasahovat v žádném případě nemůže. Už jenom rozdílností poměrů, které mají zaměstnanci, respektive služebníci v této Generální inspekci, kteří jsou v poměru služebním, a zaměstnanci obcí, kteří jsou v poměru pracovním uvnitř městských policií.

Ale říkám, je to věc, která se bude diskutovat uvnitř výboru pro

obranu a bezpečnost. Je trošku nešťastné, že se budeme muset scházet v průběhu měsíce srpna, to však se budou scházet i ostatní výbory, kterým dnes byly přikázány normy, které jsme projednávali v minulých hodinách a kde byla zkrácena lhůta na 40 dní.

Čili chci moc poprosit Sněmovnu, aby umožnila propuštění tohoto materiálu, tohoto tisku, do čtení druhého, aby mohla proběhnout debata uvnitř výboru pro obranu a bezpečnost následně zde ve Sněmovně. A abychom v nějaké rozumné podobě tuto Generální inspekci v co možná nejkratší době schválili.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nemám nyní nikoho dalšího přihlášeného do rozpravy. Ptám se tedy, jestli se někdo další hlásí do rozpravy. Není tomu tak, končím obecnou rozpravu a chci se zeptat, jestli navrhovatel chce mít závěrečné slovo. Chcete, pane ministře? Nechcete. Prosím, pan zpravodaj se ujme ještě závěrečného slova.

Poslanec Antonín Sed'a: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jenom stručně shrnu vystoupení v rozpravě. Vystoupilo celkem devět poslankyň a poslanců. Paní poslankyně Nedvědová a pan poslanec Nekl podali návrh na zamítnutí návrhu zákona a paní poslankyně Černochová zkrácení lhůty k projednání ve výboru na 40 dnů.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám za rekapitulaci návrhů, o kterých nechám za okamžik hlasovat. Ještě přivolám naše kolegy z předsálí, takže prosím o chvíličku strpení. Zrekapituluji tedy, o čem budeme nejprve hlasovat. Padl zde návrh na zamítnutí a já nechám nejprve hlasovat o tomto návrhu. Je tu ještě návrh na odhlášení, takže prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami.

Nyní již můžu zahájit hlasování, kterým hlasujeme o návrhu na zamítnutí.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 44. Z přihlášených 143 pro 26, proti 92. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro obranu a bezpečnost. Má, prosím, někdo jiný návrh? Není tomu tam.

Nechám tedy hlasovat o návrhu na projednání výboru pro obranu a bezpečnost.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování 45. Ze 144 přihlášených pro 141, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro obranu a bezpečnost.

Dále zde zazněl návrh na zkrácení lhůty na 40 dní.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 46. Z přihlášených 144 pro 90, proti 52. Tento návrh byl přijat.

Děkuji panu ministrovi, děkuji panu zpravodaji a končím projednávání tohoto bodu.

Nyní přistoupíme k projednávání bodu číslo

11.

Návrh poslanců Jana Drastichové, Dagmar Navrátilové, Marty Semelové a Ivany Levé na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 396/ - první čtení podle § 90 odst. 2

Byl podán návrh, aby byl vysloven souhlas již v prvním čtení podle § 90 odst. 2, nicméně obdržela jsem veto 53 poslanců a dvou poslaneckých klubů. Stanovisko vlády jsme obdrželi jako sněmovní tisk 396/1.

Nyní prosím, aby předložený návrh uvedla za omluvenou poslankyni Janu Drastichovou poslankyně Dagmar Navrátilová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Dagmar Navrátilová: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážení členové vlády, kolegyně a kolegové, zákon č. 561/2004 Sb., tedy školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v § 78 až 82 pravidla konání maturitní zkoušky. Novelou vyhlášenou pod č. 242/2008 Sb. byla v § 78 odst. 1 a 2 stanovena struktura společné části maturitní zkoušky, přičemž definitivní model zkoušky počítá ve společné části s povinnými zkouškami ze tří zkušebních předmětů – českého jazyka a literatury, cizího jazyka a třetího předmětu z nabídky podle § 78 odst. 1 písm. c) až e). Přejednými ustanovení však bylo zavedení třetí povinné zkou-

šky odloženo až na rok 2012 a zároveň se umožnilo, aby si žáci jako druhé zkušební předmět zvolili buď cizí jazyk, nebo matematiku. (V sále je hluk a neklid.)

Praxe ukazuje, že organizační a logistická náročnost zajištění společné části maturitní zkoušky vyžaduje, aby byla soustředěna pozornost na stabilizaci zkoušek z českého jazyka a literatury, cizích jazyků, popřípadě matematiky, zatímco třetí povinnou zkoušku je vhodné ještě odložit. Zavedení třetí povinné zkoušky má být spojeno také s bezvýjimečným stanovením cizího jazyka jako druhé povinné zkoušky, neboli nebude možné nahradit jej matematikou.

Na takovou změnu již v roce 2012 však řada středních škol, v nichž se podle dřívější právní úpravy povinná zkouška z cizího jazyka nekonala, není dostatečně připravena.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Promiňte, paní poslankyně. Dámy a pánové, já vás důrazně žádám o klid. Pokud si potřebujete něco vyřídit, prosím, běžte do kuloárů.

Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Dagmar Navrátilová: Děkuji. Proto navrhujeme odložit zavedení třetí povinné zkoušky do praxe na školní rok 2013–2014 a do školního roku 2012–2013 zachovat možnost nahrazení zkoušky z cizího jazyka zkouškou z matematiky.

Účinnost zákona je navrhována dnem jeho vyhlášení, neboť je nezbytné, aby odklad zavedení třetí povinné zkoušky a možnosti nahradit zkoušku z cizího jazyka zkouškou z matematiky byl účinný ještě před termínem podání přihlášek k maturitní zkoušce pro školní rok 2011–2012 připadajícím na 15. listopad 2011.

Ačkoliv prvotním účelem navrhované právní úpravy není dosažení úspor prostředků veřejných rozpočtů, bude vedlejším důsledkem přijetí předkládaného zákona také dvouletý odklad nárůstu finanční náročnosti maturitní zkoušky souvisejícího s případnou realizací třetí povinné zkoušky. Roční náklady na třetí povinnou zkoušku společné části maturitní zkoušky lze vyčíslit přibližně částkou 30 mil. korun. Podstatnou část těchto nákladů tvoří náklady na zajištění hodnotitelů zkoušek z cizího jazyka. Předkládaná úprava nebude mít žádné další hospodářské dopady ani finanční dopad na rozpočty územních samosprávních celků.

Předkládaný návrh není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, ani s právem Evropské unie.

Žádám o přikázání tohoto návrhu do školského výboru a současně také žádám o zkrácení lhůt pro jednání ve výborech na 40 dnů, protože je nám

známo, že naši koaliční partneři nejsou ochotni podpořit projednávání tohoto návrhu podle § 90.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk z řad poslanců VV.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Prosím, aby se slova ujala zpravodajka pro prvé čtení poslankyně Vlasta Bohdalová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Vlasta Bohdalová: Dobré pozdní odpoledne, dámy a pánové, já budu velice stručná. Patřím k těm, byť nekoaličním, ale opozičním poslancům, kteří jsou proti tomu, aby se tento zákon projednával v devadesátce, protože rozhodně jako předsedkyně podvýboru pro regionální školství a členka školského výboru si přeji, aby tento zákon byl projednán především v tomto výboru. Vzhledem k tomu, že jsme právě skončili první rok maturitní zkoušky a na stůl nám chodí spousty poznatků od ředitelů a učitelů, kteří se maturitami zabývali, proto bychom rádi, aby, byť tedy po zkráceném projednávání 40 dnů, se tento materiál objevil ve školském výboru spolu s velkou novelou zákona 561, kterou jsme poslali do druhého čtení na minulé naší schůzi.

Bohužel si tady musím trochu ťuknout do Ministerstva školství. To jaksi při dávání této velké novely dohromady, kterou připravovalo rok, jaksi zapomnělo, že má zafixované maturity pouze na jeden rok, takže trochu se šturmuje v nepravou chvíli a na nepravém místě, ale my jsme ve výboru i v podvýboru připraveni projednat tuto normu a připravit ji společně s dalšími návrhy, s novelou 561, kterou budeme projednávat na příští schůzi. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji, paní zpravodajko. Otevírám obecnou rozpravu, ve které mám v tuto chvíli tři písemné přihlášky. Jako první vystoupí pan poslanec Ivan Ohlídál. Prosím, pane poslanče, mikrofon je váš.

Poslanec Ivan Ohlídál: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážené dámy, vážení pánové, já jsem také jeden z poslanců, kteří se připojili k vetu na zrychlené projednávání této novely, tedy na projednávání této novely v rámci § 90 jednacího řádu. Mám k tomu tři důvody.

Prvním důvodem je to, že v § 90 by se měly pobírat zákony nebo novely, které mají vyloženě technický charakter, nebo zákony a novely, které jsou urgentní a velmi významné pro společnost. Do žádné z těchto skupin tato novela nepatří. Druhým důvodem je to, že v důvodové zprávě k této novele jsem si přečetl, že je třeba ještě stabilizovat zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků, případně z matematiky. Je tam také v té důvodové zprávě řečeno, že některé školy nejsou připraveny k tomu, aby

podle plánu, to znamená v roce 2012, byla zavedena třetí povinná zkouška z volitelného předmětu. V tom případě by samozřejmě byla zkouška z cizího jazyka už nezaměnitelná a nemohla být volitelná s matematikou, jak tomu bylo posledně, tento rok. A tam se říká, že právě co se týče těch cizích jazyků, nejsou některé střední školy dostatečně připraveny.

Já jsem se o tuto skutečnost zajímal a diskutoval jsem s mnoha řediteli různých středních škol na toto téma, i středních škol, kde zkouška z cizího jazyka zatím neprobíhala a probíhala tam jenom zkouška z matematiky, a byl jsem velmi překvapen, když mi bylo řečeno, že vlastně problém nepřipravenosti není ani tak na straně středních škol, ale spíše na straně ministerstva, případně jeho organizace CERMAT. Takže tato skutečnost mě hodně překvapila, a proto si myslím, že by bylo dobré provést regulérní proces při projednávání této novely a v rámci této skutečnosti jakýsi rozpor tohoto typu vysvětlit.

Je tu pak ještě třetí důvod pro mne a ten třetí důvod je podle mého názoru nejpodstatnější. Je jasné, že státní maturita musí být zavedena. Státní maturita může způsobit, že budeme schopni rozlišit střední školy podle jejich úrovně. Na základě toho potom bude možné změnit některé skutečnosti, které jsou nevhodné a způsobují pokles středního školství, a to především financování středních škol. Státní maturita je totiž velmi dobrým kritériem pro zhodnocení úrovně středních škol a potom také pro finanční příspěvky ze státního rozpočtu do těchto škol. Čili se zavede aspekt kvality, kritérium kvality do financování vysokých škol právě pomocí této státní maturity.

Je však otázkou, jestli maturita ve struktuře, která proběhla naposledy, tzn. letos na jaře, jestli právě tady tato struktura je vhodná. Já mám o tom dost zásadní pochybnosti. Myslím si, že dvouúrovňová, dvoustupňová maturita není to pravé ořechové, jak se říká. Zjistil jsem například, že ta nižší úroveň je velmi jednoduchá, velmi nenáročná, a např. u studentů na gymnáziích by vůbec neměla existovat. Naopak na některých školách odborných, jako jsou např. odborná učiliště s maturitou, může být ta náročnější úroveň, náročnější stupeň až příliš obtížný.

Já si osobně myslím, že státní maturita by měla být jednostupňová a měla by se lišit podle druhu škol. Jiná by měla být jednostupňová maturita na gymnáziích, jiná na odborných školách. I v rámci odborných škol by se mohla potom ještě rozčlenit. Samozřejmě celou tu jednu úroveň by měl garantovat stát. Měl by ji mít v gesci a měl by také kontrolovat průběh a výsledky. Nikoliv, jak se někdy říká, že jenom část toho jednoho stupně by garantoval stát a ten zbytek už by byl ponechán na úvaze a na procesu, který si zvolí škola. Čili celý ten jeden stupeň, ať už pro gymnázia nebo odborné školy, by měl být v gesci státu.

Samozřejmě jsou i jiné možnosti a právě toto období projednávání ve

všech těch třech čteních novely by umožnilo diskutovat i tyto možnosti s tím, že by se zároveň provedla, ty analýzy snad už měly být provedeny – že by se zhodnotily i analýzy, které o průběhu státní maturity letos na jaře budou, nebo snad už byly vypracovány, já zatím o žádných podstatných analýzách tohoto typu nevím. Jistě by bylo vhodné v souvislosti s projednáváním této novely rovněž prodiskutovat do hloubky zhodnocení a výsledky příp. analýzy, které se týkají letošního roku, takže jistě bude pak příležitost na schůzi školského výboru přivítat pana ministra a jeho náměstka a probrat tady toto hodnocení a tyto analýzy, které se týkaly maturity v letošním roce.

Takže mým závěrem je, že je nutné projít tuto novelu v regulérním procesu a současně s tím je nutné provést vyhodnocení analýz, které se týkají skládání maturity v letošním roce, a na základě toho také diskutovat případné změny struktury této maturity. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji, pane poslanče. Další přihlášenou je paní poslankyně Marta Semelová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Marta Semelová: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, kolegové, jak již bylo uvedeno, školský zákon upravuje v § 78 až 82 pravidla konání maturitní zkoušky. Novela číslo 242/2008 stanovila konečnou podobu společné části maturitní zkoušky, tzn. povinné zkoušky ze tří předmětů. Za prvé z českého jazyka a literatury, za druhé z cizího jazyka a konečně dává na výběr matematiku, občanský a společenskovední základ nebo informatiku.

Letos konali studenti v rámci společné části maturity povinně dvě zkoušky, a to z češtiny a buď z cizího jazyka, nebo z matematiky. Volba mezi těmito dvěma předměty byla na tom kterém studentovi. Umožnilo to přechodné ustanovení, které odložilo konání třetí povinné zkoušky na rok 2012 a zároveň umožnilo zmíněnou volbu mezi cizím jazykem a matematikou. Od příštího školního roku však už mají studenti povinně maturovat z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, tzn. bez možnosti výběru mezi jím a matematikou. Navíc má přibýt ještě třetí zkouška, jak jsem uvedla, tzn. podle výběru studenta buď by to byla matematika, nebo občanský a společenskovední základ, příp. informatika.

Na tuto změnu – a já mám rozdílné poznatky od mého předřečníka a také jsem hovořila s řadou ředitelů středních škol – tak na tuto změnu v nadcházejícím školním roce není řada středních škol, učitelů i studentů připravena. Navíc chybí řádně zpracovaná analýza státní maturity, která proběhla letos. Toho, co se osvědčilo, co se ukázalo jako chybné, co je třeba upevnit, co upravit či změnit. A že nedostatky byly, to víme všichni. Musí se proto vyhodnotit všechny připomínky a zaměřit se na stabilizaci si-

tuace na školách, na zklidnění, aby učitelé i studenti měli určitý stupeň jistoty pro vlastní výuku. Zároveň na základě tohoto vyhodnocení zodpovědně připravit definitivní podobu a vytvořit podmínky na školách pro konání zkoušky z třetího předmětu. Proto je předložen návrh, který má zabránit chaosu a tomu, aby pod tlakem nedošlo k dalším později kritizovaným chybám, na něž doplatí jak studenti, tak pedagogové.

Novela má zafixovat současnou strukturu na dva roky. Mluvím pochopitelně o zafixování počtu povinných zkoušek společné části a volby mezi cizím jazykem a matematikou, ne o zafixování chyb a nedostatků, ty musí být odstraněny. Návrh zákona tedy odkládá konání třetí povinné zkoušky o dva roky, tzn. na školní rok 2013–2014, a do té doby ponechává studentům možnost volby mezi zkouškou z cizího jazyka a zkouškou z matematiky.

Osobně nejsem příznivcem zkracování čtení, ale vzhledem k tomu, že termín, kdy se studenti musí přihlásit k maturitě resp. k jednotlivým předmětům, z nichž budou maturitní zkoušku skládat, je 15. listopad 2011, je třeba tuto novelu přijmout ve zkráceném čtení. Posunutí termínu odevzdávání přihlášek není možné, a to z řady důvodů, mj. i proto, že by se studentům zkrátila doba přípravy na maturitu.

Zároveň chci zdůraznit, že v žádném případě nejde o přerušení přípravy definitivní podoby státní maturity či o pokus o její zrušení. Naopak. Předložená novela má kromě již zmíněného zabránit tomu, aby docházelo k neustálému zpochybňování státní maturity, pokračujícím útokům proti ní či k případným návrhům na její zrušení.

Proto vás, vážené kolegyně a kolegové, žádám o podporu předloženého návrhu zákona, a to ve zkrácené lhůtě projednávání 40 dnů. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Novotný mladší. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Josef Novotný ml.: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, dovoluji, abych i já jako bývalý ředitel střední školy se vyslovil tady k té novele školského zákona. Bylo před chvílí řečeno, o čem je. Já už to tady nebudu znova opakovat. Ale s tím zdůvodním, jak jsem si přečetl, kde je uvedeno: organizační a logistická náročnost zajišťující společné části maturitní zkoušky vyžaduje, aby byla soustředěna pozornost na stabilizaci zkoušek z českého jazyka a literatury, cizích jazyků, příp. matematiky, zatímco třetí povinnou zkoušku je vhodné ještě odložit – s tímto já souhlasit nemohu.

Zrovna tak nemohu souhlasit s tím, že se nyní, v tuto chvíli, svádí na střední školy to, že nejsou připraveny. Já si myslím, že v současné době,

kdo není připraven, to je CERMAT a Ministerstvo školství. Podívejte se, školy jako takové jsou schopny zorganizovat a připravit se na maturitu tak, jak je to v zákoně v dnešní podobě. Ovšem tak, jak v současné době to předkládá novela, kde znovu se žádá o odložení na rok 2013–2014, tak samozřejmě zase to povede k tomu, že vzniknou zmatky, že školy nebudou vědět, kdy vlastně to začne, jestli to bude znovu odloženo, nebo zda opravdu bude platit to, co Poslanecká sněmovna jednou už přijala.

Proto se musím zásadně vyslovit proti přijetí této novely a myslím si, že maturitní zkoušky, tak jak dneska je diskutujeme, a měly celou řadu chyb, a já jsem se tady již vyslovil jednou pro to, že jsem pro zavedení maturitních zkoušek a že jsem rád, aby maturitní státní zkoušky fungovaly, tak si ale nemyslím, že by to mělo probíhat tak, že bychom dělali výjimky z výjimky, aby byly další výjimky, a za dva roky zase řekneme, že to ještě odložíme, a za tři roky to zase odložíme a já nevím co všechno. Pojďme to spustit. Navíc si myslím, že maturity jako takové řeší problém školství od prostředka. My přece musíme začít u základního školství a postupovat koncepčně. A to mi tady opravdu v této Sněmovně chybí.

Takže já tuto novelu samozřejmě podpořit nemohu a věřím, že tato novela podpořena nebude i v rámci ostatních poslanců.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nyní vystoupí s přednostním právem pan ministr školství. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Josef Dobeš: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, já jsem si říkal, že ještě počkám, ale teď jsem si říkal teď přišla chvíle, protože jsem lehce netrpělivý z toho, co jsem tady slyšel.

V roce 2008 se schválila podoba státní maturity v pětsetšedesátcejedničce a řekla, že první rok bude, jak tady bylo, český jazyk a volba mezi matematikou a cizím jazykem. A pak se přidávají další předměty a ze státní maturity se stává bumbříček. To je první věc. Přidáváme další předměty. A tohle, co teď chystáme, je věc, abychom zafixovali tu podobu, kterou jsou školy i ministerstvo schopny zvládnout. Pan Novotný zřejmě není už dlouhou dobu ředitelem, ale nevím, jak by na středních školách se dělala státní maturita z informatiky, když tam chybějí počítače v drtivé většině. Teprve tento rok přicházejí šablony za 1,5 miliardy do středních škol, aby se pořídily počítače. Tak jenom tenhle ten dovětek.

Ale tady přišly důvody, proč je tahle novela. Tahle novela nehodnotí a neříká, jak dopadla státní maturita. Tohle hodnocení přijde do školského

výboru, přijde na vládu. Tahle novela má zastabilizovat situaci, která v tuhle chvíli je neřešitelná pro školy. Jestliže 15. listopadu se studenti mají hlásit k novým předmětům a ty nové předměty mimo jiné mají být informatika, mají být společenské vědy a další předměty, tak je potřeba říct, že po těchto státních maturitách musíme zakonzervovat tu jednodušší formu.

Ministerstvo zaspalo. Já tady dám hypotézu. Kdybych tyto změny předložil v květnu, v době, kdy ještě neproběhla celá státní maturita, tak paní Bohdalová by mě roztrhala. A právem. Proč chcete něco měnit, když nevíme, jak státní maturity dopadly? Já jsem to předložil v nejkratším možném termínu díky poslanecké novele, ve chvíli, kdy skončila státní maturita, víme, jak na tom jsme se všemi klady, ale i chybami státní maturity, a víme, že ta bubmlíčková další nástavba státní maturity je nemožná pro střední školy. Takže Ministerstvo školství nezaspalo. Den poté, co skončily oficiálně státní maturity, na téhle iniciativě pracovalo.

Já děkuji těm, kteří byli ochotni mně pomoci s devadesátkou. Děkuji. Na druhou stranu jsem připraven se vydat cestou zkrácení 40 dnů další dvě čtení pro mně v tuto chvíli této technické novely. Pro mně je to technická novela jenom o termínu, abychom o stihli, protože pětsetšedesátjednička leží ve školském výboru. Projde velkou diskusí, projde komplexní zpráva o státní maturitě, kterou tam 30. 8. mimo jiné budeme mít a projednávat.

On je po bitvě každý generál. Já jsem si trošičku říkal, když proběhla státní maturita, kdyby proběhla před osmi lety, protože se připravuje čtrnáct let, kdyby ji schválil nějaký ministr za sociální demokracii, tak já jsem dneska už jenom ladil úplně detaily.

Takže já vás prosím v tuto chvíli o schválení v prvním čtení, o zkrácení lhůty 40 dnů, o tom, že mě budete ještě chvíli napínat, jestli to do 14. listopadu zvládnou. Já jsem se naučil, že státní maturita je neustále detektivka, jestli se to povede, nebo nepovede. Jsem připraven na to a prosím vás aspoň o tuto cestu. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou poznámkou nejprve vystoupí pan poslanec Ivan Ohlídal. Prosím, pane poslanče. Poté pan poslanec Novotný.

Poslanec Ivan Ohlídal: Děkuji za slovo. Vážený pane ministře, o tom, jestli je to technická, nebo není technická novela, o tom se můžeme přít. To není tak důležité. Ale to, co považuji za důležité, jsou některé vaše nepřesné informace.

Vy hovoříte o tom, že informatiku by nemohli realizovat, přesně řečeno zkoušku z této informatiky, na středních školách, protože některé školy nejsou vybaveny počítači. To není pravda, protože v období tzv. programu INDOŠ před mnoha lety, to bych musel teď v paměti počítat, před kolika le-

ty, byly všechny střední školy dokonale vybaveny počítači. A pokud mám informace, tak to, co nejméně bolí ty střední školy, to je právě vybavenost počítači, vybavenost výpočetní technikou. Takže ta vaše informace, nezlujte se na mě, nebyla přesná.

A co se týče toho, že jsme vám nevyhověli s tzv. devadesátkou, tak já jsem přesvědčen, že to není žádná tragédie. Skutečně. Tato novela by měla, jak to zdůvodňovala poslankyně Bohdalová, přijít do školského výboru na řádné projednání. A pokud si to spočítáte, všechny lhůty v hlavě, tak není problém, si myslím, aby školy nestihly to krucíální datum toho 15. listopadu.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Josef Novotný mladší. Prosím.

Poslanec Josef Novotný ml.: Děkuji za slovo. K těm počítačům a vůbec k tomu procesu. Pane ministře, já možná už dlouho nejsem ředitelem, ale musím vás seznámit s procesem, který probíhá, než škola získá povolení, aby mohla vyučovat příslušný obor. Je potřeba zaslat na ministerstvo, že jste personálně připraveni a že jste materiálně připraveni. Pak teprve na té škole může ta škola vyučovat příslušný obor. To znamená, pokud jste povolili na některých školách obory, kde je informatika, a oni tam neměli počítače, no tak to já bohužel za to nemůžu. Ale tvrdit dneska, v 21. století, že střední školy nemají počítače, a přesto tam učí informatiku, to proboha jako není důstojné ani vás ani nikoho jiného. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další přihlášenou je paní poslankyně Wenigerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jaroslava Wenigerová: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, tady tuto novelu, kterou předkládají některé poslankyně, máme v podstatě zahrnutu ve velké novele pětsetšedesátjedničky, kterou jsme poslali do druhého čtení, a tam bude samozřejmě dostatek prostoru i ve výborech, abychom se otázkou určitých změn v maturitní zkoušce zabývali. Doposud to vnímám jako nekonečný seriál, který byl víceméně způsoben i tím, že novela zákona z roku 2007, která přispěla k tomu, že komplexní zkouška maturity je dneska oním problémem, který i dnes řešíme, možná bude do určité míry změněna.

Já jsem byla proti devadesátce, protože si myslím, že se s devadesátkou ad jedna má šetřit, a ad dvě – opravdu se musíme začít zcela vážně bavit o tom, jak s maturitou dál. Takže vnímám i poznámku paní kolegyně, která předkládá o podpoře či nepodpoře tohoto materiálu, za

nadbytečnou. Samozřejmě že ji podpoříme, samozřejmě že podpoříme i zkrácení lhůty na 40 dnů.

A ještě jednu poznámku. Ukazuje se, že názor drtivé většiny odborníků včetně tehdejší školské komise Rady Asociace krajů, když se začalo diskutovat o maturitě, směřuje k zjednodušení, to znamená víceméně k didaktickým testům v jedné úrovni, k zjednodušení maturity, zjednodušení administrace a samozřejmě ke kvalitnější podobě maturitní zkoušky v rámci školní části. Takže pokud tato novela i velká novela otevře tuto debatu, zjednodušení maturitní zkoušky, tak to bude především velkým přínosem pro školy a pro studenty.

Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám. Dalším přihlášeným je pan poslanec Bém. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Bém: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, měl jsem připravenou dvouhodinovou zdrcující kritiku státních maturit, a když se podívám na pravou část Sněmovny a koneckonců možná i na tu levou, která vzdělání, jak sama říká, vždycky strašně fandí, tak si říkám, že už jsme možná myšlenkami někde úplně jinde. Ono je to tak trochu symptomatické. My dnes máme za sebou jednání o důchodové reformě a o těch důležitých zákonech, na kterých stojí naše vyspělá demokratická společnost, a na to školství a vzdělání nějak zapomeneme. Tak já tedy tentokrát nebudu kritizovat státní maturity dvě hodiny, ale budu extrémně stručný.

Já bych chtěl říci za prvé, že považuji za neuvěřitelné, že státní maturity je proces, který – jak krásně pojmenoval pan ministr – bumbříčkujeme, to znamená, že mu něco neustále přidáváme nebo ubíráme, že místo toho, aby něco tak strašně sofistikovaného, něco tak významného, aby mělo nějaký vnitřní řád, se kterým budou všichni souhlasit, nebo který se nějakým způsobem schválí, a podle toho se budeme řídit, tak místo toho my vlastně říkáme, že v nějaké fázi na něj nejsme připraveni. A já si myslím, že je úplně jedno, jestli na něj není připraveno ministerstvo, nebo jestli na něj není připraven CERMAT, nebo jestli na něj není připraven ředitel té či oné školy, ale důležité sdělení je, že to je proces, který se nám trošičku vymyká z rukou. Je to proces, který je – pane ministře – nekonečně administrativně náročný, který zatížil v tom zkušebním roce střední školy úplně neúnosným enormním způsobem, který, prosím pěkně, stál nehorázně peníze a který s ohledem na to, čemu se my dnes snažíme zabránit, a já vítám návrh dam, kolegyně poslankyň – my se snažíme vlastně zbrzdit, zpomalit tu neskutečně rychlou – v uvozovkách rychlou – evoluci státních maturit. No, upřímně řečeno, nic jiného ani pořádně dělat nemůžeme.

Já bych chtěl upozornit na skutečnost, že výsledkem státních maturit v letošním zkušebním ročníku je 20 tisíc středoškoláků, kteří dnes nevědí, kam se vrátit. A vy byste si mohli myslet, že to jsou středoškoláci, kteří se neučili, kteří jsou hloupí, kteří na ty školy, kde maturitu dělali, nepatřili.

No jo, ale já vám dám otázku do kvízu. Představte si to, že mezinárodní agentury měří takzvanou čtenářskou gramotnost na straně jedné a na straně druhé matematickou gramotnost. Představte si, že tyto mezinárodní agentury v jednom parametru říkají, že Česká republika je na tom bídě, a v druhém parametru, že Česká republika je na tom relativně slušně. A teď si představte, že státních maturit nám vylézá výsledek, který říká, že v oblasti čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti jsme v té jedné oblasti na tom daleko hůře než v té druhé. A ta otázka do kvízu je: Myslíte si, že výsledek našich státních maturit odpovídá mezinárodním analýzám a závěrům mezinárodních agentur, to znamená, že se shodují, nebo že to je naopak? B je správně, je to naopak. Jak je to možné? Někde se asi stala chyba.

Čili já velmi apeluji a prosím, pane ministře, čeká nás i na půdě Poslanecké sněmovny zcela zásadní debata, abychom si řekli, prosím pěkně, jestli tento koncept, toto nastavení státních maturit, které my dnes brzdíme – a já chápu nadšení některých mých předřečníků pro státní maturity – ale jestli je to to pravé ořechové, jestli by komparativní zkouška vzdělání po ukončení střední školy neměla být trochu jiná, zaměřená například na praktické dovednosti, neměla být přece jenom taková, která nabízí objektivní srovnání. Víte, totiž to, po čem volali ředitelé středních škol, a můj kolega předřečník by to jistě potvrdil, aby tady bylo srovnání kvality jednotlivých typů středních škol. Myslíte si, že tady takové objektivní srovnání dnes je, když se dělala takzvaná dvoustupňová státní maturitní zkouška? No není. Jak můžeme srovnávat školu nebo studenta z jedné školy, který je v jedné úrovni kvality kontroly vzdělání nebo testování, a studenta z jiné školy, který byl zkoušen na úplně jiné úrovni? To prostě není možné.

Čili jestli něčím státní maturity v tom prvním zatěžkávacím roce trpí, tak je to všemi porodními bolestmi, které si vůbec dokážeme představit.

A já si myslím, že předtím, než doprojednáme pětsetšedesátjedničku v novelizované podobě, předtím, než se vůbec odhodláme k rozhodnutí ne jestli se mají dělat další maturitní zkoušky v roce 2013 nebo 2014, nebo dokonce 2012 – to neříkám, protože můj syn maturuje příští rok, já to říkám proto, že jsem přesvědčen, že jsme zatížili náš vzdělávací systém enormní a neakceptovatelnou zátěží a že teď je na nás, abychom se s tím nějakým způsobem pokusili vyrovnat.

Já moc prosím pana ministra a jeho tým, který superviduje, kontroluje, vyhodnocuje státní maturity, aby se nad tím zamysleli a předložili

Poslanecké sněmovně nějaké rozumnější řešení, lacinější, jednodušší, parametricky akceptovatelnější a zároveň samozřejmě únosnější a takové, které nabízí objektivní porovnání kvality jednotlivých škol, kvality vzdělání, středoškolského vzdělání jako takového.

Jinak v tomto příběhu nám nezbyvá nic jiného, než samozřejmě zvednout pro tuto dílčí novelu školského zákona ruku a projednat to, protože opravdu nevím, co by se příští rok o maturitním týdnu stalo.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. S faktickou je přihlášena paní poslankyně Semelová, poté vystoupí s přednostním právem pan předseda klubu TOP 09. Prosím.

Poslankyně Marta Semelová: Děkuji. Já bych zareagovala na pana poslance Béma. Jsem ráda a děkuji za vyjádřenou podporu tohoto zákona. Nicméně chtěla jsem zareagovat na to, o čem tady mluvil ohledně těch 20 tisíc studentů, kteří neprošli státní maturitou, jako že je to výsledek této státní maturity. Ono to tak není. Je to výsledek soustavného poklesu úrovně vzdělávání, který tady zaznamenaly právě i mezinárodní agentury. A není pravda ani to, že je to přímý opak. Mám teď na mysli mezinárodní agentury a jejich výsledky a výsledky maturity. Totiž tam, kde bylo řečeno, že se jedná celkem o průměr v mezinárodním srovnání, tak je ale ještě řečeno to B, že tam zároveň ovšem došlo k nejvýraznějšímu poklesu mezi ostatními sledovanými státy. Myslím si, že to je také důležité říci.

Jinak to, co jste tady, pane poslanče prostřednictvím paní předsedající, říkal ohledně všech těch nedostatků, všech těch chyb, které se projeví, s tím já souhlasím. Právě proto je potřeba situaci v tuto chvíli stabilizovat, to si vyhodnotit a na základě toho potom pokračovat dál. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Nyní předávám slovo panu poslanci Gazdíkovi. Prosím.

Poslanec Petr Gazdík: Vážená paní předsedající, milí kolegové a kolegyně, chtěl bych se vám pokorně omluvit za to, jakým způsobem jsem jaksi požádal o to, abychom dnes jednali i po 19. hodině. Neřekl jsem tam dvě nebo tři slova o pozměňovacích návrzích, takže prosím, pro poctivost a pořádek, abychom hlasovali, aby se jednalo a hlasovalo meritorně i procedurálně o návrzích zákonů a o pozměňovacích návrzích dnes po 19. i po 21. hodině. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám za toto upřesnění. Přivolám kolegy a nechám o tomto návrhu hlasovat. Nejprve vás

odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami.

Zazněl procedurální návrh, který zde přednesl předseda klubu TOP 09, pan poslanec Gazdík.

Já o tomto návrhu zahájím hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 47, z přihlášených 150 pro 90, proti 49. Tento návrh byl přijat.

Nyní můžeme pokračovat dál v rozpravě. Další přihlášenou byla paní poslankyně Levá s faktickou poznámkou, poté vystoupí pan poslanec Paroubek. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Ivana Levá: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně, já skutečně budu kratičká.

Chtěla jsem říct tolik. Když jsme přišli na náš politický klub s návrhem § 90, nesetkali jsme se také s nadšením. U nás je proti paragrafu obrovská – obrovské výhrady jsou. Ale pochopili jsme to jako signál. Tím že dnes se rozhodne podle § 90 ať ano, to znamená – oznamujeme dětem, které přijdou 1. září do školy: budete mít maturitu stejnou jako před rokem, nebo jim oznamujeme: ne, zamítáme tuto novelu a budeme maturovat podle toho, co je v zákoně. Ale po dnešní diskuzi, když se na to ti studenti podívají, tak zjistí, že vlastně my ani nevíme. Ano. A oni – jak k tomu přijdou? Prvního září přijde student do školy, a já si myslím, že už 1. září je pozdě na to, aby uvažoval o tom, jaké předměty si vybere v maturitním ročníku a tak dál. Dítě by mělo mít jistotu. A když už jsme letos vystavili děti takovému stresu, že dlouho, dlouho se nevědělo, tak alespoň v tom následujícím roce by měly mít jistotu – a my rozhodneme někdy do 15. listopadu a slibujeme, že tedy včas, aby nemusely podávat přihlášku jinou. Ale nic jiného, nic jiného prosím vás ta novela nesledovala, než zvolit z těch variant a vyslat jasný signál do školy. A pak se může diskutovat podrobně, dlouze o tom, co změnit, co napravit, jak ty chyby odstranit.

Děkuji. (Potlesk z levé strany sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji vám a nyní předávám slovo panu poslanci Paroubkovi. Prosím.

Poslanec Jiří Paroubek: Dámy a pánové, já budu velice stručný, byť v té své první části vystoupení budu tak trošku bojovat minulou bitvu, protože argumenty, které tady řeknu, jsem tady řekl minule, když jsme před Vánoce, tuším, tuto záležitost projednávali, a myslím si, že výsledek státních maturit potvrdil mé očekávání, že tahle myšlenka je veskrze špatná,

aspoň v tuhle chvíli, a potřebovala několik postupných kroků, protože na rozdíl od prostřednictvím předsedající paní poslankyně Semelové si nemyslím, že 20 tisíc maturantů, nebo maturujících, kteří nemají maturitu, není problém.

Tak jak jsem se měl možnost seznámit se situací třeba v Ústeckém kraji, tak jsem viděl, že zejména na odborných školách, na učilištích je to katastrofa. Na gymnáziích naopak a to bych považoval za naprosto rozumné, že ta gymnázia se pohybují často s účinností téměř 100 %. Je zajímavé vidět, jak se tady prostupuje zájem učitelů, nechci se nikoho dotknout, každý se něčím živíme nebo jsme se živil, ze všech politických stran, které na to mají stejný názor. Obávám se, že i někteří takoví jsou v sociální demokracii.

Já osobně bych chtěl říct, že to byla moje jedna z největších politických chyb, když jsem tuhle myšlenku v minulosti podpořil, protože jsem se domníval, že ten, kdo s ní přichází, má politický cit. Teď budeme vršit chybu na chybu. Myslím, že tu argumentaci, kterou tady řekl Pavel Bém, můj bývalý kolega z pražské radnice – já si myslím, že je velmi blízká skutečnosti. Pavel Bém ale jako představitel vládní koalice nemá odvahu, kterou mohu mít samozřejmě já jako opoziční poslanec. Já tuhle záležitost nepodpořím.

A pane ministře, zajímalo by mě, jestli budete mít odvahu přijít do Poslanecké sněmovny s tím, s tou analýzou toho, jak se stalo, že 20 tisíc studentů nemá maturitu, a co s těmihle mladými lidmi budeme dělat.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. V tuto chvíli už nemám žádnou písemnou přihlášku do obecné rozpravy. Ptám se tedy, jestli se někdo další hlásí do rozpravy? Není tomu tak, končím obecnou rozpravu. Chci se zeptat, zda chce mít závěrečné slovo paní navrhovatelka nebo paní zpravodajka. Nechtějí, můžeme tedy přikročit k návrhům, o kterých budeme hlasovat.

Nepadl zde žádný návrh na zamítnutí ani na vrácení navrhovateli k dopracování. Budeme se tedy zabývat návrhem přikázání výborům k projednání. Předsedkyně Poslanecké sněmovny svým rozhodnutím navrhla přikázat předložený návrh k projednání výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Má prosím někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Zahajuji hlasování o přikázání výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 48. Z přihlášených 153, pro 148, proti 2. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že návrh byl přikázán k projednání výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu.

Dále zde padl návrh na zkrácení lhůty na 40 dní. Také o tomto návrhu zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 49. Z přihlášených 153, pro 117, proti 26. Tento návrh byl přijat.

Děkuji paní navrhovatelce a paní zpravodajce a končím projednávání tohoto bodu.

A nyní, dámy a pánové, přistoupíme ke projednávání bodu číslo

12.

Senátní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 27/ - třetí čtení

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal za navrhovatele senátor Tomáš Töpfer a zpravodaj volebního výboru poslanec Walter Bartoš. Pozměňovací návrhy jsou uvedeny ve sněmovním tisku 27/3.

Otevírám rozpravu. Do té se přihlásila paní poslankyně Ivana Levá. Prosím, paní poslankyně. Máte slovo.

Poslankyně Ivana Levá: Děkuji ještě jednou za slovo, budu opět stručná.

Vážená paní místopředsedkyně, dámy a pánové, přijmout zákon v předloženém znění považuji za riskantní. O tom jsem tady mluvila. Co mě k tomu vede? Vede mě k tomu účast ve vyšetřovací komisi k prohrané arbitráži se CME. Při časově velmi náročném vyšetřování, které vedl pan poslanec Křeček, kterého se zúčastnila paní předsedkyně Němcová a další, jsem velice jasně pochopila, jak málo stačí k tomu, aby stát arbitráž prohrál. Prosím proto o opakování druhého čtení. Pokud ne, alespoň o přerušení třetího čtení do dodání stanoviska z Ministerstva financí. Prosím vás, tím nijak nechci zpochybnit právní tým na Ministerstvu kultury, tam je opravdu pracovitá skupina, ale jde o to, slyšet lidi, kteří mají s arbitrážemi zkušenosti, kteří už arbitráž prožili. A tito lidé nám měli jasně říci: nebezpečí, děláte si zbytečné starosti a nic nemůžeme prohrát.

Jsem si vědoma toho, že už všichni chcete, aby tento zákon byl projednán, aby se nezdržovalo, a jenom tak pro klid svého svědomí jsem tady

musela vystoupit, protože mám strach z toho, že přijetí zákona se může stát takovým Pyrrhovým vítězstvím. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další písemně přihlášený pan poslanec Vladimír Koníček, poté vystoupí pan poslanec Skopal. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Vladimír Koníček: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, já bych chtěl jenom tímto požádat pana poslance Bartoše jako zpravodaje Sněmovny k tomuto tisku, aby když bude přednášet proceduru, v pozměňovacích návrzích v části A vyčlenil zvlášť hlasování o části třetí, to je změna zákona o rozhlasových a televizních poplatcích. Chtěl bych vám tímto dát šanci, abyste nezařadili do hospodaření, nebo do rozpočtu České televize sekeru ve výši 600 milionů korun, která hrozí, pokud bude tento návrh schválen. Jedná se totiž o 10 % z poplatků, které Česká televize vybírá. Děkuji. (Potlesk v levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji také. Nyní má slovo pan poslanec Skopal. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Ladislav Skopal: Děkuji, paní předsedající. Já bych chtěl rovněž říci k pozměňovacímu návrhu kolegy Waltra Bartoše, že samozřejmě vzal v úvahu to zásadní, ale je potřeba upozornit na jednu rovněž zásadní věc, že v rámci probíhající digitalizace je potřeba, aby bylo nejméně šestiměsíční základní souběžné vysílání. Tam mám trošičku strach, aby nedošlo k problémům a možným arbitrážím. Proto jsem tuto záležitost projednával jak s panem ministrem, tak s panem předsedou volebního výboru Menclem. S tím, že máme připraven návrh, který po diskusi se senátorem Töpferem by Senát projednal a napravil tuto záležitost, pokud bude potřeba. Proto si myslím, že není nutné zdržovat tento zákon, pustit ho dál do Senátu a tam dořešit problémy, které by mohly případně vzniknout.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Prosím, hlásí se někdo další do rozpravy? Ano, pan poslanec Menci. Prosím.

Poslanec Václav Menci: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, volební výbor se touto novelou zabýval velmi důkladně a důsledně a výsledek toho, co jsme si vám dovolili předložit, je spolupráce tří legislativ. Legislativy ministerstva – konstatuji, myslím, že zde padlo velmi kvalitní, a já bych to chtěl potvrdit. Dále jsme pracovali na tomto návrhu s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, která neshledala žádnou vadu, naopak přispěla ještě

některými pozměňovacími návrhy, a dále legislativa Poslanecké sněmovny. Já samozřejmě teď pro klid duše všech, kteří by měli pochybnosti, říkám, že to takto je, a zároveň konstatuji, abych umožnil některým kolegům, kteří ty pochybnosti mohou mít, aby pro to mohli hlasovat, že skutečně je možná úprava v Senátu a předkladatelé ze Senátu říkají, že takovouto úpravu udělají. Já konstatuji, že podle mého přesvědčení prostě není nutná, ale nechci teď zde o to vést válku, protože si myslím, že je velmi podstatné, abychom skutečně v tom termínu, který tady před námi je, a to je 11. 11. 2011, udělali ten krok, který podle mého názoru je správný a nutný. Protože jinak nebude zajištěno ani zdrojové financování fondu kinematografie, fondu kultury a nebude zajištěna vůbec žádná reklama na České televizi. Prosím, ctím tuto dohodu, i když konstatuji, že tři legislativní orgány se na tom podílely a neshledaly žádnou vadu. Nicméně nechci o tom vést zde spor. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do rozpravy? Nevidím nikoho, rozpravu tedy končím. Ptám se pana navrhovatele a pana zpravodaje, jestli si přejí vystoupit se závěrečným slovem. Slovo má pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážený pane premiére, vážená vládo, vážené dámy, vážení pánové, já si užívám toho, že jsem tady poprvé u vás ve Sněmovně jako předkladatel. Moc mě to těší. Asi se nedalo čekat nic jiného, než že tady budu obhajovat českou popelku, to je česká kultura. Protože smyslem – základním smyslem tohoto zákona, ponechat v omezeném rozsahu reklamu na České televizi, bylo saturovat a naplnit dva státní fondy, Státní fond pro podporu a rozvoj kinematografie a Státní fond kultury.

Státní fond kultury, kde jsem byl dva roky členem rady – abyste tomu rozuměli, já jsem sledoval dnes celý den vaše jednání, spory o miliardách, desetimiliardách důchodového systému. Státní fond kultury pro regionální českou kulturu rozděljuje desetitisíce a ty dokážou v regionech úžasné věci. Takže jsem vás chtěl poprosit, abyste propustili tímto třetím čtením tento zákon, protože to oživí regionální kulturu, festivaly vážné hudby, oživí to zámky, hrady, a to skutečně v rozsahu statisíců, které státní fond rozděloval a udělal s tím obrovský kus práce. Nefunguje, protože nemá dovolenou radu, a nefunguje především proto, že nemá v současné době žádné zdroje.

Takže chtěl jsem vás poprosit, abyste tento zákon propustili třetím čtením a umožnili tak, především vy, co jste z regionů, život v regionech. Děkuji moc.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji, pane senátore. Ptám se pana zpravodaje, zda si přeje vystoupit se závěrečným slovem. Nepřeje.

Přistoupíme nyní k hlasování o pozměňovacích návrzích. Budu prosit pana zpravodaje, aby nám oznámil postup při hlasování, poté jej Sněmovna schválí, nebo neschválí hlasováním. Poté budete přednášet jednotlivé pozměňovací návrhy a před hlasováním se k nim budete, prosím, oba vyjadřovat. Prosím, pane zpravodaji.

Poslanec Walter Bartoš: Vážená paní předsedající, vážená vládo, dámy a pánové –

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Pardon, já tady mám informaci o tom, že v předchozí části projednávání vystoupila paní poslankyně Levá – ne Marková, paní poslankyně Levá, a já se tedy paní poslankyně ptám, zda její vystoupení bylo míněno jako procedurální návrh na vrácení do druhého čtení. (Reakce z místa.) Opakování druhého čtení. O tom je třeba hlasovat.

Takže pane zpravodaji, nejdříve se Sněmovna vyjádří hlasováním k návrhu paní poslankyně Levé. Prosím, aby se všichni přihlásili hlasovacími kartami, pokud již tak neučinili, a v tuto chvíli zahajuji o návrhu paní poslankyně Levé hlasování. (Připomínka z okolí.) Prohlašuji to za zmatečné a ještě prosím stanoviska zpravodaje a navrhovatele.

Poslanec Walter Bartoš: Stanovisko zpravodaje je samozřejmě negativní. (Senátor Töpfer: Stejně stanovisko.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano, obě stanoviska k tomuto návrhu jsou negativní. Nyní zahajuji hlasování o návrhu paní poslankyně.

Kdo je pro, prosím, stiskněte tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 51 z přihlášených 148 poslanců pro 37, proti 91. Tento návrh nebyl přijat.

Můžeme se tedy vrátit k tomu, co jsme již začali. Prosím pana zpravodaje, aby oznámil postup při hlasování.

Poslanec Walter Bartoš: Já bych navrhoval proceduru v tomto pořadí: Nejprve bychom se vypořádali s komplexním pozměňovacím návrhem pod písmenem A, a protože pan kolega Koníček vnesl návrh, že bychom z tohoto návrhu vyčlenili část třetí, tak si myslím, že je to možné akceptovat, takže bychom vlastně s tím komplexním pozměňovacím návrhem k usnese-

ní volebního výboru se vypořádali pomocí dvou hlasování. Nejprve bychom hlasovali o té části třetí, poté bychom hlasovali o zbytku usnesení volebního výboru, to by bylo druhé hlasování. Třetí hlasování by se týkalo pozměňovacích návrhů, které jsem přednesl já pod písmenem B, a pokud nikdo nemá proti tomu nic, navrhl bych, abychom je hlasovali en bloc, byt upravují různé oblasti, ale takto bychom to mohli zvládnout. A samozřejmě to poslední, čtvrté hlasování by se týkalo hlasování o zákonu jako o celku.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Rozuměli všichni návrhu, jak byl přednesen panem zpravodajem? (Nejsou námitky.) Schválíme si ho hlasováním.

Budeme hlasovat a já toto hlasování zahajuji. Kdo je pro proceduru, kterou navrhl pan zpravodaj? Kdo je proti?

V hlasování číslo 52 z přihlášených 149 poslanců pro 144, proti žádný. Návrh byl přijat.

Nyní vás tedy prosím, pane zpravodaji, abyste přednášel jednotlivé pozměňovací návrhy, abyste k nim uváděli spolu s panem předkladatelem stanoviska, a budeme o nich takto hlasovat.

Poslanec Walter Bartoš: Ano, takže nejprve se vyrovnáme s usnesením volebního výboru pod písmenem A, a to s tím, že se týká části třetí, změna zákona o rozhlasových a televizních poplatcích. Stanovisko zpravodaje je velmi mírně kladné. (Stanovisko navrhovatele je neutrální.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Budeme o tom hlasovat. Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 53 z přihlášených 149 poslanců pro 91, proti 36. Návrh byl přijat. Další návrh, pane zpravodaji.

Poslanec Walter Bartoš: Teď bychom se vypořádali se zbytkem usnesení volebního výboru, tedy se zbytkem písmene A. Stanovisko zpravodaje je kladné. (Stanovisko navrhovatele je kladné.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 54 z přihlášených 149 poslanců pro 93, proti 26. Tento návrh byl přijat. Další návrh, prosím.

Poslanec Walter Bartoš: Nyní budeme hlasovat o všech pozměňovacích návrzích pod písmenem B. Jelikož se jedná o pozměňovací návrhy zpra-

vodaje, tak samozřejmě mé stanovisko je kladné. (Stanovisko navrhovatele je kladné.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Zahajují hlasování, ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 55 z přihlášených 148 poslanců pro 116, proti 14. Tento návrh byl přijat.

Pane zpravodaji, hlasovali jsme o všech pozměňovacích návrzích?

Poslanec Walter Bartoš: Ano, hlasovali jsme o všech pozměňovacích návrzích. Nyní můžeme přistoupit k hlasování o návrhu zákona jako o celku.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Děkuji. Přikročíme tedy k hlasování o celém návrhu zákona.

Přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas se senátním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podle sněmovního tisku 27, ve znění schválených pozměňovacích návrhů."

O tomto zahajují hlasování a ptám se vás, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 56 z přihlášených 148 poslanců pro 92, proti 36. Návrh byl přijat. Konstatuji, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas.

Děkuji panu zpravodaji a děkuji panu senátorovi Töpferovi. Preji mu hezký večer. Ukončuji projednávání tohoto bodu a my přistoupíme k bodu následujícímu.

Následujícím bodem je

13.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb.,
soudní řád správní,
ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
/sněmovní tisk 319/ - třetí čtení**

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal ministr spravedlnosti Jiří

Pospíšil a zpravodaj ústavněprávního výboru poslanec Stanislav Polčák. Pozměňovací návrhy jsou uvedeny ve sněmovním tisku 319/2.

Otevírám rozpravu. Nemám do ní žádnou přihlášku. Ptám se, kdo se do této rozpravy hlásí z místa. Nehlásí se nikdo, rozpravu proto tedy končím.

Přikročíme k hlasování o pozměňovacích návrzích. Prosím zpravodaje pana Stanislava Polčáka, aby nám oznámil postup při hlasování a poté přednášel jednotlivé pozměňovací návrhy. Prosím.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, vážená paní předsedající. Zjistil jsem, že jsem si vzal jiný podklad k jednání, tak já to zkusím z hlavy. Pokud jde o tento tisk zákona, jedná se o soudní řád správní, který byl projednáván na ústavněprávním výboru, a zde byl přijat komplexní pozměňovací návrh. O tomto bychom měli hlasovat v jednom kroku. O tomto návrhu usnesení ústavněprávního výboru. A následně byl podán pouze pozměňovací návrh pana kolegy poslance Pavla Lukši, který bychom měli hlasovat ve druhém kroku. Následně bychom se vypořádali s celou předloženou materií zákona.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano, děkuji. Procedura je to tedy relativně jednoduchá. Já se ptám Sněmovny, zda jí rozumí, zda s ní souhlasí. Nepředpokládám, že by bylo nutné schvalovat tuto proceduru hlasováním, a proto prosím pana zpravodaje, aby oznámil první hlasování a současně oba pány, aby k tomu vyjádřili stanoviska.

Poslanec Stanislav Polčák: Děkuji, paní předsedající. Jedná se o usnesení ústavněprávního výboru pod písmenem A. Mé stanovisko k tomuto návrhu je pozitivní. (Navrhovatel má pozitivní stanovisko.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Zahajují hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh. Kdo je proti?

V hlasování číslo 57 z přihlášených 147 poslanců pro 127, proti žádný. Tento návrh byl přijat. Další návrh, pane zpravodaji.

Poslanec Stanislav Polčák: Dalším návrhem je již pozměňovací návrh pana kolegy Lukši, který se týká zkrácení lhůty pro napadání opatření obecné povahy, to znamená územních plánů, na jeden rok. To znamená zkrácení z původní, teď předpokládané lhůty ze tří let, předpokládané vládním návrhem, na jeden rok. O tom bychom tedy hlasovali nyní.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Ano. Stanoviska, prosím? (Zpravodaj: Mé stanovisko je neutrální až mírně pozitivní. Navrhovatel: Moje stanovisko je výrazně negativní.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh. Kdo je proti?

V hlasování číslo 58 z přihlášených 146 poslanců pro 60, proti 51. Tento návrh nebyl přijat.

Myslím, pane zpravodaji, že o všech návrzích bylo hlasováno a můžeme přikročit k hlasování o celém návrhu zákona.

Přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, podle sněmovního tisku 319, ve znění schválených pozměňovacích návrhů."

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 59 z přihlášených 147 poslanců pro 107, proti 9. Tento návrh byl přijat a já konstatuji, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas.

Děkuji jak panu ministrovi, tak panu zpravodajovi a končím projednávání tohoto bodu.

Následujícím bodem je

14.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 326/ - třetí čtení

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal ministr pro místní rozvoj pan Kamil Jankovský a též zpravodaj výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj pan poslanec Jan Smutný. Pozměňovací návrhy jsou uvedeny ve sněmovním tisku 326/2.

Otevírám rozpravu. Nemám do ní žádnou písemnou přihlášku. Ptám se tedy vás, zda se do ní někdo hlásí. Nikoho nevidím, tuto rozpravu končím.

Ptám se, zda si pánové přejí vystoupit se závěrečným slovem. Pan ministr vystoupí se závěrečným slovem. Prosím.

Ministr pro místní rozvoj ČR Kamil Jankovský: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážení páni poslanci, vážené paní poslankyně, úprava zákona o veřejných zakázkách, kterou máte před sebou, jenom ve stručnosti, se samozřejmě týká úpravy citlivých oblastí, to znamená té oblasti z hlediska bezpečnosti, a upravuje nebo zmírňuje některé postupy při zadávání veřejných zakázek v těchto citlivých oblastech.

Návrh samotný byl projednán ve výborech, kde byly navrženy některé pozměňovací návrhy. Je tady návrh pana poslance Zapletala. Tento návrh Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodně nepodporuje, protože tento návrh je v nesouladu se směrnici Evropské komise, neboť směrnice Evropské komise, nebo pravidla Evropské komise dávají jasnou definici a specifikaci toho, co se může do této oblasti zahrnout, a tím, že bychom tento seznam rozšířili nad definovaný rámec, tak bychom tato pravidla porušili. Naproti tomu návrh pana poslance Smutného je pozměňovací návrh, se kterým se Ministerstvo pro místní rozvoj zcela ztotožňuje. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji. Prosím pana zpravodaje, aby se ujal své úlohy, aby nám oznámil postup při hlasování a poté nás prováděl jednotlivými pozměňovacími návrhy. Prosím, pane zpravodaji.

Poslanec Jan Smutný: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, vlastně bylo načteno panem ministrem, postupoval bych podobně, to znamená nejdříve bychom hlasovali o návrhu výboru pro veřejnou správu, potom o návrhu mém a potom o návrhu pana Zapletala.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Jinými slovy nejdříve o písmenu A, B a C – takto jednoduše. Sněmovna rozumí, nepředpokládám, že by bylo třeba schvalovat proceduru hlasování, pokud to tak některý z pánů poslanců nebo paní poslankyň nenavrhuje.

Budeme tedy hlasovat o prvním pozměňovacím návrhu. Pane zpravodaji, to je pozměňovací návrh pod písmenem A. Prosím stanoviska vaše a pana ministra. (Zpravodaj souhlasí.) Prosím na mikrofon souhlas, pane ministře. (Ministr souhlasí.)

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro tento pozměňovací návrh. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 60 z přihlášených 145 poslanců pro 135, proti žádný. Tento návrh byl přijat. Další návrh, pane zpravodaji.

Poslanec Jan Smutný: B – je to můj návrh, který vlastně upravuje termíny, které byly zkonzultovány s Ministerstvem obrany.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Pardon, já jsem vám teď skoro nerozuměla.

Poslanec Jan Smutný: Je to můj návrh.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Čili to bude hlasování pod písmenem B. Stanoviska? (Zpravodaj i ministr souhlasí.) Pane zpravodaji, pod písmenem B je pozměňovací návrh pana poslance Zapletala, nikoliv váš, jenom pro vaši orientaci.

Poslanec Jan Smutný: Omlouvám se, беру zpět.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu pana poslance Zapletala. (Zpravodaj tady je v souladu s Ministerstvem pro místní rozvoj proti. Ministr nesouhlasí.)

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 61 z přihlášených 147 poslanců pro 34, proti 83. Tento návrh přijat nebyl. Poslední pozměňovací návrh je...?

Poslanec Jan Smutný: Poslední pozměňovací návrh pod písmenem C, tedy mé pozměňovací návrhy – souhlas. (Ministr souhlasí.)

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 62 z přihlášených 147 poslanců pro 137, proti 1. Návrh byl přijat.

Bylo hlasováno o všech pozměňovacích návrzích. Nyní přikročíme k hlasování o celém návrhu zákona.

Přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, podle sněmovního tisku 326, ve znění schválených pozměňovacích návrhů."

O tomto zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 63 z přihlášených 147 poslanců pro 132, proti 2. Návrh byl přijat a já konstatuji, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas. Děkuji panu ministroví i panu zpravodaji.

Přikročíme k následujícím bodu, kterým je

15.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 376/ - třetí čtení

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal ministr životního prostředí Tomáš Chalupa a zpravodaj výboru pro životní prostředí pan poslanec Jan Látko. Pozměňovací návrh je uveden ve sněmovním tisku 376/2.

Otevírám rozpravu. Nemám do ní žádnou písemnou přihlášku a ptám se vás, zda se do této rozpravy hlásíte. Hlásí se jak pan ministr, tak pan zpravodaj. Pana ministra jsem viděla o zlomek vteřiny dříve.

Ministr životního prostředí ČR Tomáš Chalupa: Vážená paní předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi říct jen několik vět. Ten materiál byl dlouho projednáván. Řada z vás ho zná. Dovolte mi jen zmínit situaci, že bych rád požádal a poděkoval za projednání v příslušném výboru a za pozitivní podporu členů tohoto výboru, a doufám, že tento návrh bude přijat a díky tomu bude možné použít prostředky a vyřešit tak alespoň zčásti otázku deficitu programu Zelená úsporám. (V sále je neklid.)

Dovolte mi, abych vás informoval, protože vím, že řada z vás jde dotazována ve svých volebních obvodech občany, jaká je aktuální situace.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Já vás, pane ministře, přeruším, protože takhle nás těžko můžete informovat, když je tady taková hladina hluku, že se neslyšíme. Promiňte, že jsem vás přerušila. Žádám naše kolegy ze všech stran sálu.

Teď tady byl takový zlomek krásného ticha, snad nám vydrží. Prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Tomáš Chalupa: Děkuji vám pěkně. Tedy ještě jednou, aktuální situace je, že v tuto chvíli by již všechny smlouvy těm žadatelům, jejichž žádosti byly perfektní, měly být odeslány, tedy více než 25 tisíc, a u těch ostatních je situace taková, že uplynula 60denní lhůta až na několik výjimek s ohledem na doručování a v tuto chvíli mohu konstatovat, což je jistě zajímavá informace, že z celkového počtu žádostí byly vráceny žádosti a jsou posuzovány, zda jsou, nebo nejsou perfektní, v případě 12 265 případů, a v tuto chvíli lze konstatovat, že u 1 653 případů, tedy u více než 10 % žádostí, byla proběhnuta lhůta a nebyla dodána odpověď, nebo nebyla žádost doplněna, tedy tyto žádosti samy o sobě propadají, což myslím, že je důležité pro řešení otázky celkového deficitu.

Děkuji pěkně a prosím o podporu této novely.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Také děkuji, pane ministře. Zeptám se pana zpravodaje, zda chce vystoupit v obecné rozpravě nebo se závěrečným slovem, nebo nás už provázet hlasováním.

Poslanec Jan Látko: V obecné rozpravě. Děkuji za slovo, paní místopřed-sedkyně.

Kolegyně, kolegové, vážená vládo, já bych vás chtěl jenom seznámit s tím, že ve druhém čtení 21. června nebyl podán žádný návrh na zamítnutí nebo dopracování. Byl přednesen pouze pozměňovací návrh výboru pro životní prostředí: V čl. I § 37e odst. 6 na konci textu čl. I se doplňují slova "a jejich částí". Dále tedy budeme hlasovat pouze o zákonu jako o celku. Tedy nejdříve o pozměňovacím návrhu, pak o zákonu jako o celku. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Vlasta Parkanová: Takže přece jenom nás chcete už provázet hlasováním. Nicméně my jsme ještě v obecné rozpravě. Já se musím zeptat, zda se do této rozpravy někdo ještě hlásí. Nehlásí se nikdo, rozpravu uzavírám. Odhlašuji vás na žádost z pléna, prosím, abyste se znovu přihlásili.

Přikročíme k hlasování o pozměňovacím návrhu. Pan zpravodaj návrh už uvedl, a protože procedura je tak jednoduchá, myslím, že není třeba, aby ji opakoval, pokud to nikdo nebude žádat.

Budeme tedy hlasovat o tom jednom jediném kratičkém pozměňovacím návrhu, který je v návrhu usnesení uveden.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 64 z přihlášených 138 poslanců pro 137, proti žádný. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že s návrhem zákona... pardon, to bylo teprve hlasování o pozměňovacím návrhu, to to ženu příliš rychle. Nyní budeme tedy hlasovat o celém návrhu zákona.

Přečtu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podle sněmovního tisku 376, ve znění schváleného pozměňovacího návrhu."

O tomto dávám hlasovat. Prosím kdo je pro, stiskněte tlačítko ano. Kdo je proti?

V hlasování číslo 65 z přihlášených 140 poslanců pro 116, proti 1. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že s návrhem zákona byl vysloven souhlas. Děkuji oběma pánům a končím projednávání tohoto bodu.

Kolegyně a kolegové, následujícím bodem je bod číslo 16 Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích. Protože pan primátor Bohuslav Svoboda se z časových důvodů omlouvá a bez něj tento bod nelze projednat, musíme se hlasováním vyjádřit o souhlasu s vyřazením tohoto bodu z pořadu této schůze. Bylo by dobré, abychom se vyvarovali této situace propříště, kdy by se zastupitelstvo hlavního města Prahy shodlo na tom, že pověří zastupování ve Sněmovně více osob. Tím bychom tuto situaci vyřešili a nemusela by se zde opakovat.

V každém případě nyní budeme hlasovat o tom, že tento bod číslo 16 vyřazujeme z programu dnešní schůze.

Zahajuji hlasování a žádám vás o to, abyste se vyjádřili, zda souhlasíte. Kdo je proti?

V hlasování číslo 66 z přihlášených 140 poslanců pro 116, proti 3. Návrh byl přijat.

(Pro velký hluk v sále není předsedající téměř slyšet.) Kolegyně a kolegové, mohu konstatovat, že jsme vyčerpali program této mimořádné schůze. Přestože mě již asi nikdo neposlouchá, já vám upřímně přeji krásné letní dny a těším se zase na vás. Ukončuji tuto schůzi. (Potlesk většiny přítomných poslanců zleva i zprava.)

(Schůze skončila v 19.35 hodin.)